

საქართველოს პარლამენტთან არსებული ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების კომისიის

დადგენილება №3

2000 წლის 26 ოქტომბერი

ქ. თბილისი

საქართველოს საბანკო დაწესებულებებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და ანგარიშთა გეგმის გამოყენების ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ

„ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშების რეგულირების შესახებ“ საქართველოს კანონის 1-ლი მუხლის „გ“ პუნქტის შესასრულებლად, ამავე კანონის მე-9 მუხლის 1-ლი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის, მე-10 და მე-11 მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების კომისია ადგენს:

1. დამტკიცდეს საქართველოს საბანკო დაწესებულებებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და ანგარიშთა გეგმის გამოყენების ინსტრუქცია.
2. დამტკიცებული ანგარიშთა გეგმით ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშების წარმოება სავალდებულოა საქართველოს საბანკო დაწესებულებებისათვის 2001 წლის 1 იანვრიდან.

ლ. ჭუმბურიძე

კომისიის თავმჯდომარე

საქართველოს საბანკო დაწესებულებებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმა

აქტივები

კლასი 10	სალარო. კომერციული ბანკების ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
100	ნაღდი ფული მიმოქცევაში ეროვნული ვალუტით
1002	საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო სებ
1003	კომერციული ბანკის სალარო
1004	ფულადი სახსრები ბანკომატებში
1005	კვანძგარეთა საოპერაციო სალარო
1006	ბანკნოტები და მონეტები გზაში
1007	მიმოქცევიდან ამოსაღები ბანკნოტები და მონეტები სებ
101	ნაღდი უცხოური ვალუტა და სხვა საგადახდო დოკუმენტები
1012	საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო სებ
1013	კომერციული ბანკის სალარო
1014	ფულადი სახსრები ბანკომატებში
1015	კვანძგარეთა საოპერაციო სალარო
1016	ბანკნოტები და მონეტები გზაში
1018	სხვა საგადახდო დოკუმენტები
105	კომერციული ბანკების ანგარიშები ეროვნულ ბანკში ეროვნული ვალუტით
1051	კომერციული ბანკების სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
1052	კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ

	ბანკში
106	კომერციული ბანკების ანგარიშები ეროვნულ ბანკში უცხოური ვალუტით
1062	კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
კლასი 11	ოქრო
110	ოქრო
1101	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო
1102	საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამო ოქრო
კლასი 12	სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხები
120	სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით
1201	ფინანსთა სამინისტროსათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1202	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1203	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1209	ოვერდრაფტები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე
121	სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები უცხოური ვალუტით
1211	ფინანსთა სამინისტროსათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1212	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1213	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1219	ოვერდრაფტები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე
125	სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით
1251	ფინანსთა სამინისტროსათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
1252	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
1253	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
126	სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები უცხოური ვალუტით
1261	ფინანსთა სამინისტროსათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
1262	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
1263	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
კლასი 13	სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხები
130	სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით
1302	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1303	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1304	სოფლის მეურნეობისა და მეტყვეობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1305	მშენებლობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
1306	სამთომომპოვებელი და გადამმუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები

- [illegible]

	დავალიანება
1912	სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
1913	ბანკებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
1915	კლიენტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
კლასი 20	ინვესტიციები შვილობილ და სხვა საწარმოებში
200	ინვესტიციები შვილობილ და სხვა საწარმოებში ეროვნული ვალუტით
2001	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 20 პროცენტზე ნაკლებს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
2002	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 20-50 პროცენტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
2003	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 50 პროცენტზე მეტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
201	ინვესტიციები შვილობილ და სხვა საწარმოებში უცხოური ვალუტით
2011	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 20 პროცენტზე ნაკლებს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
2012	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 20-50 პროცენტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
2013	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 50 პროცენტზე მეტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
კლასი 21	საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ანგარიშები
210	საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ანგარიშები
2101	IMF SDR სებ
2102	IMF ანგარიშები სებ
კლასი 23	დანარჩენი ოპერაციები
230	დანარჩენი ოპერაციები ეროვნული ვალუტით
2301	ბროკერული ოპერაციები
2302	ფაქტორინგი
2303	ფინანსური ლიზინგი
231	დანარჩენი ოპერაციები უცხოური ვალუტით
2311	ბროკერული ოპერაციები
2312	ფაქტორინგი
2313	ფინანსური ლიზინგი
კლასი 24	მისაღები პროცენტები და დივიდენდები
240	მისაღები პროცენტები მოთხოვნების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
2401	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
2402	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
2403	მისაღები პროცენტები ბანკებში განთავსებული სახსრების(სესხების გარდა) მიხედვით
2404	მისაღები პროცენტები ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
2405	მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
2406	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
2407	მისაღები პროცენტები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

2408	მისაღები პროცენტები სსფ-ს აქტივების მიხედვით სეზ
2409	მისაღები პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
241	მისაღები პროცენტები მოთხოვნების მიხედვით უცხოური ვალუტით
2411	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
2412	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
2413	მისაღები პროცენტები ბანკებში განთავსებული სახსრების(სესხების გარდა) მიხედვით
2414	მისაღები პროცენტები ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
2415	მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
2416	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
2417	მისაღები პროცენტები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
2418	მისაღები პროცენტები სსფ-ს აქტივების მიხედვით სეზ
2419	მისაღები პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
246	მისაღები დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
2461	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 20 პროცენტზე ნაკლებს
2462	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 20-50 პროცენტს
2463	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტს
247	მისაღები დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
2471	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 20 პროცენტზე ნაკლებს
2472	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 20-50 პროცენტს
2473	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტს
კლასი 25	დანარჩენი აქტივები
250	დანარჩენი აქტივები ეროვნული ვალუტით
2501	დებიტორები
2502	გაურკვეველი თანხები
2503	ავანსები
2504	ინკასირებული საგადახდო საბუთები
2505	ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარი გადახდა
2506	გირაოში დარჩენილი უძრავი ქონება
2507	გირაოში დარჩენილი მოძრავი ქონება
2508	მოთხოვნები გარანტიების მიხედვით
251	დანარჩენი აქტივები უცხოური ვალუტით
2511	დებიტორები
2512	გაურკვეველი თანხები
2513	ავანსები

2514	ინკასირებული საგადახდო საბუთები
2518	მოთხოვნები გარანტიების მიხედვით
252	ძვირფასი ლითონები, ხელოვნების ნაწარმოებები და საკოლექციო საგნები
2521	ძვირფასი ლითონები, ხელოვნების ნაწარმოებები და საკოლექციო საგნები
254	სამეურნეო მასალები
2541	სამეურნეო მასალები (მარაგი)
255	ბიუჯეტში მიმდინარე გადასახადები
2551	მოგების მიმდინარე გადასახადი
2552	გადახდილი დღგ
2559	დანარჩენი მიმდინარე გადასახადები
258	სპეციალური დეპოზიტები ეროვნული ვალუტით
2581	დეპოზიტები მიცემული გარანტიების მიხედვით
2582	დეპოზიტური ანგარიშები ჩეკის წიგნაკების მიხედვით
2583	დეპოზიტური ანგარიშები საბანკო ბარათების მიხედვით
2585	დეპოზიტები აკრედიტივის მიხედვით
2589	დეპოზიტური ანგარიშები დანარჩენი საგადახდო საბუთების მიხედვით
259	სპეციალური დეპოზიტები უცხოური ვალუტით
2591	დეპოზიტები მიცემული გარანტიების მიხედვით
2592	დეპოზიტური ანგარიშები ჩეკის წიგნაკების მიხედვით
2593	დეპოზიტური ანგარიშები საბანკო ბარათების მიხედვით
2595	დეპოზიტები აკრედიტივის მიხედვით
2599	დეპოზიტური ანგარიშები დანარჩენი საგადახდო საბუთების მიხედვით
კლასი 26	სავალუტო პოზიცია
260	სავალუტო პოზიციის კონტრფასი ეროვნული ვალუტით
2601	სავალუტო პოზიციის კონტრფასი
261	სავალუტო პოზიცია უცხოური ვალუტით
2611	სავალუტო პოზიცია
კლასი 27	გადავადებული საგადასახადო აქტივი
271	გადავადებული საგადასახადო აქტივი
2711	გადავადებული საგადასახადო აქტივი
კლასი 28	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
283	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის ეროვნული ვალუტით
2831	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
284	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის უცხოური ვალუტით
2841	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
კლასი 29	ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები
290	ძირითადი საშუალებები
2901	მიწა
2902	შენობა-ნაგებობები
2903	კომპიუტერული ტექნიკა და საკომუნიკაციო მოწყობილობები
2904	სატრანსპორტო საშუალებები
2905	ავეჯი და მოწყობილობები
2906	დანარჩენი ძირითადი საშუალებანი
291	დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები
2911	დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები
2912	კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
292	ოპერაციული ღირებულება

2921	მიწა
2922	შენობა-ნაგებობები
2923	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები
2924	სატრანსპორტო საშუალებები
2925	ავეჯი და მოწყობილობები
2926	დანარჩენი ძირითადი საშუალებანი
296	არამატერიალური აქტივები
2961	არამატერიალური აქტივები
ვალდებულებები	
კლასი 30	საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიმოქცევაში გაშვებული ნაღდი ფული
300	საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიმოქცევაში გაშვებული ბანკნოტები და მონეტები
3001	მიმოქცევაში გაშვებული ბანკნოტები სებ
3002	მიმოქცევაში გაშვებული მონეტები სებ
კლასი 31	ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების წინაშე
310	ვალდებულებები საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (სსფ) წინაშე ეროვნული ვალუტით
3101	სსფ ანგარიში № 1 სებ
3102	სსფ ანგარიში № 2 სებ
3103	სსფ ფასიანი ქაღალდების ანგარიში სებ
311	ვალდებულებები საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (სსფ) წინაშე უცხოური ვალუტით
3111	სსფ-ს სესხები სებ
312	ვალდებულებები დანარჩენი საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების წინაშე ეროვნული ვალუტით
3121	მსოფლიო ბანკის ანგარიში სებ
3122	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის ანგარიში სებ
3123	სხვა საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების ანგარიშები სებ
313	ვალდებულებები დანარჩენი საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების წინაშე უცხოური ვალუტით
3131	მსოფლიო ბანკის ანგარიში სებ
3132	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის ანგარიში სებ
3133	სხვა საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების ანგარიშები სებ
კლასი 32	კომერციული ბანკების ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
320	კომერციული ბანკების ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში ეროვნული ვალუტით
3201	კომერციული ბანკების სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში სებ
3202	კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში სებ
321	კომერციული ბანკების ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში უცხოური ვალუტით
3212	კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
კლასი 33	სახელმწიფო ინსტიტუტების ფულადი სახსრები
330	სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები ეროვნული ვალუტით
3301	ფინანსთა სამინისტროს მიმდინარე ანგარიშები

- [illegible]

3453	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3454	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3455	მშენებლობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3456	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3457	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3458	დანარჩენ სფეროთა საწარმოების დეპოზიტები
346	სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა დეპოზიტები უცხოური ვალუტით
3462	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3463	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3464	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3465	მშენებლობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3466	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3467	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
3468	დანარჩენ სფეროთა საწარმოების დეპოზიტები
კლასი 35	ბანკების ფულადი სახსრები
350	"ლორო" ანგარიშები ეროვნული ვალუტით
3501	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების "ლორო" ანგარიშები
3502	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების "ლორო" ანგარიშები
3503	რეზიდენტი კომერციული ბანკების "ლორო" ანგარიშები
351	"ლორო" ანგარიშები უცხოური ვალუტით
3511	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების "ლორო" ანგარიშები
3512	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების "ლორო" ანგარიშები
3513	რეზიდენტი კომერციული ბანკების "ლორო" ანგარიშები
352	ბანკების ვადიანი დეპოზიტები ეროვნული ვალუტით
3521	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
3522	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
3523	რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
353	ბანკების ვადიანი დეპოზიტები უცხოური ვალუტით
3531	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
3532	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
3533	რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
355	ბანკების სესხები ეროვნული ვალუტით
3551	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების სესხები
3552	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების სესხები
3553	რეზიდენტი კომერციული ბანკების სესხები
3554	რეპოოპერაციებით ბანკებიდან მიღებული სახსრები
3559	ოვერდრაფტები `ნოსტრო` ანგარიშებზე
356	ბანკების სესხები უცხოური ვალუტით
3561	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების სესხები
3562	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების სესხები
3563	რეზიდენტი კომერციული ბანკების სესხები
3564	რეპოოპერაციებით ბანკებიდან მიღებული სახსრები
3569	ოვერდრაფტები `ნოსტრო` ანგარიშებზე
358	საქართველოს ეროვნული ბანკის სესხები

371	საფინანსო ორგანიზაციების სესხები უცხოური ვალუტით
3711	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების სესხები
3712	არარეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციების სესხები
3713	რეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციების სესხები
კლასი 38	საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები
380	საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები ეროვნული ვალუტით
3801	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
3802	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
3803	საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
381	საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები უცხოური ვალუტით
3811	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
3812	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
3813	საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
კლასი 40	რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის
400	რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის
4001	რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის
4002	საპენსიო ფონდი
კლასი 41	აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
410	აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
4101	სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
4107	ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
4109	დანარჩენი აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
კლასი 43	დანარჩენი ოპერაციები
430	დანარჩენი ოპერაციები ეროვნული ვალუტით
4301	ბროკერული ოპერაციები
4303	ვალდებულებანი ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
431	დანარჩენი ოპერაციები უცხოური ვალუტით
4311	ბროკერული ოპერაციები
4313	ვალდებულებანი ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
კლასი 44	გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები
440	გადასახდელი პროცენტები ეროვნული ვალუტით
4401	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4402	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4403	გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების(სესხების გარდა) მიხედვით
4404	გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით
4405	გადასახდელი პროცენტები კლიენტებისაგან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4406	გადასახდელი პროცენტები საფინანსო ორგანიზაციების სესხების მიხედვით
4407	გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
4408	გადასახდელი პროცენტები სსფ-ს ვალდებულებების მიხედვით სეზ
4409	გადასახდელი პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
441	გადასახდელი პროცენტები უცხოური ვალუტით
4411	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით

4412	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4413	გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების(სესხების გარდა) მიხედვით
4414	გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით
4415	გადასახდელი პროცენტები კლიენტებისაგან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4416	გადასახდელი პროცენტები საფინანსო ორგანიზაციების სესხების მიხედვით
4417	გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
4418	გადასახდელი პროცენტები სსფ-ს ვალდებულებების მიხედვით სებ
4419	გადასახდელი პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
442	გადასახდელი დივიდენდები ბანკის საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით
4421	გადასახდელი დივიდენდები ბანკის საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით
კლასი 45	დანარჩენი ვალდებულებები
450	დანარჩენი ვალდებულებები ეროვნული ვალუტით
4501	კრედიტორები
4502	გაურკვეველი თანხები
4503	ავანსები
4504	დეპოზიტები გარანტიების მიხედვით
4505	დეპოზიტური ანგარიშები ჩეკის წიგნაკების მიხედვით
4506	დეპოზიტური ანგარიშები საბანკო ბარათების მიხედვით
3811	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
3812	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
3813	საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
კლასი 40	რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის
400	რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის
4001	რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის
4002	საპენსიო ფონდი
კლასი 41	აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
410	აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
4101	სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
4107	ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
4109	დანარჩენი აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
კლასი 43	დანარჩენი ოპერაციები
430	დანარჩენი ოპერაციები ეროვნული ვალუტით
4301	ბროკერული ოპერაციები
4303	ვალდებულებანი ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
431	დანარჩენი ოპერაციები უცხოური ვალუტით
4311	ბროკერული ოპერაციები
4313	ვალდებულებანი ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
კლასი 44	გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები
440	გადასახდელი პროცენტები ეროვნული ვალუტით
4401	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4402	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ

	საწარმოებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4403	გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების(სესხების გარდა) მიხედვით
4404	გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით
4405	გადასახდელი პროცენტები კლიენტებისაგან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4406	გადასახდელი პროცენტები საფინანსო ორგანიზაციების სესხების მიხედვით
4407	გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
4408	გადასახდელი პროცენტები სსფ-ს ვალდებულებების მიხედვით სებ
4409	გადასახდელი პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
441	გადასახდელი პროცენტები უცხოური ვალუტით
4411	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4412	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4413	გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების(სესხების გარდა) მიხედვით
4414	გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით
4415	გადასახდელი პროცენტები კლიენტებისაგან მოზიდული სახსრების მიხედვით
4416	გადასახდელი პროცენტები საფინანსო ორგანიზაციების სესხების მიხედვით
4417	გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
4418	გადასახდელი პროცენტები სსფ-ს ვალდებულებების მიხედვით სებ
4419	გადასახდელი პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
442	გადასახდელი დივიდენდები ბანკის საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით
4421	გადასახდელი დივიდენდები ბანკის საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით
კლასი 45	დანარჩენი ვალდებულებები
450	დანარჩენი ვალდებულებები ეროვნული ვალუტით
4501	კრედიტორები
4502	გაურკვეველი თანხები
4503	ავანსები
4504	დეპოზიტები გარანტიების მიხედვით
4505	დეპოზიტური ანგარიშები ჩეკის წიგნაკების მიხედვით
4506	დეპოზიტური ანგარიშები საბანკო ბარათების მიხედვით
კაპიტალი	
კლასი 50	განადებული კაპიტალი
500	განადებული კაპიტალი
5001	საქართველოს ეროვნული ბანკის საწესდებო კაპიტალი სებ
5002	ჩვეულებრივი აქციები
5003	კონტრანგარიშ-ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციები
5004	პრივილეგიური აქციები
5005	კონტრანგარიშ-ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციები
კლასი 51	საემისიო კაპიტალი
510	საემისიო კაპიტალი

5102	ჩვეულებრივ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები
5104	პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები
კლასი 53	საერთო რეზერვები
530	საერთო რეზერვები
5301	სარეზერვო ფონდი
5302	მიზნობრივი ფონდები
კლასი 54	წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)
540	წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)
5401	წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)
კლასი 55	საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)
550	საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)
5501	საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)
კლასი 59	აქტივების გადაფასების რეზერვები
590	აქტივების გადაფასების რეზერვები
5901	ოქროს გადაფასების რეზერვი
5902	სავალუტო სახსრების გადაფასების რეზერვი
5903	ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი სებ
5904	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი
5909	დანარჩენი აქტივების გადაფასების რეზერვი
შემოსავლები	
კლასი 60	შემოსავლები სახელმწიფო სექტორიდან
600	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
6001	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
6002	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
601	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით უცხოური ვალუტით
6011	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
6012	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
603	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
6031	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
6032	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
604	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით უცხოური ვალუტით
6041	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
6042	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
606	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

	ეროვნული ვალუტით
6061	სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
6062	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
6063	პროცენტული შემოსავლები ეროვნული ბანკისათვის გამოშვებული სახელმწიფო სავალო ვალდებულებების მიხედვით სებ
607	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით უცხოური ვალუტით
6071	სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
6072	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
კლასი 62	შემოსავლები საბანკო და საფინანსო სექტორიდან
620	პროცენტული შემოსავლები ბანკებში განთავსებული სახსრების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
6201	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტ ბანკებში "ნოსტრო" ანგარიშების მიხედვით
6202	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტ ბანკებში "ნოსტრო" ანგარიშების მიხედვით
6203	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით
6204	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით
6205	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტი ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
6206	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტი ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
6209	პროცენტული შემოსავლები "ლორო" ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით
621	პროცენტული შემოსავლები ბანკებში განთავსებული სახსრების მიხედვით უცხოური ვალუტით
6211	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტ ბანკებში "ნოსტრო" ანგარიშების მიხედვით
6212	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტ ბანკებში "ნოსტრო" ანგარიშების მიხედვით
6213	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით
6214	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით
6215	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტი ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
6216	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტი ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
6219	პროცენტული შემოსავლები "ლორო" ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით
624	შემოსავლები საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
6241	შემოსავლები SDR-ის აქტივების მიხედვით სებ
კლასი 63	შემოსავლები კომერციული სექტორიდან
630	პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
6301	პროცენტული შემოსავლები ფიზიკური პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი

- სესხების მიხედვით
- 6302 პროცენტული შემოსავლები იურიდიული პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
- 631 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით უცხოური ვალუტით
- 6311 პროცენტული შემოსავლები ფიზიკური პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
- 6312 პროცენტული შემოსავლები იურიდიული პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
- 635 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
- 6351 პროცენტული შემოსავლები ფიზიკური პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
- 6352 პროცენტული შემოსავლები იურიდიული პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
- 636 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით უცხოური ვალუტით
- 6361 პროცენტული შემოსავლები ფიზიკური პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
- 6362 პროცენტული შემოსავლები იურიდიული პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
- 637 პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
- 6371 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
- 6372 პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
- 638 პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით უცხოური ვალუტით
- 6381 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
- 6382 პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
- კლასი 64 საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით
- 640 საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
- 6401 საკომისიოები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის მიხედვით
- 6402 საკომისიოები სალაროს ოპერაციებიდან
- 6403 საკომისიოები ფულის ინკასაციისა და ტრანსპორტირებიდან
- 6404 საკომისიოები და შემოსავლები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებისა და "ლორო" ანგარიშების გახსნისა და წარმოების მიხედვით
- 6405 საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული საკომუნიკაციო მომსახურებისა და გამოთვლითი ცენტრების მომსახურების მიხედვით
- 6406 შემოსავლები საკონსულტაციო და საექსპერტო მომსახურებიდან
- 6407 საკომისიოები და შემოსავლები დეპოზიტარული ოპერაციების მიხედვით
- 6409 საკომისიოები და შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
- 641 საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით უცხოური ვალუტით
- 6411 საკომისიოები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის მიხედვით

6412	საკომისიოები სალაროს ოპერაციებიდან
6413	საკომისიოები ფულის ინკასაციისა და ტრანსპორტირებიდან
6414	საკომისიოები და შემოსავლები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებისა და "ლორო" ანგარიშების გახსნისა და წარმოების მიხედვით
6415	საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული საკომუნიკაციო მომსახურებისა და გამოთვლითი ცენტრების მომსახურების მიხედვით
6416	შემოსავლები საკონსულტაციო და საექსპერტო მომსახურებიდან
6417	საკომისიოები და შემოსავლები დეპოზიტარული ოპერაციების მიხედვით
6419	საკომისიოები და შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
კლასი 65	დივიდენდები
650	დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
6501	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 20 პროცენტზე ნაკლებს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
6502	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 20-50 პროცენტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
6503	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 50 პროცენტზე მეტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
651	დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
6511	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 20 პროცენტზე ნაკლებს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
6512	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 20-50 პროცენტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
6513	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 50 პროცენტზე მეტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
კლასი 66	შემოსავლები დილინგური ოპერაციებიდან
660	შემოსავლები დილინგური ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
6601	შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
6602	შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
6603	შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
6604	შემოსავლები უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
661	შემოსავლები დილინგური ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
6611	შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
6612	შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
6613	შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
662	შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასების მიხედვით
6621	შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან
კლასი 69	შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციებიდან
690	შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
6901	შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
6902	შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

- 6903 შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
- 691 შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
- 6911 შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
- 6912 შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
- 6913 შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
- კლასი 70 შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციებიდან
- 703 შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
- 7031 შემოსავლები ბროკერული ოპერაციებიდან
- 7032 შემოსავლები ფაქტორინგული ოპერაციებიდან
- 7033 შემოსავლები ოპერაციული ლიზინგიდან
- 7034 შემოსავლები ფინანსური ლიზინგიდან
- 7035 შემოსავლები გარანტიების მიხედვით
- 7036 შემოსავლები სპეციალური დეპოზიტებიდან
- 7039 შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციებიდან
- 704 შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
- 7041 შემოსავლები ბროკერული ოპერაციებიდან
- 7042 შემოსავლები ფაქტორინგული ოპერაციებიდან
- 7043 შემოსავლები ოპერაციული ლიზინგიდან
- 7044 შემოსავლები ფინანსური ლიზინგიდან
- 7045 შემოსავლები გარანტიების მიხედვით
- 7046 შემოსავლები სპეციალური დეპოზიტებიდან
- 7049 შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციებიდან
- 706 შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
- 7061 შემოსავლები ძირითადი საშუალებების გასვლიდან და გადაფასებიდან
- 7062 შემოსავლები სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლიდან და გადაფასებიდან
- 7063 შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან
- 7064 სალაროს ზედმეტობა
- 7065 მიღებული ჯარიმები და საურავები
- 7066 შემოსავლები ბანკის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული ფულადი და ძირითადი საშუალებებიდან, მატერიალური და არამატერიალური აქტივებიდან
- 7067 შემოსავლები გასული წლების ოპერაციებიდან
- 7069 შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციებიდან
- 707 შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
- 7071 შემოსავლები ძირითად საშუალებათა გასვლისაგან
- 7072 შემოსავლები სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლისაგან
- 7073 შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლისაგან
- 7074 სალაროს ზედმეტობა
- 7075 მიღებული ჯარიმები და საურავები
- 7076 შემოსავლები ბანკის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული ფულადი და ძირითადი საშუალებებიდან, მატერიალური და არამატერიალური აქტივებიდან
- 7077 შემოსავლები გასული წლების ოპერაციებიდან
- 7079 შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციებიდან

835	პროცენტული ხარჯები კლიენტთა დეპოზიტების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
8351	პროცენტული ხარჯები ფიზიკურ პირთა დეპოზიტების მიხედვით
8352	პროცენტული ხარჯები იურიდიულ პირთა დეპოზიტების მიხედვით
836	პროცენტული ხარჯები კლიენტთა დეპოზიტების მიხედვით უცხოური ვალუტით
8361	პროცენტული ხარჯები ფიზიკურ პირთა დეპოზიტების მიხედვით
8362	პროცენტული ხარჯები იურიდიულ პირთა დეპოზიტების მიხედვით
კლასი 84	გადახდილი საკომისიოები გაწეული მომსახურების მიხედვით
840	საკომისიოები და ხარჯები გაწეული მომსახურების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
8401	საკომისიოები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის მიხედვით
8402	საკომისიოები სალაროს ოპერაციებიდან
8403	ფულის ინკასაციისა და ტრანსპორტირების ხარჯები
8404	`ნოსტრო` ანგარიშების გახსნისა და წარმოების საკომისიოები და ხარჯები
8405	საკომუნკაციო მომსახურებისა და გამოთვლითი ცენტრების მიერ მომსახურების საკომისიოები და ხარჯები
8406	საკონსულტაციო და საექსპერტო მომსახურების ხარჯები
8407	საკომისიოები და ხარჯები დეპოზიტარული ოპერაციების მიხედვით
8408	აუდიტორული მომსახურების ხარჯები
8409	დანარჩენი საკომისიოები და ხარჯები
841	საკომისიოები და ხარჯები გაწეული მომსახურების მიხედვით უცხოური ვალუტით
8411	საკომისიოები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის მიხედვით
8412	საკომისიოები სალაროს ოპერაციებიდან
8413	ფულის ინკასაციისა და ტრანსპორტირების ხარჯები
8414	`ნოსტრო` ანგარიშების გახსნისა და წარმოების საკომისიოები და ხარჯები
8415	საკომუნკაციო მომსახურებისა და გამოთვლითი ცენტრების მიერ მომსახურების საკომისიოები და ხარჯები
8416	საკონსულტაციო და საექსპერტო მომსახურების ხარჯები
8417	საკომისიოები და ხარჯები დეპოზიტარული ოპერაციების მიხედვით
8418	აუდიტორული მომსახურების ხარჯები
8419	დანარჩენი საკომისიოები და ხარჯები
კლასი 85	ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით
850	ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით
8501	ზარალი სესხების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით
8509	ზარალი დანარჩენი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით
კლასი 86	ზარალი დილინგური ოპერაციებისაგან
860	ზარალი დილინგური ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
8601	ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8602	ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8603	ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8604	ზარალი უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
861	ზარალი დილინგური ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
8611	ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8612	ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8613	ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული

	ოპერაციების მიხედვით
862	ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასების მიხედვით
8621	ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან
კლასი 89	ზარალი საინვესტიციო ოპერაციებისაგან
890	ზარალი საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
8901	ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8902	ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8903	ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
891	ზარალი საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
8911	ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8912	ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
8913	ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
კლასი 90	ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
903	ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
9031	ხარჯები ბროკერული ოპერაციების მიხედვით
9032	ხარჯები ფაქტორინგული ოპერაციების მიხედვით
9033	ხარჯები ოპერაციული ლიზინგის მიხედვით
9034	ხარჯები ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
9035	ხარჯები გარანტიების მიხედვით
9036	ხარჯები სპეციალური დეპოზიტების მიხედვით
9037	გარიგებათა დაზღვევის ხარჯები
9039	ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით
904	ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
9041	ხარჯები ბროკერული ოპერაციების მიხედვით
9042	ხარჯები ფაქტორინგული ოპერაციების მიხედვით
9043	ხარჯები ოპერაციული ლიზინგის მიხედვით
9044	ხარჯები ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
9045	ხარჯები გარანტიების მიხედვით
9046	ხარჯები სპეციალური დეპოზიტების მიხედვით
9047	გარიგებათა დაზღვევის ხარჯები
9049	ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით
906	ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით
9061	ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლისაგან და გადაფასებისაგან
9062	ზარალი სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლისაგან და გადაფასებისაგან
9063	ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლისაგან და გადაფასებისაგან
9064	დანაკლისი სალაროში
9065	გადახდილი ჯარიმები და საურავები
9066	სასამართლოს ხარჯები
9067	ხარჯები გასული წლების ოპერაციების მიხედვით
9069	ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
907	ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით
9071	ზარალი ძირითად საშუალებათა გასვლისაგან

9072	ზარალი სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლისაგან
9073	ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლისაგან
9074	დანაკლისი სალაროში
9075	გადახდილი ჯარიმები და საურავები
9076	სასამართლოს ხარჯები
9077	ხარჯები გასული წლების ოპერაციების მიხედვით
9079	ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით
908	ზარალი იჯარით აღებული ობიექტებისათვის არაამორტიზირებულ კაპიტალურ დაზანდებათა მიხედვით
9081	ზარალი იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
კლასი 91	ბანკნოტებისა და მონეტების ბეჭდვის ხარჯი
910	ბანკნოტებისა და მონეტების ბეჭდვის ხარჯი
9101	ბანკნოტების ბეჭდვის ხარჯი სებ
9102	მონეტების მოჭრის ხარჯი სებ
კლასი 92	ბანკის პერსონალისა და განვითარების ხარჯები
920	პერსონალის ხარჯები
9201	ბანკის თანამშრომელთა ხელფასის ხარჯები
9202	დროებით მუშაკთა შრომის ანაზღაურების ხარჯები
9203	ხელფასის მიხედვით სავალდებულო გადასახდელთა ხარჯები
9204	ბანკის ხელმძღვანელობის პრემირების ხარჯები
9205	თანამშრომელთა პრემირების ხარჯები (ბანკის ხელმძღვანელობის გარდა)
9206	სოციალური გასაცემლების ხარჯები (მატერიალური დახმარება)
9207	პრემიებისა და სოციალური გასაცემლების მიხედვით სავალდებულო გადასახდელთა ხარჯები
9208	შვებულებებისა და საავადმყოფო ფურცლების ხარჯები
9209	საპენსიო ხარჯები
923	ბანკის განვითარების ხარჯები ეროვნული ვალუტით
9231	რეკლამის ხარჯები
9232	წარმომადგენლობითი ხარჯები
9233	მივლინების ხარჯები
9234	ახალ თანამშრომელთა მიღების ხარჯები
9235	თანამშრომელთა მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხარჯები
9236	თანამშრომელთა სპეცტანსაცმლის ხარჯები
924	ბანკის განვითარების ხარჯები უცხოური ვალუტით
9241	რეკლამის ხარჯები
9242	წარმომადგენლობითი ხარჯები
9243	მივლინების ხარჯები
9245	თანამშრომელთა მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხარჯები
კლასი 93	ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები
930	ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯები
9302	შენობა-ნაგებობების ცვეთის ხარჯები
9303	კომპიუტერული ტექნიკისა და საკომუნიკაციო მოწყობილობების ცვეთის ხარჯები
9304	სატრანსპორტო საშუალებების ცვეთის ხარჯები
9305	ავეჯისა და მოწყობილობების ცვეთის ხარჯები
9306	დანარჩენი ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯი
931	არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები

9311	არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები
932	კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაციის ხარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
9321	კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაციის ხარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
კლასი 94	ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების, მასალებისა და ინვენტარის შეძენისა და ექსპლუატაციის ხარჯები
940	ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
9402	შენობა-ნაგებობების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
9403	კომპიუტერული ტექნიკისა და საკომუნიკაციო მოწყობილობების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
9404	სატრანსპორტო საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
9405	ავეჯისა და მოწყობილობების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
9406	დანარჩენი ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
9409	იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
943	სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯები
9431	სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯები
9432	საბანკო ბარათების დამზადების ხარჯები
9433	ბლანკების შეძენისა და დამზადების ხარჯები
9434	ფულის შეფუთვის ხარჯები
946	საექსპლუატაციო ხარჯები
9461	კომუნალური მომსახურების ხარჯები
9463	ქონების დაზღვევის ხარჯები
9464	ჟურნალ-გაზეთებსა და პერიოდულ გამოცემებზე გაწეული ხარჯები
9465	შენობებისა და ფასეულობის დაცვის ხარჯები
9466	საფოსტო-სატელეგრაფო ხარჯები
9467	საკანცელარიო ხარჯები
9468	ტრანსპორტის შენახვის ხარჯი (მიმდინარე შეკეთების ხარჯის გარდა)
9469	დანარჩენი საექსპლუატაციო ხარჯები
947	ხარჯები ბიუჯეტში გადასახადების მიხედვით
9471	ხარჯები ბიუჯეტში გადასახადების მიხედვით (მოგების გადასახადის გარდა)
კლასი 95	ხარჯი მიმდინარე წლის მოგების გადასახადის მიხედვით
950	მიმდინარე წლის მოგების გადასახადის ხარჯი
9501	მოგების მიმდინარე გადასახადი
კლასი 96	გაუთვალისწინებელი ხარჯები
960	გაუთვალისწინებელი ხარჯები
9601	გაუთვალისწინებელი ხარჯები ბალანსგარეშე ანგარიშები
კლასი 01	ეროვნული ბანკის სარეზერვო ფონდები
010	სარეზერვო ფონდები ეროვნული ბანკის ცენტრალურ საცავში
0101	ბანკნოტები საცავში სებ
0102	მონეტები საცავში სებ
0103	სარეზერვო ფონდები გზაში სებ
0104	გასანადგურებლად გადაცემული ბანკნოტები სებ
011	სარეზერვო ფონდები ეროვნული ბანკის დაწესებულებებში
0111	ბანკნოტები საცავში სებ

0112	მონეტები საცავში სებ
0113	სარეზერვო ფონდები გზაში სებ
0114	გასანადგურებლად გადაცემული ბანკნოტები სებ
კლასი 02	პირობითი ვალდებულებები
020	პირობითი ვალდებულებები
0201	აქცეპტები და ინდოსამენტები
0202	გაცემული გარანტიები
0203	მიღებული გარანტიები
0204	გირავნობის უზრუნველყოფის სახით გაცემული აქტივები
0205	გირავნობის უზრუნველყოფის სახით მიღებული აქტივები
0206	სხვა პირობითი ვალდებულებები
კლასი 03	ფორმალური ვალდებულებები
030	ფორმალური ვალდებულებები
0301	აღებული ფინანსური ვალდებულებები
0302	მესამე მხარის მიერ მიღებული ფინანსური ვალდებულებები
0303	მისაღებად მოსალოდნელი ფასიანი ქაღალდები
0304	გასაყიდად განკუთვნილი ფასიანი ქაღალდები
0305	ნაღდ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციები
0306	ფორვარდული სავალუტო ოპერაციები
0307	დანარჩენი ვალდებულებები
კლასი 04	ბალანსგარეშე ანგარიშგება სავალუტო პოზიცია
040	ბალანსგარეშე ანგარიშგება სავალუტო პოზიცია
0401	ბალანსგარეშე ანგარიშგება სავალუტო პოზიციის პარალელური ღირებულება
0402	ბალანსგარეშე ანგარიშგება სავალუტო პოზიცია
კლასი 05	სხვა ვალდებულებები
050	სხვა ვალდებულებები
0501	ტრასატის ვალდებულება ბანკის მიმართ
0502	კლიენტის ვალდებულება
0506	მესამე მხარის კლიენტის ვალდებულება ბანკის მიმართ
კლასი 06	ვალდებულებები ბანკში შესანახად განთავსებულ ქონებაზე
060	ვალდებულებები ბანკში შესანახად განთავსებულ ქონებაზე
0601	ძვირფასი ლითონები
0602	ფასიანი ქაღალდები
0603	სხვა ქონება
კლასი 07	საპროცენტო განაკვეთების კონტრაქტები
070	საპროცენტო განაკვეთების კონტრაქტები
0701	საპროცენტო განაკვეთების სვოპების ძირითადი თანხა
0702	ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დადებული ფორვარდული კონტრაქტები
0703	ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დადებული ფიუჩერსული კონტრაქტები
0704	ოფციონები
კლასი 08	კონტრაქტები საქონლისა და სააქციო კაპიტალის შესახებ
080	კონტრაქტები საქონელზე და სააქციო კაპიტალის შესახებ
0801	სვოპების ძირითადი თანხა
0802	ფორვარდული კონტრაქტები
0803	ფიუჩერსული კონტრაქტები
0804	ოფციონები
კლასი 09	მემორანდუმის ანგარიშები

090	გაუნაღდებელი დოკუმენტები
0901	ვადაში გაუნაღდებელი დოკუმენტები გადამხდელის მიზეზით
0902	ვადაში გაუნაღდებელი დოკუმენტები ბანკის მიზეზით
0903	გაუნაღდებელი საწესდებო კაპიტალი
091	ზარალში ჩამოწერილი ვალები
0911	სესხებზე მიუღებელი პროცენტები 31.12.2000-მდე
0912	სესხებზე მიუღებელი პროცენტები 01.01.2001-დან
0913	ზარალში ჩამოწერილი ვალები 31.12.2000-მდე
0914	ზარალში ჩამოწერილი ვალები 01.01.2001-დან
0915	ზარალში ჩამოწერილი სხვა აქტივები
092	სხვა ფასეულობა და დოკუმენტები
0921	გაურჩეველი ფულიანი ამანათები
0922	მცირეფასიანი ინვენტარი
0923	მკაცრი აღრიცხვის ბლანკები
0924	სპეცლატარიის ანაზღაურება

ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმისა და ანგარიშთა გეგმის გამოყენების ინსტრუქციის შესახებ

ზოგადი განმარტებანი

ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმა შემუშავებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და საერთაშორისო აღრიცხვის ძირითადი პრინციპების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, რომლის მიზანია უზრუნველყოს საფინანსო ანგარიშგების მისაღებად ყველა საჭირო მოთხოვნა. იგი საშუალებას იძლევა განხორციელდეს საბანკო ოპერაციების დეტალური, სრული აღრიცხვა და მომხმარებელმა დროულად მიიღოს რეალური ინფორმაცია. მოცემული ინსტრუქცია შედგება განაყოფებისა და ქვეგანაყოფებისაგან:

განაყოფი 1. ანგარიშთა გეგმა:

1.1. სისტემატიზებული ჩამონათვალია ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშებისა, გამოიყენება საბანკო ოპერაციების აღრიცხვისათვის, რომელიც შეესაბამება ქვეყნის კანონმდებლობას და საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიულ აქტებს;

1.2. ანგარიშების აღსანიშნავად გამოიყენებულია ოთხნიშნა ციფრული კოდი და აქვს იერარქიული სტრუქტურა. პირველი ორი თანრიგი განსაზღვრავს კლასს, მესამე თანრიგით განისაზღვრება ჯგუფი, ხოლო მეოთხე თანრიგით ჯგუფის შიგნით ცალკეული ანგარიშები. ამასთან კლასის ორნიშნა თანრიგის პირველი ციფრით აღინიშნება 1-2 აქტივები, 3-4 ვალდებულებები, 5 კაპიტალი, 6-7 შემოსავლები, 8-9 ხარჯები და 0 ბალანსგარეშე ანგარიშები;

1.3. გამიჯნულია ეროვნული და უცხოური ვალუტით წარმოებული ოპერაციების აღრიცხვის ანგარიშები;

1.4. აგებულია ანგარიშების ლიკვიდურობის წყობის პრინციპით;

1.5. მთლიანად არის გამიჯნული აქტიური ანგარიშები პასიური ანგარიშებისაგან და პირიქით;

1.6. აქტივები და პასივები დაყოფილია ვადიანობის მიხედვით : სესხები – მოკლევადიანი, გრძელვადიანი, ხოლო დეპოზიტები მოთხოვნამდე და ვადიანი;

1.7. სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული და კერძო კლიენტებისათვის მიცემული სესხები (აქტივებში) და მათი ფულადი სახსრები (პასივებში) დაჯგუფებულია საქართველოს

ეროვნული კლასიფიკატორის, ეკონომიკური საქმიანობის სახეობების ჭრილში და წარმოდგენილია რვა დასახელების სფეროთი.

განაყოფი 2. ანგარიშთა გეგმის გამოყენების ინსტრუქცია:

- 2.1. თითოეული ანგარიშის დახასიათება, ანგარიშის მომხმარებელი ეროვნული ან კომერციული ბანკი ან ორივე ერთად;
- 2.2. ანგარიშის დანიშნულება;
- 2.3. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, რომელშიც გათვალისწინებულია:
დარიცხვითა პრინციპი, წინდახედულობის პრინციპი, აღრიცხვაში ოპერაციების ასახვის პრინციპი, გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი, აქტივებისა და პასივების ცალ-ცალკე განხილვის პრინციპი, ფორმასთან შედარებით პრიორიტეტების პრინციპი, ბალანსის სიმყარის პრინციპი.
- 2.4. ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა;
- 2.5. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი;
- 2.6. კომენტარები.

განაყოფი 3. ანგარიშთა გეგმის ძირითადი თავისებურებანი:

- 3.1. შემოსავლების და ხარჯების ანგარიშებზე დარიცხვის მეთოდის გამოყენება, რაც ნიშნავს, რომ შემოსავლები და ხარჯები აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნებიან, შემოსავლების ფაქტობრივად მიღებისა და ხარჯების გაწევის მომენტის მიუხედავად;
- 3.2. ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც იწარმოება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრებსით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ყველა გატარება შემოსავლების და ხარჯების ანგარიშებზე, იმის მიუხედავად, თუ რომელი ვალუტით განხორციელდა გადახდა, აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით;
- 3.3. ანალიზური აღრიცხვის წარმოების სისტემას შეიმუშავენ ბანკი, იმის გათვალისწინებით, რომ უზრუნველყოფილი იქნება ნებისმიერ დროს სრული ინფორმაციის მიღება ანალიზის, კონტროლისა და ფინანსური ანგარიშების დეტალიზაციის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ასეთი ინფორმაცია აუცილებელია აგრეთვე მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად დაბეგვრის ბაზის გამომწერისათვის ე.ი. უნდა გამოიყოს ცალკეული ანგარიშები იმ ხარჯების თითოეული ჯგუფის მიხედვით, რომლებიც გამოირიცხება დადგენილი წესების შესაბამისად, დაბეგვრის ბაზის გამომწერისათვის.
- 3.4. ბალანსგარეშე ანგარიშების მიხედვით საბანკო ოპერაციების წარმოებაში, კერძოდ აღრიცხვის სისწორის შემოწმების უზრუნველსაყოფად, ბალანსგარეშე ანგარიშებზე გამოიყენება ორმაგი ჩაწერის მეთოდი, რისთვისაც შემოღებულია 0999 “ტექნიკური ანგარიში”, ორმაგი ჩაწერის მეთოდი არ გამოიყენება მხოლოდ 01- “ეროვნული ბანკის ფონდების” და 09 “მემორანდუმის ანგარიშებზე”.
- საბალანსო და ბალანსგარეშე ანგარიშების ნომენკლატურა საბანკო დაწესებულებებისათვის არის ერთიანი და არ შეიძლება მისი შეცვლა საქართველოს ეროვნული ბანკის ნებართვის გარეშე.

აქტივები

კლასი 10. სალარო; კომერციული ბანკების ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

ანგარიშთა ჯგუფი 100. ნაღდი ფული მიმოქცევაში ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1002	საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო
---------------	------------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ეროვნული ვალუტის ბანკნოტებისა და მონეტების აღსარიცხავად ეროვნული ბანკის მოლარის ოთახში ან საბრუნავი სალაროს სეიფებში. იგი არ გამოიყენება იმ ძვირფასი ლითონების აღსარიცხავად, რომლებიც აისახება 252 ჯგუფის ანგარიშზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის შესაბამისი პრინციპები.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ნაღდი ფულის მიღება	1002 საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშების გარდა
ნაღდი ფულის გაცემა	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშების გარდა	1002 საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ჩანაწერი 1002 ანგარიშზე გაკეთდება ფულის მიმოქცევაში გაშვების ან ამოღების დროს, ემისიის ანგარიშებთან კორესპოდენციაში, აგრეთვე, ნაღდი ფულის შემოსავლისა და გასავლის ოპერაციების შესრულებისას, რაც, შესაბამისად, იწვევს სალაროში ნაღდი ფულის მოცულობის გადიდებას ან შემცირებას. მისი გამოყენება, ძირითადად, ხდება კლიენტთა ანგარიშებზე სახსრების მოძრაობასთან დაკავშირებით ან მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის, პრემიების გაცემისა და სხვა ნაღდ ფულთან დაკავშირებული სამეურნეო ოპერაციების დროს.

1002 ანგარიშის დებეტში აისახება სალაროში ნაღდი ფულის მიღება, ხოლო კრედიტში – სალაროდან ნაღდი ფულის გაცემა.

5. კომენტარები

ნაღდი ფული რეგულარულად უნდა გადაითვალოს, რათა დავრწმუნდეთ მოცემულ ანგარიშზე ნაშთის სისწორეში.

თაღლითობის რისკის შეზღუდვის მიზნით თითოეული ოპერაციის ამსახველ საბუთში ანგარიშთა ნომრებთან, ოპერაციის დასახელებასთან, თანხებთან ერთად გარკვევით უნდა აღინიშნოს გადამხდელისა და მიმღების რეკვიზიტები მოქმედი საკანონმდებლო აქტების მოთხოვნათა მიხედვით.

ანგარიში 1003	კომერციული ბანკის სალარო
---------------	--------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება კომერციული ბანკის სალაროში ეროვნული ვალუტის ბანკნოტებისა და მონეტების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის შესაბამისი პრინციპები

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ნაღდი ფულის მიღება	1003 კომერციული ბანკის სალარო	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშების გარდა
ნაღდი ფულის გაცემა	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშების გარდა	1003 კომერციული ბანკის სალარო

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ჩანაწერი 1003 ანგარიშზე გაკეთდება იმ შემთხვევაში, როდესაც ბანკი შეასრულებს შემოსავლის და გასავლის ოპერაციებს ნაღდი ფულით, რაც იწვევს, შესაბამისად, სალაროში ნაღდი ფულის მოცულობის გადიდებას ან შემცირებას. იგი გამოიყენება ძირითადად კლიენტთა ანგარიშებზე სახსრების მოძრაობასთან დაკავშირებით ან მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის, პრემიების გაცემისა ან ნაღდ ფულთან დაკავშირებულ სხვა სამეურნეო ოპერაციების დროს.

1003 ანგარიშის დებეტში აისახება სალაროში ნაღდი ფულის მიღება, ხოლო კრედიტში – სალაროდან ნაღდი ფულის გაცემა.

5. კომენტარები

ნაღდი ფული უნდა გადაითვალოს რეგულარულად, რათა დავრწმუნდეთ მოცემულ ანგარიშზე ნაშთის სისწორეში.

თაღლითობის რისკის შეზღუდვის მიზნით თითოეული ოპერაციის ამსახველ საბუთში, ანგარიშთა ნომრებთან, ოპერაციის დასახელებასთან და თანხასთან ერთად გარკვევით უნდა აღინიშნოს გადამხდელისა და მიმღების რეკვიზიტები მოქმედი საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნათა მიხედვით.

ანგარიში 1004	ფულადი სახსრები ბანკომატებში
---------------	------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკომატებში განთავსებული ეროვნული ვალუტის აღსარიცხავად. ბანკომატების ნაღდი ვალუტით უზრუნველყოფა ხდება ბანკომატების მუშაკების წერილობითი განაცხადის საფუძველზე, ბანკომატებისათვის განკუთვნილი გადასაცემი თანხა ითვლება ცალობით, შეიძლება აგრეთვე წინასწარ გამზადებული ნაღდფულიანი კასეტების გადაცემა.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის შესაბამისი პრინციპი.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ნაღდი ფულის ბანკომატებში განთავსება	1004 ფულადი სახსრები ბანკომატებში	1003 კომერციული ბანკის სალარო
ბანკომატებიდან კლიენტებისათვის მიცემული თანხების ჩამოწერა და დარჩენილი ნაღდი ფულის სალაროში დაბრუნება	კლიენტთა ანგარიშები 1003 კომერციული ბანკის სალარო	1004 ფულადი სახსრები ბანკომატებში

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

1004 ანგარიშზე ჩანაწერი გაკეთდება ბანკის მიერ ნაღდი ფულის ბანკომატებზე გადაცემის ან ბანკომატებიდან ნაღდი ფულის გაცემის ან ამოღების ამსახველი დამადასტურებელი დოკუმენტების მიღების შემდეგ.

5. კომენტარები

ბანკი ოპერაციის მოთხოვნათა საჭიროების მიხედვით გამოიყენებს 1006 ანგარიშს – “ბანკნოტები და მონეტები გზაში”.

ნაღდი ფულით ბანკომატების შევსების ან წინასწარ გამზადებული ნაღდფულიანი კასეტების გადაცემისას საჭიროა სათანადო კონტროლი. ნაღდფულიანი კასეტები ილუქება, მათზე მაგრდება იარლიყი ბანკომატების ნომრის, ჩატვირთული თანხის, თარიღის და პასუხისმგებელი მუშაკის ხელმოწერისა და სახელობითი შტამპის დასტურით.

ანგარიში 1005	კვანძგარეთა საოპერაციო სალარო
---------------	-------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ეროვნული ვალუტის ბანკნოტებისა და მონეტების აღსარიცხავად კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ნაღდი ფულის გაგზავნა კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებისათვის	1006 ბანკნოტები და მონეტები გზაში	1003 კომერციული ბანკის სალარო

კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროდან ნაღდი ფულის მიღების დასტურის შემთხვევაში გატარება გამგზავნთან	1005 კვანძგარეთა საოპერაციო სალარო	006 ბანკნოტები და მონეტები გზაში
ნაღდი ფულის დაბრუნება კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებიდან	1003 კომერციული ბანკის სალარო	1005 კვანძგარეთა საოპერაციო სალარო

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ჩანაწერები მოცემულ ანგარიშზე კეთდება მაშინ, როდესაც ბანკი ახორციელებს ნაღდი ფულის გადაცემას კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებისათვის ან იქედან მის დაბრუნებას, რაც იწვევს, შესაბამისად, კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებში ნაღდი ფულის მოცულობის გადიდებას ან შემცირებას, მოცემული ანგარიში გამოიყენება, ძირითადად უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ყოველდღიური ოპერაციების წარმოებისას, რომელთა ბუღალტრული აღრიცხვა აღწერილია ბალანსის განაყოფში „კლასი 26“.

5. კომენტარები

ნაღდი ფული კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებში რეგულარულად უნდა გადაითვალოს, რათა დავრწმუნდეთ მოცემული ანგარიშის ნაშთის სისწორეში.

თაღლითობის რისკის შეზღუდვის მიზნით თითოეული ოპერაციის ამსახველ საბუთში ანგარიშთა ნომრებთან, ოპერაციის დასახელებასთან და თანხასთან ერთად გარკვევით უნდა აღინიშნოს გადამხდელისა და მიმღების რეკვიზიტები მომქმედი საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნათა მიხედვით.

ანგარიში 1006	ბანკნოტები და მონეტები გზაში
---------------	------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის, ბანკის ფილიალის ან კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებზე გაგზავნილი ეროვნული ვალუტის ბანკნოტებისა და მონეტების აღსარიცხავად. გამგზავნი გაგზავნილ ბანკნოტებს და მონეტებს ასახავს 1006 ანგარიშზე მიმღებიდან (ბანკიდან, ფილიალიდან, კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებიდან) ნაღდი ფულის რეალურად მისვლის დამადასტურებელი საბუთის (ავიზო, შეტყობინება) მიღებამდე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ნაღდი ფულის გაგზავნა ბანკებში, ბანკის	1006 ბანკნოტები და მონეტები გზაში	1002 საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო

ფილიალებსა ან კვანძგარეთა სალაროებში (გატარება გამგზავნთან)		1003 კომერციული ბანკის სალარო
ბანკის, ბანკების ფილიალების ან კვანძგარეთა სალაროდან ნაღდი ფულის მიღების დასტურის შემთხვევაში (გატარება გამგზავნთან)	3202 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები 1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნული ბანკში 2831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის 1005 კვანძგარეთა საოპერაციო სალარო 4831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის	1006 ბანკნოტები და მონეტები გზაში
ფულადი სახსრების მიღება ბანკის, ბანკის ფილიალის მიერ (გატარება მიმღებთან)	1002 საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო, 1003 კომერციული ბანკის სალარო	3202 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 1052 საკორესპონდენტო ანგარიში ეროვნულ ბანკში 4831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის 2831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის 1005 კვანძგარეთა საოპერაციო სალარო

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გატარებები ნაღდი ფულის ფილიალებისათვის გაგზავნის შემთხვევაში, როგორც წესი, ხორციელდება ფილიალთაშორისი ანგარიშსწორების ანგარიშებთან კორესპონდენციაში. კრებსითი საფინანსო ანგარიშების მომზადებისას ანგარიშსწორებისა და ფილიალთაშორისი ანგარიშები მათი შედარების შემდეგ დასაღლოვდება.

კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროების შევსება, როგორც წესი, გაფორმდება გატარებით დებეტი – 1006 ანგარიში, კრედიტი – 1003 ანგარიში. ნაღდი ფულის მიღების შესახებ კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროებიდან დასტურის მიღების შემდეგ ბანკი მოახდენს გატარებას დებეტი – ანგარიში 1005 და კრედიტი – 1006 ანგარიში.

5. კომენტარები

ბანკი ანალიზურ აღრიცხვაში ჩანაწერებს ანგარიშების მიხედვით გააკეთებს, თავისი ფილიალების ან კვანძგარეთა საოპერაციო სალაროების მიხედვით (სად გაიგზავნა ან საიდან შემოვიდა ფულადი სახსრები).

მოცემული ანგარიში გაანალიზდება სისტემატურად იმ მიზნით, რომ შემოწმდეს, მიიღეს თუ არა კონტრაგენტებმა (ადრესატებმა) ყველა გაგზავნილი თანხა.

ანგარიში 1007	მიმოქცევიდან ამოსაღები ბანკნოტები და მონეტები
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება მიმოქცევიდან ამოსაღები ეროვნული ვალუტის ბანკნოტებისა და მონეტების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის შესაბამისი პრინციპები.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ნაღდი ფულის გადატანა მიმოქცევიდან ამოსაღების კატეგორიაში	1007 მიმოქცევიდან ამოსაღები ბანკნოტები და მონეტები	1002 საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო
ნაღდი ფულის განადგურება	3001-3002 მიმოქცევაში გაშვებული ბანკნოტები და მონეტები	1007 მიმოქცევიდან ამოსაღები ბანკნოტები და მონეტები

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

ჩანაწერები მოცემული ანგარიშის მიხედვით გაკეთდება ეროვნული ბანკის მიერ მიმოქცევიდან მოძველებული ფულის ამოღების ან სხვა სახის ოპერაციის შემთხვევაში ცალკეული გადაწყვეტილებებით.

5. კომენტარები

მიმოქცევიდან ბანკნოტებისა და მონეტების ამოღების პროცედურები რეგლამენტირდება ეროვნული ბანკის სპეციალური მითითებებით საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ანგარიშთა ჯგუფი 101 – ნაღდი უცხოური ვალუტა და სხვა საგადახდო დოკუმენტები

ანგარიში 1012	საქართველოს ეროვნული ბანკის სალარო
ანგარიში 1013	კომერციული ბანკის სალარო
ანგარიში 1014	ფულადი სახსრები ბანკომატებში
ანგარიში 1015	კვანძგარეთა საოპერაციო სალარო
ანგარიში 1016	ბანკნოტები და მონეტები გზაში

1012-1016 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშების დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა, გატარებათა წუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1002-1006 ანგარიშისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიში 1018	სხვა საგადახდო დოკუმენტები
---------------	----------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი კომერციული ბანკი

მოცემული ანგარიში გამოიყენება სამგზავრო ჩეკებისა და სხვა საგადახდო დოკუმენტების აღსარიცხავად უცხოური ვალუტით.

1018 ანგარიშის ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1012-1013 ანგარიშების წარმოებისა.

ანგარიშთა ჯგუფი 105 – კომერციული ბანკების ანგარიშები ეროვნულ ბანკში ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1051	კომერციული ბანკების სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის ორგანული კანონის იმ მოთხოვნების შესაბამისად ეროვნულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების აღსარიცხავად, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ კომერციულ ბანკებს ავალებს, ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების მუდმივი მინიმალური დონის შენარჩუნებას.

მოცემული ანგარიშის ნაშთის სიდიდე განისაზღვრება და კორექტირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესების შესაბამისად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვითა პრინციპი: ამ ანგარიშზე მისაღები ნებისმიერი პროცენტი, იმ შემთხვევაში თუ ამას ითვალისწინებს კანონმდებლობა, უნდა აღირიცხოს იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

აქტივებისა და პასივების აღრიცხვაში ცალ-ცალკე ასახვის პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე ნაშთები განხილულ უნდა იქნეს როგორც ეროვნული ბანკში განთავსებული აქტივი და არ დასაღწოდება არავითარ სხვა ანგარიშებთან, რომლებიც წარმოადგენს ვალდებულებებს ეროვნული ბანკის წინაშე.

ოპერაციების ასახვის წესი: სადებეტო და საკრედიტო გატარებები მოცემულ ანგარიშზე აისახება იმ თარიღით, როცა განხორციელდა სავალდებულო რეზერვების თანხის კორექტირება იმის დამოუკიდებლად, ფულადი სახსრები როდის იქნა მიღებული ან გაგზავნილი.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სავალდებულო რეზერვების გადიდება	1051 კომერციული ბანკების სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1003 კომერციული ბანკის სალარო 1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 4501 კრედიტორები
სავალდებულო რეზერვების შემცირება	1003 კომერციული ბანკის სალარო 1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1051 კომერციული ბანკების სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

მოცემული ანგარიში დადებეტდება ან დაკრედიტდება ბანკების სავალდებულო რეზერვების თანხის პერიოდული კორექტირების შესაბამისად, რომელიც განხორციელდება ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ანგარიშსწორებისა და კორექტირების წესების მიხედვით.

5. კომენტარები

ბანკი მოცემული ანგარიშის ნაშთის სიდიდეს თავის ბალანსში რეგულარულად შეუდარებს საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მიღებულ ამონაწერებს, შეუდარებელ თანხებს დეტალურად გააანალიზებს და მიიღებს სათანადო ზომებს ანგარიშსწორების მოსაწესრიგებლად. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს შეუდარებელი თანხები გადაიტანება გაურკვეველი თანხების 2502 ან 4502 ანგარიშზე.

ანგარიში 1052	კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში არის კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიში საქართველოს ეროვნულ ბანკში ეროვნული ვალუტით.

ამ ანგარიშზე განთავსებული თანხები წარმოადგენს დეპოზიტს მოთხოვნამდე, მისი მოთხოვნა შეიძლება ნებისმიერ დროს და შესრულება სავალდებულოა მოთხოვნის წარდგენიდან ერთი სამუშაო დღის განმავლობაში.

საქართველოს ეროვნული ბანკი განსაზღვრავს წესებს, რომლებიც არეგულირებენ ამ ანგარიშის წარმოებას.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშზე მისაღები პროცენტები, თუ ამას კანონი ითვალისწინებს, აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

აქტივებისა და პასივების აღრიცხვაში ცალ-ცალკე ასახვის პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე ნაშთები განხილულ უნდა იქნეს როგორც ეროვნულ ბანკში განთავსებული აქტივი და არ დასაღწოდება არავითარ სხვა ანგარიშებთან, რომლებიც წარმოადგენს ვალდებულებებს ეროვნული ბანკის წინაშე.

აღრიცხვაში ასახვის პრინციპი: სადებეტო და საკრედიტო გატარებები მოცემულ ანგარიშზე აისახება ვალუტირების თარიღის შესაბამისად (ვალუტირების თარიღი განისაზღვრება ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესებით ან მხარეთა ხელშეკრულებებით). ყველა შემთხვევაში კლიენტებისაგან შესასრულებლად მიღებული საგადახდო საბუთები ვალუტირების თარიღამდე გატარდება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფულადი სახსრების გადარიცხვა	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშების გარდა	1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
ფულადი სახსრების მიღება	1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშების გარდა

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ანგარიშზე თანხების ჩარიცხვისას შედგება გატარება: დებეტი – 1052 ანგარიში და კრედიტი – კლიენტთა ანგარიშები, შემოსავლების ანგარიშები და სხვ. ოპერაციის შინაარსის მიხედვით. თანხების ჩამოწერისას დებეტდება კლიენტთა, ხარჯების ანგარიშები და სხვ. და კრედიტდება 1052 ანგარიში.

5. კომენტარები

ბანკმა მოცემული ანგარიშის ნაშთის სიდიდე ბალანსში რეგულარულად უნდა შეუდაროს საქართველოს ეროვნული ბანკიდან მიღებულ ამონაწერებს. შეუდარებელი თანხები გაანალიზდება და მიიღება შესაბამისი ზომები ანგარიშსწორების მოსაწესრიგებლად. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს შეუდარებელი თანხა გადაიტანება გაურკვეველი თანხების 2502 ან 4502 ანგარიშზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 106 – კომერციული ბანკების ანგარიშები ეროვნულ ბანკში უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1062	კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
---------------	---

1062 ანგარიშის დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1052 ანგარიშისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 11. ოქრო

ანგარიშთა ჯგუფი 110 – ოქრო

ანგარიში 1101	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის კუთვნილი ან ნასესხები საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქროს აღსარიცხავად. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქროს კლასიფიკაციისა და აღრიცხვის წესებს შეიმუშავებს და განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის რეკომენდაციების საფუძველზე. მოცემული ანგარიში არ

გამოიყენება ბანკის საცავში შესანახად ან გირაოდ მიღებული ოქროს აღსარიცხავად (ამგვარი ოპერაციები აისახება ოქროს ფიზიკურ ერთეულთა აღრიცხვის ცალკეულ ბუღალტრულ დავთრებში).

ოქროს საიუველირო ნაკეთობები და ოქროს მონეტები, რომლებიც არ არის კანონიერი საგადახდო საშუალება, აღირიცხება 2521 ანგარიშზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

შეფასება საბაზრო ღირებულებით: საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო გადაფასდება სისტემატურად ლონდონის ბირჟაზე გამოყენებული კოტირების საფუძველზე, სადაც ნიხრები მოცემულია აშშ დოლარით ან ინგლისური გირვანქა სტერლინგით.

წინდახედულობის პრინციპები: იმ შემთხვევაში, თუ ოქროს საბაზრო ღირებულება იცვლება მის ისტორიულ ფასთან, ე.ი. ბალანსში ასახულ ფასთან შედარებით, საჭიროა მათი საბალანსო ღირებულების გადაფასება და შედეგის მიკუთვნება მოგება-ზარალის ანგარიშისათვის.

ოპერაციების ასახვის პრინციპები: გატარებები მოცემულ ანგარიშზე გაკეთდება გარიგების დადების დღეს (ე.ი. იმ დღეს, როცა გარიგების პირობების შესაბამისად ბანკი ხდება მესაკუთრე ან მსესხებელი), მიუხედავად გადახდის ვადისა. იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების გადახდა წარმოებს სხვა ვალუტით და არა ამერიკული დოლარით ან ინგლისური გირვანქა სტერლინგით, შესაფასებლად გამოიყენება კროს-კურსები ქართული ლარის მიმართ.

დარიცხვათა პრინციპი: ანგარიშზე ასახული ფასეულობა უნდა გადაფასდეს საბაზრო კურსის მიხედვით.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ოქროს შესყიდვა ან სესხება	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ოქროს ღირებულების გაზრდა გადაფასების შედეგად	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო	5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი
ოქროს ღირებულების შემცირება, როდესაც შემცირება ადრე გაზრდილ ღირებულებაზე მეტია	5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი 9063 ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო
ოქროს ღირებულების გაზრდა, როდესაც მისი ოდენობა ადრე შემცირებულ ოდენობაზე მეტია	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო	5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი 7063 შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან
ოქროს გაყიდვა-მოგება	ფულადი სახსრების ანგარიშები 5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო 7063 შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და

		საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან
ოქროს გაყიდვა-ზარალი	ფულადი სახსრების ანგარიშები 5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი 9063 ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოების და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან	1101 საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისი ოქრო

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ოქროს წინასწარი განაღდებას გამოიყენება 2503 “ავანსების”, ხოლო შემდგომი განაღდება შემთხვევაში 4501 “კრედიტორების” ანგარიშები. ოქროსთან დაკავშირებული ოპერაციების აღრიცხვისას, რომელთა განაღდება უცხოური ვალუტით ხორციელდება, გამოიყენება სავალუტო პოზიციის ანგარიშები.

5. კომენტარები

იმისათვის, რომ დავრწმუნდეთ 1101 ანგარიშზე რიცხული თანხების სისწორეში, უნდა ჩატარდეს ოქროს რეგულარული მატერიალური შემოწმებები (ინვენტარიზაცია). ასეთი შემოწმებები სავალდებულოა სისტემატურად ჩატარდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ანგარიში 1102	საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამო ოქრო
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იმ ოქროს აღსარიცხავად, რომელიც ითვლება საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამოდ და რომელიც ბანკის კუთვნილება ან ნასესხებია ბანკის მიერ. საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამო ოქროს კლასიფიკაციის წესებს შეიმუშავებს და განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი საერთაშორისო სავალუტო ფონდის რეკომენდაციების საფუძველზე. მოცემული ანგარიში არ გამოიყენება ბანკის საცავებში შესანახად ან გირაოდ მიღებული ოქროს აღსარიცხავად (ამგვარი ოპერაციები აისახება ოქროს ფიზიკურ ერთეულთა აღრიცხვის ცალკეულ ბუღალტრულ დავთრებში).

ოქროს საიუველირო ნაკეთობანი და ოქროს მონეტები, რომლებიც არ არის კანონიერი საგადახდო საშუალება, აღირიცხება 2521 ანგარიშზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

წინდახედულობის პრინციპები: იმ შემთხვევაში, თუ ოქროს საბაზრო ღირებულება მცირდება მის ისტორიულ ფასთან, ე.ი. ბალანსში ასახულ ფასთან შედარებით, საჭიროა ოქროს საბალანსო ღირებულების გადაფასება. საბაზრო კურსით გადაფასებას ახდენს დამოუკიდებელ, საერთაშორისო მასშტაბით აღიარებულ ექსპერტთა ჯგუფი.

ოპერაციების ასახავის პრინციპები: გატარებები მოცემულ ანგარიშზე გაკეთდება გარიგების დადების დღეს (ე.ი. იმ დღეს, როცა გარიგების პირობების შესაბამისად ბანკი ხდება მესაკუთრე ან მსესხებელი), მიუხედავად გადახდის ვადისა. იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების გადახდა წარმოებს სხვა ვალუტით და არა ამერიკული დოლარით ან ინგლისური გირვანქა სტერლინგით, ოქროს შესაფასებლად გამოიყენება კროს-კურსები ქართული ლარის მიმართ.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ოქროსა შესყიდვა ან სესხება	1102 საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამო ოქრო	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ოქროს ღირებულების გაზრდა გადაფასების შედეგად	1102 საერთაშორისო სტანდარტის შეუსაბამო ოქრო	5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი
ოქროს ღირებულების შემცირება, როდესაც შემცირება ადრე გაზრდილ ღირებულებაზე მეტია	5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი 9063 ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გა-დაფასებიდან	1102 საერთაშორისო სტანდარტის შეუსაბამო ოქრო
ოქროს ღირებულების გაზ-რდა, როდესაც მისი ოდენობა ადრე შემცირების ოდენობაზე მეტია	1102 საერთაშორისო სტანდარტის შეუსაბამო ოქრო	5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი 7063 შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა, და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან
ოქროს გაყიდვა-მოგება	ფულადი სახსრების ანგარიშები 5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი	1102 საერთაშორისო სტანდარტის შეუსაბამო ოქრო 7063 შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებისაგან
ოქროს გაყიდვა-ზარალი	ფულადი სახსრების ანგარიშები 5901 ოქროს გადაფასების რეზერვები 9063 ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან	1102 საერთაშორისო სტანდარტის შეუსაბამო ოქრო

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ოქროს წინასწარი განაღდებას გამოიყენება ანგარიში 2503 “ავანსები”, ხოლო შემდგომი განაღდებას შემთხვევაში 4501 “კრედიტორების” ანგარიშები. ოქროსთან დაკავშირებული

ოპერაციების აღრიცხვისას, რომელთა განაღდება უცხოური ვალუტით ხდება, გამოყენებულ უნდა იქნეს სავალუტო პოზიციის ანგარიშები.

5. კომენტარები

იმისათვის, რომ დავრწმუნდეთ 1102 ანგარიშზე რიცხული თანხების სისწორეში, უნდა ჩატარდეს ოქროს რეგულარული მატერიალური შემოწმებები (ინვენტარიზაცია). ასეთი შემოწმებები სავალდებულოა სისტემატურად ჩატარდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

კლასი 12. სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხები

ანგარიშთა ჯგუფი 120 – სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1201	ფინანსთა სამინისტროსათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1202	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1203	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი, არა უმეტეს ერთ წლამდე ვადით, სესხების აღსარიცხავად.

იმ შემთხვევაში, თუ ეს ნებადართულია, მოქმედი წესებით აღნიშნული ანგარიშები არ გამოიყენება სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე აქტიური ნაშთების (ოვერდრაფტების) ბალანსში ასახვისათვის.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტების სესხების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, მიუხედავად გადახდის ვადისა. პროცენტების დარიცხვისას შედგება ბუღალტრული გატარება დებეტი – ანგარიში 2401– „მისაღები პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“ და კრედიტი პროცენტული შემოსავლების შესაბამისი ანგარიში.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე ბუღალტრული გატარებები განხორციელდება საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კრედიტის გაცემისა და დაფარვის ვადების შესაბამისად. თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია სახსრების გაცემა ხელშეკრულების ხელის მოწერიდან რამდენიმე დღეში ან საკრედიტო ხაზის გახსნის შემთხვევაში, სესხის თანხა ფულადი სახსრების რეალურ გაცემამდე გატარდება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე. ფულადი სახსრების ფაქტობრივად გადარიცხვის ან გაცემის პარალელურად ბალანსგარეშე ანგარიშები დაიხურება და ბუღალტრული ჩანაწერი გაკეთდება შესაბამის საბალანსო ანგარიშებზე.

3. ანგარიშების დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხების გაცემა	1201-1203 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები
სესხების დაფარვა	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები	1201-1203 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია როგორც ვადაგადაცილებულია	1901 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება	1201-1203 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია როგორც ჩვეულებრივისა	1201-1203 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები	1901 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

სესხების დაწესებულ ვადაში დაუბრუნებლობის შემთხვევაში დაუფარავი დავალიანების თანხა გადაიტანება 1901 ანგარიშზე. თუ გადაწყდება მათი პროლონგაციის საკითხი, დავალიანების შესაბამისი თანხა აღდგება ვადიანი დავალიანების 1201-1203 ანგარიშებზე.

5. კომენტარები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბანკის ბუღალტრულ ანგარიშთა ანალიზურმა სისტემამ უნდა უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით მოთხოვნამდე ვადით გაფორმებული სესხები;
- ბ) სესხები დაფარვის ფიქსირებული ვადებით;
- გ) უზრუნველყოფილი ან არაუზრუნველყოფილი სესხები;
- დ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით, რეზიდენტი-არარეზიდენტი და სხვ.

ასეთი ინფორმაციები გამოიყენება ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის გასატარებლად და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის.

ანგარიში 1209	ოვერდრაფტები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია ბალანსში დებეტის ნაშთების (ოვერდრაფტების) ასახვისათვის სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით, რომლებიც შეიძლება განხილულ იქნეს როგორც კრედიტის გაცემა კონტრაქტის შეუდგენლად, დაფარვის ფიქსირებული ვადის აღნიშვნით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: პროცენტული შემოსავალი სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმავე პერიოდში, რომელსაც ისინი განეკუთვნება, გადახდის ვადის მიუხედავად. გაუნაღდებელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2401 - „მისაღები პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

3. ანგარიშების დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მიმდინარე ანგარიშის სადებეტო სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშო პერიოდის ბოლო სამუშაო დღეს	1209 ოვერდრაფტები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე	3301-3306 სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები
კონტრგატარება შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღეს	3301-3306 სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები	1209 ოვერდრაფტები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

როდესაც კლიენტს მიმდინარე ანგარიშზე არა აქვს საკმარისი სახსრები, გადაუდებელი გადახდის განსახორციელებლად ბანკს შეუძლია გასცეს სესხი მიმდინარე ანგარიშზე შემოსული სახსრების ხარჯზე მისი შემდგომი დაფარვის გარანტიით. ამ შემთხვევაში ბანკი კი არ ხსნის ცალკე სასესხო ანგარიშს, არამედ დაუშვებს მიმდინარე ანგარიშზე აქტიური სალდოს წარმოქმნას მიმდინარე ანგარიშის მომსახურების ხელშეკრულებაში დათქმული ლიმიტის ფარგლებში.

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ოვერდრაფტები აღირიცხება პასიურ ანგარიშებზე 3301-3306. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აღნიშნულ ანგარიშებზე არსებული დებეტის ნაშთი გადაიტანება 1209 ანგარიშზე და შესაბამისად დაკრედიტდება 3301-3306 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკმა ბუღალტრულ ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა მოაწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ოვერდრაფტები დაფარვის ვადების მიხედვით;
- კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (მაგალითად, რეზიდენტი-არარეზიდენტი) და სხვ.

ანგარიშთა ჯგუფი 121 – სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1211	ფინანსთა სამინისტროსათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1212	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები

ანგარიში 1213	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1219	ოვერდრაფტები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე

1211-1219 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშების დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წუსხა, გატარებათა წუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1201-1209 ანგარიშისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 125 – სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1251	ფინანსთა სამინისტროსათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1252	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1253	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშების დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი, ერთ წელზე მეტი ვადით, სესხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტების სესხების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი განეკუთვნება, მიუხედავად გადახდის ვადისა. გადაუხდელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2401 – „მისაღები პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე ბუღალტრული გატარებები განხორციელდება საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კრედიტის გაცემისა და დაფარვის ვადების შესაბამისად. თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია სახსრების გაცემა ხელშეკრულების ხელმოწერიდან რამდენიმე დღის შემდეგ ან საკრედიტო ხაზის გახსნის შემთხვევაში, სესხის თანხა ფულადი სახსრების რეალურ გაცემამდე აისახება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში საკრედიტო ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე. ფულადი სახსრების გადარიცხვის ან გაცემის პარარელურად დაიხურება ბალანსგარეშე ანგარიშები და შესაბამისი ბუღალტრული ჩანაწერი გაკეთდება საბალანსო ანგარიშებზე.

3. ანგარიშების დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
სესხების გაცემა	1251-1253 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები

	გრძელვადიანი სესხები	
სესხების დაფარვა	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები	1251-1253 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია, როგორც ვადაგადაცილებულისა	1901 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება	1251-1253 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია როგორც ჩვეულებრივისა	1251-1253 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები	1901 სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სესხების დაწესებულ ვადაში დაუბრუნებლობის შემთხვევაში დავალიანების დაუფარავი თანხა გადაიტანება 1901 ანგარიშზე. თუ გადაწყდება მათი პროლონგაციის საკითხი, დავალიანების თანხა აღდგება ვადიან დავალიანებათა 1251-1253 ანგარიშებზე, ამასთან, დაკრედიტდება 1901 ანგარიში.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზურმა სისტემამ უნდა უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

ა) სესხები დაფარვის ვადების მიხედვით;

ბ) უზრუნველყოფილი ან არაუზრუნველყოფილი სესხები;

გ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (მაგ., რეზიდენტი, არარეზიდენტი) და სხვ.

ასეთი ინფორმაცია საჭიროა ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკისა და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების მიმდინარეობის ანალიზისათვის.

ანგარიშთა ჯგუფი 126 – სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1261	ფინანსთა სამინისტროსათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1262	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1263	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები

1261-1263 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებუტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1251-1253 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 13 .სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხები

ანგარიშთა ჯგუფი 130 – სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1302	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული
---------------	--

	მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1303	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1304	სოფლის მეურნეობის და მეტყევეობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1305	მშენებლობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1306	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1307	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1308	დანარჩენ სფეროთა საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშების დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი, არა უმეტეს ერთ წლამდე ვადით, სესხების აღსარიცხავად. ისინი არ გამოიყენება სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმდინარე ანგარიშებზე დებეტის ნაშთების (ოვერდრაფტების) ბალანსში ასახვისათვის.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების სესხების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, გადახდის ვადის მიუხედავად. გადაუხდელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2402 – „მისაღები პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: გატარებები მოცემულ ანგარიშებზე განხორციელდება საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სესხის გაცემისა და დაფარვის ვადების შესაბამისად. იმ შემთხვევაში, როდესაც ხელშეკრულება ითვალისწინებს სახსრების გაცემას ხელშეკრულების ხელმოწერიდან რამდენიმე დღის შემდეგ ან საკრედიტო ხაზის გახსნის შემთხვევაში, ფულადი სახსრების რეალურ გაცემამდე თანხა გატარდება ბალანსგარეშე ანგარიშზე საკრედიტო ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე. ფულადი სახსრების გადარიცხვის ან გაცემის პარალელურად შესაბამისი ბალანსგარეშე ანგარიშები დაიხურება და გაკეთდება ჩანაწერი საბალანსო ანგარიშების მიხედვით.

3. ანგარიშების დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხების გაცემა	1302-1308 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები
სესხების დაფარვა	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	1302-1308 სახელმწიფო კონტროლს

	ფულადი სახსრების ანგარიშები	დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია, როგორც ვადაგადაცილებულისა	1902 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება	1302-1308 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია, როგორც ჩვეულებრივისა	1302-1308 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები	1902 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

სესხების დაწესებულ ვადაში დაუბრუნებლობის შემთხვევაში დავალიანების დაუფარავი თანხა გადაიტანება 1902 ანგარიშზე. თუ გადაწყდება მათი პროლონგაციის საკითხი, დავალიანების შესაბამისი თანხა აღდება გატარებით: დებეტი – 1302-1308 ანგარიშები, კრედიტი – 1902 ანგარიში.

5. კომენტარები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა უნდა მოეწყოს იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ა) სპეციალური ხელშეკრულებით მოთხოვნამდე ვადით გაფორმებული სესხები;
- ბ) სესხები დაფარვის ფიქსირებული ვადებით;
- გ) უზრუნველყოფილი ან არაუზრუნველყოფილი სესხები;
- დ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (მაგალითად, რეზიდენტი-არარეზიდენტი) და სხვ.

ასეთი ინფორმაციები საშუალებას იძლევა გაანალიზდეს ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის მიმდინარეობა და ეროვნული ბანკის დაწესებული ნორმატივების შესრულება.

ანგარიში 1309	ოვერდრაფტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშებზე
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი /კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია ბალანსში სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშებზე არსებული დებეტის ნაშთების (ოვერდრაფტების) ასახვისათვის, რომლებიც შეიძლება განხილულ იქნეს როგორც კრედიტის გაცემა კონტრაქტის გარეშე, დაფარვის ფიქსირებული ვადის აღნიშვნით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. გადაუხდელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2402 – „მისაღები პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა სესხების მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მიმდინარე ანგარიშის დებეტის სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო სამუშაო დღეს	1309 ოვერდრაფტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშებზე	3402-3408 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
კონტრაგატარება შემდეგი საანგარიშო პერიოდის პირველივე დღეს	3402-3408 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები	1309 ოვერდრაფტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშებზე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

როდესაც მიმდინარე ანგარიშზე საკმარისი სახსრების უქონლობის დროს კლიენტს ექმნება გადაუდებელი გადახდის აუცილებლობა, ბანკს შეუძლია გასცეს სესხი მისი შემდგომი დაფარვით, კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე შემოსული სახსრების ხარჯზე. ასეთი კრედიტის გასაცემად ბანკი ცალკე სასესხო ანგარიშს კი არ ხსნის, არამედ დაუშვებს მიმდინარე ანგარიშზე დებეტის სალდოს წარმოქმნას მიმდინარე ანგარიშის მომსახურების ხელშეკრულებით განსაზღვრული ლიმიტის ფარგლებში.

ოვერდრაფტების აღრიცხვა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში წარმოებს პასიურ 3402-3408 ანგარიშებზე. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მიმდინარე ანგარიშებზე არსებული დებეტის ნაშთი გადაიტანება აქტიური 1309 ანგარიშის დებეტში, შესაბამისად, დაკრედიტდება 3402-3408 ანგარიშები, ეკონომიკის იმ სექტორის მიხედვით, რომელსაც მიეკუთვნება ოვერდრაფტის მქონე საწარმო. ოვერდრაფტის დაფარვის უზრუნველყოფის მიზნით შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღეს შესაბამისი ნაშთი აღდგება მიმდინარე ანგარიშებზე კონტრაგატარებით.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით, ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზურმა სისტემამ უნდა უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, მაგალითად:

ა) ოვერდრაფტები დაფარვის ვადების მიხედვით;

ბ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტი- არარეზიდენტი) და სხვ.

ასეთი ანალიზური სისტემა საჭიროა იმისათვის, რომ ბანკმა ნებისმიერ დროს მიიღოს თავისი ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის გატარებისათვის საჭირო ინფორმაცია და დარწმუნდეს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულებაში.

ანგარიშთა ჯგუფი 131 – სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1312	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1313	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1314	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1315	მშენებლობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1316	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1317	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1318	დანარჩენ სფეროთა საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1319	ოვერდრაფტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშებზე

1312-1319 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტიტ გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1302-1309 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 135 – სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1352	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1353	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1354	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1355	მშენებლობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1356	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1357	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1358	დანარჩენ სფეროთა საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი, ერთ წელზე მეტი ვადით, სესხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა გრძელვადიანი სესხების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. გადაუხდელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2402 – „მისაღები პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით, შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: გატარებები მოცემული ანგარიშებით განხორციელდება საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კრედიტის გაცემისა და დაფარვის ვადების შესაბამისად. იმ შემთხვევაში, თუ ხელშეკრულება ითვალისწინებს სახსრების გაცემას ხელშეკრულების ხელმოწერიდან რამდენიმე დღის შემდეგ ან საკრედიტო ხაზის გახსნის შემთხვევაში, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კრედიტის თანხა გატარდება ბალანსგარეშე ანგარიშზე ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე. ფულადი სახსრების გადარიცხვის ან გაცემის პარალელურად ბალანსგარეშე ანგარიშები დაიხურება და გაკეთდება ჩანაწერი შესაბამის საბალანსო ანგარიშებზე.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხის გაცემა	1352-1358 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები
სესხის დაფარვა	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები	1352-1358 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია, როგორც ვადაგადაცილებული სა	1902 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება	1352-1358 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
სესხის რეკლასიფიკაცია როგორც ჩვეულებრივისა	1352-1358 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები	1902 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სესხების დაწესებულ ვადაში დაუბრუნებლობის შემთხვევაში დავალიანების დაუფარავი თანხა გადაიტანება 1902 ანგარიშზე. ხოლო, თუ გადაწყდება პროლონგაციის საკითხი, მოხდება დავალიანების თანხის აღდგენა: დებეტი – ვადიანი სესხების 1352-1358 ანგარიშები, კრედიტი – ანგარიში 1902.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნათა უზრუნველყოფის მიზნით, ბანკმა ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა აწარმოოს, რომ შესაძლებელი გახდეს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, მაგალითად:

ა) სესხები დაფარვის ვადების მიხედვით;

ბ) უზრუნველყოფილი ან არაუზრუნველყოფილი სესხები;

გ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტი – არარეზიდენტი) და სხვ.

ასეთი ინფორმაციები გამოიყენება ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის მიმდინარეობის ანალიზისა და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების კონტროლისათვის.

ანგარიშთა ჯგუფი 136 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1362	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1363	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1364	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1365	მშენებლობისა სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1366	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1367	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1368	დანარჩენ სფეროთა საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები

1362-1368 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებები და კომენტარები ანალოგიურია 1352-1358 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 14. სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები

ანგარიშთა ჯგუფი 140 – სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1401	სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
---------------	--

აქტივის ანგარიში

ანგარიში 1402	სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
---------------	---

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

1401-1402 ანგარიშები გამოიყენება საინვესტიციო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომელთა ემიტენტად შეიძლება გამოდიოდეს ფინანსთა სამინისტროს ხაზინა იმ პირობით, რომ ამ ფასიან ქაღალდებს აქვთ ეროვნული ბანკის მიერ რეფინანსირების უფლება და რომელთა ფლობას ბანკი აპირებს ფასიანი ქაღალდის დაფარვის ვადამდე.

მოცემული ანგარიშები არ გამოიყენება კლიენტთა დავალებით ბანკში შენახული დისკონტური ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომლებიც ექვემდებარება მხოლოდ მატერიალურ აღრიცხვას ფიზიკურ ერთეულებად სპეციალურ ბუღალტრულ დავთრებში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ერთი პერიოდიდან მეორემდე უნდა გამოიყენებოდეს ფასიანი ქაღალდების წმინდა საბალანსო ღირებულების შეფასების ერთი და იგივე მეთოდები.

წინდახედულობის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდების ღირებულების გადაფასება უნდა მოხდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. თუ გადაფასების შედეგად ღირებულება შემცირდება დროის რომელიმე მნიშვნელოვანი მონაკვეთის განმავლობაში, უნდა შეიქმნას რეზერვი ინვესტიციების გაუფასურების შემთხვევისათვის (4107 ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი).

დარიცხვის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდების წმინდა ღირებულება გადაფასდება დისკონტის ცვლილების გათვალისწინებით, რომელიც განისაზღვრება თითოეული მიმდინარე მომენტისათვის ქვემოთ მოცემული ფორმულის მიხედვით.

ოპერაციების მათი გატარების დღეს ასახვის პრინციპი: ანგარიშებით გატარებები უნდა განხორციელდეს გარიგების დადების თარიღისათვის, იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს/მიაწოდეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს/ ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა	1401 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები (ნომინალური ღირებულებით)	1402 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი ფულადი სახსრების ანგარიშები
დისკონტის ამორტიზაცია	1402 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი	6061 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ფასიანი ქაღალდების დაფარვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1401 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა დაფარვის ვადის დადგომამდე (მოგება)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 1402 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი	1401 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები 6902 შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან

		დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა დაფარვის ვადის დადგომამდე (ზარალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 1402 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი 8902 ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	1401 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები

4. გატარებათა წუსების განმარტებანი

ა) ნაყიდი დისკონტური ფასიანი ქაღალდების შეფასება აღსარიცხვად

ბანკმა ნაყიდი ქაღალდები უნდა აღრიცხოს 1401 ანგარიშზე ნომინალური ღირებულებით. იმავდროულად ბანკმა უნდა დააკრედიტოს 1402 კონტრანგარიშ დისკონტური პროცენტის ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრება გამომდინარე ქაღალდის განაღდების ვადიდან.

დისკონტის თანხა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა ნომინალურ ღირებულებისა და ყიდვის ფასს შორის;

ბ) შემოსავლის აღრიცხვა დისკონტით

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოგებისა და ზარალის ანგარიშზე ბანკის ბალანსში შემოსავალი უნდა აისახოს დისკონტით იმის მიუხედავად კი, რომ ეს პროცენტი არ იქნება გადახდილი ფასიანი ქაღალდების დაფარვის თარიღამდე. შემოსავლის გაანგარიშება დისკონტური პროცენტებით განისაზღვრება შემდეგი ფორმულით:

მიმდინარე ღირებულება = ნომინალური ღირებულება / $1 + ((\text{პროცენტული წლიური განაკვეთი} / 365) * \text{დღეთა რაოდენობა თამასუქის დაფარვის ვადის დადგომამდე})$

მიმდინარე ღირებულება მინუს წინა პერიოდის მიმდინარე ღირებულება ტოლია ბალანსში მოგებისა და ზარალის ანგარიშზე აღსარიცხი დისკონტური პროცენტებისა;

გ) ქაღალდების დაფარვა

დაფარვის თარიღისათვის ბანკს გადაუხდიათ ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულების ტოლ თანხას. გადახდის ფასში შევა შესყიდვის ფასი ემიტენტისაგან ქაღალდის ყიდვის დროს და მისაღები დისკონტური პროცენტების თანხა.

5. კომენტარები

ბანკმა ზუსტად უნდა განსაზღვროს პროცედურები, რომლებიც შეეხება უფლებამოსილებებს (ანგარიშების შედარებისა და პროცენტული შემოსავლების ჩათვლით).

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მოთხოვნების დაკმაყოფილებების მიზნით, ბანკმა უნდა დააწესოს საინფორმაციო სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს აქტივების ანალიზის განხორციელებას კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით.

ანგარიში 1403	სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
---------------	--

აქტივის ანგარიში

ანგარიში 1404	სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
---------------	--

პასივის ანგარიში

ანგარიში 1405	სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
---------------	--

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენებულ უნდა იქნეს ფიქსირებული შემოსავლების მქონე საინვესტიციო სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომელთა ფლობას ბანკი აპირებს ფასიანი ქაღალდის დაფარვის ვადამდე.

ფიქსირებული შემოსავლის მქონე ფასიანი ქაღალდები არის ის ფასიანი ქაღალდები, რომელთა მიხედვითაც პროცენტი გამოიანგარიშება ფიქსირებული პროცენტული განაკვეთით ან რომელთა მიხედვითაც პროცენტული განაკვეთი იცვლება სპეციფიკური, წინასწარ განსაზღვრული (დათქმული) ფაქტორების შესაბამისად (მაგალითად, პროცენტული განაკვეთი ლოკალურ ბანკთაშორის ბაზარზე ან საზღვარგარეთის ფინანსურ ბაზარზე).

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ერთი პერიოდიდან მეორემდე უნდა გამოიყენებოდეს ფასიანი ქაღალდების წმინდა შეფასების ერთი და იგივე მეთოდები (შემოსავლის დასარიცხად გამოყენებული ღირებულების ჩათვლით).

წინდახედულობის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდების ღირებულების გადაფასება უნდა მოხდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. თუ გადაფასების შედეგად ღირებულება შემცირდება დროის რომელიმე მნიშვნელოვანი მონაკვეთის განმავლობაში, უნდა შეიქმნას რეზერვი ინვესტიციების გაუფასურების შემთხვევისათვის (4107 ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი).

დარიცხვათა პრინციპი: შემოსავლები/ხარჯები კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ანგარიშგებით გატარებები უნდა განხორციელდეს გარიგების დადების თარიღისათვის. იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს/მიაწოდეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს/ ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა მიმდინარე ფასით	1403 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები (ნომინალური ღირებულებით) 2406 მისაღები პროცენტი სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა დისკონტით	1403 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები (ნომინალური ღირებულება) 2406 მისაღები პროცენტი სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	1404 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი ფულადი სახსრების ანგარიშები

ფასიანი ქაღალდების ყიდვა პრემიით	1403 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები (ნომინალური ღირებულება) 1405 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია 2406 მისაღები პროცენტი სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები
პროცენტის დარიცხვა	2406 მისაღები პროცენტი სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	6062 პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
მისაღები პროცენტის მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2406 მისაღები პროცენტი სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
დისკონტის ამორტიზაცია	1404 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი	6062 შემოსავლები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
პრემიის ამორტიზაცია	8121 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდის პრემია	1405 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
ფასიანი ქაღალდების დაფარვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1403 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა ვადის დადგომამდე (მოგება)	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1403 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები 2406 მისაღები პროცენტი სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით 6902 შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა ვადის დადგომამდე (ზარალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 8902 ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	1403 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები 2406 მისაღები პროცენტი სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ა) ფასიანი ქაღალდების ყიდვა

ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა მოიცავს შემდეგს:

ა) ფასიანი ქაღალდების ნომინალური ღირებულება;

ბ) პერიოდულად დარიცხული და გაანგარიშებული პროცენტი შესაბამისი პერიოდისათვის;

გ) შესყიდვის სხვადასხვა ხარჯები;

დ) დისკონტის და პრემიის აღრიცხვა;

დისკონტით (პრემიით) მიღებული შემოსავალი (ხარჯი) არის ნომინალურ ღირებულებასა და გადახდილ თანხებს შორის სხვაობა, რომელიც თანდათან გადატანილ უნდა იქნეს შემოსავლებში (ხარჯებში) ფასიანი ქაღალდის ფლობის პერიოდში;

ე) ფასიანი ქაღალდების ვადიანობა;

ვადის დადგომისას ბანკი მიიღებს თანხას, რომელიც უდრის ფასიანი ქაღალდის საწყის ღირებულებას. ამ თანხაში შედის გამოშვების დროს არსებული შესასყიდი ფასი და შემოსავალი;

ვ) კუპონური სავალო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა.

1403 ანგარიში დაკრედიტდება ფასიანი ქაღალდების ღირებულებით. გასაყიდი ფასი დადებეტდება ფულადი სახსრების ანგარიშზე, გაყიდვის შედეგად მიღებული მოგება (ზარალი) აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

5. კომენტარები

ბანკმა უნდა იქონიოს დასტური ფასიანი ქაღალდების შეფასების შესახებ, რომლებიც გამოყენებულია ფასიანი ქაღალდების ღირებულების ცვლილებებისას.

ბანკმა ზუსტად უნდა განსაზღვროს პროცედურები, რომლებიც შეეხება უფლებამოსილებებს (ანგარიშების შედარების, პროცენტული შემოსავლებისა და გადაფასების ჩათვლით).

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით, ბანკმა უნდა დააწესოს საინფორმაციო სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს აქტივების ანალიზის განხორციელებას კონტრაგენტა ტიპების მიხედვით.

ანგარიში 1406	სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების გადაფასება
ანგარიში 1407	სახელმწიფო სავალო ვალდებულებები ეროვნული ბანკისათვის

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშების დანიშნულებას და მათთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ანგარიშთა ჯგუფი 141 – სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1411	სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
ანგარიში 1412	სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
ანგარიში 1413	სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
ანგარიში 1414	სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ანგარიში 1415	სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
ანგარიში 1416	სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების გადაფასება

1411-1416 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებები და კომენტარები ანალოგიურია 1401-1406 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 15. ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის

ანგარიშთა ჯგუფი 150 – ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1501	აქციები
---------------	---------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

1501 ანგარიში გამოიყენება, როგორც წესი, არაფიქსირებული შემოსავლის მქონე ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომლებსაც ბანკი ინახავს დილინგური ოპერაციების შესრულებისათვის.

არაფიქსირებული შემოსავლის მქონე ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც, ძირითადად, ჩვეულებრივ აქციებს წარმოადგენს, როგორც წესი, მათ მფლობელებს უფლებას აძლევს მოგებისა და კომპანიის აქტივების ერთგვარ წილზე მას შემდეგ, რაც დაკმაყოფილდება ყველა კრედიტორის მოთხოვნა. ისინი არ უზრუნველყოფენ დივიდენდების ფიქსირებულ ნორმას და შემოსავალი მათ მიხედვით იცვლება კომპანიის მიერ მიღებული მოგების სიდიდის შესაბამისად.

ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც უფრო ზუსტი კლასიფიკაციისათვის აღირიცხება ამ ცალკე ანგარიშზე, არ ემუქრება დანაკარგთა არსებითი რისკი, რადგან მათი რეალიზება შეიძლება ნებისმიერ დროს ოფიციალურად ცნობილი ან გამოქვეყნებული ფასით, დამატებით მაღალი პროცენტების გადახდის საჭიროების გარეშე. ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობა დილინგური ოპერაციებისათვის ტარდება ფასიანი ქაღალდების ორგანიზებულ ბაზარზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ერთი პერიოდიდან მეორემდე უნდა გამოიყენებოდეს ფასიანი ქაღალდების შეფასების ერთი და იგივე მეთოდები.

დარიცხვის პრინციპი : ფასიანი ქაღალდების წმინდა ღირებულება უნდა გადაფასდეს საბაზრო ღირებულების ცვლილებათა გათვალისწინებით თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მაინც. ნებისმიერი არარეალიზებული მოგება ან ზარალი უნდა აისახოს მოცემული პერიოდის მოგებისა და ზარალის ანგარიშში.

წინდახედულობის პრინციპი: როგორც ზემოთ იქნა აღნიშნული, ფასიანი ქაღალდები ექვემდებარება გადაფასებას თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საბაზრო ფასის შესაბამისად და ნებისმიერი არარეალიზებული მოგება/ზარალი უნდა აისახოს მოცემული პერიოდის მოგებისა და ზარალის ანგარიშში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი მათი გატარების დღეს: გატარებები 1501 ანგარიშის მიხედვით უნდა განხორციელდეს გარიგების დადების თარიღისათვის, იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს/მიაწოდეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს/ ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
აქციების ყიდვა	1501 აქციები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
აქციების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით (მოგება)	1501 აქციები	6601 შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
აქციების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით (ზარალი)	8601 ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	1501 აქციები
აქციების გაყიდვა (მოგება)	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1501 აქციები 6601 შემოსავლები აქციებთან

		დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
აქციების გაყიდვა (ზარალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 8601 ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	1501 აქციები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ა) ფასიანი ქაღალდების ყიდვა

– ფასიანი ქაღალდების ყიდვის ღირებულებაში შედის:

– ფასიანი ქაღალდების ნომინალური ღირებულება;

– დარიცხული, მაგრამ ჯერ გაუცემელი შემოსავალი შესყიდვის თარიღისათვის, (დივიდენდი) იმ შემთხვევაში, თუ აქციას აქვს დეკლარირებული შემოსავალი;

– ყიდვასთან დაკავშირებული სხვადასხვა ხარჯები.

ბ) ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით

თითოეული ემისიამქმნილი ფასიანი ქაღალდისათვის, ბაზარზე ცვლილებათა შესაბამისად, ბანკმა უნდა გადააფასოს აქციათა შესაბამის ანგარიშზე ასახული ფასიანი ქაღალდების ღირებულება (ე.ი. ღირებულება, რომელსაც დააწესებენ მოცემული ქაღალდის კოტირების დროს ორგანიზებულ ბაზარზე). დილინგური ფასიანი ქაღალდები უნდა გადააფასდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. გადაფასების შედეგად მიღებული სხვაობა უნდა მიეკუთვნოს ხარჯების ან შემოსავლების ანგარიშს (ამასთან თანხა, რომელზეც ხდება ორიენტირება გადაფასების დროს, უნდა შეიცავდეს დეკლარირებული დივიდენდების სიდიდეს, თუ ასეთები არის).

იმ შემთხვევაში, თუ საბაზრო ღირებულება საბალანსოზე ნაკლებია, ბანკმა უნდა დააფიქსიროს ზარალი. მაგრამ, თუ საბაზრო ღირებულება საბალანსოს აღემატება, ბანკმა უნდა დააფიქსიროს მოგება. ამ აქტივების ლიკვიდური ბუნებიდან გამომდინარე, ასეთი არარეალიზებული მოგება (ზარალი) განიხილება როგორც მოგება (ზარალი), რომელიც შეიძლება დაუყოვნებლივ ანაზღაურდეს ბაზარზე და ამის მიუხედავად, იგი უნდა აღირიცხოს უშუალოდ შემოსავლების და ხარჯების ანგარიშზე;

გ) ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა

აქციების გაყიდვისას ანგარიში 1501 უნდა დაკრედიტდეს ფასიანი ქაღალდის საბალანსო ღირებულების სიდიდით. ფასი, რომლითაც ფასიანი ქაღალდები გაიყიდა, გატარდება ფულადი სახსრების ანგარიშების დებეტით, თუ გარიგება მოხდა დაუყოვნებლივი განაღდებათ, და დანარჩენ დებიტორთა ანგარიშის დებეტით, თუ გარიგება წარმოებული იყო განვადებული გადახდებით. გაყიდვისაგან მიღებული მოგების (ზარალის) თანხით, შესაბამისად უნდა დაკრედიტდეს ან დადებეტდეს შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიში.

5. კომენტარები

მიზანშეწონილია, რომ ბანკებმა დილინგური ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით განახორციელონ ყოველდღიურად, რათა სათანადო რეაგირება მოახდინონ ბაზარზე ფასების ცვლილებაზე. ბანკმა უნდა შეინახოს გადაფასებისათვის გამოყენებული ფასიანი ქაღალდების ფასებთან დაკავშირებული ყოველდღიური მასალები.

ბანკმა ზუსტად უნდა განსაზღვროს პროცედურები, რომლებიც შეეხება უფლებამოსილებებს, დილინგური ოპერაციების ლიმიტებსა და ბუღალტრული ოპერაციების განხორციელების კონტროლს (ანგარიშთა შედარების, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისა და გადაფასების ჩათვლით).

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით, ბანკმა უნდა დააწესოს საინფორმაციო სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს აქტივების ანალიზის განხორციელებას კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით, რომელშიც შედის:

ემიტენტის სამართლებრივი სტატუსი (სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო ან სხვა საწარმო);

ემიტენტის ადგილმდებარეობა (რეზიდენტი, არარეზიდენტი).

ანგარიში 1502	სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები
---------------	-------------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

1502 ანგარიში გამოიყენება სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომლებსაც ბანკი გამოიყენებს ორგანიზებულ ბაზარზე აქტიური ვაჭრობებისათვის. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდების რეალიზაცია შესაძლებელია ნებისმიერ დროს ოფიციალურად ცნობილი ან გამოქვეყნებული ფასით, დამატებით მაღალი პროცენტების გადახდის აუცილებლობის გარეშე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ერთი პერიოდიდან მეორემდე უნდა გამოიყენებოდეს ფასიანი ქაღალდების შეფასების ერთი და იგივე მეთოდი.

დარიცხვის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდების წმინდა ღირებულება ექვემდებარება გადაფასებას საბაზრო ღირებულების ცვლილებათა გათვალისწინებით საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მაინც. არარეალიზებული შემოსავლები/ზარალი უნდა აისახოს მოცემული პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშში.

წინდახედულობის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდები, როგორც ზემოთ არის აღნიშნული, ექვემდებარება გადაფასებას თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საბაზრო ფასის შესაბამისად და ნებისმიერი არარეალიზებული მოგება ან ზარალი უნდა აისახოს მოცემული პერიოდის ანგარიშში მოგებისა და ზარალის შესახებ.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი მათი გატარების დღეს: ანგარიშგებით გატარებები უნდა განხორციელდეს გარიგების დადების თარიღისათვის, იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს/მიაწოდეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს/ ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა	1502 სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით (მოგება)	1502 სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები	6602 შემოსავლები სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით (ზარალი)	8602 ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების	1502 სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები

	მიხედვით	
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა (მოგება)	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1502 სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები და 6602 შემოსავლები სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა (ზარალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 8602 ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	1502 სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ა) ნაყიდი სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების შეფასება

ბანკმა ნაყიდი ქაღალდები უნდა აღრიცხოს 1502 ანგარიშზე შესყიდვის ფასით, რომლის ფასში შედის:

- დარიცხული შემოსავლები ყიდვის თარიღისათვის, ე.ი. დეკლარირებული, მაგრამ ჯერ გადაუხდელი შემოსავალი, თუ ასეთი არსებობს;

- ყიდვასთან დაკავშირებული სხვადასხვა ხარჯები;

ბ) ფასიანი ქაღალდების შეფასება საბაზრო კურსით

ფასიანი ქაღალდების თითოეული გამოშვებისათვის ბანკმა პერიოდულად უნდა გადააფასოს ღირებულება საბაზრო ფასით (ანუ ორგანიზებულ ბაზარზე კოტირების დროს დაწესებული ღირებულება). ფასიანი ქაღალდები უნდა გადაფასდეს საბაზრო კურსით ყოველდღიურად ან, როგორც მინიმუმი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

იმ შემთხვევაში, თუ საბაზრო ღირებულება საბალანსოზე ნაკლებია, ბანკმა აღრიცხვაში უნდა ასახოს ზარალი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ანუ, თუ საბაზრო ღირებულება საბალანსოს აღემატება, ბანკი ასახავს შემოსავლებს. ამ აქტივების ლიკვიდური ბუნებიდან გამომდინარე, ზემოთ აღნიშნული არარეალიზებული ზარალისა და შემოსავლების რეალიზება ბაზარზე შეიძლება დაუყოვნებლივ, მაგრამ მიუხედავად ამისა, ისინი მაინც უნდა აისახოს უშუალოდ მოგებისა და ზარალის ანგარიშზე.

5. კომენტარები

მიზანშეწონილია, ბანკებმა დილინგური ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით განახორციელონ ყოველდღიურად იმისათვის, რომ მოახდინონ ეფექტიანი რეაგირება ბაზარზე ფასების ცვლილებაზე. ბანკმა უნდა შეინახოს გადაფასებისათვის გამოყენებული ფასიანი ქაღალდების ფასებთან დაკავშირებული ყოველდღიური მასალები.

ბანკმა უნდა ზუსტად განსაზღვროს პროცედურები, რომლებიც შეეხება უფლებამოსილებებს, დილინგური ოპერაციების ლიმიტებს და ბუღალტრული ოპერაციების განხორციელების კონტროლს (ანგარიშთა შედარების, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისა და გადაფასების ჩათვლით).

ანგარიში 1503	კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდები
---------------	---------------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოყენებულ უნდა იქნეს კორპორაციული სავალო დილინგური ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, ფასიან ქაღალდებს არ ემუქრება გაყიდვის კონტრაგენტის არარსებობის რისკი, რადგან მათი რეალიზაცია შეიძლება ნებისმიერ დროს ოფიციალურად ცნობილი ან გამოქვეყნებული ფასით, დამატებით მაღალი პროცენტების გადახდის საჭიროების გარეშე. გარდა ამისა, ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობა დილინგური ოპერაციებისათვის ტარდება ფასიანი ქაღალდების ორგანიზებულ ბაზარზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ერთი პერიოდიდან მეორემდე უნდა გამოიყენებოდეს ფასიანი ქაღალდების შეფასების ერთი და იგივე მეთოდები (შემოსავლის დარიცხვისათვის გამოსაყენებული ღირებულების ჩათვლით).

დარიცხვის პრინციპი: შემოსავლები ფასიანი ქაღალდების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის გადახდის ვადის მიუხედავად. არარეალიზებული მოგება (ზარალი) უნდა აისახოს მოცემული პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშში.

წინდახედულობის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდები უნდა გადაფასდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მაინც, მიმდინარე საბაზრო ფასის შესაბამისად. ნებისმიერი არარეალიზებული ზარალი უნდა აისახოს მოცემული პერიოდის ანგარიშში მოგებისა და ზარალის შესახებ.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი მათი გატარების დღეს : გატარებები უნდა განხორციელდეს გარიგების დადების თარიღისათვის, იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს/მიაწოდეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს/ ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა	1503 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულების მიხედვით (მოგება)	1503 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები	6603 შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულების მიხედვით (ზარალი)	8603 ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	1503 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა (შემოსავალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1503 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები 6603 შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
კუპონური ფასიანი ქაღალდის გაყიდვა (ზარალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 8603 ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების	1503 კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდები

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
	მიხედვით	

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ა) კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების ყიდვა. ამ ფასიანი ქაღალდების ყიდვის ღირებულებაში შედის:

- ფასიანი ქაღალდების ნომინალური ღირებულება;
- დარიცხული შემოსავალი (დივიდენდი) ყიდვის თარიღისათვის, ე.ი. დეკლარირებული, მაგრამ ჯერ გადაუხდელი შემოსავალი, თუ ასეთი არსებობს;
- ყიდვასთან დაკავშირებული სხვადასხვა ხარჯები.

ბუღალტრული აღრიცხვის მოცემულ მეთოდს გამოიყენებენ გამარტივების მიზნით, ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მნიშვნელოვანი მოცულობიდან გამომდინარე.

ბ) ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით თითოეული გამოშვებული ფასიანი ქაღალდებისათვის ბანკმა, ბაზარზე ცვლილებათა შესაბამისად, უნდა გადააფასოს საბალანსო ღირებულება საბაზრო ღირებულების გათვალისწინებით (ანუ ორგანიზებულ ბაზარზე მოცემული ფასიანი ქაღალდის კოტირების დროს დაწესებული ღირებულება). ფასიანი ქაღალდები საბაზრო ღირებულებით უნდა გადაფასდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მაინც. გადაფასების შედეგად მიღებული სხვაობა უნდა აისახოს ნაზარდი შემოსავლების ანგარიშზე. იმ შემთხვევაში, თუ საბაზრო ღირებულება საბალანსოზე ნაკლებია, ბანკმა აღრიცხვაში უნდა ასახოს ხარჯები. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ე.ი., თუ საბაზრო ღირებულება საბალანსოს აღემატება, ბანკი ასახავს შემოსავლებს. ამ აქტივების ლიკვიდური ბუნებიდან გამომდინარე, ასეთი არარეალიზებული მოგება ან ზარალი განიხილება როგორც მოგება ან ზარალი, რომელიც შეიძლება დაუყოვნებლივ ანაზღაურდეს ბაზარზე, მაგრამ იგი მაინც უნდა აისახოს უშუალოდ მოგებისა და ზარალის ანგარიშზე.

სავალო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა:

1503 ანგარიში უნდა დაკრედიტდეს გაყიდული ფასიანი ქაღალდების ღირებულებით, გაყიდვის თარიღისათვის ნაზარდი შემოსავლების და დანარჩენი რეალიზებული ხარჯების ჩათვლით. რეალიზაციის ფასი გატარდება ფულადი სახსრების ანგარიშის დებეტით. გაყიდვიდან მიღებული მოგება (ზარალი) გატარდება, შესაბამისად, შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშების კრედიტით (დებეტით).

5. კომენტარები

ბანკებმა ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით უნდა განახორციელონ ყოველდღიურად იმისათვის, რომ ეფექტიანი რეაგირება მოახდინონ ბაზარზე ფასის ცვლილებებზე. ბანკმა უნდა შეინახოს გადაფასებისათვის გამოყენებული ფასიანი ქაღალდების ფასებთან დაკავშირებული ყოველდღიური მასალები.

ბანკმა ზუსტად უნდა განსაზღვროს პროცედურები, რომლებიც ეხება უფლებამოსილებებს, დილინგური ოპერაციების ლიმიტებსა და ბუღალტრული ოპერაციების განხორციელების კონტროლს (ანგარიშთა შედარების, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისა და გადაფასების ჩათვლით).

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით, ბანკმა უნდა დააწესოს საინფორმაციო სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს აქტივების ანალიზის განხორციელებას კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 151 – ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1511	აქციები
ანგარიში 1512	სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები
ანგარიში 1513	კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდები

1511-1513 ანგარიშების დანიშნულების აღწერილობა ემთხვევა 1501-1503 ანგარიშებისათვის მოცემულ აღწერილობას, ვალუტით სხვაობის გარდა.

კლასი 16. კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდები

ანგარიშთა ჯგუფი 160 – კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1601	კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
---------------	--

აქტივის ანგარიში

ანგარიში 1602	კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
---------------	---

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშების დანიშნულება

ანგარიშები 1601 და 1602 გამოიყენება საინვესტიციო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომლებიც შეძენილია დისკონტით, გამოშვებულია კერძო საწარმოების დასაფინანსებლად და რომელთა ფლობას ბანკი აპირებს ფასიანი ქაღალდის დაფარვის ვადამდე.

მოცემული ანგარიშები არ უნდა იქნეს გამოყენებული კლიენტთა დავალებით ბანკში შენახული დისკონტური ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომლებიც ექვემდებარება მხოლოდ მატერიალურ აღრიცხვას ფიზიკურ ერთეულებად სპეციალურ ბუღალტრულ დავთრებში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ერთი პერიოდიდან მეორემდე უნდა გამოიყენებოდეს ფასიანი ქაღალდების წმინდა საბალანსო ღირებულების შეფასების ერთი და იგივე მეთოდები.

წინდახედულობის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდების ღირებულების გადაფასება უნდა მოხდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იმ შემთხვევაში, თუ გადაფასების შედეგად ღირებულება შემცირდება დროის რომელიმე მნიშვნელოვანი მონაკვეთის განმავლობაში, უნდა შეიქმნას რეზერვი ინვესტიციების გაუფასურების შემთხვევისათვის (4107 ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი).

აღრიცხვის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდების წმინდა ღირებულება უნდა გადაფასდეს დისკონტის ცვლილების გათვალისწინებით, რომელიც განისაზღვრება თითოეული მიმდინარე მომენტისათვის ქვემოთ მოცემული ფორმულის მიხედვით.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი მათი გატარების დღეს: ანგარიშებით გატარებები უნდა განხორციელდეს გარიგების დადების თარიღისათვის, იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს/მიაწოდეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს/ ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა	1601 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები	1602 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი ფულადი სახსრების ანგარიშები
დისკონტის ამორტიზაცია	1602 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი	6371 კორპორაციულ სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ფასიანი ქაღალდების დაფარვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1601 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა ვადის დადგომამდე (მოგება)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 1602 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი	1601 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები 6603 შემოსავლები კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა ვადის დადგომამდე (ზარალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 1602 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი 8603 ზარალი კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	1601 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები

4. გატარებათა წესხის განმარტებანი

ა) ნაყიდი დისკონტური ფასიანი ქაღალდების შეფასება აღსარიცხავად

ბანკმა ყიდვის დროს ნაყიდი ქაღალდები უნდა აღრიცხოს 1601 ანგარიშზე ნომინალური ღირებულებით. იმავდროულად ბანკმა უნდა დააკრედიტოს 1602 კონტრანგარიშ დისკონტური პროცენტის ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრება ფასიანი ქაღალდის განაღდების ვადიდან გამომდინარე.

დისკონტის თანხა განისაზღვრება როგორც სხვაობა ნომინალურ ღირებულებასა და ყიდვის ფასს შორის.

ბ) შემოსავლის აღრიცხვა დისკონტით

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოგებისა და ზარალის ანგარიშზე ბანკის ბალანსში შემოსავალი უნდა აისახოს დისკონტით, იმის მიუხედავად კი, რომ ეს პროცენტი არ იქნება გადახდილი ფასიანი ქაღალდების დაფარვის თარიღამდე. შემოსავლის გაანგარიშება დისკონტური პროცენტებით განისაზღვრება შემდეგი ფორმულით:

მიმდინარე ღირებულება = ნომინალური ღირებულება / $1 + \{ (\text{პროცენტული წლიური განაკვეთი} / 365) * \text{დღეთა რაოდენობა ფასიანი ქაღალდის დაფარვის ვადის დადგომამდე} \}$

მიმდინარე ღირებულება მინუს წინა პერიოდის მიმდინარე ღირებულება ტოლია ბალანსში მოგებისა და ზარალის ანგარიშზე აღსარიცხი დისკონტისა.

ფასიანი ქაღალდების დაფარვა.

დაფარვის თარიღისათვის ბანკს გადაუხდინან ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულების ტოლ თანხას. გადახდის ფასში შევა შესყიდვის ფასი ემიტენტისაგან ქაღალდის ყიდვის დროს და მისაღები დისკონტური პროცენტების თანხა.

5. კომენტარები

ბანკმა ზუსტად უნდა განსაზღვროს პროცედურები, რომლებიც შეეხება უფლებამოსილებებს (ნოსტრო ანგარიშების შედარების, პროცენტული შემოსავლებისა და გადაფასების ჩათვლით).

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით, ბანკმა უნდა დააწესოს საინფორმაციო სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს აქტივების ანალიზის განხორციელებას კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით.

ანგარიში 1603	კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
---------------	--

აქტივის ანგარიში

ანგარიში 1604	კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
---------------	--

პასივის ანგარიში

ანგარიში 1605	კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშების დანიშნულება

ანგარიშები 1603-1605 გამოიყენება ფიქსირებული შემოსავლების მქონე საინვესტიციო კორპორაციული ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომელთა ფლობას ბანკი აპირებს ფასიანი ქაღალდის დაფარვის ვადამდე.

ფიქსირებული შემოსავლის მქონე ფასიანი ქაღალდები ის ფასიანი ქაღალდებია, რომელთა მიხედვითაც პროცენტი გამოიანგარიშება ფიქსირებული პროცენტული განაკვეთით ან რომელთა მიხედვითაც პროცენტული განაკვეთი იცვლება სპეციფიკური, წინასწარ განსაზღვრული (დათქმული) ფაქტორების შესაბამისად (მაგალითად, პროცენტული განაკვეთი ლოკალურ ბანკთაშორის ბაზარზე ან საზღვარგარეთის ფინანსურ ბაზარზე).

მოცემული ანგარიშები არ გამოიყენება კლიენტთა დავალებით ბანკში შენახული კორპორაციული კუპონური ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომლებიც ექვემდებარება მხოლოდ მატერიალურ აღრიცხვას ფიზიკურ ერთეულებად სპეციალურ საბუღალტრო დავთარში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ერთი პერიოდიდან მეორემდე უნდა გამოიყენებოდეს ფასიანი ქაღალდების წმინდა საბალანსო ღირებულების შეფასების ერთი და იგივე მეთოდები.

წინდახედულობის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდების ღირებულების გადაფასება უნდა მოხდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იმ შემთხვევაში, თუ გადაფასების შედეგად ღირებულება შემცირდება დროის რომელიმე მნიშვნელოვანი მონაკვეთის განმავლობაში, უნდა

შეიქმნას რეზერვი ინვესტიციების გაუფასურების შემთხვევისათვის (4107 ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი).

დარიცხვათა პრინციპი: შემოსავლები კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი მათი გატარების დღეს : ანგარიშებით გატარებები უნდა განხორციელდეს გარიგების დადების თარიღისათვის, იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს/ ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა მიმდინარე ფასით	1603 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები (ნომინალური ღირებულება) 2407 მისაღები პროცენტები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა დისკონტით	1603 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები (ნომინალური ღირებულება) 2407 მისაღები პროცენტი კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	1604 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი ფულადი სახსრების ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა პრემიით	1603 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები (ნომინალური ღირებულება) 1605 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია 2407 მისაღები პროცენტი კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები
პროცენტის დარიცხვა	2407 მისაღები პროცენტი კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	6372 შემოსავლები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
დისკონტის ამორტიზაცია	1604 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი	6372 შემოსავლები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
პრემიის ამორტიზაცია	8122 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია	1605 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
ფასიანი ქაღალდების დაფარვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1603 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1603 კორპორაციული სავალო

ვადის დადგომამდე (მოგება)		კუპონური ფასიანი ქაღალდები 2407 მისაღები პროცენტი კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით 6903 შემოსავლები კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა ვადის დადგომამდე (ზარალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 8903 ზარალი კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	1603 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები 2407 მისაღები პროცენტები კორპორაციულ სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ა) ფასიანი ქაღალდების ყიდვა

ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა მოიცავს შემდეგს:

- ფასიანი ქაღალდების ნომინალური ღირებულება;
- პერიოდულად დარიცხული და გაანგარიშებული პროცენტი შესაბამისი პერიოდისათვის;
- შესყიდვის სხვადასხვა ხარჯები.

ბუღალტრული აღრიცხვის მოცემულ მეთოდს გამოიყენებენ გამარტივების მიზნით, ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მნიშვნელოვანი მოცულობიდან გამომდინარე.

ბ) დისკონტის და პრემიის აღრიცხვა

დისკონტით (პრემიით) მიღებული შემოსავალი (ხარჯი) წარმოადგენს ნომინალურ ღირებულებას და გადახდილ თანხებს შორის სხვაობას, რომელიც თანდათან გადატანილ უნდა იქნეს შემოსავლებში (ხარჯებში) ფასიანი ქაღალდის ფლობის პერიოდში.

გ) ფასიანი ქაღალდების ვადიანობა

ვადის დადგომისას ბანკი მიიღებს თანხას, რომელიც უდრის ფასიანი ქაღალდის საწყის ღირებულებას. ამ თანხაში შედის გამოშვების დროს არსებული შესასყიდი ფასი და შემოსავალი.

დ) კუპონური სავალო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა

1603 ანგარიში დაკრედიტდება ფასიანი ქაღალდების ღირებულებით. გასაყიდი ფასი დადებულდება ფულადი სახსრების ანგარიშზე, გაყიდვის შედეგად მიღებული მოგება (ზარალი) აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

5. კომენტარები

ბანკმა უნდა იქონიოს დასტური ფასიანი ქაღალდების ფასების შესახებ, რომლებიც გამოყენებულია ფასიანი ქაღალდების ღირებულების ცვლილებისას. ბანკმა ზუსტად უნდა განსაზღვროს პროცედურები, რომლებიც შეეხება უფლებამოსილებებს (ანგარიშების შედარების, პროცენტული შემოსავლებისა და გადაფასების ჩათვლით).

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით, ბანკმა უნდა დააწესოს საინფორმაციო სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს აქტივების ანალიზის განხორციელებას კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით.

ანგარიში 1606	კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების გადაფასება
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშების დანიშნულებას და მათთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ანგარიშთა ჯგუფი 161 – კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1611	კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
ანგარიში 1612	კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
ანგარიში 1613	კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
ანგარიში 1614	კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ანგარიში 1615	კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
ანგარიში 1616	კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების გადაფასება

1611-1616 ანგარიშთა დანიშნულების აღწერილობა ემთხვევა 1601-1606 ანგარიშებისათვის მოცემულ აღწერილობას, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 17. მოთხოვნები ბანკების მიმართ

ანგარიშთა ჯგუფი 170 – „ნოსტრო“ ანგარიშები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1701	„ნოსტრო“ ანგარიშები არარეზიდენტ ცენტრალურ ბანკებში
ანგარიში 1702	„ნოსტრო“ ანგარიშები არარეზიდენტ კომერციულ ბანკებში
ანგარიში 1703	„ნოსტრო“ ანგარიშები რეზიდენტ კომერციულ ბანკებში

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები განკუთვნილია „ნოსტრო“ ანგარიშებზე არსებული სახსრების აღსარიცხავად, საქართველოს ეროვნული ბანკის გარდა. ამ ანგარიშებზე განთავსებული თანხები წარმოადგენს დეპოზიტებს მოთხოვნამდე, რომლებიც ბანკებისათვის ხელმისაწვდომია ნებისმიერ დროს წინასწარი მოთხოვნის გარეშე ან მოთხოვნიდან ერთი სამუშაო დღის განმავლობაში.

1701 ანგარიშის „ნოსტრო“ ანგარიშებს არარეზიდენტ ცენტრალურ ბანკებში გამოიყენებს მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკი.

მოცემული ანგარიშების წარმოების წესებს, კერძოდ, კრედიტის ნაშთის (ოვერდრაფტის) დაშვების შესაძლებლობას განსაზღვრავენ მხარეები ხელშეკრულების საფუძველზე.

ეს ანგარიშები არ გამოიყენება ბალანსში „ლორო“ ანგარიშებზე დებეტის ნაშთების (ოვერდრაფტების) ასახვისათვის.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: პროცენტული შემოსავლები „ნოსტრო“ ანგარიშების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, გადახდის ვადის მიუხედავად.

ამასთან, გადაუხდელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2403 „მისაღები პროცენტები ბანკებში განთავსებული სახსრების (სესხების გარდა) მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

აღრიცხვაში აქტივებისა და პასივების ცალ-ცალკე ასახვის პრინციპები: ნაშთები მოცემულ ანგარიშებზე განიხილება, როგორც კორესპონდენტ ბანკებში განთავსებული აქტივები და არ დასაღწევად არავითარ სხვა ანგარიშებთან, რომლებიც წარმოადგენს ვალდებულებებს კორესპონდენტი ბანკების წინაშე.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: გატარებები მოცემულ ანგარიშებზე გაკეთდება ვალუტირების თარიღის შესაბამისად (ვალუტირების თარიღი განისაზღვრება ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესებით ან მხარეთა ხელშეკრულებებით). ნებისმიერ შემთხვევაში კლიენტებისაგან ვალუტირების თარიღამდე შესასრულებლად მიღებული საგადახდო საბუთები გატარდება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტი ანგარიშები
სახსრების შემოსვლა	1701-1703 "ნოსტრო" ანგარიშები	ნებისმიერი კლასის ანგარიში სპეციალური რეზერვების (პროვიზიების) ანგარიშთა გარდა
სახსრების გადარიცხვა-გაცემა	ნებისმიერი კლასის ანგარიში სპეციალური რეზერვების ანგარიშთა გარდა	1701-1703 "ნოსტრო" ანგარიშები
კრედიტის საღდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე	1701-1703 "ნოსტრო" ანგარიშები	3559 ოვერდრაფტები "ნოსტრო" ანგარიშებზე
კონტრგატარება შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს	3559 ოვერდრაფტები "ნოსტრო" ანგარიშებზე	1701-1703 "ნოსტრო" ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშებზე თანხების ჩარიცხვა აისახება ბუღალტრული გატარებით: დებეტი – 1701-1703 ანგარიშები, კრედიტი – კლიენტთა ანგარიშები, შემოსავლების ანგარიშები და სხვა. ხოლო თანხების ჩამოწერა გაფორმდება გატარებით: დებეტი – კლიენტთა ანგარიშები, ფულადი სახსრების ანგარიშები და სხვა., კრედიტი – 1701-1703 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკი სისტემატურად შეუდარებს ბალანსში მოცემული ანგარიშების მიხედვით, ნაშთის სიდიდეს კორესპონდენტი ბანკებისაგან მიღებულ ამონაწერებს. შეუდარებელი თანხები გაანალიზდება და გატარდება სათანადო ღონისძიებები ანგარიშსწორების მოსაწესრიგებლად. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეუდარებელი თანხები გადაიტანება გაურკვეველი თანხების 2502 ან 4502 ანგარიშზე.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნათა უზრუნველყოფის მიზნით, ბანკმა ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა აწარმოოს, რომ შესაძლებელი იქნეს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, მაგალითად:

კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით: სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული ბანკები ან დანარჩენი ბანკები და სხვ.

ანგარიშთა ჯგუფი 171 „ნოსტრო“ ანგარიშები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1711	„ნოსტრო“ ანგარიშები არარეზიდენტ ცენტრალურ ბანკებში
ანგარიში 1712	„ნოსტრო“ ანგარიშები არარეზიდენტ კომერციულ ბანკებში
ანგარიში 1713	„ნოსტრო“ ანგარიშები რეზიდენტ კომერციულ ბანკებში

1711-1713 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წესხა, გატარებათა წესხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1701-1713 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 172 – ბანკებში განთავსებული ვადიანი დეპოზიტები ეროვნული ვალუტით

აქტივის ანგარიში

ანგარიში 1721	ვადიანი დეპოზიტები არარეზიდენტ ცენტრალურ ბანკებში
ანგარიში 1722	ვადიანი დეპოზიტები არარეზიდენტ კომერციულ ბანკებში
ანგარიში 1723	ვადიანი დეპოზიტები რეზიდენტ კომერციულ ბანკებში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ბანკებისათვის კორესპონდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები:

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. გადაუხდელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2403 – „მისაღები პროცენტები ბანკებში განთავსებული სახსრების (სესხების გარდა) მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: შესაძლო დანაკარგების რეზერვი შეიქმნება არსებული წესების მიხედვით.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე გატარებები ხორციელდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადების შესაბამისად. თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია სახსრების განთავსება ხელშეკრულების ხელმოწერიდან რამდენიმე დღის შემდეგ, მაშინ დეპოზიტის თანხა გატარდება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში სადეპოზიტო ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე. სახსრების გადარიცხვის შესაბამისად ბალანსგარეშე ანგარიშები დაიხურება და გაკეთდება ბუღალტრული ჩანაწერი საბალანსო ანგარიშებზე.

3. ანგარიშთა დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დეპოზიტების განთავსება	1721-1723 ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები ვადიანი	ფულადი სახსრების ანგარიშები
დეპოზიტების დაბრუნება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1721-1723 ბანკებში განთავსებული

	ვადიანი დეპოზიტები
--	--------------------

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშებზე თანხების ჩარიცხვა აისახება ბუღალტრული გატარებით: დებეტი – 1721-1723 ანგარიშები, კრედიტი – ფულადი სახსრების ანგარიშები და სხვ. ხოლო თანხების ჩამოწერა გაფორმდება გატარებით: დებეტი – ფულადი სახსრების ანგარიშები და სხვ, კრედიტი – 1721-1723 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზურმა სისტემამ უნდა უზრუნველყოს, ნებისმიერ დროს, სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით მოთხოვნამდე ვადით გაფორმებული დეპოზიტები;
- ბ) დეპოზიტები დაფარვის ფიქსირებული ვადებით;
- გ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით, მაგალითად, რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ბანკები და სხვ.

ასეთი ინფორმაციები საჭიროა ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკისა და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების მიმდინარეობის ანალიზისათვის.

ანგარიშთა ჯგუფი 173 – ბანკებში განთავსებული ვადიანი დეპოზიტები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1731	ვადიანი დეპოზიტები არარეზიდენტ ცენტრალურ ბანკებში
ანგარიში 1732	ვადიანი დეპოზიტები არარეზიდენტ კომერციულ ბანკებში
ანგარიში 1733	ვადიანი დეპოზიტები რეზიდენტ კომერციულ ბანკებში

1731-1733 ანგარიშების დანიშნულებას, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1721-1723 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 175 – ბანკებისათვის მიცემული სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1751	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკებისათვის მიცემული სესხები
ანგარიში 1752	არარეზიდენტი კომერციული ბანკებისათვის მიცემული სესხები
ანგარიში 1753	რეზიდენტი კომერციულ ბანკებისათვის მიცემული სესხები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ბანკებისათვის მიცემული სესხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: პროცენტული შემოსავლები ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის

მიუხედავად ამასთან, გადაუხდელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2404 – „მისაღები პროცენტები ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ანგარიშებზე გატარებები განხორციელდება საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კრედიტის გაცემისა და დაფარვის ვადების შესაბამისად. თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია სახსრების გაცემა ხელშეკრულების ხელმოწერიდან რამდენიმე დღის შემდეგ ან საკრედიტო ხაზის გახსნის შემთხვევაში, ფულადი სახსრების რეალურ გაცემამდე სესხის თანხა გატარდება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში საკრედიტო ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე. თანხის ფაქტობრივი გადარიცხვის ან გაცემის შესაბამისად, ბალანსგარეშე ანგარიშები დაიხურება და გაკეთდება ჩანაწერი საბალანსო ანგარიშებზე.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხების გაცემა	1751-1753 ბანკებისათვის მიცემული სესხები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
სესხების დაფარვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1751-1753 ბანკებისათვის მიცემული სესხები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

დაწესებულ ვადაში სესხების დაუბრუნებლობის შემთხვევაში დაუფარავი სესხის თანხა გადაიტანება 1903 ანგარიშზე – „ბანკებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება“, ხოლო თუ გადაწყდება პროლონგაციის საკითხი, დავალიანების თანხა აღდგება ვადიანი დავალიანების 1751-1753 ანგარიშებზე.

5. კომენტარები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკმა ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა მოაწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით მოთხოვნამდე ვადით გაფორმებული სესხები;
- ბ) სესხები დაფარვის ფიქსირებული ვადებით;
- გ) უზრუნველყოფილი ან არაუზრუნველყოფილი სესხები;
- დ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული ბანკები და სხვ.).

ასეთი ინფორმაციები საშუალებას იძლევა გაკეთდეს ანალიზი ბანკის მიერ ფულად-საკრედიტო პოლიტიკისა და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

ანგარიში 1754	რეპო ოპერაციებით ბანკებისათვის მიცემული სახსრები
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება რეპო ოპერაციებით მიცემული სახსრების აღსარიცხავად. რეპო არის ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა უკან გამოსყიდვის პირობით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: პროცენტული შემოსავლები რეპო ოპერაციებით გაცემული სახსრების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად, გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2404 „მისაღები პროცენტები ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“.

ოპერაციების გატარების ასახვის პრინციპი: ანგარიშებით გატარებები უნდა განხორციელდეს გარიგების დადების თარიღისათვის, იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს/მიაწოდეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს – ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა	1754 რეპო ოპერაციებით ბანკებისათვის მიცემული სახსრები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1754 რეპო ოპერაციებით ბანკებისათვის მიცემული სახსრები
პირობების შეუსრულებლობის დროს	ფასიანი ქაღალდების ანგარიშები	1754 რეპო ოპერაციებით ბანკებისათვის მიცემული სახსრები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მხარეების მიერ ხელმოწერილი ხელშეკრულების საფუძველზე, ფულადი სახსრების ფაქტობრივად გადარიცხვამდე კეთდება ჩანაწერები შესაბამის ბალანსგარეშე ანგარიშების მიხედვით. სახსრების გადახდის ვადის დადგომისთანავე შესაბამისი ბალანსგარეშე ანგარიშები დაიხურება და კეთდება ჩანაწერი საბალანსო ანგარიშების მიხედვით. ამავ დროს ნაყიდი ფასიანი ქაღალდები აიღება შესაბამის ბალანსგარეშე ანგარიშებზე.

დაწესებული ვადის ბოლოს პირობების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ფასიანი ქაღალდები მოიხსნება ბალანსგარეშე ანგარიშიდან და აიღება შესაბამის საბალანსო ანგარიშზე. ამვე დროს რეპო ოპერაციებით მიცემული სახსრები ჩამოიწერება 1754 ანგარიშიდან.

5. კომენტარები

ბანკის ფინანსური ანგარიშების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკმა ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა მოაწოდოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება: მაგალითად, ბანკმა უნდა იქონიოს დასტური ფასიანი ქაღალდების ფასების შესახებ, რომლებიც გამოყენებულია რეპო ოპერაციებში.

ასეთი ინფორმაციები საშუალებას იძლევა გაკეთდეს ანალიზი ბანკის მიერ ფულად-საკრედიტო პოლიტიკისა და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები განკუთვნილია „ლორო“ ანგარიშებზე დებეტის ნაშთების (ოვერდრაფტების) ბალანსში ასახვისათვის. ოვერდრაფტები განიხილება, როგორც კრედიტის გაცემა კონტრაქტის შეუდგენლად, დაფარვის ფიქსირებული ვადის აღნიშვნით. მათი აღრიცხვა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში წარმოებს „ლორო“ ანგარიშებზე, ხოლო თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს „ლორო“ ანგარიშების დებეტის ნაშთი გადაიტანება 1759 ანგარიშზე „ოვერდრაფტები „ლორო“ ანგარიშებზე“.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: პროცენტული შემოსავლები „ლორო“ ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. პროცენტების დარიცხვისას შედგება გატარება დებეტი – ანგარიში 2404 – “მისაღები პროცენტები ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით”, კრედიტი – შემოსავლების შესაბამისი ანგარიშები.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
„ლორო“ ანგარიშის დებეტის სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო სამუშაო დღეს	1759 ოვერდრაფტები „ლორო“ ანგარიშებზე	3501-3503 „ლორო“ ანგარიშები
კონტრაგატარება შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღეს	3501-3503 „ლორო“ ანგარიშები	1759 ოვერდრაფტები „ლორო“ ანგარიშებზე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

როდესაც კორესპონდენტ ბანკს წარმოეშვება გადაუდებელი გადახდის აუცილებლობა „ლორო“ ანგარიშზე საკმარისი სახსრების უქონლობის შემთხვევაში, ბანკს, რომელშიც გახსნილია ეს ანგარიში, შეუძლია კორესპონდენტ ბანკს მისცეს კრედიტი გადახდის განსახორციელებლად შემდგომი დაფარვით „ლორო“ ანგარიშზე შემოსული სახსრების ხარჯზე. ოვერდრაფტები განიხილება, როგორც კრედიტის გაცემა კონტრაქტის შეუდგენლად, დაფარვის ფიქსირებული ვადის აღნიშვნით. ასეთი კრედიტის გასაცემად ბანკი კი არ ხსნის ცალკე სასესხო ანგარიშს, არამედ დაუშვებს დებეტის სალდოს წარმოქმნას „ლორო“ ანგარიშზე, ანგარიშის მომსახურების ხელშეკრულებაში დათქმული ლიმიტის ფარგლებში. ოვერდრაფტები აღირიცხება საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში „ლორო“ ანგარიშებზე. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს „ლორო“ ანგარიშების დებეტის ნაშთი გადაიტანება 1759 ანგარიშზე. შემდგომი პერიოდის

პირველივე დღეს, ოვერდრაფტის დაფარვის უზრუნველყოფის მიზნით, შესაბამისი თანხა აღდგება „ლორო“ ანგარიშზე კონტრაგატარებით.

პროცენტების დარიცხვისას დგება გატარება დებეტი – ანგარიში 2404, კრედიტი – შემოსავლების შესაბამისი ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკმა ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა მოაწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

1. დაფარვის ვადების მიხედვით;
2. კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით, მაგალითად, სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული ბანკები ან დანარჩენი ბანკები და სხვ.

ანგარიშთა ჯგუფი 176 – ბანკებისათვის მიცემული სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1761	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკებისათვის მიცემული სესხები
ანგარიში 1762	არარეზიდენტი კომერციული ბანკებისათვის მიცემული სესხები
ანგარიში 1763	რეზიდენტი კომერციულ ბანკებისათვის მიცემული სესხები
ანგარიში 1764	რეპო ოპერაციებით ბანკებისათვის მიცემული სახსრები
ანგარიში 1769	ოვერდრაფტები „ლორო“ ანგარიშებზე

1761-1769 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1751-1759 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 18. კლიენტებისათვის მიცემული სესხები

ანგარიშთა ჯგუფი 180 – კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1801	ფიზიკური პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1802	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1803	ენერგეტიკის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1804	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1805	მშენებლობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1806	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1807	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1808	დანარჩენ სფეროთა კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ფიზიკური პირებისა და საწარმოებისათვის (გარდა სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისა) მიცემული მოკლევადიანი, არა უმეტეს ერთ წლამდე, სესხების აღსარიცხავად.

აღნიშნული ანგარიშები არ გამოიყენება ბალანსში კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე დებეტის ნაშთების (ოვერდრაფტების) ასახვისათვის.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვით პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, გადახდის ვადის მიუხედავად. პროცენტების დარიცხვისას შედგება გატარება: დებეტი – ანგარიში 2405 – „მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“ და პროცენტული შემოსავლების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტი.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე გატარებები განხორციელდება საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კრედიტის გაცემისა და დაფარვის ვადების შესაბამისად. თუ ხელშეკრულება სახსრების გაცემას ითვალისწინებს ხელის მოწერიდან რამდენიმე დღის შემდეგ ან საკრედიტო ხაზის გახსნას, სესხის თანხა გატარდება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში საკრედიტო ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე. თანხის ფაქტობრივი გადარიცხვის ან გაცემის შესაბამისად ბალანსგარეშე ანგარიშები დაიხურება და გაკეთდება ჩანაწერი საბალანსო ანგარიშებზე.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხების გაცემა	1801-1808 კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები, ფულადი სახსრების ანგარიშები
სესხების დაფარვა	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები, ფულადი სახსრების ანგარიშები	1801-1808 კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია, როგორც ვადაგადაცილებულისა	1905 კლიენტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება	1801-1808 კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია, როგორც ჩვეულებრივებისა	1801-1808 კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები	1905 კლიენტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ოპერაციების ასახვა აღრიცხვაში: დადგენილ ვადაში სესხების დაუბრუნებლობის შემთხვევაში ძირითადი ვალის ვადაში დაუფარავი თანხა გადაიტანება 1905 ანგარიშზე, ხოლო, თუ გადაწყდება პროლონგაციის საკითხი, დავალიანების შესაბამისი თანხა აღდგება: დებეტი – 1801-1808 ანგარიშები, კრედიტი – ანგარიში 1905. იმ შემთხვევაში, თუ სესხი მიჩნეულია უიმედოდ, არსებული წესების მიხედვით დავალიანება ჩამოიწერება შექმნილი რეზერვის ხარჯზე.

5. კომენტარები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნათა დაკმაყოფილების მიზნით, ბუღალტრულ ანგარიშთა ანალიზური სისტემა ბანკმა უნდა მოაწყოს იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს სხვადასხვა ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ა) სესხები, რომლებიც გაფორმდა სპეციალური ხელშეკრულებებით მოთხოვნამდე ვადით;
- ბ) სესხები დაფარვის ფიქსირებული ვადებით;
- გ) უზრუნველყოფილი ან არაუზრუნველყოფილი სესხები;
- დ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით, მაგ., რეზიდენტები – არარეზიდენტები, და სხვ.

ასეთი ინფორმაციები აუცილებელია იმისათვის, რომ გაკეთდეს ანალიზი ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის განსახორციელებლად და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების კონტროლისათვის.

ანგარიში 1809	ოვერდრაფტები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბალანსში კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე დებეტის ნაშთების (ოვერდრაფტების) ასახვისათვის, რომლებიც განიხილება როგორც კრედიტის გაცემა კონტრაქტის გარეშე დაფარვის ფიქსირებული ვადის აღნიშვნით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, მიუხედავად გადახდის ვადისა. მისაღები და გადაუხდელი პროცენტების აღრიცხვა ხდება აქტიურ 2405 ანგარიშზე – „მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დებეტის სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო სამუშაო დღეს	1809 ოვერდრაფტები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე	3601-3608 კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
კონტრგატარებები შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღეს	3601-3608 კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	1809 ოვერდრაფტები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

როდესაც კლიენტს მიმდინარე ანგარიშზე საკმარისი სახსრების უქონლობის დროს წარმოეშობა გადაუდებელი გადახდის აუცილებლობა, ბანკს შეუძლია გასცეს კრედიტი გადახდის განსახორციელებლად მისი შემდგომი დაფარვით კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე შემოსული სახსრების ხარჯზე. ასეთი კრედიტის გასაცემად ბანკი ცალკე სასესხო ანგარიშს კი არ გახსნის, არამედ დაუშვებს მიმდინარე ანგარიშზე დებეტის სალდოს წარმოქმნას ანგარიშის მომსახურების ხელშეკრულებაში დათქმული ლიმიტის ფარგლებში. ოვერდრაფტების აღრიცხვა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში წარმოებს პასიურ 3601-3608 ანგარიშებზე. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მიმდინარე ანგარიშების დებეტის ნაშთი გადაიტანება აქტიური 1809 ანგარიშის – დებეტში, შესაბამისად, დაკრედიტდება 3601-3608 ანგარიშები ეკონომიკის იმ სფეროების მიხედვით, რომლებსაც მიეკუთვნება ოვერდრაფტის მქონე საწარმო. ოვერდრაფტის დაფარვის უზრუნველყოფის მიზნით შემდგომი პერიოდის პირველივე დღეს შესაბამისი ნაშთი აღდგება მიმდინარე ანგარიშებზე კონტრაგატარებით.

5. კომენტარები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით, ბანკმა ბუღალტრულ ანგარიშთა ანალიზური სისტემა უნდა მოაწიოს იმგვარად, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციების მიღება. მაგალითად:

- ოვერდრაფტები დაფარვის ვადების მიხედვით;
- კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტები – არარეზიდენტები) და სხვ.

ასეთი ანალიზური სისტემა საჭიროა იმისათვის, რომ ბანკმა ნებისმიერ დროს მიიღოს ინფორმაცია, ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის გატარებისა და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის.

ანგარიშთა ჯგუფი 181 – კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1811	ფიზიკური პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1812	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1813	ენერგეტიკის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1814	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1815	მშენებლობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1816	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1817	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1818	დანარჩენ სფეროთა კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხები
ანგარიში 1819	ოვერდრაფტები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე

1811-1819 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1801-1809 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 185 – კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1851	ფიზიკური პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1852	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1853	ენერგეტიკის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1854	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1855	მშენებლობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1856	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1857	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1858	დანარჩენ სფეროთა კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი, ერთ წელზე მეტი ვადით სესხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. გადაუხდელი მისაღები პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2405 – „მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით“.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: გატარებები ანგარიშებზე განხორციელდება საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კრედიტის გაცემისა და დაფარვის ვადების შესაბამისად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია სახსრების გაცემა ხელმოწერიდან რამდენიმე დღის შემდეგ ან საკრედიტო ხაზის გახსნის შემთხვევაში, ფულადი სახსრების რეალურ გადარიცხვა-გაცემამდე სესხის თანხა გატარდება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში საკრედიტო ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე. ფულადი სახსრების ფაქტობრივი გადარიცხვის პარალელურად ბალანსგარეშე ანგარიში დაიხურება და გაკეთდება ჩანაწერები საბალანსო ანგარიშებზე.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხების გაცემა	1851-1858 კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები
სესხების დაფარვა	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ფულადი სახსრების ანგარიშები	1851-1858 კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები

სესხების რეკლასიფიკაცია, როგორც ვადაგადაცილებულისა	1905 კლიენტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება	1851-1858 კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
სესხების რეკლასიფიკაცია როგორც ჩვეულებრივისა	1851-1858 კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები	1905 კლიენტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სესხების დაწესებულ ვადაში დაუბრუნებლობის შემთხვევაში დავალიანების დაუფარავი თანხა გადაიტანება 1905 ანგარიშზე, ხოლო თუ გადაწყდება პროლონგაციის საკითხი, თანხა აღდგება ვადიანი დავალიანების 1851-1858 ანგარიშებზე.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკმა ბუღალტრულ ანგარიშთა ანალიზური სისტემა ისეთი ფორმით უნდა აწარმოოს, რომ ნებისმიერ დროს შეძლოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციული მასალის მიღება, კერძოდ:

- ა) სესხები დაფარვის ვადების მიხედვით;
- ბ) უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი სესხები;
- გ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (მაგ, რეზიდენტები-არარეზიდენტები) და სხვ.

ასეთი ანალიზური სისტემა აუცილებელია ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის გატარებისა და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის.

ანგარიშთა ჯგუფი 186 – კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1861	ფიზიკური პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1862	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1863	ენერგეტიკის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1864	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1865	მშენებლობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1866	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1867	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები
ანგარიში 1868	დანარჩენ სფეროთა კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხები

1861-1868 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებუტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1851-1858 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 19. ვადაგადაცილებული სესხები

ანგარიშთა ჯგუფი 190 – ვადაგადაცილებული სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 1901	სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
ანგარიში 1902	სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
ანგარიში 1903	ბანკებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
ანგარიში 1905	კლიენტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები განკუთვნილია ვადაგადაცილებული სესხების აღსარიცხავად კლიენტთა კლასიფიკაციის შესაბამისად. სესხი ვადაგადაცილებულად ითვლება იმ შემთხვევაში, როდესაც დავალიანება დაფარული არ არის საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვადაში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები:

ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: დადგენილი წესი, რომლის მიხედვით სესხი კვალიფიცირდება როგორც ვადაგადაცილებული, გამოიყენება მუდმივად ერთი პერიოდიდან მეორემდე.

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები ვადაგადაცილებული სესხების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით შეიქმნება სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხის იდენტიფიკაცია ვადაგადაცილებულად	1901-1905 ვადაგადაცილებული სესხები	სასესხო ანგარიშები
ვადაგადაცილებული სესხის დაფარვა	კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები, ფულადი სახსრების ანგარიშები	1901-1905 ვადაგადაცილებული სესხები
სესხის რეკლასიფიკაცია, როგორც ჩვეულებრივისა	სასესხო ანგარიშები	1901-1905 ვადაგადაცილებული სესხები

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

როდესაც სესხი კლასიფიცირდება როგორც ვადაგადაცილებული, კლიენტის სასესხო ანგარიშზე რიცხული დავალიანების თანხა გადაიტანება ვადაგადაცილებული სესხის ანგარიშზე, ბუღალტრული გატარებით: დებეტი – 1901-1905 ანგარიშები, კრედიტი – შესაბამისი სასესხო

ანგარიშები. თუ გადაწყდება მათი პროლონგაციის საკითხი, დავალიანების თანხა აღდგება მსესხებელთა ვადიანი სესხის ანგარიშებზე კონტრაგატორებით.

თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის მისაღები, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტების თანხაზე შედგება ბუღალტრული გატარება: დებეტი – შესაბამისი ანგარიშები მისაღები პროცენტები სესხების მიხედვით და კრედიტი – პროცენტული შემოსავლების შესაბამისი ანგარიშები.

პროცენტების გადახდის 30 დღეზე მეტი დროით ვადაგადაცილების შემთხვევაში მისაღები პროცენტები ჩამოიწერება ბალანსიდან გატარებით: დებეტი – პროცენტული შემოსავლების შესაბამისი ანგარიშები და კრედიტი – შესაბამისი ანგარიშები მისაღები პროცენტები მოთხოვნების მიხედვით, იმავედროულად თანხა გადაიტანება არასისტემურ აღრიცხვაში.

5. კომენტარები

ვადაგადაცილებულ სესხებს შეესაბამება რისკის უფრო მაღალი დონე, ვიდრე ჩვეულებრივ გასანაღდეველ სესხებს. ამიტომ საანგარიშგებო პერიოდის (დეკადა, თვე და სხვ.) განმავლობაში უნდა მოხდეს მათი დეტალური შემოწმება, იმის განსასაზღვრად რეალურია თუ არა რეზერვების დონე, ან სხვა საჭირო ზომების მისაღებად.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნათა დაკმაყოფილების მიზნით ბანკმა უნდა შექმნას ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ისეთი ანალოზური სისტემა, რომ შეძლოს დროის მცირე მონაკვეთში უზრუნველყოს ფართო ასპექტის ინფორმაციის მიღება თავისი ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის გასატარებლად და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის, მაგალითად:

- ა) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (მაგ., რეზიდენტი-არარეზიდენტი);
- ბ) სესხების დაფარვის ვადებისა და ვადაგადაცილების მიხედვით და სხვ.

ანგარიშთა ჯგუფი 191 – ვადაგადაცილებული სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 1911	სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
ანგარიში 1912	სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
ანგარიში 1913	ბანკებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება
ანგარიში 1915	კლიენტებისათვის მიცემული სესხების ვადაგადაცილებული დავალიანება

1911-1915 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 1901-1905 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 20. ინვესტიციები შვილობილ და სხვა საწარმოებში

ანგარიშთა ჯგუფი 200 – ინვესტიციები შვილობილ და სხვა საწარმოებში ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 2001	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 20 პროცენტზე ნაკლებს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
ანგარიში 2002	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 20 -50 პროცენტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
ანგარიში 2003	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 50 პროცენტზე მეტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სააქციო და სხვა სახის სამართლებრივი ფორმით შექმნილ საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ბანკის ინვესტიციების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ინვესტიციების შეფასების დადგენილი წესი გამოიყენება მუდმივად ერთი პერიოდიდან მეორემდე.

წინდახედულობის პრინციპი: ინვესტიციებისათვის თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს უნდა გადაფასდეს ინვესტიციების ღირებულება. იმ შემთხვევაში, თუ გადაფასების შედეგად ღირებულება შემცირდება დროის რომელიმე მნიშვნელოვანი მონაკვეთის განმავლობაში, უნდა შეიქმნას შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ანგარიშებზე ჩანაწერები გაკეთდება გარიგების დადების დღეს (ყიდვა ან გაყიდვა) მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდა ანგარიშსწორება.

ანგარიშების კონსოლიდაციის პრინციპი: გამოიყენება კანონმდებლობის შესაბამისი პრინციპები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების ყიდვა	2001-2003 ინვესტიციები შვილობილ და სხვა საწარმოებში	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა მოგებით	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2001-2003 ინვესტიციები, შვილობილ და სხვა საწარმოებში 2461-2463 მისაღები დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით 6901-6903 შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა ზარალით	ფულადი სახსრების ანგარიშები 8901-8903 ზარალი საინვესტიციო ოპერაციებიდან	2001-2003 ინვესტიციები შვილობილ და სხვა საწარმოებში 2461-2463 მისაღები დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

ა) ყიდვა

ბანკისათვის ემიტენტი კომპანიის ფასიანი ქაღალდების ყიდვის ვალდებულებათა წარმოშობის თარიღისათვის უნდა შესრულდეს შემდეგი გატარებები: კომპანიებში ხმათა საერთო რაოდენობის მიხედვით ინვესტიციების ანგარიშის დებეტი, რომელსაც ემიტენტი კომპანია განეკუთვნება, და შემდეგ ანგარიშთა კრედიტი:

ფულადი სახსრების (დაუყოვნებლივი გადახდის შესახებ გარიგებისას) ;
კრედიტორთა (თუ ოპერაცია ხორციელდება განვადებული გადახდით).

ბ) გაყიდვა:

მოგება ან ზარალი ფასიანი ქაღალდების გაყიდვისაგან ბანკის საინვესტიციო პორტფელში წარმოადგენს სხვაობას ფასიანი ქაღალდების საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის ფასს შორის.

გაყიდვის შედეგად მიღებული ამონაგები, მისაღები შემოსავლის გამოკლებით, იმ პირობით, თუ დივიდენდების სიდიდე (თუ ასეთი არის) დეკლარირებულია ფასიანი ქაღალდის გაყიდვის დღეს, უნდა გატარდეს შემდეგ ანგარიშებზე:

ფულადი სახსრების (დაუყოვნებლივი გადახდის შესახებ გარიგებისას);

დებიტორთა ანგარიში (თუ ოპერაცია ხორციელდება განვადებული გადახდით).

ფასიანი ქაღალდების ყიდვის ფასი უნდა გატარდეს კრედიტით შესაბამისი 2001-2003 ანგარიშებისა. სხვაობა ფასიანი ქაღალდის საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის ფასს შორის, ინვესტიციებთან დაკავშირებული რეზერვისა და მისაღები შემოსავლების მიხედვით არარეალიზებული მოგების გათვალისწინებით, უნდა აისახოს რეალიზებული მოგების ანგარიშით.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა აწარმოოს ინვესტიციების ცალ-ცალკე აღრიცხვა ლიკვიდურ აქციებსა და ინვესტიციების დილინგური ოპერაციებისათვის განკუთვნილ არალიკვიდურ ფასიან ქაღალდებში.

ბანკმა უნდა დააწესოს აქციათა ღირებულების აღრიცხვის სისტემა, რომელიც მას შესაძლებლობას მიცემს შეაფასოს შესაბამისი მაჩვენებლები ინვესტიციების ანალიზის ჩასატარებლად ემიტენტების კრილში. ნაშთები ანგარიშებზე და ცვლილებები დარეზერვებაში უნდა გაანალიზდეს ფასიანი ქაღალდების კატეგორიების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშების დეტალიზაციის მოთხოვნათა დასაკმაყოფილებლად უნდა დაწესდეს ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც შესაძლებელს გახდის კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით გაკეთდეს აქტივების ანალიზი, როგორც ეს ქვემოთ არის აღნიშნული:

ემიტენტის სამართლებრივი (იურიდიული) სტატუსი

(სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო, კერძო საწარმო)

ემიტენტის ადგილსამყოფელი (რეზიდენტი, არარეზიდენტი)

შესაბამისი სახელმწიფო რწმუნებული ორგანოები მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე განსაზღვრავენ კონსოლიდირებული ანგარიშების მომზადების წესს.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკმა უნდა გამოიანგარიშოს კომპანიებში წილობრივი მონაწილეობის სიდიდის ზუსტი მნიშვნელობა.

ანგარიშთა ჯგუფი 201. ინვესტიციები შვილობილ და სხვა საწარმოებში უცხოური ვალუტით

ანგარიში 2011	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 20 პროცენტზე ნაკლებს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
ანგარიში 2012	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 20-50 პროცენტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
ანგარიში 2013	ინვესტიციები, რომლებიც შეადგენს 50 პროცენტზე მეტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში

2011-2013 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებუტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 2001-2003 ანგარიშებისა, ვალუტით სხვაობის გარდა.

კლასი 21. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ანგარიშები

ანგარიშთა ჯგუფი 210 – საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ანგარიშები

ანგარიში 2101	IMF SDR
ანგარიში 2102	IMF ანგარიშები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

2101-2102 ანგარიშების დანიშნულება და მასთან დაკავშირებული ბუღალტრული ოპერაციების განხორციელების წესი განისაზღვრება სპეციალური ინსტრუქციით.

კლასი 23. დანარჩენი ოპერაციები

ანგარიშთა ჯგუფი 230 – დანარჩენი ოპერაციები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 2301	ბროკერული ოპერაციები
---------------	----------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იმ ფულადი სახსრების აღსარიცხავად, რომელსაც ბანკი გადასცემს თავის ნდობით აღჭურვილ ბროკერს სამარ-თავად, გარკვეული ვადით, მისი განკარგვის უფლებით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ანგარიშის დებეტსა და კრედიტში ჩანაწერები შესრულდება საბროკერო ოპერაციების შესრულების მომენტისათვის. ბროკერისათვის სამართავად გამოყოფილი თანხა მის ფაქტობრივ ათვისებამდე აიღება ბალანსგარეშე ანგარიშზე, საიდანაც ჩამოიწერება თანხის რეალურად ათვისების (განაღდების) შემთხვევაში და იმავდროულად ბუღალტრული გატარებით აისახება შესაბამის საბალანსო ანგარიშებზე.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების გადაცემა	2301 ბროკერული ოპერაციები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ბროკერული ოპერაციებიდან თანხების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2301 ბროკერული ოპერაციები 7031 შემოსავლები ბროკერული ოპერაციებიდან

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

თანხების წინასწარი გადახდის შემთხვევაში გამოიყენება ავანსების, ხოლო შემდგომი გადახდისას – კრედიტორების ანგარიში.

5. კომენტარები

ანგარიშის ნაშთი სისტემატურად შეუდარდება ფინანსური კონტრაგენტი ორგანიზაციებისაგან მიღებულ ამონაწერებს და, შედარების ანალიზიდან გამომდინარე, განხორციელდება სათანადო ღონისძიებები. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეუდარებელი თანხები გადაიტანება გაურკვეველი თანხების ანგარიშზე.

ანგარიში 2302	ფაქტორინგი
---------------	------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ფაქტორინგული ოპერაციებით (რომელიც რეგულირდება „ფაქტორინგული ოპერაციების შესახებ კანონით“) შესყიდულ ვალდებულებათა თანხების აღსარიცხავად.

ფაქტორინგი არის კლიენტის კომერციული კრედიტის ბანკის კრედიტად ტრანსფორმაცია, რისთვისაც ბანკი იღებს გასამრჯელოს. ამ ოპერაციის განხორციელებისას სავარაუდო რისკი კლიენტისაგან გადადის ბანკზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: ფაქტორინგული ოპერაციების მიხედვით მისაღები პროცენტები აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, ე.ი. როდესაც მოხდა მათი გამომუშავება.

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მიხედვით შეიქმნება შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: მოცემულ ანგარიშზე ბუღალტრული გატარებები განხორციელდება ფაქტორინგის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მიცემული ავანსის თანხის ფაქტობრივი გადარიცხვა – გაცემის შესაბამისად. ხელშეკრულების გაფორმებისთანავე ფაქტორინგის ანგარიშფაქტურებით განსაზღვრული ვალდებულებების თანხა (რომელიც შეიძლება განსხვავდებოდეს მიცემული ავანსის თანხისაგან) აიღება ბალანსგარეშე ანგარიშზე, მისი ჩამოწერა მოხდება დავალიანების ფაქტობრივი დაფარვის პარალელურად.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფაქტორინგული ოპერაციის განხორციელება	2302 ფაქტორინგი	ფულადი სახსრების ანგარიშები
გადახდა მიცემული ავანსების მიხედვითი	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2302 ფაქტორინგი 7032 შემოსავლები ფაქტორინგული ოპერაციებიდან

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ფაქტორინგით თანხის გაცემა აღრიცხვაში აისახება გატარებით: დებეტი – 2302 ანგარიში და კრედიტი – ფულადი სახსრების ანგარიში. ფაქტორინგით მიცემული ავანსის თანხა შეიძლება განსხვავდებოდეს ბანკისათვის გადაცემული ვალდებულების საერთო თანხისაგან.

პროცენტი ავანსის მიხედვით მსესხებელმა შეიძლება გადაიხადოს ან სრული მოცულობით ან ნაწილ-ნაწილ. წინასწარ გადახდილი პროცენტის თანხა გატარდება: ფულადი სახსრების ანგარიშის დებეტში და შემოსავლების ანგარიშის კრედიტში.

გადამხდელისაგან ვალდებულების დასაფარავი თანხის მიღებისას ბანკი დაადებეტებს ფულადი სახსრების ანგარიშს და დააკრედიტებს 2302 ანგარიშს.

5. კომენტარები

ბანკის მიერ წარმოებულმა ანალიზურმა აღრიცხვამ უნდა უზრუნველყოს ფაქტორინგის ანგარიშის ნაშთის განხილვა თითოეული ავანსის (კლიენტის) მიხედვით და მათი მოძრაობა (გაცემა, დაფარვა) ცალკეული თარიღებისა და სხვა ნიშნების მიხედვით. ასეთი ინფორმაცია გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის და ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის სწორი წარმართვისათვის.

ანგარიში 2303	ფინანსური ლიზინგი
---------------	-------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის მიერ კლიენტებისათვის ფინანსური ლიზინგით – იჯარით გადაცემული აქტივების სახით წარმოდგენილი სესხების აღსარიცხავად (ნაგებობები, კომპიუტერული მოწყობილობა და სხვ).

იჯარა წარმოადგენს ფინანსურ ლიზინგს, თუ იგი აკმაყოფილებს ხუთი პირობისაგან ერთს მაინც:

1) საკუთრების უფლება ნაგებობებსა ან მოწყობილობებზე გადადის მოიჯარეზე იჯარის ვადის ბოლოს;

2) მოიჯარეს აქვს შესაძლებლობა დადებული გარიგების ვადის დასრულების შემდეგ იჯარით აღებული აქტივი იყიდოს ფიქსირებული ფასით ან იჯარის დამთავრებისას შეიძინოს განსაზღვრული ფასით;

3) ლიზინგის ვადა შეადგენს აქტივის ფუნქციონირების ნორმატიული ვადის 80%-ს მაინც. ფუნქციონირების ვადა წარმოადგენს ნორმატიულ პერიოდს, რომლის შედეგად აქტივი მთლიანად ამორტიზებულად ითვლება;

4) გადასახდელები ლიზინგის მიხედვით შეადგენენ მიმდინარე ფასებით მოწყობილობის ღირებულების 90%-ს მაინც. ღირებულება მიმდინარე ფასებში ჩვეულებრივ წარმოადგენს ლიზინგის კონტრაქტში აღნიშნულ ფასს. იქ, სადაც ლიზინგის შეთანხმებაში მოცემული ღირებულება მითითებული არ არის, იგი შეიძლება განისაზღვროს როგორც თანხა, რომლის მიხედვითაც აქტივები შეიძლება შეფასდეს საქმეში კარგად ჩახედულ და ამ გარიგების შესრულების მსურველ მყიდველებსა და გამყიდველებს შორის კომერციული გარიგების შესრულებისას;

5) საიჯარო აქტივები ატარებენ სპეციფიკურ ხასიათს, ასე რომ, მხოლოდ მოიჯარეს შეუძლია გამოიყენოს ისინი მნიშვნელოვანი მოდიფიკაციის გარეშე.

თუ ზემოთ მოცემული კრიტერიუმებიდან არც ერთი არ სრულდება, ლიზინგის შეთანხმება განიხილება როგორც ოპერაციული ლიზინგი.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ფინანსური ლიზინგით გადასახდელების ანგარიშსწორებისათვის გამოსაყენებელი მეთოდები უცვლელია ერთი პერიოდიდან მეორემდე.

დარიცხვითა პრინციპი: ფინანსური ლიზინგის ოპერაციებიდან გამომდინარე, მისაღები პროცენტები აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელშიც ბანკმა ისინი გამოიმუშავა (მისაღები პროცენტების ანგარიშების გამოყენებით).

წინდახედულობის პრინციპი: თუ ფინანსური ლიზინგით დებიტორული დავალიანების დაფარვა ეჭვს იწვევს, მოქმედი წესების მიხედვით ფინანსური ლიზინგის ოპერაციებზე იქმნება შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშზე შესრულდება გარიგების დადების თარიღისათვის, მიუხედავად ფულადი სახსრების გადარიცხვის /მიღების ან აქტივების გადაცემის/მიღების თარიღისა.

ფორმასთან შედარებით შინაარსის პრიორიტეტის პრინციპი: ფინანსური ლიზინგი ითვალისწინებს პერიოდულ გადახდას ლიზინგის მთელი ვადის განმავლობაში, ლიზინგით გადაცემული აქტივის სრული ღირებულების მხოლოდ ლიზინგის ვადის დასრულების შემდეგ გადახდის პირობით. მიუხედავად ამისა, ლიზინგის დასაწყისში აქტივი უნდა აღირიცხოს სრული ღირებულებით. ეს იმითაა განპირობებული, რომ ფინანსური ლიზინგი, არსებითად, წარმოადგენს დაფინანსების ერთგვარ ფორმას და, პრაქტიკულად, საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და მოგება გადადის მოიჯარესთან ლიზინგის დასაწყისში.

3. ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
აქტივების გაცემა ფინანსური ლიზინგით	2303 ფინანსური ლიზინგი	2901-2906 ძირითადი საშუალებები
საიჯარო გადასახდელის თანხების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2303 ფინანსური ლიზინგი 7034 შემოსავლები ფინანსური ლიზინგიდან

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

აქტივების გაყიდვა ფინანსური ლიზინგის დროს:

იმ შემთხვევაში, თუ ლიზინგით მიცემული აქტივი აღრიცხულია ძირითადი (ფიქსირებული) აქტივების ანგარიშზე, კონტრაქტის ხელმოწერის დღესვე მოცემული აქტივის ღირებულება მიმდინარე ფასებში უნდა აღირიცხოს 2303 ანგარიშზე და ამასთან, დაკრედიტდეს ძირითად საშუალებათა ანგარიშები. ბანკის მიერ კლიენტის დავალებით აქტივების ყიდვის დროს დადებულდება 2303 ანგარიში და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიში.

ფინანსური ლიზინგის საიჯარო გასაცემლები:

1) 2303 ანგარიშზე აღრიცხული აქტივის ღირებულება მიმდინარე ფასებში უნდა შემცირდეს მისი მოქმედების ვადის განმავლობაში ლიზინგით მისაღები გაცემების დროს, რითაც უზრუნველყოფილი იქნება ვალის ძირითადი თანხის დაფარვა. არსებითად, ლიზინგით მისაღები ნებისმიერი გადასახდელები შედგება სესხის გადაუხდელი ნაწილის მიხედვით შემოსავლებისაგან,

რომლებიც პროცენტებს წარმოადგენს, და ძირითადი ვალის დარჩენილი ნაწილის წილისაგან, რომელიც 2303 ანგარიშზე აღირიცხება;

2) ფინანსური ლიზინგი გადახდილ უნდა იქნეს ლიზინგის შესახებ დადებულ შეთანხმებაში მითითებულ ვადაში ანუ იჯარით აღებული აქტივის სრულ გაცვეთამდე დარჩენილ დროში (ლიზინგით მიცემული აქტივის ამორტიზაცია უნდა შეესაბამებოდეს ცვეთას დაქვემდებარებული დანარჩენი ძირითადი საშუალებებისათვის განსაზღვრულ პოლიტიკას);

3) ყველა შემთხვევაში, იჯარის მიხედვით გადასახდელების განხორციელებისას, ძირითადი ვალის დასაფარავად გასაცემი თანხა წარმოადგენს ლიზინგით გასაცემლების ნაწილს მიღებული პროცენტების გამოკლებით. როგორც ზემოთ აღინიშნა, ეს თანხა არ არის ფიქსირებული, იგი დამოკიდებულია პროცენტების მიხედვით გასაცემ თანხაზე;

4) ვალის ძირითადი თანხის მიხედვით, მისაღები პროცენტები წარმოადგენს საიჯარო გადასახდელის თანხების ნაწილს, რომელიც განისაზღვრება, გამომდინარე ლიზინგის შეთანხმებაში მითითებული პროცენტული განაკვეთიდან, მიღებული პროცენტების თანხით. იჯარის მიხედვით, გაცემების დღეს უნდა დაკრედიტდეს მოგების ანგარიში და დადებუდეს ფულადი სახსრების ანგარიში (თუ გადახდა შეუფერხებლად ხორციელდება) ან დანარჩენ დებიტორთა ანგარიში (თუ გადახდა გადადებულია). იმ შემთხვევაში, თუ მოცემული განაკვეთი შეთანხმებაში დათქმული არ არის, იგი უნდა წარმოადგენდეს განაკვეთს, რომელიც შეიძლება მიღებულ იქნეს მოიჯარისათვის აღნიშნული აქტივის შესაძენად სესხად მიცემული ფულადი სახსრების მიხედვით. პრაქტიკულად ეს უნდა იყოს განაკვეთი, რომელიც დაწესდა ბანკთაშორის ბაზარზე (ან საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთი) ლიზინგის კონტრაქტის შედგენის თარიღისათვის ლიზინგის ვადის ანალოგიური ვადით. სესხების მიხედვით გამოსაყენებელი პროცენტული განაკვეთი და განაკვეთი ლიზინგის მიხედვით არ უნდა იყოს სხვადასხვაგვარი;

5) რადგან საიჯარო გადასახდელები ჩვეულებრივ ფიქსირებულია და მისაღები პროცენტების თანხები მცირდება ძირითადი ვალის 2303 ანგარიშზე აღრიცხული გადაუხდელი ნაწილის სიდიდის შემცირების კვალობაზე, იმის გამო, რომ პროცენტული განაკვეთი მუდმივია, ჩვეულებრივ ლიზინგის პერიოდის დასაწყისში პროცენტული გასაცემლები უფრო დიდია მაშინ, როდესაც ვალის ძირითადი თანხის დაფარვისათვის გასაცემი თანხები ჩვეულებრივ იზრდება მოცემული პერიოდის ბოლოსათვის.

5. კომენტარები

ბანკმა ანალიზურ აღრიცხვაში უნდა დააწესოს ღირებულების აღრიცხვის სისტემა, რომელიც მას შესაძლებლობას მიცემს თვალყური ადევნოს ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებულ თითოეულ ოპერაციას.

ანგარიშთა ჯგუფი 231 – დანარჩენი ოპერაციები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 2311	ბროკერული ოპერაციები
ანგარიში 2312	ფაქტორინგი
ანგარიში 2313	ფინანსური ლიზინგი

2311–2313 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 2301-2303 ანგარიშებისა, ვალუტით სხვაობის გარდა.

კლასი 24. მისაღები პროცენტები და დივიდენდები

ანგარიშთა ჯგუფი 240 – მისაღები პროცენტები მოთხოვნების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 2401	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 2402	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 2403	მისაღები პროცენტები ბანკებში განთავსებული სახსრების (სესხების გარდა) მიხედვით
ანგარიში 2404	მისაღები პროცენტები ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 2405	მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 2406	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
ანგარიში 2407	მისაღები პროცენტები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
ანგარიში 2408	მისაღები პროცენტები სსფ-ს აქტივების მიხედვით
ანგარიში 2409	მისაღები პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება მისაღები შემოსავლების (პროცენტების) სახსრების აღსარიცხავად, მათი აღიარება და აღრიცხვაში ასახვა ხდება დარიცხვის თარიღის შესაბამისად, ე.ი., როდესაც მოხდა მათი გამოძღვება.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვითა პრინციპები: შემოსავლები აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, მიუხედავად ფულადი სახსრების რეალურად მიღების თარიღისა.

ბალანსის სიმყარის პრინციპი: მისაღები პროცენტების ცვლილებები, რომელიც მოხდება საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის, აისახება შესაბამისი პერიოდის მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში.

წინდახედულობის პრინციპი: მისაღები პროცენტი გადახდის 30 დღეზე მეტი დროით ვადაგადაცილების შემთხვევაში ჩამოიწერება შესაბამისი საბალანსო ანგარიშებიდან უკუგატარებით და გადაიტანება არასისტემურ აღრიცხვაში.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	2401-2409 მისაღები პროცენტები მოთხოვნების მიხედვით	შემოსავლების ანგარიშები
მისაღები პროცენტების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2401-2409 მისაღები პროცენტები მოთხოვნების

		მიხედვით
მისაღები პროცენტების ჩამოწერა	შემოსავლების ანგარიშები	2401-2409 მისაღები პროცენტები მოთხოვნების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მისაღები პროცენტები შემოსავლების შესაბამის ანგარიშებზე აისახება ოპერაციათა შინაარსისა და გადახდის სუბიექტების მიხედვით.

ბანკი პროცენტების გაანგარიშებას და აღრიცხვაში ასახვას აწარმოებს პერიოდულად, ბანკის მიერ მიღებული პოლიტიკის შესაბამისად, მაგრამ არა უგვიანეს საანგარიშგებო პერიოდისა, ე.ი. საანგარიშგებო თარიღისათვის ბალანსში ასახვას პოვნებს ბანკის საანგარიშგებო პერიოდის კუთვნილი ყველა პროცენტი.

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზურმა აღრიცხვამ უნდა უზრუნველყოს მისაღები და გადახდილი შემოსავლების შესახებ სხვადასხვა სახის ინფორმაციათა მიღება, კერძოდ:

- ა) შემოსავლები დებიტორების მიხედვით;
- ბ) შემოსავლები (პროცენტები) დაფარვის ვადების მიხედვით;
- გ) კონტრაგენტთა ტიპები (რეზიდენტი/ არარეზიდენტი) და სხვ.

ასეთი ინფორმაციული მასალა საშუალებას მისცემს ბანკს ეფექტიანი გახადოს თავისი ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა და დარწმუნდეს, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივები დაცულია.

ანგარიშთა ჯგუფი 241 – მისაღები პროცენტები მოთხოვნების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 2411	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 2412	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 2413	მისაღები პროცენტები ბანკებში განთავსებული სახსრების (სესხების გარდა) მიხედვით
ანგარიში 2414	მისაღები პროცენტები ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 2415	მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 2416	მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
ანგარიში 2417	მისაღები პროცენტები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
ანგარიში 2418	მისაღები პროცენტები სსფ-ის აქტივების მიხედვით
ანგარიში 2419	მისაღები პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

2411-2419 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებუტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 2401-2409 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 246 – მისაღები დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 2461	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 20 პროცენტზე ნაკლებს
ანგარიში 2462	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 20-50 პროცენტს
ანგარიში 2463	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტს

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება დივიდენდების სახით მისაღები სახსრების აღსარიცხავად, იმის გათვალისწინებით, რომ შემოსავალი აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი დარიცხვა – გამომუშავება. ისინი ასახავენ დავალიანებას ბანკის კუთვნილი შემოსავლებისა გადახდის მიხედვით და მათ ეწოდებათ დარიცხვის ანგარიშები.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: შემოსავლები აღრიცხება იმ პერიოდში, რომლებსაც ისინი ეკუთვნის, მიუხედავად ფულადი სახსრების რეალურად მიღების თარიღისა.

ბალანსის სიმყარის პრინციპი: მისაღები დივიდენდების ცვლილებები, რომლებიც მოხდება საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის, აისახება შესაბამისი პერიოდის შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშზე.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დივიდენდების დარიცხვა	2461-2463 მისაღები დივიდენდები	შემოსავლების ანგარიშები
მისაღები დივიდენდების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2461-2463 მისაღები დივიდენდები

4. გატარებათა წესბის განმარტებანი

მისაღები დივიდენდები შემოსავლების შესაბამის ანგარიშებზე აისახება ოპერაციათა სახეებისა და გადახდის სუბიექტების მიხედვით. მათი გაანგარიშება და დარიცხვა წარმოებს ინვესტიციების ხელშეკრულების პირობების საფუძველზე, ე.ი., საანგარიშგებო თარიღის ბალანსში მოცემულია საანგარიშგებო პერიოდის კუთვნილი ყველა დივიდენდი.

5. კომენტარები

ბანკმა ანალიზური აღრიცხვის ისეთი სისტემა უნდა შექმნას, რომელიც შესაძლებლობას მიცემს მიიღოს დეტალური ინფორმაცია დივიდენდების შესახებ სხვადასხვა ნიშნით:

ა) გადახდის ვადების მიხედვით (ფიქსირებული-არაფიქსირებული);

ბ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტი/არარეზიდენტი) და სხვ.

ასეთი ინფორმაცია გამოიყენება ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის სწორად წარმართვისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის.

ანგარიშთა ჯგუფი 247 – მისაღები დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 2471	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 20 პროცენტზე ნაკლებს
ანგარიში 2472	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 20-50 პროცენტს
ანგარიში 2473	მისაღები დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტს

2471-2473 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 2461-2463 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 25. დანარჩენი აქტივები

ანგარიშთა ჯგუფი 250 – დანარჩენი აქტივები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 2501	დებიტორები
---------------	------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება იმ დებიტორული დავალიანების აღსარიცხავად, რომელიც განპირობებულია ანგარიშსწორების სპეციფიკით (მაგ., თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია თანხის შემდგომი გადახდა ფასეულობის გადაცემის შემდეგ) ასეთი დავალიანება არის მოკლევადიანი ხასიათის. მოცემული ანგარიში არ გამოიყენება ფილიალთაშორისი ანგარიშსწორების თანხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მიხედვით იქმნება შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: გატარებები მოცემული ანგარიშზე გაკეთდება ოპერაციის შესრულების დღეს, ფულადი სახსრების მიღების თარიღის მიუხედავად.

3. ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დებიტორული დავალიანების აღიარება	2501 დებიტორები	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშების გარდა

დებიტორული დავალიანების ჩამოწერა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2501 დებიტორები
-------------------------------------	--------------------------------	-----------------

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

დავალიანების ხანგრძლივი გადაუხდელობისას ბანკმა უნდა შექმნას რისკის დაფარვის რეზერვი და დაადებტოს ხარჯების შესაბამისი ანგარიში.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა დააწესოს ცალკე საინფორმაციო სისტემა, რომელიც მას მიცემს შესაძლებლობას გააანალიზოს მოცემული ანგარიშები კონტრაგენტის შესაბამისად და დავალიანების წარმოქმნის ვადების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშების დეტალიზაციის მოთხოვნათა დასაკმაყოფილებლად ბანკმა უნდა დააწესოს საინფორმაციო სისტემა, რომელიც მას მისცემს შესაძლებლობას გააანალიზოს დავალიანება კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტი/არარეზიდენტი).

ანგარიში 2502	გაურკვეველი თანხები
---------------	---------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება იმ თანხების აღსარიცხავად, რომლებიც ჯერ არ არის მიკუთვნებული შესაბამისი ანგარიშებისათვის არასრულყოფილი რეკვიზიტების ან სხვა მიზეზების გამო (მაგ., არასწორი გატარება, დოკუმენტაციაში აუცილებელი ინფორმაციის არარსებობა და სხვა). თანხები მოცემულ ანგარიშზე აღირიცხება დროებით, საჭიროა მათი მიზნობრიობის დადგენა სწრაფად და სათანადო ზომების მიღება (შესაბამის ანგარიშებზე გადატანა). მოცემული ანგარიში არ გამოიყენება როგორც დებიტორთა ანგარიში.

ანგარიშზე გატარდება შემდეგი სახის თანხები:

ბანკის ბალანსისა და საკორესპონდენტო ანგარიშების ამონაწერების შედარებისას გამოვლენილი შეუდარებელი თანხები;

თანხები, რომლებიც არ გატარდნენ შესაბამის ანგარიშებზე სხვადასხვა მიზეზების (მაგ., აუცილებელ ინფორმაციას არარსებობა კლიენტების შესახებ და სხვ.) გამო.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების შესაბამისად, იქმნება შესაძლო დანაკარგთა რეზერვი.

აქტივებისა და პასივების ცალ-ცალკე განხილვის პრინციპი: სხვა ბანკებისაგან მისაღები გაურკვეველი თანხები აისახება 2502 ანგარიშის დებეტში, ხოლო სხვა ბანკებისათვის გასაცემი – 4502 ანგარიშის კრედიტში. ნაშთები ამ ორივე ანგარიშზე არ ექვემდებარება ურთიერთდასაღწევას.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
თანხების ასახვა	2502 გაურკვეველი თანხები	ფულადი სახსრების

		ანგარიშები
თანხების იდენტიფიკაცია შემოწმების საფუძველზე	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა ანგარიშები	2502 გაურკვეველი თანხები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

საკორესპონდენტო ანგარიშის ნაშთების შესაბამისობაში მოსაყვანად გაურკვეველი თანხით ბანკი დაადებეტებს 2502 ანგარიშს და დააკრედიტებს შესაბამისი კონტრაგენტების ანგარიშებს.

5. კომენტარები

ანგარიში სისტემატურად გაანალიზდება იმისათვის, რომ გამოვლინდეს დაყოვნებული დებიტორული დავალიანება და მიღებულ იქნეს სათანადო ზომები.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნათა დაკმაყოფილების მიზნით ბანკში უნდა მოქმედებდეს ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც შესაძლებელს გახდის გაანალიზდეს გაურკვეველი თანხები კონტრაგენტთა ტიპებისა (რეზიდენტი/არარეზიდენტი) და სხვა ნიშნების მიხედვით.

ანგარიში 2503	ავანსები
---------------	----------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემულ ანგარიშზე აღირიცხება ავანსად მიცემული თანხები, რომლებიც მიეკუთვნება მომავალი პერიოდის მიმდინარე ხარჯების კატეგორიას (ხელფასი, მივლინება, მომსახურება და გადასახადები, სამეურნეო მასალები, საქონელი, რომელიც არ წარმოადგენს ძირითად საშუალებებს, ა.შ.).

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: ნებისმიერი ხარჯები აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

ბალანსის ურყეობის პრინციპი: ანგარიშის ცვლილებები შინაარსის მიხედვით აისახება შესაბამისი და ხარჯების ანგარიშზე.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
გადახდის განხორციელება	2503 ავანსები	ფულადი სახსრები ანგარიშები
შესაბამის ანგარიშებზე მიკუთვნებული ავანსის თანხა	2541 სამეურნეო მასალები ხარჯების ანგარიშები	2503 ავანსები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ავანსის ათვისებული თანხა ანგარიშიდან ჩამოიწერება ოპერაციის შინაარსის მიხედვით, შესაბამისად ხარჯების ან აქტივის ანგარიშზე.

5. კომენტარები

ანგარიშზე რიცხული თანხა მოწმდება თითოეული ავანსის მიხედვით, გარკვეული პერიოდულობით. ანგარიშვალდებული პირის მიერ თანხის უკანდაბრუნება აისახება უკუგატარებით.

ავანსების ანალიზური აღრიცხვის მოქმედმა სისტემამ სწრაფად უნდა უზრუნველყოს ნებისმიერი ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ა) ავანსები ხარჯების კატეგორიისა თუ სხვა აქტივების;
- ბ) კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტი/არარეზიდენტი) და სხვ.

ანგარიში 2504	ინკასირებული საგადახდო საბუთები
---------------	---------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება კლიენტებისაგან მიღებული საგადახდო საბუთების (ჩეკების) მიხედვით თანხების აღსარიცხავად, რომელიც ანაზღაურდება ამ საგადახდო საბუთების ემიტენტის მიერ.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნების მიხედვით იქმნება შესაძლო დანაკარგთა რეზერვი.

გამჭვირვალებობის პრინციპი: მოცემული ანგარიში წარმოადგენს ანგარიშსწორების სისტემის ეფექტიანობის ერთგვარ ინდიკატორს. იგი გაანალიზდება პერიოდულად, რათა ემიტენტისათვის გასანაღდებლად გაგზავნილი ჩეკებით გათვალისწინებული თანხები გადახდილ იქნეს დროულად.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების გაცემა ინკასაციაქმნილი საგადახდო საბუთებით	2504 ინკასირებული საგა- დახდო საბუთები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ჩეკის განაღდება ემიტენტის მიერ	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2504 ინკასირებული საგადახდო საბუთები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გასანაღდებლად გაგზავნილი საგადახდო საბუთები აისახება ბალანსგარეშე აღრიცხვაში ბანკის ანგარიშზე ემიტენტის სახსრების შემოსვლის მომენტამდე.

საგადახდო საბუთები, რომელთა მიხედვითაც მიღებულია უარი გადახდაზე (აქცეპტზე), აისახება ბალანსში 2502 ანგარიშის დებეტსა და 2504 ანგარიშის კრედიტში გატარებით.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნათა დაკმაყოფილების მიზნით, ბანკის ანალიზურმა საინფორმაციო სისტემამ უნდა უზრუნველყოს მოცემული ანგარიშის სხვადასხვა ნიშნით დახასიათება, მაგ., კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტი/არარეზიდენტი) და სხვა.

ანგარიში 2505	ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარი გადახდა
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იმ ავანსების აღსარიცხავად, რომლებიც წარმოადგენს ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარ გადახდას.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა პრინციპი.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ავანსის თანხის გადახდა	2505 ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარი გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები
მშენებლობის ნაწილობრივი განაღდებისა და დასამონტაჟებელი ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა ავანსების ანგარიშიდან	2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები	2505 ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარი გადახდა
ძირითად საშუალებათა შემოსავალში აღება	2901-2906 ძირითადი საშუალებები	2505 ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარი გადახდა

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარ გადახდილი თანხები მათ მიღებამდე აისახება 2505 ანგარიშზე. ის ძირითადი საშუალებები, რომლებიც მონტაჟს არ ექვემდებარებიან, პირდაპირ ჩამოიწერება 29 კლასში: დებეტი 2901-2906, კრედიტი 2505 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ავანსების ანალიზური აღრიცხვის მოქმედება სისტემამ შესაძლებელი უნდა გახადოს მოცემული ანგარიშების გაანალიზება სხვადასხვა ნიშნით, კერძოდ, მიცემული ავანსის ცალკეული თანხების, კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტი/არარეზიდენტი) და სხვ.

ანგარიში 2506	გირაოში დარჩენილი უძრავი ქონება
ანგარიში 2507	გირაოში დარჩენილი მოძრავი ქონება

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება კლიენტის მიერ ბანკის დავალიანების გადაუხდელობის შემთხვევაში, ბანკის განკარგულებაში გადასული დაგირავებული ქონების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

დარიცხვის პრინციპი: გირაოში დარჩენილი ქონების რეალიზაციიდან მიღებული თანხები მიიმართება ბანკის მიმართ კლიენტის დავალიანების დასაფარავად.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დაგირავებული ქონების ბანკის განკარგულებაში გადასვლა საგირავნო ხელშეკრულების ღირებულებით	2506 ან 2507 გირაოში დარჩენილი ქონება	კლიენტის დავალიანება ბანკის მიმართ 4501 კრედიტორები – სხვაობა გირაოში დარჩენილი ქონების ღირებულებასა და კლიენტის დავალიანებას შორის
რეალიზაცია ბანკის განკარგულებაში გადასული დაგირავებული ქონების ღირებულებაზე დაბალ და კლიენტის დავალიანებაზე (კრედიტს პლუს პროცენტი და სხვა ასანაზღაურებელი ხარჯები) მაღალ ფასში	ფულადი სახსრების ანგარიშები – რეალიზაციის თანხა 4501 კრედიტორები – დდაუბრუნებელი სხვაობა 4501 კრედიტორები – დასაბრუნებელი სხვაობა	2506 ან 2507 გირაოში დარჩენილი ქონება ფულადი სახსრების ანგარიშები – კლიენტისათვის მისაცემი თანხა
რეალიზაცია ბანკის განკარგულებაში გადასული დაგირავებული ქონების ღირებულებასა და კლიენტის დავალიანებაზე დაბალ ფასში	ფულადი სახსრების ანგარიშები რეალიზაციის თანხა 4501 კრედიტორები – სხვაობის თანხა 85 კლასის შესაბამისი ანგარიში	2506 ან 2507 ბანკის განკარგულებაში გადასული დაგირავებული ქონება
რეალიზაცია მოხდა ბანკის განკარგულებაში	ფულადი სახსრების ანგარიში რეალიზაციის თანხა	2506 ან 2507 ბანკის განკარგულებაში გადასული

გადასული დაგირავებული ქონების ღირებულებაზე მაღალ ფასში	4501 კრედიტორები – სხვაობის თანხა	დაგირავებული ქონება 4501 კრედიტორები – დამატებითი სხვაობა კლიენტის ადრე აღიარებულ დავალიანებასა და რეალიზაციის თანხას შორის ფულადი სახსრების ანგარიში – კლიენტისათვის მისაცემი თანხა
--	-----------------------------------	--

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

დაგირავებული ქონების ბანკის განკარგულებაში გადასვლის მომენტში გაიქვითება კლიენტის სესხი, მისაღები პროცენტი და სხვა ასანაზღაურებელი ხარჯი, ხოლო სხვაობა, ამ ქონებისა და კლიენტის დავალიანებას შორის, აისახება როგორც ბანკის დავალიანება კლიენტის მიმართ.

5. კომენტარი

თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია:

- დაგირავებული ქონების ბანკის განკარგულებაში გადასვლის შემდეგ გაგრძელდება პროცენტის დარიცხვა ქონების რეალიზაციამდე, ამ შემთხვევაში, მისაღები პროცენტი აიღება ბანკის შემოსავალში და კლიენტისადმი დასაბრუნებელი თანხა შემცირდება შესაბამისი თანხით;

- ასევე შემცირდება კლიენტისადმი მისაცემი თანხის ოდენობა გირაოში დარჩენილი ქონების დატოვებასა და რეალიზაციაზე გაწეული ხარჯების თანხით.

თუ გირაოში აღების შემდეგ ქონების ღირებულება შემცირდება და მოცემული მომენტისათვის გაუტოლდება ნულს, მაშინ მისი განკარგულებაში აღება საბალანსო ანგარიშებით არ მოხდება (ღირებულების არ ქონის გამო) და აისახება მხოლოდ რაოდენობრივ ჩამონათვალში.

ანგარიში 2508	მოთხოვნები გარანტიების მიხედვით
---------------	---------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იმ სახსრების აღსარიცხავად, რომელიც ბანკს ჩამოეწერა მის მიერ მიცემული გარანტიის ვადაში გაუნაღდებლობის შემთხვევაში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

გამოიყენება აღრიცხვის შესაბამისი პრინციპები

წინდახედულობის პრინციპი: არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით იქმნება შესაძლო დანაკარგების რეზერვი

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
--------------------	--------------------	---------------------

თანხების ჩამოწერა	2508 მოთხოვნები გარანტიების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები
დავალიანების დაფარვა გარანტიის მიმღების მიერ	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2508 მოთხოვნები გარანტიების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ბანკის მიერ გარანტიის გაცემის ხელშეკრულების მოთხოვნის საფუძველზე, თუ გარანტიის მიმღები დადგენილ ვადაში არ გაანაღდებს (დაფარავს) აღებული ვალდებულების თანხას, გარანტიის გამცემის ანგარიშიდან უპირობოდ ჩამოიწერება გარანტიის ვალდებულებაში მითითებული თანხა. ამ შემთხვევაში, მისი აღება მოხდება 2508 – ანგარიშის დებეტში, ფულადი სახსრების ანგარიშთან კორესპოდენციაში.

5. კომენტარები

ბანკმა ანალიზურ აღრიცხვაში ცალ-ცალკე, პირად ანგარიშზე, უნდა აღრიცხოს მის მიერ მიცემული და ვადაზე გაუნაღდებელი გარანტიის ჩამოწერილი თანხები მისი წარმოქმნის თარიღისა და დაფარვის ვადის მითითებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 251 – დანარჩენი აქტივები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 2511	დებიტორები
ანგარიში 2512	გაურკვეველი თანხები
ანგარიში 2513	ავანსები
ანგარიში 2514	ინკასირებული საგადახდო საბუთები
ანგარიში 2518	მოთხოვნები გარანტიების მიხედვით

2511–2518 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 2501–2508 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 252 – ძვირფასი ლითონები, ხელოვნების ნაწარმოებები და საკოლექციო საგნები

ანგარიში 2521	ძვირფასი ლითონები, ხელოვნების ნაწარმოებები და საკოლექციო საგნები
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების აღსარიცხავად, ოქროს გარდა. ისინი არ გამოიყენება ბანკის ინდივიდუალურ სეიფებში შესანახად მოთავსებული და მესამე პირთა კუთვნილი საკოლექციო საგნებისა და ძვირფასი ლითონების აღსარიცხავად. მათი აღრიცხვა ხდება სპეციალურ საბუღალტრო დავთარში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

წინდახედულობის პრინციპი: თუ ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების საბაზრო ღირებულება მცირდება მათ ისტორიულ ფასთან, ე.ი., საბალანსო

ღირებულებასთან შედარებით, საჭიროა მათი გადაფასება საბაზრო ფასის მიხედვით საერთაშორისო დამოუკიდებელ ექსპერტთა ჯგუფის დახმარებით. წინააღმდეგ შემთხვევაში, სიფრთხილის გამო მათი აღრიცხვა მოხდება ისტორიული ღირებულებით ან შედარებით დაბალი ფასით.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებზე გაკეთდება გარიგების დადების დღეს, სახსრების გაგზავნის/მიღების დროის მიუხედავად.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების ყიდვა	2521 ძვირფასი ლითონები, ხელოვნების ნაწარმოებები და საკოლექციო საგნები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გაყიდვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2521 ძვირფასი ლითონები, ხელოვნების ნაწარმოებები და საკოლექციო საგნები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გაყიდვის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას საბალანსო და რეალიზაციის ფასს შორის. თუ გასაყიდი ფასი აღემატება საბალანსო ღირებულებას, მიიღება მოგება, ხოლო ნაკლებობის შემთხვევაში ზარალი. შესაბამისად, დადებულდება ან დაკრედიტდება ანგარიშები: 9063 – „ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან“ ან 7063 – „შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებისაგან“.

5. კომენტარები

რეგულარულად უნდა ჩატარდეს ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების ინვენტარიზაცია, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს ამ ანგარიშებზე ნაშთების სწორი აღრიცხვა.

ანგარიში 2541	სამეურნეო მასალები (მარაგი)
---------------	-----------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

ანგარიში გამოიყენება საბანკო საქმიანობისათვის გამოუყენებელი სპეციფიკური სამეურნეო მასალების (სამშენებლო და სარემონტო) მარაგების აღსარიცხავად დროებით მათ ექსპლუატაციაში გადაცემამდე ან რეალიზაციამდე. მათი ჩამოწერა მოცემული ანგარიშიდან მოხდება შესაბამისი ხარჯების, აქტივების ან ფულადი სახსრების ანგარიშებთან კორესპოდენციით. საბალანსო ანგარიშზე ასახული ეს ფასეულობა არ წარმოადგენს ძირითად საშუალებებს, რადგან მას მუდმივად

გამოიყენებენ. ეს ანგარიში არ გამოიყენება უშუალოდ საბანკო საქმიანობის განხორციელებისათვის მოსახმარი მასალების, მცირეფასიანი და სწრაფცვეთადი ინვენტარის აღსარიცხავად. ასეთი მასალები შეძენისთანავე აისახება ხარჯებში.

2. ზუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

წინდახედულობის პრინციპი: 2541 ანგარიშზე რიცხული მატერიალური ფასეულობა მისი ღირებულების შემცირების შემთხვევაში გადაფასდება თითოეული სახის მასალის მიმდინარე საბაზრო ფასის გათვალისწინებით. ბანკმა არ უნდა დაუშვას თავისი საქმიანობისათვის არასპეციფიკური მასალების საჭიროზე მეტი რაოდენობის მარაგის შექმნა.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშზე გაკეთდება მარაგების ფიზიკურად მიღების დღეს (მასალების მიღება-გაცემა-გაყიდვა), ანაზღაურების თარიღის მიუხედავად.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მასალების შეძენა	2541 სამეურნეო მასალები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
მასალების გადაფასება (ზარალი)	9062 ზარალი სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლიდან და გადაფასებიდან	2541 სამეურნეო მასალები
მასალების გამოყენება ან გასვლა	ხარჯების ან აქტივების შესაბამისი ანგარიშები	2541 სამეურნეო მასალები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სისტემატური ხასიათი უნდა მიეცეს დროებითი მარაგების ღირებულების მიმდინარე შეფასებას მოცემული მომენტისათვის შესაბამისი სახის მასალის საბაზრო ღირებულების საფუძველზე.

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზური აღრიცხვის საინფორმაციო სისტემამ უნდა უზრუნველყოს სწრაფი ანალიზი დროებითი მარაგების გამოყენების, კუთვნილებისა და სხვა ნიშნების მიხედვით. ფაქტობრივი და საბალანსო მონაცემების შესაბამისობის თვალსაზრისით სავალდებულოა, რეგულარულად ჩატარდეს ინვენტარიზაცია არსებული წესების მოთხოვნათა დაცვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 255 – ბიუჯეტში მიმდინარე გადასახადები

ანგარიში 2551	მოგების მიმდინარე გადასახადი
---------------	------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება მიმდინარე სააღრიცხვო წელს ბანკის მიერ მოგების მიმდინარე (საავანსო) გადასახადების მიხედვით ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების აღსარიცხავად.

მოგების გადასახადით ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება, არსებული საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად, მიმდინარე წლის განმავლობაში წარმოებს გასული წლის მოგების მიხედვით საავანსო გადასახადების სახით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მოგების გადასახადის ავანსად გადახდა მიმდინარე წლის განმავლობაში	2551 მოგების მიმდინარე გადასახადი	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ავანსად გადახდილი თანხით საანგარიშგებო წლის ბოლოს წარმოქმნილი საგადასახადო ვალდებულების გაქვითვა	4551 მოგების გადასახადი	2551 მოგების მიმდინარე გადასახადი

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

კანონმდებლობით, მოგების მიმდინარე გადასახადების ავანსად გადახდა წარმოებს გასული წლის მოგების მიხედვით, რომლის კორექტირება მოხდება საანგარიშგებო წლის ბოლოს ფაქტობრივი (რეალური) მოგების მიხედვით, ფინანსური და საგადასახადო ანგარიშგებების საფუძველზე, ავანსად გადახდილი თანხები გადაიხურება დარიცხული საგადასახადო ვალდებულების ანგარიშთან კორესპოდენციით: დებეტი – ანგარიში 4551, კრედიტი – ანგარიში 2551. ბიუჯეტში გადახდილი ყველა გადასახადი აღრიცხვაში აისახება ეროვნული ვალუტით.

5. კომენტარები

ბიუჯეტში მოგების გადასახადი გადაიხდება დასაბეგრი ბაზის მიხედვით საკანონმდებლო ნორმატიული დოკუმენტებით დადგენილი გამოქვითვების საფუძველზე.

ანგარიში 2552	გადახდილი დღგ
---------------	---------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკისათვის მოწოდებულ საქონელზე (სამუშაოზე, მომსახურებაზე) გადახდილი დღგ-ის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
გადახდილი დღგ	2552 გადახდილი დღგ	ფულადი სახსრების ანგარიშები
გადახდილი დღგ-ის ჩათვლა	4552 გადასახდელი დღგ	2552 გადახდილი დღგ

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

2552 ანგარიშის დებეტში აისახება შეძენილ საქონელზე (სამუშაოზე, მომსახურებაზე) გადახდილი დღგ-ის თანხა, ხოლო კრედიტში, გადახდილი დღგ-ის თანხის ის ნაწილი, რომელიც კანონმდებლობით გათვალისწინებული გაანგარიშების მიხედვით ექვემდებარება ჩათვლას.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც დროის მცირე მონაკვეთში უზრუნველყოფს ბიუჯეტში გადახდილი დღგ-ის შესახებ მონაცემთა მიღებას სახეების, გადახდილი თანხების თარიღებისა და სხვა ნიშნების მიხედვით. გადახდილი გადასახადები აღრიცხვაში აისახება საქართველოს ეროვნული ვალუტით.

ანგარიში 2559	დანარჩენი მიმდინარე გადასახადები
---------------	----------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის მიერ ბიუჯეტში ავანსად გადახდილი გადასახდების (მოგებისა და დღგ-ის გარდა) აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
თანხის ავანსად გადახდა	2559 დანარჩენი მიმდინარე გადასახადები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ავანსად გადახდილი თანხის ჩათვლა	ავანსად გადახდილი გადასახადის პირადი ანგარიში (ჯგუფი 455 შესაბამისი ანგარიში)	2559 დანარჩენი მიმდინარე გადასახადები

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

2559 ანგარიშის დებეტში აისახება ბანკის მიერ ბიუჯეტისათვის ავანსად გადახდილი თანხა, ხოლო კრედიტში, ავანსად გადახდილი თანხის ჩათვლა ბიუჯეტთან ანგარიშსწორებისას.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც დროის მცირე მონაკვეთში უზრუნველყოფს ბიუჯეტში გადახდილი გადასახადების შესახებ მონაცემთა მიღებას სახეების, დარიცხული – გადახდილი თანხების, თარიღებისა და სხვა ნიშნების მიხედვით. გადახდილი გადასახადები აღრიცხვაში აისახება საქართველოს ეროვნული ვალუტით.

ანგარიშთა ჯგუფი 258 – სპეციალური დეპოზიტები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 2581	დეპოზიტები მიცემული გარანტიების მიხედვით
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

ანგარიში გამოიყენება იმ სახსრების აღსარიცხავად, რომლებიც წარმოადგენს გარანტიების მიხედვით გადახდის უზრუნველყოფას (ფინანსურ ოპერაციებთან დაკავშირებით). ეს ანგარიში არ გამოიყენება ბროკერთა ანგარიშებზე სახსრების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

დარიცხვის პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები (თუ ისინი გათვალისწინებულია) აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, გადახდის ვადის მიუხედავად. პროცენტების დარიცხვა მიცემული სახსრების მიხედვით გატარდება: დებეტი – 2409 ანგარიში – „მისაღები პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით“ – და კრედიტი – შემოსავლების შესაბამისი ანგარიში.

ოპერაციის ასახვის პრინციპი: ჩანაწერი ანგარიშებზე შესრულებული ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების გაცემა	2581 დეპოზიტები მიცემული გარანტიების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტის მიმდინარე ანგარიში
სახსრების დაბრუნება	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტის მიმდინარე ანგარიში	2581 დეპოზიტები მიცემული გარანტიების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

დავალიანების ვადაში დაუფარაობის შემთხვევაში კრედიტორს აქვს უფლება, გამოიყენოს გარანტის მიერ დაჯავშული სახსრები. ამ შემთხვევაში დაკრედიტდება ბლოკირებული დეპოზიტის ანგარიში და დადებულდება აქტივის ის ანგარიში, რომლითაც აღირიცხება მსესხებლის ვალი.

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზური აღრიცხვის საინფორმაციო სისტემამ უნდა უზრუნველყოს ანგარიშის ანალიზი სხვადასხვა ნიშნით, კერძოდ:

ა) კონტრაგენტების მიხედვით (კეძოდ, რეზიდენტი-არარეზიდენტი);

ბ) ნაშთები ანგარიშებზე დაკავშირებულ კომპანიათა ჯგუფების მიხედვით და სხვ.

გაურკვევლობის თავიდან აცილების მიზნით ბალანსის ნაშთები რეგულარულად შეუფარდდება კონტრაგენტებისაგან მიღებულ ამონაწერებს, შედეგი გაანალიზდება და, საჭიროების შემთხვევაში, შეიტანება შესაბამისი ცვლილებები.

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, ცალ-ცალკე განიხილოს ოპერაციები, ვინაიდან ისინი შეიძლება დასაღწევადნენ ბალანსის კონსოლიდირების დროს.

ანგარიში 2582	დეპოზიტური ანგარიშები ჩეკის წიგნაკების მიხედვით
ანგარიში 2583	დეპოზიტური ანგარიშები საბანკო ბარათების მიხედვით
ანგარიში 2585	დეპოზიტები აკრედიტის მიხედვით
ანგარიში 2589	დეპოზიტური ანგარიშები დანარჩენი საგადახდო საბუთების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/ კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

ანგარიშები გამოიყენება გადახდის სხვადასხვა საშუალებებით ანგარიშსწორებისათვის ბანკის მიერ სხვა ბანკებსა ან საკრედიტო დაწესებულებებში დეპონირებული სახსრების აღსარიცხავად, დროებით. აუთვისებელი ნაშთი განსაზღვრული ვადის შემდეგ გადაიტანება შესაბამის ანგარიშზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული შემოსავლები, თუ ისინი გათვალისწინებულია, აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, გადახდის ვადის მიუხედავად. მისაღები, გადაუხდელი პროცენტების აღრიცხვისათვის გამოიყენება აქტიური ანგარიში 2409 – „მისაღები პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით“.

ოპერაციის ასახვის პრინციპი: ჩანაწერი ანგარიშებზე შესრულებდა ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების გადარიცხვა	2582-2589 სპეციალური დეპოზიტური ანგარიშები	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტის მიმდინარე ანგარიში
სახსრების დაბრუნება	ფულადი სახსრების ანგარიში კლიენტის მიმდინარე ანგარიში	2582-2589 სპეციალური დეპოზიტური ანგარიშები

4. გატარებათა წესბის განმარტებანი

ანგარიშებიდან სახსრების ჩამოწერა ხორციელდება ხელშეკრულებათა პირობების შესაბამისად, რომლებიც განსაზღვრავენ შესაბამისი საგადასახდო საშუალებების ფუნქციონირების წესს.

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზური აღრიცხვის საინფორმაციო სისტემამ უნდა უზრუნველყოს ანგარიშის ანალიზი სხვადასხვა ნიშნით;

ოპერაციათა ხასიათის მიხედვით კონტრაგენტების შესაბამისად;

კონტრაგენტების მიხედვით (კერძოდ, რეზიდენტი – არარეზიდენტი).

ვალდებულებათა აღრიცხვის უტყუარობის მიზნით ბანკმა პერიოდულად უნდა შეამოწმოს კლიენტების ანგარიშებზე ნაშთების რეალობა მათგან მიღებული დასტურის საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 259 – სპეციალური დეპოზიტები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 2591	დეპოზიტები მიცემული გარანტიების მიხედვით
ანგარიში 2592	დეპოზიტური ანგარიშები ჩეკის წიგნების მიხედვით
ანგარიში 2593	დეპოზიტური ანგარიშები საბანკო ბარათების მიხედვით
ანგარიში 2595	დეპოზიტები აკრედიტის მიხედვით
ანგარიში 2599	დეპოზიტური ანგარიშები დანარჩენი საგადახდო საბუთების მიხედვით

2591-2599 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტი გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 2581-2589 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 26. სავალუტო პოზიცია

ანგარიშთა ჯგუფი 260 – სავალუტო პოზიციის კონტრფასი

ანგარიში 2601	სავალუტო პოზიციის კონტრფასი
---------------	-----------------------------

აქტივ-პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

ანგარიში 2601 წარმოადგენს ტექნიკურ ანგარიშს, რომელიც გამოიყენება ბალანსში ეროვნული ვალუტით – სავალუტო ოპერაციების მიხედვით წარმოქმნილი სავალუტო პოზიციის ნაშთების აღრიცხვისათვის. ამ ანგარიშით წარმოებული ოპერაციები წარმოადგენს უცხოური ვალუტით 2611 ანგარიშით განხორციელებული ოპერაციების სარკისებრ ასახვას, ანუ, თუ 2611 ანგარიში ვალუტით ოპერაციის შესრულებისას დადებეტდა, მაშინ ანგარიში 2601 დაკრედიტდება უცხოური ვალუტის შესაბამისი ეკვივალენტით. ამ ანგარიშზე ასახული თანხები წარმოადგენს:

– 2611 ანგარიშის თანხების კონტრფასს, რომელიც გამოანგარიშებულია გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად;

– სავალუტო პოზიციის გადაფასების შედეგებს კურსის შეცვლის შესაბამისად.

– ოპერაციები უცხოური ვალუტით გატარდება უცხოური ვალუტით დენომინირებული ბალანსის ანგარიშებით (ბალანსი უცხოური ვალუტით). ყველა ანგარიში გაიხსნება ანგარიშთა გეგმის თანახმად როგორც ლარით, ისე ყველა სახის ვალუტით, რომლითაც ბანკი მუშაობს. უცხოური ვალუტის ოპერაციებთან დაკავშირებული შემოსავლები და ხარჯები აღირიცხება მათი ეკვივალენტი ლარით. ანალოგიურია ბალანსგარეშე ანგარიშების წარმოება უცხოური ვალუტასთან მიმართებაშიც.

ანგარიში 2601 ბალანსში გახსნილია ლარით. იგი დადებეტდება ან დაკრედიტდება წარმოებული ოპერაციის შინაარსის მიხედვით.

მაგალითად: როდესაც ბანკი დოლარს შეიძენს ლარით – დადებეტდება 2601 ანგარიში და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიში ლარებით, იმავდროულად დაკრედიტდება 2611 ანგარიში დოლარებით ფულადი სახსრების ანგარიშთან კორესპონდენციაში. ორი ერთდროული გატარება დააბალანსებს ლარისა და დოლარის ბალანსს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: შემოსავალი და ხარჯი, არარეალიზებული მოგება ან ზარალი სავალუტო ოპერაციებისაგან აისახება შესაბამის მოგების ან ზარალის ანგარიშებზე იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
უცხოური ვალუტის ყიდვა ლარებით (უცხოური ვალუტისათვის მიცემული ლარების თანხის გატარება ბალანსში)	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი	ფულადი სახსრების ანგარიშები
უცხოური ვალუტის ყიდვა ლარით (ბალანსში შესაბამისი უცხოური ვალუტის გატარება ნაყიდი უცხოური ვალუტის თანხა)	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2611 სავალუტო პოზიცია
ვალუტის ყიდვა-გაყიდვიდან მიღებული მოგება	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი	6604 შემოსავლები უცხოური ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ვალუტის ყიდვა-გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	8604 ზარალი უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი
სავალუტო პოზიციის ანგარიშთა გადაფასება (მოგება)	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი	6621 შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან
სავალუტო პოზიციის ანგარიშთა გადაფასება (ზარალი)	8621 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სავალუტო პოზიციებისა და სავალუტო პოზიციის კონტრფასის ანგარიშები გამოიყენება იმ სავალუტო ოპერაციების აღსარიცხავად, რომლებიც გულისხმობს ერთი სახეობის ვალუტის გაცვლას მეორე სახეობის ვალუტაზე, ან აქტივებისა ან პასივების ყიდვა – გაყიდვას, რომლებიც დენომინირებულია ერთი ვალუტით, ხოლო გადახდა წარმოებს მეორე ვალუტით.

2601 ანგარიშის ნაშთი ყოველთვის ასახავს უცხოური ვალუტით სავალუტო პოზიციის ანგარიშებით გატარებული თანხების ეკვივალენტს, რომლებიც გამოანგარიშებულია ოფიციალური კურსით.

ბანკი ყოველდღიურად გადააფასებს სავალუტო პოზიციის ანგარიშებს მოცემული თარიღისათვის დაფიქსირებული გაცვლის ოფიციალური კურსის მიხედვით. გადაფასების შედეგები აისახება სავალუტო პოზიციის კონტრფასის 2601 ანგარიშსა და შემოსავლისა და ხარჯების შესაბამის ანგარიშზე. ამგვარად, ეს შესაძლებლობას იძლევა თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გამოანგარიშებულ იქნეს მოგება ან ზარალი სავალუტო პოზიციების მიხედვით. არარეალიზებული საკურსო სხვაობის (მიმდინარე გადაფასების შედეგი) და რეალიზებული საკურსო სხვაობის, რომელიც წარმოადგენს უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის სხვადასხვა გარიგებათა ფინანსურ შედეგს, გამიჯვნისათვის გამოიყენება 2601 ანგარიშის პირადი ანგარიშები.

ბანკის კრებისითი ბალანსის მომზადებისას ცალკეული სავალუტო ბალანსების ყველა ნაშთი გადაიყვანება ლარებში, მიმდინარე ოფიციალური კურსის გამოყენებით და განხორციელდება მათი კონსოლიდაცია. ამასთან, სავალუტო პოზიციებისა და სავალუტო პოზიციის კონტრფასის ყველა ანგარიში დასაღწევად ერთმანეთს შორის. თუ სავალუტო ოპერაციების ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურები სწორად ხორციელდება, აღნიშნულ ანგარიშთა დასაღწევების შედეგი ნულს უდრის. მხედველობაშია მისაღები, რომ დასაღწევების პროცედურა ხორციელდება მხოლოდ ბანკის კრებისითი ბალანსის დონეზე.

ვიდრე უცხოური ვალუტა არ იქნება რეალურად მიღებული ან მიცემული, ოპერაციები უნდა აისახოს ბალანსგარეშე ანგარიშებზე, რომლებიც გამოიყენება შესაბამის ვალდებულებათა აღსარიცხავად.

5. კომენტარები

ეს ანგარიში ასახავს დებეტის ან კრედიტის ნაშთს პოზიციის ანგარიშზე. საღწეო მოცემულ ანგარიშებზე წარმოადგენს მოკლე ღია პოზიციას, როცა ნაშთი დებეტისაა და გრძელ ღია პოზიციას, როცა ნაშთი კრედიტისაა.

სავალდებულოა ბანკმა გაცვლის ისტორიული კურსების დამადასტურებელი ყველა საბუთი (ხელშეკრულებები ან კონტრაქტები), რომლებიც დაკავშირებულია 2601 ანგარიშის წარმოებასთან, შეინახოს საბუთების შენახვის ვადების არსებული წესების მიხედვით.

ბანკის ანალიზურმა აღრიცხვამ უნდა უზრუნველყოს უცხოური ვალუტის თითოეული სახეობის მიხედვით ნებისმიერი საჭირო ინფორმაციის მიღება დროის მცირე მონაკვეთში.

ანგარიშთა ჯგუფი 261 – სავალუტო პოზიცია

ანგარიში 2611	სავალუტო პოზიცია
---------------	------------------

აქტივ-პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

ეს ტექნიკური ანგარიში გამოიყენება კონტრჩანაწერებისათვის გატარებებში, რომლებიც კეთდება ბალანსში უცხოური ვალუტით, როცა აღნიშნული გატარებებისათვის მოცემული კონკრეტული ვალუტის ბალანსში არ არის რეალური „კონტრანგარიშები“, ე.ი. გაცვლის ოპერაციების შესრულების დროს (მაგალითად, ოპერაციები „სპოტი“ და „ფორვარდი“ უცხოური ვალუტით, უცხოური ვალუტით დენომინირებული და სხვა ვალუტით ავანსირებადი ფასიანი ქაღალდების ყიდვა ან გაყიდვა, სესხების გაცემა კლიენტებისათვის, რომლებსაც სურთ სახსრების კონვერტირება სხვა სახეობის ვალუტით, ან იმ შემთხვევებში, როდესაც კლიენტს არა აქვს მიმდინარე ანგარიში უცხოური ვალუტით და ა.შ.). ეს ანგარიში გამოიყენებულ უნდა იქნეს სავალუტო ბალანსებში. ბანკის კრებისით ბალანსში მოცემული ანგარიში უნდა დასაღწევად სავალუტო პოზიციის კონტრფასის ანგარიშებთან.

უნდა აღინიშნოს, რომ ოპერაციები უცხოური ვალუტით უნდა გატარდეს უცხოური ვალუტით დენომინირებული ბალანსის ანგარიშებით (ბალანსი უცხოური ვალუტით). ბალანსის ყველა ანგარიში გაიხსნება ანგარიშთა გეგმის თანახმად როგორც ლარში, ისე თითოეული სახეობის ვალუტით, რომლითაც ბანკი მუშაობს. მაგრამ ამის მიუხედავად, უცხოური ვალუტით ოპერაციებთან დაკავშირებული ყველა შემოსავალი და ხარჯი უნდა აღირიცხოს მხოლოდ მათი ეკვივალენტებით ლარებით, ე.ი. მოგებისა და ზარალის ანგარიშები არ შეიძლება დადენომინირდეს უცხოური ვალუტით. ანალოგიურად მოქმედებს ყველა ბალანსგარეშე ანგარიშიც.

ანალიზურ აღრიცხვაში 2611 საბალანსო ანგარიშზე გაიხსნება ცალკე პირადი ანგარიში თითოეული სახეობის უცხოური ვალუტისათვის, რომლითაც ბანკი მუშაობს და რომლის მიხედვითაც, ბუნებრივია, აწარმოებს ბალანსს. იგი უნდა დადებეტდეს ან დაკრედიტდეს იმ შემთხვევაში, თუ უცხოური ვალუტით ბალანსის ზოგიერთი ანგარიშისათვის არ არის მოკორესპონდენტო ანგარიში ამავე ბალანსში, რომლითაც შეიძლება განხორციელდეს კონტრჩანაწერი.

მაგალითად: როცა ბანკი დოლარს ლარით ყიდულობს, ბალანსში 2611 ანგარიში დოლარით უნდა დაკრედიტდეს იმისათვის, რომ დაბალანსდეს ფულადი სახსრების ანგარიშის დებეტით გატარებული თანხა, სადაც აღირიცხება ნაყიდი დოლარი. ეს შესაძლებლობას იძლევა, თვალი მივადევნოთ ვალუტით გაცვლის სავალუტო პოზიციას თითოეული ვალუტის მიხედვით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: არარეალიზებული მოგება ან ზარალი სავალუტო ოპერაციებისაგან უნდა აისახოს მოგებისა და ზარალის ანგარიშებზე იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, რეალიზაციის დროის მიუხედავად.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
უცხოური ვალუტის ყიდვა ლარით (უცხოური ვალუტისათვის მიცემული ლარის თანხის გატარება ბალანსში)	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი	ფულადი სახსრების ანგარიშები
უცხოური ვალუტის ყიდვა ლარით (ბალანსში შესაბამისი უცხოური ვალუტის გატარება ნაყიდი უცხოური ვალუტის თანხა)	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2611 სავალუტო პოზიცია
ვალუტის ყიდვა-გაყიდვისაგან მიღებული შემოსავალი	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი	6604 შემოსავლები უცხოური ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ვალუტის ყიდვა-გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	8604 ზარალი უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი
სავალუტო პოზიციის ანგარიშთა გადაფასება (მოგება)	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი	6621 შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან
სავალუტო პოზიციის ანგარიშთა გადა-ფასება (ზარალი)	8621 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

სავალუტო პოზიციისა და სავალუტო პოზიციის კონტრფასის ანგარიშები გამოიყენება იმ სავალუტო ოპერაციების აღსარიცხავად, რომლებიც გაცვლას გულისხმობს (აქტივების ან პასივების ყიდვა, გაყიდვა, რომლებიც დენომინირებულია ერთი ვალუტით, ხოლო გადაიხდება მეორე ვალუტით).

როდესაც ოპერაცია იწვევს უცხოური ვალუტით დენომინირებული ბანკის აქტივების გაზრდას და ლარებში აქტივების შემცირებას, უნდა დადებეტდეს ფულადი სახსრების შესაბამისი ანგარიში

უცხოური ვალუტით და დაკრედიტდეს ანგარიში 2611. იმავდროულად, უნდა დაკრედიტდეს ფულადი სახსრების ანგარიში ლარში და დადებეტდეს ანგარიში 2601.

როდესაც ბანკის აქტივები მცირდება ერთი უცხოური ვალუტით და იზრდება მეორე უცხოური ვალუტით გაცვლის ხელშეკრულებაში გათვალისწინებული თანხით, უნდა დადებეტდეს ანგარიში 2611 და დაკრედიტდეს ფულადი სახსრების ანგარიში მოცემული ვალუტით. იმავდროულად, ბალანსში უცხოური ვალუტით უნდა შესრულდეს გატარება სავალუტო პოზიციის კონტრფასის 2601 ანგარიშის ორ სუბანგარიშს შორის, რომელიც შესაბამისად ასახავს ლარით გამოხატულ სავალუტო პოზიციათა ეკვივალენტებს.

ამ ორთაგან ნებისმიერ შემთხვევაში ნაშთი 2601 ანგარიშზე ყოველთვის ასახავს უცხოური ვალუტით სავალუტო პოზიციის ანგარიშებით გატარებული თანხების ეკვივალენტს, რომლებიც გამომანგარიშებულია ოფიციალური კურსით.

ბანკმა ყოველდღიურად უნდა გადააფასოს სავალუტო პოზიციის ანგარიშები მოცემული თარიღისათვის დაფიქსირებული გაცვლის ოფიციალური კურსის თანახმად. გადაფასების შედეგები აისახება გატარებით სავალუტო პოზიციის კონტრფასის 2601 ანგარიშით და მოგებისა და ზარალის ანგარიშით. ამგვარად, ეს შესაძლებლობას იძლევა თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გამომანგარიშებულ იქნეს მოგება ან ზარალი სავალუტო პოზიციების მიხედვით.

ბანკის კრებისთი ბალანსის მომზადებისას ცალკეული სავალუტო ბალანსების ყველა ნაშთი გადაყვანილ უნდა იქნეს ლარში მიმდინარე ოფიციალური კურსის გამოყენებით და განხორციელდეს მათი კონსოლიდაცია. ამასთან, სავალუტო პოზიციისა და სავალუტო პოზიციის კონტრფასის ყველა ანგარიში უნდა დასაღლოდდეს ერთმანეთს შორის. თუ სავალუტო ოპერაციების ბუღალტრული აღრიცხვის პროცედურები სწორად ხორციელდება, აღნიშნულ ანგარიშთა დასაღლოების შედეგი ნულს უდრის. მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული, რომ დასაღლოების პროცედურა ხორციელდება მხოლოდ ბანკის კრებისთი ბალანსის დონეზე.

ვიდრე უცხოური ვალუტა არ იქნება რეალურად მიღებული ან მიცემული, ოპერაციები უნდა აისახოს ბალანსგარეშე ანგარიშებზე, რომლებიც გამოიყენება შესაბამის ვალდებულებათა აღსარიცხავად.

5. კომენტარები

ეს ანგარიში ასახავს დებეტის ან კრედიტის ნაშთს პოზიციის ანგარიშზე. საღლო მოცემულ ანგარიშებზე წარმოადგენს მოკლე ღია პოზიციას, როდესაც ნაშთი დებეტისაა და გრძელ ღია პოზიციას, როდესაც ნაშთი კრედიტისაა.

ბანკმა ეს ანგარიშები უნდა გამოიყენოს ყოველდღიურ მუშაობაში და შეინახოს გაცვლის ისტორიული კურსების დამადასტურებელი ყველა საბუთი (ხელშეკრულებები ან კონტრაქტები), რომლებიც გამოიყენება ანგარიშთან დაკავშირებული მუშაობის დროს.

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა აღრიცხვა უნდა აწარმოოს უცხოური ვალუტის ყოველი, ცალკეული სახეობის მიხედვით.

კლასი 27. გადავადებული საგადასახადო აქტივი

ანგარიშთა ჯგუფი 271 – გადავადებული საგადასახადო აქტივი

ანგარიში 2711	გადავადებული საგადასახადო აქტივი
---------------	----------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება საანგარიშგებო წლის სააღრიცხვო და საგადასახადო ანგარიშგებით მიღებული მოგების გადასახადებს შორის იმ სხვაობის აღსაზრცხავად, რომელიც დროებით სხვაობას წარმოადგენს. აღნიშნულ ანგარიშს აქვს ინფორმაციული დატვირთვა ფინანსური საქმიანობის ანალიზისათვის.

შემოსავლებისა და ხარჯების საგადასახადო მიზნით განხილვის დროს მხედველობაშია მისაღები ზოგიერთი შეზღუდვისა და აკრძალვის გავლენა საგადასახადო მოგებაზე, რომელმაც შეიძლება წარმოქმნას სხვაობა სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგებას შორის, ამ სხვაობის განხილვისას აუცილებელია დადგინდეს, რით არის გამოწვეული ის და როგორია – დროებითი, თუ მუდმივი.

– მუდმივია სხვაობა, თუ სააღრიცხვო ხარჯი არასოდეს არ გამოიქვითება საგადასახადო შემოსავლიდან, მაგ., ბიუჯეტის სასარგებლოდ გადახდილი ჯარიმა, რომელმაც სააღრიცხვო მოგების გაანგარიშებაში მიიღო მონაწილეობა, მაგრამ საგადასახადო მიზნით არ გამოიქვითება როგორც მიმდინარე, ისე მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში.

– დროებითია სხვაობა, თუ შემდგომ პერიოდში დასაშვებია მისი აღდგენა, მაგ., ამორტიზაცია, რომელიც სააღრიცხვო ანგარიშგებაში უფრო დიდი განაკვეთით შეიძლება იყოს დარიცხული, ვიდრე ამას საგადასახადო კანონმდებლობა ითვალისწინებს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
დროებითი სხვაობის თანხის აღება გადავადებული საგადასახადო აქტივის ანგარიშზე	2711 გადავადებული საგადასახადო აქტივი – სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგებების გადასახადებს შორის სხვაობის თანხა, რომელიც გამოწვეულია დროებითი სხვაობით	9501 მიმდინარე წლის მოგების გადასახადი

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

ბანკი სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგებების გადასახადებს შორის სხვაობის თანხას გაატარებს გადავადებული საგადასახადო აქტივის ანგარიშზე: დებეტი – 2711 ანგარიში, კრედიტი – 9501.

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზურმა აღრიცხვამ დროის მცირე მონაკვეთში უნდა უზრუნველყოს გადავადებული საგადასახადო აქტივის შესახებ სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

გადავადებული საგადასახადო აქტივი ცალკეული სახეების მიხედვით;

შემდგომ პერიოდებში გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღსადგენი თანხები თარიღების მიხედვით და სხვა.

კლასი 28. ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის

ანგარიშთა ჯგუფი 283 – ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 2831	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ფილიალთაშორისი ანგარიშსწორების აღსარიცხავად, რომელზეც აისახება ყველა სახის აქტივებისა და პასივების მოძრაობასთან დაკავშირებული ოპერაციები, შესაბამის განკარგულებათა შესაბამისად, რომელთა ასლები ეგზავნება კორესპონდენტ ფილიალს.

2. დარიცხვათა პრინციპი

თუ ფილიალთაშორისი ვალდებულებანი ითვალისწინებს პროცენტის გადახდას, მისაღები პროცენტი აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც იგი ეკუთვნის.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ბუღალტრული ჩანაწერები ანგარიშზე შესრულდება ოპერაციების განხორციელების დღეს ან ვალუტირების თარიღის შესაბამისად, მიუხედავად კორესპონდენტ ფილიალში გატარების თარიღისა. ამავდროულად, სავალდებულოა, რომ ქვეყნის ტერიტორიაზე განლაგებულ საბანკო დაწესებულებებში ანგარიშსწორების ოპერაციები მთავრდებოდეს ერთ დღეში ოპერაციათა შესრულების დღეს, ისე, რომ ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის ურთიერთანგარიშსწორების ნაშთები იყოს ერთი და იგივე.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
აქტივთა გადაცემა	2831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის	აქტივთა ანგარიშები
გადაცემული აქტივების მიღება	აქტივთა ანგარიშები	4831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
პასივების გადაცემა	პასივთა ანგარიშები	4831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
გადაცემული პასივების მიღება	2831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის	პასივთა ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ა) გადაცემული აქტივების მიხედვით ფილიალთაშორისი დავალიანების აღრიცხვის წესი

აქტივების გადაცემისას გამგზავნი ფილიალი განკარგულების საფუძველზე დაადებეტებს 2831 ანგარიშს და დააკრედიტებს აქტივთა ანგარიშს, ხოლო მიმღები ფილიალი გადაცემული აქტივების მიღებისას დაადებეტებს აქტივთა ანგარიშს და დააკრედიტებს 4831 ანგარიშს.

ბ) გადაცემული პასივების მიხედვით ფილიალთაშორისი დავალიანების აღრიცხვის წესი

პასივების გადამცემი ფილიალი პასივების გადაცემის შესახებ განკარგულების საფუძველზე, დაადებეტებს პასივთა ანგარიშს და დააკრედიტებს 4831 ანგარიშს, ხოლო პასივების მიმღები ფილიალი დაადებეტებს 2831 ანგარიშს და დააკრედიტებს პასივთა ანგარიშს.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ფილიალებისა და ოპერაციების სახეობების მიხედვით ანგარიშთა ანალიზისათვის განკუთვნილი ცალკე საინფორმაციო სისტემა.

ბანკმა უნდა განახორციელოს ფილიალთაშორისი ანგარიშსწორების სისტემატური შემოწმება. კრებსით ბალანსში საანგარიშსწორებო თარიღისათვის (საბალანსო ანგარიშთა დონეზე) ფილიალთაშორის ანგარიშსწორებასთან დაკავშირებული შემოწმებული ნაშთები უნდა დასაღდოვდეს.

იმ შემთხვევაში, თუ ფილიალთაშორისი ვალდებულებანი ითვალისწინებს პროცენტების გადახდას, ანგარიშსწორება მისაღები და მიღებული (გადახდილი) პროცენტების მიხედვით გულმოდგინედ უნდა შემოწმდეს. კრებსით ანგარიშგებაში საანგარიშგებო თარიღისათვის მისაღები შემოსავლებისა და ხარჯების, აგრეთვე მიღებული და გადახდილი პროცენტების ანგარიშები უნდა დასაღდოვდეს.

ანგარიშთა ჯგუფი 284 – ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის უცხოური ვალუტით

ანგარიში 2841	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

2841 ანგარიშის დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრიციპები, ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 2831 ანგარიშისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 29. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ანგარიშთა ჯგუფი 290 – ძირითადი საშუალებები

ანგარიში 2901	მიწა
ანგარიში 2902	შენობა – ნაგებობები
ანგარიში 2903	კომპიუტერული ტექნიკა და საკომუნიკაციო მოწყობილობები
ანგარიში 2904	სატრანსპორტო საშუალებები
ანგარიში 2905	ავეჯი და მოწყობილობები
ანგარიში 2906	დანარჩენი ძირითადი საშუალებები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ბანკის მიერ შეძენილი, აშენებული ან უსასყიდლოდ მიღებული მატერიალური აქტივების (ძირითად საშუალებათა) აღსარიცხავად.

2. საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპი:

ბანკი ძირითად საშუალებებს გამოიყენებს მათი ექსპლუატაციის მთელი ვადის მანძილზე, რომლის განმავლობაშიც ისინი ცვეთას განიცდიან, საჭირო არის მიმდინარე ფასებში მოცემული აქტივების ღირებულებასთან მათი საბალანსო ღირებულების შედარება. გადაფასების ბუღალტრული გატარებები მოცემულია 590 ჯგუფის დახასიათებაში.

გამოსაყენებელი პრინციპების მუდმივობის პრინციპი: ცვეთის ნორმა და მეთოდები უნდა გამოიყენებოდეს მუდმივად, ერთი საანგარიშგებო პერიოდიდან მეორემდე.

წინდახედულობის პრინციპი: მატერიალურ აქტივებს ცვეთის თანხა დაერიცხება ექსპლუატაციის პერიოდში ნაზარდი ჯამით, მოცემული მომენტისათვის რეალური ღირებულების ასახვის მიზნით, რაც განპირობებულია აქტივების ცვეთით, მათი ტექნიკური დაძველებით ან სხვა მიზეზებით.

აქტივებისა და პასივების ცალ-ცალკე განხილვის პრინციპი: მატერიალური აქტივები აღირიცხება შეძენის ღირებულებით 2901-2906 ანგარიშებზე, ხოლო ცვეთა 4902-4906 ანგარიშებზე. ეს ორი თანხა არ დასაღღოვდება ერთმანეთთან.

ოპერაციების ასახვის პრინციპები: ბუღალტრული გატარებები განხორციელდება ობიექტების ფიზიკურად მიღების, ექსპლუატაციაში გადაცემის დღეს, მიუხედავად სახსრების გაგზავნის/მიღების თარიღისა. ის უნდა შეესაბამებოდეს საშუალებების ყიდვის ან გაყიდვის დამადასტურებელი საბუთის გაცემის თარიღს (ანუ ანგარიშფაქტურის გაცემის თარიღს).

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ძირითად საშუალებათა შეძენა	2901-2906 ძირითადი საშუალებები	ფულადი სახსრების ანგარიშები 2505 ძირითად საშუალებების ღირებულების წინასწარი გადახდა
დასრულებული კაპიტალური დაბანდებები	2901-2906 ძირითადი საშუალებები	2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები
ფიქსირებული აქტივების ჩამოწერა	4902-4906 ძირითად საშუალებების ცვეთა. 5904 ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	2901-2906 ძირითადი საშუალებები
ფიქსირებული აქტივების ვადამდე ჩამოწერა	4902-4906 ძირითადი საშუალებების ცვეთა 5904 ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი 9061 ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან და გადაფასებიდან	2901-2906 ძირითადი საშუალებები
ფიქსირებული აქტივების გაყიდვა (ზარალი)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 4902-4906 ძირითადი საშუალებების ცვეთა 5904 ძირითადი საშუალებების გადაფასების ფონდები 9061 ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან და გადაფასებიდან	2901-2906 ძირითადი საშუალებები

ფიქსირებული აქტივების გაყიდვა (მოგება)	ფულადი სახსრების ანგარიშები 4901-4906 ძირითადი საშუალებების ცვეთა 5904 ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	2901-2906 ძირითადი საშუალებანი 7061 შემოსავლები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან და გადაფასებიდან
--	--	---

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

ძირითად საშუალებათა აღრიცხვა ხორციელდება შეძენის ღირებულებით. ბანკის მიერ აშენებული (შეკეთებული) ძირითად საშუალებათა ღირებულება უნდა შეესაბამებოდეს მშენებლობის (შეკეთების) პირდაპირ და არაპირდაპირ დანახარჯთა თანხას.

ძირითად საშუალებათა გაყიდვის ან ვადამდე ჩამოწერის დროს ძირითად საშუალებათა გაყიდვის (ვადამდე ჩამოწერის) შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას აქტივების ნარჩენ ღირებულებასა (ისტორიული ღირებულება მინუს დაგროვილი ცვეთა) და რეალიზაციის ფასს შორის და აისახება შესაბამის ანგარიშებზე.

უცხოური ვალუტით გადახდილი აქტივების აღსარიცხავად გამოიყენება სავალუტო პოზიციის ანგარიშები.

5. კომენტარები

თითოეული ძირითადი საშუალების შეძენისთანავე შედგება ცვეთის სქემა, რომელიც შემდგომ არ უნდა შეიცვალოს.

ბანკის ანალიზური აღრიცხვის საინფორმაციო სისტემამ უნდა უზრუნველყოს თითოეული აქტივის შეძენის, ცვეთის დარიცხვისა და მათი ექსპლუატაციიდან გამოსვლის მონაცემები.

ანგარიშთა ჯგუფი 291 – დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები

ანგარიში 2911	დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი / კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯების აღსარიცხად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
შესრულებული კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები	2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები	ფულადი სახსრების ანგარიშები 2505 ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარი გადახდა
დამთავრებული კაპიტალური დაბანდების დანახარჯების გადატანა ძირითად საშუალებებში	2902-2906 ძირითადი საშუალებანი 2912 კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები მშენებლობის დამთავრებამდე აისახება 2911 ანგარიშით.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა დააწესოს დანახარჯთა აღრიცხვის სისტემა, რომელიც შესაძლებელს გახდის მოცემული ანგარიში გაანალიზდეს დანახარჯების სახეობათა მიხედვით.

ანგარიში 2912	კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით დამთავრებული კაპიტალური მშენებლობის დანახარჯთა აღსარიცხავად, იმ შემთხვევაში, თუ ეს დანახარჯები არ უნდა აანაზღაუროს მეიჯარემ.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპი: იმასთან დაკავშირებით, რომ ბანკი აქტივებს გამოიყენებს მათი ექსპლუატაციის ვადის განმავლობაში, რომლის დროსაც ხდება მათი ცვეთა, აუცილებელია მოცემული აქტივების საბალანსო ღირებულების შედარება მათ ღირებულებასთან მიმდინარე ფასებში.

წინდახედულობის პრინციპი: აქტივები ექვემდებარება ცვეთის თანხის დარიცხვას ექსპლუატაციის პერიოდში მათი ღირებულების შემცირების ასახვისათვის. კაპიტალური დანახარჯების ცვეთა უნდა აისახოს შესაბამის ანგარიშზე. შენობის იჯარის ვადა შეიძლება განხორციელებული კაპიტალური შეკეთების დანახარჯების ცვეთის პერიოდზე ნაკლები იყოს, თუ ამ ხარჯებს აანაზღაურებს მეიჯარე, მაშინ გაუცვეთელი აქტივის შესაბამისი თანხა უნდა მიაკუთვნოს ზარალის ანგარიშს.

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ცვეთის ნორმა და მეთოდები უნდა გამოიყენებოდეს მუდმივად, ერთი საანგარიშგებო პერიოდიდან მეორემდე.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ბუღალტრული ჩანაწერები უნდა გატარდეს ოპერაციების შესრულების დღეს, იმ დღის მიუხედავად, როდესაც გადაგზავნეს/მიიღეს სახსრები. ეს თარიღი უნდა შეესაბამებოდეს კაპიტალური ხასიათის სამუშაოთა დამთავრების დამადასტურებელი საბუთის თარიღს.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტი გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დასრულებული კაპიტალური დაბანდებანი (მშენებლობა, ობიექტის კაპიტალური შეკეთება, იმ შემთხვევაში, თუ ობიექტი ბანკის საკუთრება არ არის)	2912 კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები
კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაცია	9321 კაპიტალური დანახარჯების ცვეთის ხარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	4921 კაპიტალური დანახარჯების ცვეთა იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
დანახარჯების ჩამოწერა	4921 კაპიტალური დანახარჯების ცვეთა იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	2912 კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

ბანკის მიერ აშენებული (შეკეთებული) ობიექტების ღირებულება უნდა შეესაბამებოდეს მშენებლობის (შეკეთების) პირდაპირი (მოცემულ ობიექტზე დასაქმებულ თანამშრომელთა ხელფასი და ა.შ.) და არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯების თანხას. მეიჯარის მიერ წარმოებული ფიქსირებული აქტივების ღირებულება განისაზღვრება მხარეთა (ბანკისა და მეიჯარის) ხელშეკრულებით. უცხოური ვალუტით გადახდილი აქტივების აღსარიცხავად გამოიყენება სავალუტო პოზიციის ანგარიშები.

5. კომენტარები

თითოეული აქტივისათვის, მისი აღრიცხვაზე აყვანის დღეს ბანკმა უნდა შეადგინოს ცვეთისა და რეზერვის შექმნის სქემა, რომელიც შემდგომში არ შეიცვლება.

ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც მას შესაძლებლობას მისცემს გააკონტროლოს თითოეული აქტივი მისი ფაქტობრივი შეძენის, ცვეთის დარიცხვის, გადაფასებისა და ამორიცხვის მონაცემების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 292 – ოპერაციული ლიზინგი

ანგარიში 2921	მიწა
ანგარიში 2922	შენობა – ნაგებობები
ანგარიში 2923	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები
ანგარიში 2924	სატრანსპორტო საშუალებები
ანგარიში 2925	ავეჯი და მოწყობილობები
ანგარიში 2926	დანარჩენი ძირითადი საშუალებები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ძირითად საშუალებათა აღსარიცხავად, რომლებიც ბანკმა კლიენტებს გადასცა ოპერაციული ლიზინგით.

ოპერაციულად ითვლება ლიზინგი, რომელიც არ აკმაყოფილებს ფინანსური ლიზინგის მოთხოვნებს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ოპერაციული ლიზინგით გადასახდელთა ანგარიშსწორებისათვის გამოყენებული მეთოდები არ იცვლება ერთი პერიოდიდან მეორემდე.

დარიცხვათა პრინციპი: ოპერაციულ ლიზინგთან დაკავშირებული ოპერაციებიდან გამომდინარე, ნებისმიერი მისაღები პროცენტები აღირიცხება იმ პერიოდში, როდესაც ბანკმა ისინი გამოიმუშავა.

წინდახედულობის პრინციპი: ფიქსირებული აქტივები ექვემდებარება ცვეთას ექსპლუატაციის პერიოდის განმავლობაში. მათი მდგრადობის დაქვეითების თავიდან ასაცილებლად, რაც განპირობებულია აქტივების ცვეთით, მათი ტექნიკური დაძველებით ან სხვა მიზეზებით.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშზე შესრულებულ გარიგების დადების თარიღისათვის, მიუხედავად იმისა, თუ როდის მოხდა მათი გადაცემა/მიღება.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
აქტივების გადაცემა ოპერაციული ლიზინგით	2921-2926 ოპერაციული ლიზინგი	2901-2906 ძირითადი საშუალებები
ლიზინგთან დაკავშირებული გადასახდელების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2921-2926 ოპერაციული ლიზინგი 7033 შემოსავლები ოპერაციული ლიზინგიდან

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ბანკის მიერ კლიენტის დავალებით აქტივების ყიდვის დროს დადებეტდება 2921-2926 ანგარიშები და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიში.

ოპერაციული ლიზინგით გადაცემული ძირითადი საშუალებები აღირიცხება 2921-2926 ანგარიშებით ისტორიული (საბალანსო) ღირებულებით. ოპერაციულ ლიზინგში გადაცემულ ძირითად საშუალებათა ცვეთა აისახება 4902- 4906 ანგარიშებზე.

ოპერაციული ლიზინგის მიხედვით გადასახადებით დაიფარება ძირითად საშუალებათა ცვეთის თანხა.

ოპერაციული ლიზინგის მიხედვით მისაღები შემოსავლები წარმოადგენს საიჯარო გადასახდელს, რომელიც განისაზღვრება ხელშეკრულების თანახმად. იჯარის მიხედვით გადასახდელების მიღებისას დაკრედიტდება შემოსავლების ანგარიში და დადებეტდება ფულადი სახსრების ანგარიში (თუ გადახდა შეუფერხებლად ხორციელდება) ან დებიტორთა ანგარიში (თუ გადასახდელები გადადებულია).

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზური აღრიცხვის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს ოპერაციულ ლიზინგთან დაკავშირებული თითოეული ოპერაციის ანალიზი სხვადასხვა ნიშნით.

ანგარიშთა ჯგუფი 296 – არამატერიალური აქტივები

ანგარიში 2961	არამატერიალური აქტივები
---------------	-------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემულ ანგარიშზე აღირიცხება არამატერიალური აქტივები, რომლებიც წარმოადგენს საკუთრების ან სარგებლობის უფლებათა, პროგრამული კომპიუტერული უზრუნველყოფისა და სხვა მსგავსი შეძენის ერთდროულ დანახარჯებს. არამატერიალური აქტივები მოცემულ ანგარიშზე აღირიცხება მისი მოსალოდნელი ექსპლუატაციის პერიოდში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპი: არამატერიალურ აქტივებს ბანკი გამოიყენებს მათი მთელი ექსპლუატაციის ვადით, მანძილზე, რომლის განმავლობაშიც ისინი ამორტიზებული გახდებიან.

წინდახედულობის პრინციპი: არამატერიალური აქტივები ექვემდებარება ამორტიზაციის თანხის დარიცხვას ექსპლუატაციის პერიოდის განმავლობაში მათი ღირებულების შემცირების ასახვისათვის.

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ამორტიზაციის ნორმა და მეთოდები მუდმივია (უცვლელი) ერთი საანგარიშო პერიოდიდან მეორემდე.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ბუღალტრული ჩანაწერები გატარდება ოპერაციების განხორციელების დღეს, სახსრების გაგზავნის /მიღების თარიღის მიუხედავად. ეს თარიღი შეესაბამება მომსახურების გაწევის დამადასტურებელი საბუთის გაცემის თარიღს (ანუ ანგარიშფაქტურის გაცემის თარიღს).

მატერიალურობის პრინციპი: იაფფასიანი არამატერიალური აქტივები მიეკუთვნებიან უშუალოდ ხარჯებს.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
აქტივის შეძენა	2961 არამატერიალური აქტივები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	9311 არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები	4911 არამატერიალურ აქტივთა ამორტიზაცია
ამორტიზებული აქტივების ჩამოწერა	4911 არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	2961 არამატერიალური აქტივები

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

არამატერიალური აქტივები აღირიცხება მათი ისტორიული (საწყისი) ღირებულებით. ბანკი ფინანსურ ანგარიშგებაში არამატერიალურ აქტივებს ასახავს ცალკეულ სახეობათა მოძრაობის

მიხედვით, კერძოდ: მათი ღირებულება საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისისათვის, შეძენა (გადიდება) და ჩამოწერა (გასვლა), ამორტიზაციის ანგარიშის მოძრაობა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში.

5. კომენტარები

ბანკი თითოეული არამატერიალური აქტივის შეძენისას დაადგენს ამორტიზაციის ნორმას, რომელიც შემდგომში არ უნდა შეიცვალოს.

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც მას შესაძლებლობას მისცემს გააკონტროლოს თითოეული აქტივი ცალ-ცალკე მათი ფაქტობრივი შეძენის, ამორტიზაციის დარიცხვის, გადაფასების ან გასვლის მონაცემთა საფუძველზე.

ვალდებულებები

კლასი 30. საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიმოქცევაში გაშვებული ნაღდი ფული

ანგარიშთა ჯგუფი 300 – საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიმოქცევაში გაშვებული ბანკნოტები და მონეტები

ანგარიში 3001	მიმოქცევაში გაშვებული ბანკნოტები
ანგარიში 3002	მიმოქცევაში გაშვებული მონეტები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშთა დანიშნულებას და მათთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

კლასი 31 ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების წინაშე

ანგარიშთა ჯგუფი 310 ვალდებულებები საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (სსფ) წინაშე ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3101	სსფ ანგარიში № 1
ანგარიში 3102	სსფ ანგარიში № 2
ანგარიში 3103	სსფ ფასიანი ქაღალდების ანგარიში

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშთა დანიშნულებას და მათთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ანგარიშთა ჯგუფი 311 – ვალდებულებები საერთაშორისო სავალუტო ფონდის (სსფ) წინაშე უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3111	სსფ-ის სესხები
---------------	----------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშთა დანიშნულებას და მათთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ანგარიშთა ჯგუფი 312 – ვალდებულებები დანარჩენი საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების წინაშე ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3121	მსოფლიო ბანკის ანგარიში
ანგარიში 3122	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის ანგარიში
ანგარიში 3123	სხვა საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების ანგარიშები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშთა დანიშნულებას და მათთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ანგარიშთა ჯგუფი 313 – ვალდებულებები დანარჩენი საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების წინაშე უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3131	მსოფლიო ბანკის ანგარიში
ანგარიში 3132	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის ანგარიში
ანგარიში 3133	სხვა საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების ანგარიშები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშთა დანიშნულებას და მათთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

კლასი 32. კომერციული ბანკების ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

ანგარიშთა ჯგუფი 320 კომერციული ბანკების ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3201	კომერციული ბანკების სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის ორგანული კანონის იმ მოთხოვნების შესაბამისად, ეროვნულ ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრების აღსარიცხავად, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ კომერციულ ბანკებს ავალებს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების მუდმივი მინიმალური დონის შენარჩუნებას.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: კანონში გათვალისწინებულ შემთხვევაში ნებისმიერი პროცენტი მოცემული ანგარიშის მიხედვით აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც იგი ეკუთვნის.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
რეზერვის ფორმირება ან გაზრდა	3202 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები სებ-ში	3201 კომერციული ბანკების სავალდებულო რეზერვები
რეზერვის შემცირება	3201 კომერციული ბანკების სავალდებულო რეზერვები	3202 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები სებ-ში

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

მოცემული ანგარიში დადებეტდება ან დაკრედიტდება მინიმალურ სარეზერვო მოთხოვნათა ოდენობის პერიოდული კორექტირების შესაბამისად, თანახმად ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გამოანგარიშების წესისა.

სავალდებულო რეზერვების ფორმირების ან გაზრდის დროს დაკრედიტდება ანგარიში 3201 და დადებეტდება ანგარიში 3202.

სავალდებულო რეზერვების შემცირებისას დადებეტდება ანგარიში 3201 და დაკრედიტდება ანგარიში 3202.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს გააანალიზოს სავალდებულო რეზერვები ცალკეული ბანკების მიხედვით.

ანგარიში 3202	კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
---------------	---

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში წარმოადგენს კომერციული ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშს ეროვნული ვალუტით საქართველოს ეროვნულ ბანკში და გამოიყენება, ძირითადად, ბანკთაშორისი ანგარიშსწორების განსახორციელებლად. მოცემულ ანგარიშზე განთავსებული თანხები წარმოადგენს დეპოზიტს მოთხოვნამდე და კომერციული ბანკისათვის ხელმისაწვდომია ნებისმიერ დროს, დასაშვებია მოთხოვნის შესრულების მინიმალური დაყოვნება შეტყობინების შემდეგ 24 საათით.

საქართველოს ეროვნული ბანკი განსაზღვრავს წესებს, რომლებიც არეგულირებს მოცემული ანგარიშის წარმოებას, კერძოდ, ოვერდრაფტის შესაძლებლობას ანგარიშზე, პროცენტების დარიცხვას ანგარიშის ნაშთების მიხედვით და ა.შ.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევაში მოცემულ ანგარიშზე დასარიცხი ნებისმიერი პროცენტი აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც იგი მიეკუთვნება.

აღრიცხვაში აქტივებისა და პასივების ცალ-ცალკე ასახვის პრინციპი: ნაშთები მოცემულ ანგარიშზე განიხილება როგორც ეროვნულ ბანკში განთავსებული პასივები და არ დასაღდოვდება არც ერთ სხვა თანხასთან, რომელიც წარმოადგენს ვალდებულებას ეროვნული ბანკის წინაშე.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: დებეტიტა და კრედიტიტ გატარებები მოცემულ ანგარიშზე აისახება ვალუტირების თარიღის შესაბამისად (ვალუტირების თარიღი განისაზღვრება ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესებით ან მხარეთა ხელშეკრულებით).

3. ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტიტ გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფულადი სახრების ჩამოწერა და ჩარიცხვა	3202 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები	3202 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ბანკთაშორისი ანგარიშსწორების განხორციელებისას სახსრები ჩაირიცხება სახსრების მიმღები ბანკის ანგარიშზე და იმავდროულად ჩამოიწერება გადამხდელი ბანკის ანგარიშიდან.

5. კომენტარები

ბანკი რეგულარულად შეუდარებს თავის ბალანსში მოცემულ ანგარიშზე არსებული ნაშთის სიდიდეს კომერციული ბანკების ინფორმაციას წერილობითი დასტურების საფუძველზე. შეუდარებელი თანხები დეტალურად გაანალიზდება და მიიღება შესაბამისი ზომები ანგარიშსწორების მოსაწესრიგებლად. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ნებისმიერი შეუდარებელი თანხა გადაიტანება გაურკვეველი თანხების 2502 ან 4502 ანგარიშზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 321 – კომერციული ბანკების ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში ვალუტით

ანგარიში 3212	კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში
---------------	---

3212 ანგარიშის დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტიტ გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3202 ანგარიშისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 33. სახელმწიფო ინსტიტუტების ფულადი სახსრები

ანგარიშთა ჯგუფი 330 – სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3301	ფინანსთა სამინისტროს მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3302	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტების მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3303	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3304	ფინანსთა სამინისტროს საბიუჯეტო ანგარიშები
ანგარიში 3305	სპეციალური დანიშნულების ანგარიშები

ანგარიში 3306	საბიუჯეტო ორგანიზაციების არასაბიუჯეტო სახსრების ანგარიშები
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო ინსტიტუტებს მიკუთვნებულ კლიენტთა სახსრების აღსარიცხავად, სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ იმ საწარმოთა გარდა, რომელთა სახსრები აღირიცხება 34-ე კლასში.

კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები გამოიყენება მათი დროებით თავისუფალი სახსრების აღსარიცხავად. სახსრების ჩამოწერა შეიძლება ნებისმიერ დროს კლიენტის დავალებით ანგარიშზე მათი არსებობისას (თუ ანგარიში ბლოკირებული არ არის).

დებეტის სალდო მიმდინარე ანგარიშებზე ასახავს გაცემულ კრედიტებს, თუ ოვერდრაფტი გათვალისწინებულია ბანკსა და კლიენტს შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით და კანონმდებლობით აკრძალული არ არის (ასეთი ოვერდრაფტები გაიცემა ლიმიტის ფარგლებში). ანგარიშსწორების დაჩქარების მიზნით ბანკები ითვალისწინებენ ოვერდრაფტების შესაძლებლობას კლიენტთა ანგარიშებზე. ნებისმიერ შემთხვევაში ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, გააკონტროლოს ანგარიშთა დებეტის სალდოს წარმოქმნა შემთხვევითი ოვერდრაფტების თავიდან აცილების მიზნით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები (თუ ისინი გათვალისწინებულია) მიმდინარე ანგარიშებით აღირიცხებიან იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4401– „გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით“– შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებით უნდა შესრულდეს ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების ჩამოწერა	3301-3306 სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
სახსრების ჩარიცხვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	3301-3306 სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები
დებეტის სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს	1209 ოვერდრაფტები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე	3301-3306 სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები
კონტრგატარება შემდეგი საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს	3301-3306 სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები	1209 ოვერდრაფტები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშებზე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ამ ანგარიშის დებეტში აისახება ნაღდი ფულის გაცემა ან სახსრების გადარიცხვა მიზნობრივი დანიშნულების შესაბამისად. როდესაც სახსრების ჩამოწერა ოვერდრაფტს იწვევს, მიმდინარე ანგარიშზე დებეტის ნაშთი დარჩება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლომდე. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იგი გადაიტანება ოვერდრაფტის შესაბამის ანგარიშზე, ხოლო მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღეს აღდგება კონტრგატარებით დებეტის სალდოს მიმდინარე ანგარიშზე.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მიზნით ბანკმა ანალიზურ აღრიცხვაში უნდა შექმნას ცალკე საინფორმაციო სისტემა იმისათვის, რომ გააანალიზოს მიმდინარე ანგარიშები კონტრაგენტების მიხედვით (კერძოდ, რეზიდენტი – არარეზიდენტი).

ვალდებულებათა აღრიცხვის უტყუარობის მიზნით ბანკმა უნდა შეიმუშაოს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან წერილობითი დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 331 სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3311	ფინანსთა სამინისტროს მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3312	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტების მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3313	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3315	სპეციალური დანიშნულების ანგარიშები
ანგარიში 3316	საბიუჯეტო ორგანიზაციების არასაბიუჯეტო სახსრების ანგარიშები

3311-3316 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3301-3306 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 335 – სახელმწიფო ინსტიტუტების დეპოზიტები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3351	ფინანსთა სამინისტროს დეპოზიტები
ანგარიში 3352	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტების დეპოზიტები
ანგარიში 3353	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების დეპოზიტები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება მოთხოვნამდე და გადახდის წინასწარ შეთანხმებული ვადის მქონე სახსრების აღსარიცხავად, ე.ი. სახსრებისა, რომლებიც წარმოადგენს წინასწარ დაწესებულ ვადამდე ბლოკირებულ თანხებს. ამ თანხების დაბრუნება ნებადართულია მხოლოდ წინასწარი, სულ ცოტა ერთი სამუშაო დღით ადრე, შეტყობინების არსებობის შემთხვევაში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები დეპოზიტური ანგარიშების მიხედვით აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან,

გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4401 – „გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებით უნდა განხორციელდეს დავალუტების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დეპოზიტის განთავსება	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	3351-3353 სახელმწიფო ინსტიტუტების დეპოზიტები
დეპოზიტის დაფარვა	3351-3353 სახელმწიფო ინსტიტუტების დეპოზიტები	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

დეპოზიტის განთავსებისას დადებულდება ფულადი სახსრების ანგარიშები ან კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები და დაკრედიტდება 3351-3353 შესაბამისი დეპოზიტური ანგარიში, ხოლო დაფარვისას დადებულდება 3351-3353 შესაბამისი დეპოზიტური ანგარიში და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიშები ან კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული ანგარიშთა ანალიზური აღრიცხვის სისტემა ბანკმა ისეთი ფორმით უნდა აწარმოოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით მოთხოვნამდე ვადით გაფორმებული დეპოზიტები;
- ბ) დაფარვის ფიქსირებულვადიანი დეპოზიტები;
- გ) კონტრაგენტების მიხედვით – რეზიდენტი და არარეზიდენტი და ა.შ.

ვალდებულებათა აღრიცხვის უტყუარობის მიზნით ბანკმა უნდა შეიმუშაოს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან წერილობითი დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 336 – სახელმწიფო ინსტიტუტების დეპოზიტები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3361	ფინანსთა სამინისტროს დეპოზიტები
ანგარიში 3362	დანარჩენი სამინისტროებისა და დეპარტამენტების დეპოზიტები
ანგარიში 3363	ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების დეპოზიტები

3361- 3363 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3351-3353 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 337 – მთავრობიდან მიღებული სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3371	მთავრობიდან მიღებული სესხები
---------------	------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება მთავრობის მიერ რეზიდენტი კომერციული ბანკებისათვის მიცემული სესხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვითა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4409 – “გადასახდელი პროცენტების დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით” – ხარჯების შესაბამის ანგარიშთან კორესპონდენციაში. პროცენტების გადახდის შემთხვევაში დადებულდება 4409 ანგარიში და დაკრედიტდება 1052 ანგარიში.

აღრიცხვაში აქტივებისა და პასივების ცალ-ცალკე ასახვის პრინციპი: ნაშთები მოცემულ ანგარიშზე განიხილება, როგორც კომერციული ბანკების პასივები და არ დასაღწევად სხვა თანხებთან, რომლებიც წარმოადგენს საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სახსრებს.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშზე შეიტანება ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხის მიღება	1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიში ეროვნულ ბანკში	3371 მთავრობიდან მიღებული სესხები
სესხის დაფარვა	3371 მთავრობიდან მიღებული სესხები	1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიში ეროვნულ ბანკში

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სესხის მიღება აღრიცხვაში აისახება გატარებით: დებეტი – 1052 ანგარიში და კრედიტი – 3371 ანგარიში, ხოლო დაფარვისას დებეტი – 3371 ანგარიში, კრედიტი – 1052 ანგარიში.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა მოეწყოს, რომ უზრუნველყოს მოცემული სესხის შესახებ სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება.

ანგარიშთა ჯგუფი 338 – მთავრობიდან მიღებული სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3381	მთავრობიდან მიღებული სესხები
---------------	------------------------------

3381 ანგარიშის დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3371 ანგარიშისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 34. სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა ფულადი სახსრები

ანგარიშთა ჯგუფი 340 – სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3402	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3403	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3404	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3405	მშენებლობის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3406	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3407	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3408	დანარჩენ სფეროთა საწარმოების მიმდინარე ანგარიშები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების კლიენტთა სახსრების აღსარიცხავად. სახსრები ჩამოიწერება ნებისმიერ დროს კლიენტის დავალებით ანგარიშზე მათი არსებობის შემთხვევაში (თუ ანგარიში ბლოკირებული არ არის).

მიმდინარე ანგარიშების დებეტის სალდო ასახავს გაცემულ კრედიტებს იმ შემთხვევაში, თუ ოვერდრაფტი გათვალისწინებულია ბანკსა და კლიენტს შორის დადებული ხელშეკრულებით (ოვერდრაფტები გაიცემა ლიმიტის ფარგლებში). ბანკები კლიენტთა ანგარიშებზე ოვერდრაფტების შესაძლებლობას ითვალისწინებენ ანგარიშსწორების დაჩქარების მიზნით. ნებისმიერ შემთხვევაში ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, გააკონტროლოს ანგარიშებზე დებეტის სალდოს წარმოქმნა შემთხვევითი ოვერდრაფტების თავიდან აცილების მიზნით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები (თუ ისინი გათვალისწინებულია) აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4402 – “გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით” – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებით უნდა განხორციელდეს ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების ჩამოწერა	3402-3408 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
სახსრების ჩარიცხვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	3402-3408 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა

		მიმდინარე ანგარიშები
დებეტის სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს	1309 ოვერდრაფტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშებზე	3402-3408 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
კონტრგატარება შემდეგი საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს	3402-3408 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები	1309 ოვერდრაფტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშებზე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

როდესაც სახსრების ჩამოწერა ოვერდრაფტს იწვევს, მიმდინარე ანგარიშზე დებეტის ნაშთი დარჩება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლომდე. შემდეგ იგი გადაიტანება ოვერდრაფტის შესაბამის ანგარიშზე, ხოლო მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს კონტრგატარებით აღდგება დებეტის სალდოს მიმდინარე ანგარიშზე.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მიზნით ბანკმა ანალიზურ აღრიცხვაში უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს მიმდინარე ანგარიშების გაანალიზებას კონტრაგენტების მიხედვით (მათ შორის, რეზიდენტი-არარეზიდენტი).

ვალდებულებათა აღრიცხვის სისრულისათვის ბანკმა უნდა შეიმუშაოს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან წერილობითი დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 341 – სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3412	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3413	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3414	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3415	მშენებლობის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3416	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3417	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3418	დანარჩენ სფეროთა საწარმოების მიმდინარე ანგარიშები

3412-3418 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3402-3408 ანგარიშებისა, ვალუტაში სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 345 – სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა დეპოზიტები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3452	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3453	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3454	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3455	მშენებლობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები

ანგარიში 3456	სამთომომპოვებელი და გადამმუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3457	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3458	დანარჩენ სფეროთა საწარმოების დეპოზიტები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება მოთხოვნამდე და გადახდის წინასწარ შეთანხმებული ვადის მქონე სახსრების აღსარიცხავად, ე.ი. სახსრებისა, რომლებიც წარმოადგენს წინასწარ დაწესებულ ვადამდე ბლოკირებულ თანხებს. ამ თანხების დაბრუნება ნებადართულია მხოლოდ წინასწარი, სულ ცოტა ერთი სამუშაო დღით ადრე, შეტყობინების არსებობის შემთხვევაში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4402 – „გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშთა დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ამ ანგარიშებით უნდა განხორციელდეს ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დეპოზიტის განთავსება	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	3452-3458 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა დეპოზიტები
დეპოზიტის დაფარვა	3452-3458 სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა დეპოზიტები	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები

4. გატარებათა წესხის განმარტებანი

დეპოზიტის განთავსება აისახება გატარებით: დებეტი – ფულადი სახსრების ან კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები და კრედიტი 3452-3458 შესაბამისი დეპოზიტური ანგარიშები, ხოლო დაფარვისას დადებეტდება 3452-3458 შესაბამისი დეპოზიტური ანგარიში და დაკრედიტდება საკორესპონდენტო ანგარიში, სალარო ან მიმდინარე ანგარიში.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრულ ანგარიშთა ანალიზური აღრიცხვა ბანკმა ისეთი ფორმით უნდა აწარმოოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით მოთხოვნამდე ვადით გაფორმებული დეპოზიტები;

ბ) დაფარვის ფიქსირებული ვადის დეპოზიტები;

გ) კონტრაგენტთა მიხედვით – რეზიდენტი/არარეზიდენტი და ა.შ.

ვალდებულებათა აღრიცხვის სისრულისათვის ბანკმა უნდა შეიმუშაოს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 346– სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა დეპოზიტები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3462	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3463	ენერგეტიკის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3464	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3465	მშენებლობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3466	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3467	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს საწარმოთა დეპოზიტები
ანგარიში 3468	დანარჩენ სფეროთა საწარმოების დეპოზიტები

3462-3468 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3352-3358 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 35. ბანკების ფულადი სახსრები

ანგარიშთა ჯგუფი 350 – „ლორო“ ანგარიშები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3501	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების „ლორო“ ანგარიშები
ანგარიში 3502	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების „ლორო“ ანგარიშები
ანგარიში 3503	რეზიდენტი კომერციული ბანკების „ლორო“ ანგარიშები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება ბანკების კუთვნილი თანხების აღსარიცხავად, რომელთა გაცემა განხორციელდება ნებისმიერ დროს, თუ ანგარიში ბლოკირებული არ არის, შეტყობინების გარეშე ან არა უგვიანეს ერთი დღით ადრე შეტყობინებით.

აღნიშნული ანგარიში არ გამოიყენება დაფარვის შეთანხმებული ვადის მქონე სესხების ან სახსრების აღსარიცხავად.

დებეტის სალდო „ლორო“ ანგარიშებზე ასახავს გაცემულ კრედიტებს იმ შემთხვევაში, თუ ოვერდრაფტი გათვალისწინებულია ბანკებს შორის დადებული ხელშეკრულებით (ოვერდრაფტები, გაიცემა ლიმიტის ფარგლებში მისი პერიოდულად გადასინჯვით). ბანკები „ლორო“ ანგარიშებზე ოვერდრაფტის შესაძლებლობას ითვალისწინებენ ანგარიშსწორების დაჩქარების მიზნით. ნებისმიერ შემთხვევაში ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, გააკონტროლოს ანგარიშებზე დებეტის სალდოს წარმოქმნა შემთხვევითი ოვერდრაფტების თავიდან ასაცილებლად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები (თუ ისინი გათვალისწინებულია) აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4403 – „გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მიზიდული სახსრების (სესხების გარდა) მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებით უნდა განხორციელდეს ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების ჩამოწერა	3501-3503 „ლორო“ ანგარიშები	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშთა გარდა
სახსრების ჩარიცხვა	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშთა გარდა	3501-3503 „ლორო“ ანგარიშები
დებეტის სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს	1759 ოვერდრაფტები „ლორო“ ანგარიშებზე	3501-3503 „ლორო“ ანგარიშები
კონტრგატარება შემდეგი საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს	3501-3503 „ლორო“ ანგარიშები	1759 ოვერდრაფტები „ლორო“ ანგარიშებზე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ამ ანგარიშის დებეტში აისახება თანხების ნაღდად გაცემა ან სახსრების გადარიცხვა მიზნობრივი დანიშნულებით. როდესაც სახსრების ჩამოწერა ოვერდრაფტს იწვევს, „ლორო“ ანგარიშზე დებეტის ნაშთი დარჩება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლომდე. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იგი გადაიტანება ოვერდრაფტის შესაბამის ანგარიშზე, ხოლო მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს კონტრგატარებით აღდგება დებეტის სალდო „ლორო“ ანგარიშზე.

5. კომენტარები

ბანკმა ანალიზურ აღრიცხვაში უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს ნებისმიერი ინფორმაციის მიღებას „ლორო“ ანგარიშების შესახებ, ასევე ვალდებულებათა აღრიცხვის უტყუარობის მიზნით უნდა შემუშავდეს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან წერილობითი დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 351 – „ლორო“ ანგარიშები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3511	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების „ლორო“ ანგარიშები
ანგარიში 3512	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების „ლორო“ ანგარიშები
ანგარიში 3513	რეზიდენტი კომერციული ბანკების „ლორო“ ანგარიშები

3511-3513 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გა-ტარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3501-3503 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 352 – ბანკების ვადიანი დეპოზიტები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3521	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
ანგარიში 3522	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
ანგარიში 3523	რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი დეპოზიტები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება გადახდის წინასწარ შეთანხმებული ვადის ან შეტყობინების პერიოდის მქონე სახსრების აღსარიცხავად, ე.ი. დეპოზიტებისა, რომლებიც წარმოადგენს წინასწარ განსაზღვრულ ვადამდე ბლოკირებულ თანხებს, ამ თანხების დაბრუნება ნებადართულია მხოლოდ წინასწარი, სულ ცოტა ერთი სამუშაო დღით ადრე, შეტყობინების არსებობის შემთხვევაში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4403 – „გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების (სესხების გარდა) მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებზე განხორციელდება დავალუტების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დეპოზიტების განთავსება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	3521-3523 ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
დეპოზიტების დაფარვა	3521-3523 ბანკების ვადიანი დეპოზიტები	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ვადიანი დეპოზიტების მიღების შემთხვევაში შედგება გატარება: დებეტი – ფულადი სახსრების ანგარიში და 3521-3523 შესაბამისი ვადიანი დეპოზიტური ანგარიშის კრედიტი, ვადიანი დეპოზიტების დაფარვისას დადებეტდება 3521-3523 შესაბამისი ვადიანი დეპოზიტური ანგარიში და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიშები.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა სისტემა ანალიზურ დონეზე იმგვარად უნდა მოეწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით მოთხოვნამდე ვადით გაფორმებული დეპოზიტები;

ბ) დაფარვის ფიქსირებული ვადის დეპოზიტები;

გ) კლიენტთა მახასიათებელი – რეზიდენტი/არარეზიდენტი და ა.შ.

ვალდებულებათა აღრიცხვის სისრულისათვის უნდა შემუშავდეს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 353 – ბანკების ვადიანი დეპოზიტები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3531	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
ანგარიში 3532	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი დეპოზიტები
ანგარიში 3533	რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი დეპოზიტები

3531- 3533 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტი გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3521-3523 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 355 – ბანკების სესხები, ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3551	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების სესხები
ანგარიში 3552	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების სესხები
ანგარიში 3553	რეზიდენტი კომერციული ბანკების სესხები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება გადახდის წინასწარ შეთანხმებული ვადის ან შეტყობინების პერიოდის მქონე სახსრების აღსარიცხავად, რომელთა დაბრუნება შეიძლება ნებადართულ იქნეს მხოლოდ წინასწარი, სულ ცოტა ერთი სამუშაო დღით ადრე, შეტყობინების არსებობის შემთხვევაში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება პასიური ანგარიში 4404 – „გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციამ.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებზე შესრულდება ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხის მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიში	3551-3553 ბანკების სესხები
სესხის დაფარვა	3551-3553 ბანკების სესხები	ფულადი სახსრების ანგარიში

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

სესხის მიღებისას დებეტდება ფულადი სახსრების ანგარიში და კრედიტდება 3551-3553 შესაბამისი ანგარიში, ხოლო დაფარვისას დებეტდება 3551-3553 შესაბამისი ანგარიში და კრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიში.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა სისტემა ანალიზურ დონეზე იმგვარად უნდა მოეწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით გაფორმებული სესხები;

ბ) დაფარვის ფიქსირებული ვადის სესხები და სხვ.

ასეთი ანალიზი გამოიყენება ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის.

ვალდებულებათა აღრიცხვის სისრულისათვის უნდა შემუშავდეს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიში 3554	რეპოპერაციებით ბანკებიდან მიღებული სახსრები
---------------	---

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება რეპოპერაციებით მიღებული სახსრების აღსარიცხავად. რეპო არის ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა უკან გამოსყიდვის პირობით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები:

დარიცხვათა პრინციპები: პროცენტული ხარჯები რეპოპერაციებით მიღებული სახსრების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება პასიური ანგარიში 4404 – „გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით“.

ოპერაციების გატარების ასახვის პრინციპი: ანგარიშებით გატარებები განხორციელდება გარიგების დადების თარიღისათვის იმის მიუხედავად, თუ როდის მიიღეს/მიაწოდეს ფასიანი ქაღალდები ან გადარიცხეს/ჩარიცხეს ფულადი სახსრები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	3554 რეპოოპერაციებით ბანკებიდან მიღებული სახსრები
ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	3554 რეპოოპერაციებით ბანკებიდან მიღებული სახსრები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
პირობების შეუსრულებლობის დროს	3554 რეპოოპერაციებით ბანკებიდან მიღებული სახსრები	ფასიანი ქაღალდების ანგარიშები

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

მხარეების მიერ ხელმოწერილი ხელშეკრულების საფუძველზე ფულადი სახსრების ფაქტობრივად გადმორიცხვამდე კეთდება ჩანაწერები შესაბამის ბალანსგარეშე ანგარიშების მიხედვით. სახსრების გადახდის ვადის დადგომისთანავე შესაბამისი ბალანსგარეშე ანგარიშები დაიხურება და კეთდება ჩანაწერი საბალანსო ანგარიშების მიხედვით. ამავე დროს გაყიდული ფასიანი ქაღალდები აიღება შესაბამის ბალანსგარეშე ანგარიშებზე.

დაწესებული ვადის ბოლოს პირობების შეუსრულებლობის დროს ფასიანი ქაღალდები მოიხსნება ბალანსგარეშე ანგარიშიდან და ჩამოიწერება შესაბამისი საბალანსო ანგარიშიდან. ამავე დროს რეპოოპერაციებით მიღებული სახსრები ჩამოიწერება 3554 ანგარიშიდან.

5. კომენტარები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ბანკმა ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა მოაწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება: მაგალითად, ბანკმა უნდა იქონიოს დასტური ფასიანი ქაღალდების ფასების შესახებ, რომლებიც გამოყენებულია რეპო ოპერაციებში.

ასეთი ინფორმაცია საშუალებას იძლევა გაკეთდეს ანალიზი ბანკის მიერ ფულად-საკრედიტო პოლიტიკისა და ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

ანგარიში 3559	ოვერდრაფტები „ნოსტრო“ ანგარიშებზე
---------------	-----------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება „ნოსტრო“ ანგარიშებზე კრედიტის ნაშთების (ოვერდრაფტები) ბალანსში ასახვისათვის. ბანკთაშორისი ანგარიშსწორების დაჩქარების მიზნით კორესპონდენტ ბანკებს შეუძლიათ შეთანხმდნენ საკორესპონდენტო ანგარიშებზე ოვერდრაფტების დაშვების შესაძლებლობის თაობაზე. „ნოსტრო“ ანგარიშზე ოვერდრაფტის შემთხვევაში ბანკი, რომელშიც გახსნილია ანგარიში, ანგარიშის მფლობელს მიცემს კრედიტს „ნოსტრო“ ანგარიშზე შესული სახსრების ხარჯზე მისი შემდგომი დაფარვით. ასეთი კრედიტის გასაცემად ბანკი ცალკე სასესხო ანგარიშს კი არ ხსნის, არამედ დაუშვებს „ნოსტრო“ ანგარიშზე ოვერდრაფტის წარმოქმნას (ანგარიშის მომსახურების ხელშეკრულებაში დათქმული ლიმიტის ფარგლებში).

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები „ნოსტრო“ ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4404 – „გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშთა დებეტთან კორესპონდენციაში.

პროცენტების გაცემის შემთხვევაში დადებულდება 4404 ანგარიში და დაკრედიტდება კლიენტთა ანგარიში.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
კრედიტის სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო სამუშაო დღეს	1701-1703 „ნოსტრო“ ანგარიშები	3559 ოვერდრაფტები „ნოსტრო“ ანგარიშებზე
კონტრგატარებები შემდეგი საანგარიშგებო პერიოდის პირველსავე დღეს	3559 ოვერდრაფტები „ნოსტრო“ ანგარიშებზე	1701-1703 „ნოსტრო“ ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

„ნოსტრო“ ანგარიშზე შესაბამისი კრედიტის ნაშთი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღეს გადაიტანება ოვერდრაფტის შესაბამის ანგარიშზე. წარმოქმნილი ოვერდრაფტის დაფარვის უზრუნველსაყოფად შემდეგი საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღეს შესაბამისი ნაშთი აღდგენილ უნდა იქნეს „ნოსტრო“ ანგარიშზე კონტრგატარებით.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ბანკის ანგარიშთა ანალიზური აღრიცხვის სისტემის წარმოებამ უნდა უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება „ნოსტრო“ ანგარიშების შესახებ, კერძოდ: დაფარვის ვადების, კონტრაგენტთა ტიპების (მაგ., სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული და დანარჩენი ბანკები) მიხედვით და ა.შ.

ასეთი ინფორმაცია გამოიყენება ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის.

ვალდებულებათა აღრიცხვის უტყუარობის მიზნით უნდა შემუშავდეს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან წერილობითი დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 356 – ბანკების სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3561	არარეზიდენტი ცენტრალური ბანკების სესხები
ანგარიში 3562	არარეზიდენტი კომერციული ბანკების სესხები
ანგარიში 3563	რეზიდენტი კომერციული ბანკების სესხები
ანგარიში 3564	რეპო ოპერაციებით ბანკებიდან მიღებული სახსრები
ანგარიში 3569	ოვერდრაფტები „ნოსტრო“ ანგარიშებზე

3561-3569 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესი, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3551-3559 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 358 – საქართველოს ეროვნული ბანკის სესხები

ანგარიში 3581	საქართველოს ეროვნული ბანკის სესხები
---------------	-------------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ეროვნული ბანკის მიერ რეზიდენტი კომერციული ბანკებისათვის გაცემული სესხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვითა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4404 – „გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით“ – ხარჯების შესაბამის ანგარიშებთან კორესპონდენციაში.

აღრიცხვაში აქტივებისა და პასივების ცალ-ცალკე ასახვის პრინციპი: ნაშთები მოცემულ ანგარიშზე განიხილება როგორც კომერციული ბანკების პასივები და არ დასაღღოვდება სხვა თანხებთან, რომლებიც წარმოადგენს საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სახსრებს.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშზე შეიტანება დავალუტების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესი

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხის მიღება	1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიში საქართველოს ეროვნულ ბანკში	3581 საქართველოს ეროვნული ბანკის სესხები
სესხის დაფარვა	3581 საქართველოს ეროვნული ბანკის სესხები	1052 კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიში საქართველოს ეროვნულ ბანკში

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

სესხის მიღება აღრიცხვაში აისახება გატარებით: დებეტი – 1052 და კრედიტი – 3581 ანგარიშები, ხოლო დაფარვისას დებეტი – 3581, კრედიტი – 1052 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა ანალიზური სისტემა იმგვარად უნდა მოეწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით გაფორმებული სესხები;

ბ) დაფარვის ფიქსირებული ვადების მქონე სესხები.

ასეთი ანალიზი გამოიყენება ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისათვის.

კლასი 36. კლიენტთა ფულადი სახსრები

ანგარიშთა ჯგუფი 360 – კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3601	ფიზიკურ პირთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3602	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3603	ენერგეტიკის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3604	სოფლის მეურნეობისა და მეტყვეობის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3605	მშენებლობის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3606	სამთომომპოვებელი და გადამმუშავებელი მრეწველობის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3607	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3608	დანარჩენ სფეროთა კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება ფიზიკურ პირებსა და სახელმწიფო კონტროლს დაუქვემდებარებელ საწარმოებს მიკუთვნებულ კლიენტთა დროებით თავისუფალი სახსრების აღსარიცხავად. სახსრები ჩამოიწერება კლიენტის დავალებით ნებისმიერ დროს ანგარიშზე მათი არსებობის შემთხვევაში (თუ ანგარიში ბლოკირებული არ არის).

მიმდინარე ანგარიშთა დებეტის სალდო ასახავს გაცემულ სესხებს იმ შემთხვევაში, თუ ოვერდრაფტი გათვალისწინებულია ბანკსა და კლიენტს შორის დადებული ხელშეკრულებით (ასეთი ოვერდრაფტები, როგორც წესი, გაიცემა, ლიმიტის ფარგლებში მისი პერიოდულად გადასინჯვით). ბანკები კლიენტთა ანგარიშებზე ოვერდრაფტის შესაძლებლობას ითვალისწინებენ ანგარიშსწორების დაჩქარების მიზნით. ნებისმიერ შემთხვევაში ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, გააკონტროლოს ანგარიშებზე დებეტის სალდოს წარმოქმნა შემთხვევითი ოვერდრაფტების თავიდან აცილების მიზნით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები (თუ ისინი გათვალისწინებულია) მოცემული ანგარიშების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4405

– „გადასახდელი პროცენტები კლიენტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებით უნდა გაკეთდეს ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების ჩამოწერა	3601-3608 კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
სახსრების ჩარიცხვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	3601-3608 კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
დებეტის სალდოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	1809 ოვერდრაფტები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე	3601-3608 კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
კონტრგატარება შემდეგი საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს	3601-3608 კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	1809 ოვერდრაფტები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებზე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

როდესაც სახსრების ჩამოწერა ოვერდრაფტს იწვევს, მიმდინარე ანგარიშზე დებეტის ნაშთი დარჩება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლომდე. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იგი გადაიტანება ოვერდრაფტის შესაბამის ანგარიშზე, ხოლო მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღეს უნდა შესრულდეს კონტრგატარება, რომელიც აღადგენს დებეტის სალდოს მიმდინარე ანგარიშზე.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მიზნით ბანკმა ანალიზურ აღრიცხვაში უნდა შექმნას ცალკე საინფორმაციო სისტემა იმისათვის, რომ გააანალიზოს მიმდინარე ანგარიშები კონტრაგენტების მიხედვით (კერძოდ, რეზიდენტი-არარეზიდენტი).

ვალდებულებათა აღრიცხვის სისრულისათვის უნდა შემუშავდეს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 361 – კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3611	ფიზიკურ პირთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3612	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3613	ენერგეტიკის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3614	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3615	მშენებლობის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3616	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3617	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ანგარიში 3618	დანარჩენ სფეროთა კლიენტების მიმდინარე ანგარიშები

3611-3618 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3601-3608 ანგარიშებისა, ვალუტაში სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 365 – კლიენტთა დეპოზიტები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3651	ფიზიკურ პირთა დეპოზიტები
ანგარიში 3652	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3653	ენერგეტიკის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3654	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3655	მშენებლობის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3656	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3657	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3658	დანარჩენ სფეროთა კლიენტების დეპოზიტები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება გადახდის წინასწარ შეთანხმებული ვადის ან შეტყობინების პერიოდის მქონე სახსრების აღსარიცხავად, ე.ი. სახსრებისა, რომლებიც წარმოადგენს წინასწარ განსაზღვრულ ვადამდე ბლოკირებულ თანხებს, რომელთა დაბრუნება შეიძლება ნებადართულ იქნეს მხოლოდ წინასწარი, სულ ცოტა ერთი სამუშაო დღით ადრე, შეტყობინების არსებობის შემთხვევაში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები დეპოზიტური ანგარიშების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება პასიური ანგარიში 4405 – „გადასახდელი პროცენტები კლიენტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებით უნდა განხორციელდეს ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დეპოზიტის განთავსება	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	3651-3658 კლიენტთა დეპოზიტები
დეპოზიტის დაფარვა	3651-3658 კლიენტთა დეპოზიტები	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

დეპოზიტის განთავსებისას დებეტდება ფულადი სახსრების ანგარიშები ან კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები და კრედიტდება 3651-3658 შესაბამისი დეპოზიტური ანგარიში, ხოლო დეპოზიტის დაფარვისას დადებეტდება 3651-3658 შესაბამისი დეპოზიტური ანგარიში და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიშები ან მიმდინარე ანგარიშები.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა სისტემა ანალიზურ დონეზე იმგვარად უნდა მოეწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

- ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით მოთხოვნამდე ვადით გაფორმებული დეპოზიტები;
- ბ) დაფარვის ფიქსირებული ვადის დეპოზიტები;
- უ) კლიენტთა დახასიათება – რეზიდენტი/არარეზიდენტი და ა. შ.

ასეთი ანალიზი საჭიროა ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული კოეფიციენტების შესრულების კონტროლისათვის.

ვალდებულებათა აღრიცხვის სისრულისათვის უნდა შემუშავდეს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 366 – კლიენტთა დეპოზიტები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3661	ფიზიკურ პირთა დეპოზიტები
ანგარიში 3662	ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3663	ენერგეტიკის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3664	სოფლის მეურნეობისა და მეტყევეობის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3665	მშენებლობის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3666	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3667	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სფეროს კლიენტთა დეპოზიტები
ანგარიში 3668	დანარჩენ სფეროთა კლიენტების დეპოზიტები

3661-3668 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3651-3658 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 37. საფინანსო ორგანიზაციების სესხები

ანგარიშთა ჯგუფი 370 – საფინანსო ორგანიზაციების სესხები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3701	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების სესხები
ანგარიში 3702	არარეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციების სესხები
ანგარიში 3703	რეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციების სესხები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიშები გამოიყენება საფინანსო ორგანიზაციებთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე მიღებული სესხების აღსარიცხად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები სასესხო ანგარიშების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება პასიური ანგარიში 4406 – „გადასახდელი პროცენტები საფინანსო ორგანიზაციების სესხების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებით უნდა შესრულდეს დავალუტების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	3701-3703 საფინანსო ორგანიზაციების სესხები
სესხების დაფარვა	3701-3703 საფინანსო ორგანიზაციების სესხები	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სესხის მიღებისას დებეტდება ფულადი სახსრების ანგარიში და კრედიტდება 3701-3703 – შესაბამისი სასესხო ანგარიში, ხოლო სესხების დაფარვისას დადებეტდება 3701-3703 – შესაბამისი სასესხო ანგარიში და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიშები.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა სისტემა ანალიზურ დონეზე იმგვარად უნდა მოეწყოს, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება, კერძოდ:

ა) სპეციალური ხელშეკრულებებით გაფორმებული სესხები;

ბ) დაფარვის ფიქსირებული ვადების მქონე სესხები.

ასეთი ანალიზი საჭიროა ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული კოეფიციენტების შესრულების კონტროლისათვის.

ვალდებულებათა აღრიცხვის სისრულისათვის უნდა შემუშავდეს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების შემოწმების სისტემა მათგან დასტურის მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 371 – საფინანსო ორგანიზაციების სესხები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3711	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებიდან სესხები
ანგარიში 3712	არარეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციებიდან სესხები
ანგარიში 3713	რეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციებიდან სესხები

3711-3713 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3701-3703 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 38. საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები

ანგარიშთა ჯგუფი 380 – საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 3801	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
---------------	--

პასივის ანგარიში

ანგარიში 3802	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ბანკის მიერ ფინანსურ ბაზარზე გაშვებული დაფარვის ფიქსირებული ვადის მქონე სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: გამოშვებულ ფასიან ქაღალდებს მიკუთვნებული დარიცხული ხარჯები აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ოპერაციები ანგარიშებზე აისახება გარიგების დადების თარიღისათვის მიუხედავად იმისა, თუ როდის გაგზავნეს/მიიღეს ფასიანი ქაღალდები ან მიიღეს/მიაწოდეს ფულადი სახსრები.

ისტორიული ფასის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით.

3. ანგარიშთა დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების მიმოქცევაში გაშვება	ფულადი სახსრების ანგარიშები 3802 საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ - დისკონტი	3801 საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
გადასახდელი დისკონტური პროცენტების აღრიცხვა	8101 საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი	3802 საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი
ფასიანი ქაღალდების დაფარვა	3801 საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ბანკის ვალდებულება ვალის გადახდის შესახებ განისაზღვრება ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულებით. ფასიანი ქაღალდის რეალიზაციის ფასი განისაზღვრება ბანკის მიერ მოსაზიდი ინვესტორთა სახსრების ვადის საფუძველზე და ფასიანი ქაღალდების გაყიდვის თარიღისათვის რესურსების საბაზრო ღირებულებით (ჩვეულებრივ, ბანკთაშორისი კრედიტების პროცენტი).

ა) ბანკის მიერ გამოშვებული ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა. ბანკი დააკრედიტებს 3801 ანგარიშს ვალდებულების თანხით, ე.ი. ფასიანი ქაღალდების ნომინალური ღირებულების თანხით და დაადებეტებს ფულადი სახსრების ანგარიშებს ფასიანი ქაღალდების გაყიდვისაგან მიღებული თანხით. სხვაობა ნომინალურ და გაყიდვის ღირებულებას შორის აისახება 3802 ანგარიშის დებეტით;

ბ) დისკონტური პროცენტების დარიცხვა (ამორტიზაცია). თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის განხორციელდება დარიცხული დისკონტური პროცენტების თანხის ასახვა შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშით, გამომდინარე ფასიანი ქაღალდის გაყიდვისას ჩადებული ხარჯების პროცენტიდან და ინვესტორთა მოზიდული სახსრებით სარგებლობის ვადიდან.

გ) ფასიანი ქაღალდების დაფარვა. ფასიანი ქაღალდის დაფარვისას დადებეტდება ანგარიში 3801 და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკმა სისტემატურად უნდა გააკონტროლოს გამოშვებული ფასიანი ქაღალდების ამორტიზაციის პროცესი.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა სისტემა ანალიზურ დონეზე იმგვარად უნდა მოეწყოს, რომ უზრუნველყოს ინფორმაციის მიღება აქტივებისა და პასივების ანალიზისათვის დაფარვის ვადების მიხედვით.

ანგარიში 3803	საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის მიერ გამოშვებული დაფარვის ფიქსირებული ვადის სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების აღსარიცხავად, რომლის პროცენტები გადაიხდება ფიქსირებული განაკვეთის საფუძველზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: გამოშვებულ ფასიან ქაღალდებს მიკუთვნებული დარიცხული ხარჯები აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, გადახდის ვადის მიუხედავად.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ოპერაციები ანგარიშზე აისახება გარიგების დადების თარიღისათვის, მიუხედავად იმისა, თუ როდის წარადგინეს / მიიღეს ფასიანი ქაღალდები ან როდის მიიღეს /გაგზავნეს ფულადი სახსრები.

ისტორიული ფასის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდები აისახება ნომინალური ღირებულებით.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების მიმოქცევაში გაშვება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	3803 საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები
გადასახდელი პროცენტების აღრიცხვა	8102 პროცენტული ხარჯები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	4407 გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	4407 გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ფასიანი ქაღალდების დაფარვა	3803 საკუთარი კუპონური სავალო ფასიანი ქაღალდები	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ბანკი სისტემატურად გამოიანგარიშებს დარიცხულ ხარჯებს პროცენტების მიხედვით, გამოშვების პირობებით განსაზღვრული განაკვეთით და პროცენტების ბოლო გადახდის თარიღიდან მოზიდული სახსრებით სარგებლობის ვადის მიხედვით.

5. კომენტარები

ბანკმა სისტემატურად უნდა გააკონტროლოს გამოშვებული ფასიანი ქაღალდების ამორტიზაციის პროცესი.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნების დაკმაყოფილების საჭიროებიდან გამომდინარე, ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა სისტემა ანალიზურ დონეზე იმგვარად უნდა მოეწყოს, რომ უზრუნველყოს ინფორმაციის მიღება აქტივებისა და პასივების ანალიზისათვის დაფარვის ვადების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 381 – საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 3811	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდები
ანგარიში 3812	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიში დისკონტი
ანგარიში 3813	საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდები

3811-3813 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 3801-3803 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომლის წარმოება ხორციელდება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრებსით ბალანსში ფასდება ოფიციალური კურსით, ხარჯების ანგარიშებზე ყველა გატარება უნდა აისახოს ეროვნული ვალუტით.

კლასი 40. რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის

ანგარიშთა ჯგუფი 400 – რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის

ანგარიში 4001	რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები განკუთვნილია იმ სახსრების დასაგროვებლად, რომლებიც ბანკმა უნდა გასცეს სავალდებულო ან შესაძლო წესით შემდგომი პერიოდების განმავლობაში ხელფასის, პრემიების, შვებულებებისა და ანალოგიური ხარჯების გადახდასთან დაკავშირებული დანახარჯების დასაფარავად, აგრეთვე საპენსიო ფონდის შესაქმნელად.

მომავალში რამდენიმე საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში განსახორციელებელი სოციალური ხარჯების შემთხვევაში უნდა შეიქმნას შემდგომი პერიოდისათვის იმ გამიზნული ხარჯების დასაფარავად განკუთვნილი რეზერვები, რომელთა მიმართაც აღებული იყო ვალდებულებანი. გადასახდელი თანხები, რომელთა გაცემა რაიმე მიზეზით არ მოხდა, გადაიტანება კრედიტორული დავალიანების ანგარიშზე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები:

დარიცხვითა პრინციპი: მოცემულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მომავალი პერიოდების ხარჯების დარიცხვა განხორციელდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა შესაბამისი რეზერვები აისახოს პერიოდში, რომელსაც განეკუთვნება.

წინდახედულობის პრინციპი: რეზერვები მომავალი გასაცემლების – ხარჯების დასაფარავად იქმნება მოცემული მომენტისათვის მოქმედი წესების მიხედვით.

ბალანსის ურყეობის პრინციპი: საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის რეზერვებში მომხდარი ცვლილებები აისახება შესაბამისი პერიოდის შემოსავლების ან ხარჯების ანგარიშებზე.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
რეზერვების შექმნა ან გადიდება	9201-9209 პერსონალის ხარჯები	4001-4002 რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის
გაცემა რეზერვებიდან	4001-4002 რეზერვები მოსამსახურეთა მომავალი გასაცემლებისათვის	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დაითვლება სოციალურ ხარჯებს მიკუთვნებული მომავალი გასაცემლები მის მიერ ნაკისრ ვალდებულებათა განხილვის გზით, დარიცხული საპენსიო ხარჯების თანხების ჩათვლით.

თუ გაანგარიშების მიხედვით მიმდინარე პერიოდის განმავლობაში ადრე ნაკისრ ვალდებულებებთან შედარებით გაიზარდა გასაცემელთა ოდენობა, სხვაობის თანხა დაემატება რეზერვის ანგარიშს.

მიმდინარე პერიოდის ვალდებულებათა შესრულების დროს ბანკი დაგროვილ რეზერვებს გამოიყენებს გასაცემლების გადასახდელად.

ბუღალტრული აღრიცხვის მოცემული მეთოდი ხარჯებს აღიარებს ვალდებულებათა წარმოქმნის პერიოდში და არა მათი ფაქტობრივად გაცემის დროს.

5. კომენტარები

ბანკმა ანალიზურ აღრიცხვაში უნდა შექმნას საინფორმაციო სისტემა, რომელიც მას შესაძლებლობას მისცემს თვალყური ადევნოს სახსრების მოძრაობას დროებითი დავალიანების ანგარიშებზე.

კლასი 41. აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვები

ანგარიშთა ჯგუფი 410 – აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი.

ანგარიში 4101	სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
ანგარიში 4107	ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
ანგარიში 4109	დანარჩენი აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება იმ არასაიმედო აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვების აღსარიცხავად, რომლებზეც დასაშვებია წარმოიქმნას გადაუხდელობის რისკი.

შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შექმნის, გამოყენებისა და წარმოების წესი რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ შემუშავებული დებულებით.

მოცემული ანგარიშების ნაშთი ყოველთვის საკრედიტოა. ფინანსური ანგარიშგების შედგენისას იგი გამოაკლდება აქტივთა შესაბამისი ჯგუფის თანხას. სხვაობა წარმოადგენს გადაუხდელობის რისკით გათვალისწინებულ შესაბამისი ჯგუფის აქტივების წმინდა ღირებულებას. შესაბამისი აქტივების წმინდა ღირებულება მიიღება აქტივთა საერთო თანხა მინუს რეზერვის სიდიდე.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები

მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ბანკებმა უნდა გამოიყენონ ერთი და იგივე კრიტერიუმები გადაუხდელობის რისკის განსაზღვრისათვის და ეს კრიტერიუმები უნდა გამოიყენებოდეს მუდმივად, ერთი პერიოდიდან მეორემდე.

წინდახედულობის პრინციპი: აქტივებისათვის, რომელთა მიხედვითაც არსებობს გადაუხდელობის რისკი, მაშინვე უნდა შეიქმნას რეზერვი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ შემუშავებული წესების მიხედვით.

ბალანსის ურყეობის პრინციპი: ბალანსში რეზერვების ყველა მოძრაობა საანგარიშგებო პერიოდში უნდა აღირიცხოს ანგარიშგებაში მოგებისა და ზარალის შესახებ, როგორც ხარჯი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
რეზერვის შექმნა ან გადიდება	8501, 8509 ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	4101, 4109 აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი

	8901-8903 ზარალი საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით	4107 ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
რეზერვის შემცირება	4101, 4109 აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი 4107 ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	8501, 8509 ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით 8901-8903 ზარალი საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით
უიმედო აქტივების ჩამოწრა	4101, 4109 აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი 4107 ინვესტიციების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	შესაბამის აქტივთა ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკი არსებული წესების მიხედვით გაანალიზებს ფულადი აქტივების ანგარიშებს და შედეგის მიხედვით განსაზღვრავს რეზერვის თანხას თითოეული აქტივის მიხედვით. ამგვარად, აქტივთა შესაბამისი ჯგუფების მიხედვით შექმნილი რეზერვები ასახავენ ბანკისათვის იდენტიფიცირებული რისკების ერთობლიობას.

უცხოური ვალუტით სპეციალური რეზერვების შექმნასთან დაკავშირებული ოპერაციების აღსარიცხავად გამოიყენება სავალუტო პოზიციის ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკმა მოცემული ანგარიშების ანალიზური აღრიცხვა ისეთი ფორმით უნდა აწარმოოს, რომ შესაძლებელი გახდეს გაანალიზდეს აქტივთა ანგარიშები და მისი შესაბამისი რეზერვების ცვლილებები.

კლასი 43. დანარჩენი ოპერაციები

ანგარიშთა ჯგუფი 430 – დანარჩენი ოპერაციები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 4301	ბროკერული ოპერაციები
---------------	----------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება კლიენტების მიერ გარკვეული ვადით ბანკისათვის სამართავად გადაცემული ფულადი სახსრების აღსარიცხავად (ამ შემთხვევაში ბანკი გამოდის ბროკერის როლში).

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშზე შესრულებდა გარიგების დადების თარიღისათვის, მიუხედავად ფულადი სახსრების გადარიცხვის/მიღების თარიღისა.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების მიღება ტრასტულ მმართველობაში	ფულადი სახსრების ანგარიშები	4301 ბროკერული ოპერაციები
ტრასტულ ოპერაციებთან დაკავშირებული თანხების ჩამოწერა	4301 ბროკერული ოპერაციები 9031 ხარჯები ბროკერული ოპერაციების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები 7031 შემოსავლები ბროკერული ოპერაციებიდან

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

თანხების წინასწარი გადახდის შემთხვევაში გამოიყენება ავანსის, ხოლო შემდგომი გადახდის შემთხვევაში კრედიტორების ანგარიში.

5. კომენტარები

ბანკი რეგულარულად შეუდარებს ნაშთებს ბალანსში ასახული ტრასტული დეპოზიტების მიხედვით საფინანსო კონტრაგენტი ორგანიზაციებისაგან მიღებულ ამონაწერებს. მიღებული ინფორმაცია დეტალურად გააანალიზდება და საჭიროების შემთხვევაში დროულად გაკეთდება შესწორება. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ნებისმიერი შეუდარებელი თანხები გადაიტანება გაურკვეველი თანხების ანგარიშზე.

ანგარიში 4303	ვალდებულებები ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
---------------	---

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული ვალდებულების აღსარიცხავად (ძირითადად შენობა და კომპიუტერული მოწყობილობები)

იჯარა წარმოადგენს ფინანსურ ლიზინგს, თუ აკმაყოფილებს ხუთი პირობიდან ერთს მაინც:

1. საკუთრების უფლება ნაგებობებსა ან მოწყობილობებზე გადადის მოიჯარეზე იჯარის ვადის ბოლოს.

2. მოიჯარეს აქვს შესაძლებლობა დადებული გარიგების ვადის დასრულების შემდეგ იჯარით აღებული აქტივი იყიდოს ფიქსირებული ფასით ან იჯარის დამთავრებისას შეიძინოს განსაზღვრული ფასით.

3. ლიზინგის ვადა შეადგენს აქტივის ფუნქციონირების ნორმატიული ვადის 80%-ს მაინც. ფუნქციონირების ვადა წარმოადგენს ნორმატიულ პერიოდს, რომლის შედეგად აქტივი მთლიანად ამორტიზებულად ითვლება.

4. გადასახდელები ლიზინგის მიხედვით შეადგენს მიმდინარე ფასებით მოწყობილობის ღირებულების 90%-ს მაინც. ღირებულება მიმდინარე ფასებში ჩვეულებრივ წარმოადგენს ლიზინგის

კონტრაქტში აღნიშნულ ფასს. იქ, სადაც ლიზინგის შეთანხმებაში მოცემული ღირებულება მითითებული არ არის, იგი შეიძლება განისაზღვროს როგორც თანხა, რომლის მიხედვითაც აქტივები შეიძლება შეფასდეს საქმეში კარგად ჩახედულ და ამ გარიგების შესრულების მსურველ მყიდველებსა და გამყიდველებს შორის კომერციული გარიგების შესრულებისას.

5. საიჯარო აქტივები ატარებენ სპეციფიკურ ხასიათს. ასე რომ, მხოლოდ მოიჯარეს შეუძლია გამოიყენოს ისინი მნიშვნელოვანი მოდიფიკაციის გარეშე.

თუ ზემოთ მოცემული კრიტერიუმებისაგან არც ერთი არ სრულდება, ლიზინგის შეთანხმება განიხილება როგორც ოპერაციული ლიზინგი. ამ შემთხვევაში ობიექტის ლიზინგთან დაკავშირებული დანახარჯები უშუალოდ მიეკუთვნება, 9033 ანგარიშს – „ხარჯები ოპერაციული ლიზინგის მიხედვით“.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ფინანსური ლიზინგით გადასახდელთა გამოსაანგარიშებლად გამოყენებული მეთოდები უცვლელია ერთი პერიოდიდან მეორემდე.

დარიცხვათა პრინციპი: ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული ოპერაციებიდან გამომდინარე, გადასახდელი პროცენტები აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამომუშავება (გადასახდელი პროცენტების ანგარიშთა გამოყენებით, თუ ეს გათვალისწინებულია).

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშზე სრულდება გარიგების დადების თარიღისათვის, მიუხედავად ფულადი სახსრების გადარიცხვის / მიღების თარიღისა.

ფორმასთან შედარებით შინაარსის პრიორიტეტის პრინციპი: მიუხედავად იმისა, რომ ფინანსური ლიზინგი ითვალისწინებს აქტივების მთლიანი ღირებულების პერიოდულ გადახდას ლიზინგის მთელი ვადის განმავლობაში, აქტივი აღირიცხება სრული ღირებულებით ლიზინგის დასაწყისშივე. ეს განპირობებულია იმით, რომ ფინანსური ლიზინგი, არსებითად, წარმოადგენს დაფინანსების ერთგვარ ფორმას და საკუთრებასთან დაკავშირებული პრაქტიკულად ყველა რისკი და მოგება გადადის მოიჯარესთან ლიზინგის დასაწყისში.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
აქტივების შეძენა ფინანსური ლიზინგის პირობებით	2901-2906 ძირითადი საშუალებანი	4303 ვალდებულებები ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
ამორტიზაციის დარიცხვა	9302-9306 ძირითად საშუალებათა ცვეთის ხარჯები	4902-4906 ძირითადი საშუალებების ცვეთა
იჯარის საფასურის თანხების გადახდა	4303 ვალდებულებები ფინანსური ლიზინგის მიხედვით 9034 ხარჯები ფინანსური ლიზინგის მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

აქტივის ღირებულება მიმდინარე ფასებში ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული გარიგების დადებისას აისახება ძირითად საშუალებათა შესაბამისი ანგარიშის დებეტსა და 4303 ანგარიშის

კრედიტში. ბანკი ფინანსური ლიზინგის პირობებით ნაყიდი აქტივის მიხედვით ცვეთის დარიცხვას განახორციელებს ზოგადად დადგენილი წესისამებრ.

მოცემული მომენტისათვის ლიზინგის მიხედვით გადასახდელი თანხა შედგება გადაუხდელი პროცენტებისა (ხარჯი) და ძირითადი ვალის დარჩენილი თანხისაგან, რომელიც წარმოადგენს 4303 ანგარიშის ნაშთს, გადასახდელი თანხის გადახდა ხდება ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ვადაში. გადახდის განხორციელებისას ბანკი დაადებუტებს 4303 და 9034 ანგარიშებს და დააკრედიტებს ფულადი სახსრების ანგარიშს ძირითადი ვალის მიხედვით გადასახდელის ადეკვატური თანხით (ლიზინგის მთელს პერიოდში – ძირითადი საშუალების სრული ღირებულება).

ვალდებულებანი ფინანსური ლიზინგის მიხედვით ანაზღაურდება სრულად ლიზინგის ვადის განმავლობაში.

ვალის ძირითადი თანხის მიხედვით გადასახდელი პროცენტები წარმოადგენს იჯარის საფასურის თანხის ნაწილს, რომელიც განისაზღვრება ლიზინგის ხელშეკრულებაში აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით, იმ შემთხვევაში, თუ მოცემული განაკვეთი შეთანხმებაში დათქმული არ არის, იგი უნდა წარმოადგენდეს განაკვეთს, რომელსაც გადაიხდიდა ბანკი მოცემული აქტივის შესაძენად ვალად აღებული ფულადი სესხის მიხედვით. პრაქტიკულად ეს უნდა იყოს ბანკთაშორის ბაზარზე დადგენილი განაკვეთი (ან საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთი) ლიზინგის ვადის ანალოგიური ვადით.

ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული ოპერაციები, რომელთა მიხედვითაც გადახდა უცხოური ვალუტით ხორციელდება, აღირიცხება სავალუტო პოზიციის ანგარიშთა გამოყენებით.

5. კომენტარები

ბანკმა ანალიზურ აღრიცხვაში უნდა შეიმუშაოს ისეთი სისტემა, რომელიც მას შესაძლებლობას მისცემს გააანალიზოს თითოეული ფინანსური ლიზინგი ცალ-ცალკე.

ანგარიშთა ჯგუფი 431 – დანარჩენი ოპერაციები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 4311	ბროკერული ოპერაციები
ანგარიში 4313	ვალდებულებანი ფინანსური ლიზინგის მიხედვით

4311-4313 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებუტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 4301-4303 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 44. გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები

ანგარიშთა ჯგუფი 440 – გადასახდელი პროცენტები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 4401	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
ანგარიში 4402	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
ანგარიში 4403	გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით (სესხების გარდა)
ანგარიში 4404	გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით
ანგარიში 4405	გადასახდელი პროცენტები კლიენტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
ანგარიში 4406	გადასახდელი პროცენტები საფინანსო ორგანიზაციების სესხების მიხედვით
ანგარიში 4407	გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალ კუპონური ფასიანი ქაღალდების

	მიხედვით
ანგარიში 4408	გადასახდელი პროცენტები სსფ-ს ვალდებულებების მიხედვით
ანგარიში 4409	გადასახდელი პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება იმ გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად, რომელთა გადახდის ვადა ჯერ არ დამდგარა. ხარჯები აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის. მოცემული ანგარიშები ასახავენ დავალიანებას ბანკის მიერ გასაწევი ხარჯების მიხედვით, და მათ ეწოდებათ დარიცხვის ანგარიშები.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვითა პრინციპი: ხარჯები აღრიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, ფულადი სახსრების რეალურად გადაგზავნის თარიღის მიუხედავად.

ბალანსის ურყეობის პრინციპი: საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის განხორციელებული ცვლილებები (დარიცხვები) აისახება ამ პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესები

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	ხარჯების ანგარიშები	4401-4409 გადასახდელი პროცენტები
პროცენტების გადახდა	4401-4409 გადასახდელი პროცენტები	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა ანგარიშები

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკი გამოიანგარიშებს ხარჯის იმ ნაწილის ოდენობას, რომელიც ეკუთვნის მიმდინარე პერიოდს, მაგრამ განხორციელდება შემდგომ პერიოდში. მოცემული თანხით შესრულდება ჩანაწერი დარიცხვითა შესახებ ხარჯების შესაბამისი ანგარიშის დებეტი და 4401-4409 ანგარიშთა კრედიტით. მოცემული მეთოდის ეფექტიანობა იმით გამოიხატება, რომ იძლევა შესაძლებლობას ხარჯები პროცენტების მიხედვით განაწილდეს სახსრებით სარგებლობის ხანგრძლივობის შესაბამის პერიოდზე.

5. კომენტარები

ბანკმა უნდა გააანალიზოს მოცემულ პერიოდში დაუფარავ ვალდებულებათა საშუალო თანხებთან პერიოდის განმავლობაში გადასახდელი პროცენტების თანხების შესაბამისობა მოქმედი საპროცენტო განაკვეთების გათვალისწინებით.

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შეიმუშაოს ისეთი სისტემა, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს მიიღოს სხვადასხვა სახის ინფორმაცია გადასახდელი პროცენტების მიხედვით:

ა) დაფარვის ვადების მიხედვით;

ბ) კონტრაგენტების (რეზიდენტი/არარეზიდენტი) ტიპების მიხედვით და სხვ.

ეს ანალიზი გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ნორმატივების შესრულების კონტროლისა და ბანკის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის სწორად წარმართვისათვის.

ანგარიშთა ჯგუფი 441 – გადასახდელი პროცენტები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 4411	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო ინსტიტუტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
ანგარიში 4412	გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
ანგარიში 4413	გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით (სესხების გარდა)
ანგარიში 4414	გადასახდელი პროცენტები ბანკების სესხების მიხედვით
ანგარიში 4415	გადასახდელი პროცენტები კლიენტებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
ანგარიში 4416	გადასახდელი პროცენტები საფინანსო ორგანიზაციების სესხების მიხედვით
ანგარიში 4417	გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
ანგარიში 4418	გადასახდელი პროცენტები სსფ-ს ვალდებულებების მიხედვით
ანგარიში 4419	გადასახდელი პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

4411-4419 ანგარიშის დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წესბა, გატარებათა წესბის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 4401-4409 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 442 – გადასახდელი დივიდენდები ბანკის საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით

ანგარიში 4421	გადასახდელი დივიდენდები ბანკის საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით
---------------	---

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის მოგებიდან აქციონერებზე გასაცემი დივიდენდების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები.

3. ანგარიშთა დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დივიდენდების დარიცხვა	5501 საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)	4421 გადასახდელი დივიდენდები ბანკის საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით

დივიდენდების გაცემა	4421 გადასახდელი დივიდენდები ბანკის საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა ანგარიშები
---------------------	--	---

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

5501 ანგარიშიდან დივიდენდების კუთვნილი თანხა გადმოიტანება 4421 ანგარიშის კრედიტში. ხოლო, გაცემული დივიდენდების თანხა კი ამ ანგარიშის დებეტში. უცხოური ვალუტით დივიდენდების გაცემასთან დაკავშირებული ოპერაციების აღსარიცხავად, გამოიყენება სავალუტო პოზიციის ანგარიშები.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შეიმუშაოს ისეთი სისტემა, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს მიიღოს სხვადასხვა სახის ინფორმაცია დივიდენდების ანგარიშის მოძრაობის შესახებ:

- ა) აქციონერთა მიხედვით კუთვნილი დივიდენდების თანხა, გაცემა თარიღების მიხედვით;
- ბ) კონტრაგენტების (რეზიდენტი/არარეზიდენტი) ტიპების მიხედვით და სხვა.

კლასი 45. დანარჩენი ვალდებულებები

ანგარიშთა ჯგუფი 450 _ დანარჩენი ვალდებულებები, ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 4501	კრედიტორები
---------------	-------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ანგარიშსწორების სპეციფიკით განპირობებული კრედიტორული დავალიანების აღსარიცხავად (ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია შემდგომი გადახდა ფასეულობის გადაცემის შემდეგ, ანგარიშსწორებაში სახსრების შეფერხება), რომელიც მოკლევადიანია.

მოცემული ანგარიში არ გამოიყენება ბანკის ფილიალებისაგან მისაღები თანხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: გატარებები მოცემული ანგარიშით განხორციელდება ოპერაციების გატარების დღეს.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
კრედიტორული დავალიანების წარმოშობა	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშების გარდა	4501 კრედიტორები
ანგარიშსწორება კრედიტორული	4501 კრედიტორები	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების გარდა

დავალიანების მიხედვით		
-----------------------	--	--

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

კრედიტორული დავალიანების წარმოშობისას დადებეტდება ნებისმიერი კლასის ანგარიში და დაკრედიტდება ანგარიში 4501, ხოლო დაფარვისას დადებეტდება ანგარიში 4501 და დაკრედიტდება ნებისმიერი კლასის ანგარიში.

5. კომენტარები

ბანკმა უნდა შეიმუშავოს ისეთი ანალიზური აღრიცხვა, რომელიც მისცემს შესაძლებლობას, მოცემული ანგარიშები გააანალიზოს კონტრაგენტების (რეზიდენტები/არარეზიდენტები), დავალიანების წარმოქმნის ვადებისა და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიში 4502	გაურკვეველი თანხები
---------------	---------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება იმ თანხების აღსარიცხავად, რომლებიც ჯერ მიკუთვნებული არ არის შესაბამის ანგარიშებზე არასრულყოფილი რეკვიზიტების ან სხვა მიზეზების გამო (მაგალითად: არასწორი გატარება, დოკუმენტებში არასწორი ინფორმაცია და სხვა). თანხები მოცემულ ანგარიშზე აღირიცხება დროებით. საჭიროა მათი მიზნობრიობის დადგენა სწრაფად და სათანადო ზომების მიღება. მოცემული ანგარიში არ გამოიყენება როგორც კრედიტორების ანგარიში.

მოცემულ ანგარიშზე აღირიცხება თანხები, რომლებიც წარმოადგენს კორესპონდენტი ბანკების ამონაწერებსა და ბანკის ბალანსის მონაცემებს შორის შეუდარებელ თანხებს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებზე შესრულდება ოპერაციის განხორციელების დღეს.

აქტივებისა და პასივების ცალ-ცალკე განხილვის პრინციპი: მისაღები გაურკვეველი თანხები გატარდება 2502 ანგარიშის დებეტით, ხოლო გადასახდელი გაურკვეველი თანხები – 4502 ანგარიშის კრედიტით. ნაშთები ამ ორივე ანგარიშზე არ ექვემდებარებიან ურთიერთდასაღწევადებას.

გამჭვირვალობის პრინციპი: მოცემული ანგარიში წარმოადგენს ანგარიშსწორების სისტემის ეფექტიანობის ინდიკატორს. იგი უნდა გააანალიზდეს სისტემატურად, რათა თანხები, რომლებსაც მიეცა გაურკვეველის კვალიფიკაცია დროულად აისახოს შესაბამის ანგარიშებზე კუთვნილებისამებრ.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
გაურკვეველი თანხების წარმოქმნა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	4502 გაურკვეველი თანხები
სახსრების ჩამოწერა გაურკვეველი	4502 გაურკვეველი თანხები	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა

თანხების ანგარიშიდან		მიმდინარე ანგარიშები
-------------------------	--	----------------------

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გაურკვეველი თანხების ჩარიცხვისას დებეტდება- ანგარიში ფულადი სახსრების ანგარიშები და კრედიტდება – 4502 ანგარიში, ხოლო თანხების მიზნობრიობის დადგენის შემდეგ დადებეტდება – 4502 ანგარიში და დაკრედიტდება – ანგარიში ფულადი სახსრების ან კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები.

5. კომენტარები

მოცემული ანგარიში უნდა გააანალიზდეს სისტემატურად იმისათვის, რომ გამოვლინდეს საეჭვო კრედიტორული დავალიანება და გააანალიზდეს დაყოვნების მიზეზები.

ფინანსური ანგარიშგების დეტალიზაციის მოთხოვნათა დასაკმაყოფილებლად უნდა შეიქმნას საინფორმაციო სისტემა, რომელიც შესაძლებელს გახდის, გააანალიზდეს აქტივები კონტრაგენტთა ტიპების მიხედვით (რეზიდენტი/არარეზიდენტი).

ანგარიში 4503	ავანსები
---------------	----------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება გარიგებათა მიხედ-ვით კონტრაგენტთა მიერ წინასწარ გადასახდელი თანხების კატეგორიას მიკუთვნებული – ავანსების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: ნებისმიერი შემოსავლები აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნის, ფულადი სახსრების მიღების თარიღის მიუხედავად.

ბალანსის ურყეობის პრინციპი: საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის დარიცხვაში განხორციელებული ცვლილებები აისახება ამ პერიოდის მოგებისა და ზარალის ანგარიშზე (ეს შეესაბამება ამ პერიოდისათვის რეალურად მიკუთვნებული შემოსავლების ნაწილს).

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ავანსის თანხის მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	4503 ავანსები
ავანსის თანხის ათვისება	4503 ავანსები	აქტივთა ანგარიშები შემოსავლების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

კლიენტების მიერ ბანკის აქტიური ოპერაციების (მაგალითად, სესხების) მიხედვით პროცენტების წინასწარ გადახდის შემთხვევაში შესაბამისი შემოსავლები უნდა აისახოს მოგებისა და ზარალის ანგარიშით პროცენტების დარიცხვის კვალობაზე, რაც დამოკიდებულია სესხით სარგებლობის ფაქტობრივ ვადაზე.

5. კომენტარები

მოცემული ანგარიში უნდა შემოწმდეს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ბანკმა უნდა შეიმუშაოს ისეთი ანალიზური აღრიცხვა, რომელიც მისცემს შესაძლებლობას, გაანალიზოს შემოსავლები კატეგორიების, ოპერაციების და კონტრაგენტთა ტიპების (რეზიდენტი, არარეზიდენტი) მიხედვით.

ანგარიში 4504	დეპოზიტები გარანტიების მიხედვით
---------------	---------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იმ სახსრების აღსარიცხავად, რომლებიც წარმოადგენს გარანტიების მიხედვით გადახდის უზრუნველყოფას (ფინანსურ ოპერაციებთან დაკავშირებით).

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები (თუ ისინი გათვალისწინებულია) ანგარიშებით აისახება მათი დარიცხვის მიხედვით, გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების კრედიტით აღსარიცხავად გამოიყენება ანგარიში 4409 – „გადასახდელი პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშთა დებეტთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშით შესრულდება ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	4504 დეპოზიტები გარანტიების მიხედვით
სახსრების დაბრუნება	4504 დეპოზიტები გარანტიების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მიცემული გარანტიების დასაფარავად მიღებული სახსრები გატარდება: დებეტი – ფულადი სახსრების ან კლიენტთა ანგარიშები, კრედიტი – 4504 ანგარიშები, ხოლო დაფარვისას : დებეტი – 4504 ანგარიშები, კრედიტი – ფულადი სახსრების ან კლიენტთა ანგარიშები.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკი შეიმუშავებს ისეთ საინფორმაციო სისტემას, რომელიც მას მისცემს შესაძლებლობას, გააანალიზოს ანგარიშები ოპერაციათა ხასიათის, დაფარვის ვადების, კონტრაგენტების მიხედვით (კერძოდ, რეზიდენტი/არარეზიდენტი) და სხვა.

ბანკი რეგულარულად შეუდარებს ბალანსის ნაშთებს კონტრაგენტებისაგან მიღებულ ამონაწერებს. შედარებული ინფორმაცია დეტალურად გააანალიზდება და საჭიროების შემთხვევაში, დროულად შეიტანება შესაბამისი ცვლილებები.

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, ცალ-ცალკე განიხილოს ოპერაციები და ნაშთები ანგარიშებზე დაკავშირებულ კომპანიათა ჯგუფების მიხედვით, რადგან ისინი შეიძლება დასაღწევად ბალანსის კონსოლიდაციის დროს.

ანგარიში 4505	დეპოზიტური ანგარიშები ჩეკის წიგნაკების მიხედვით
ანგარიში 4506	დეპოზიტური ანგარიშები საბანკო ბარათების მიხედვით
ანგარიში 4508	დეპოზიტური ანგარიშები აკრედიტების მიხედვით
ანგარიში 4509	დეპოზიტური ანგარიშები დანარჩენი საგადახდო საბუთების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება იურიდიული და ფიზიკური პირების მიერ დეპონირებული და ინკასირებული სახსრების აღსარიცხავად მიღებული საგადახდო საბუთების მიმართ გადახდის სხვადასხვა საშუალებებით ანგარიშსწორებისათვის.

თანხები მოცემულ ანგარიშებზე აისახება დროებით. სახსრების გამოუყენებელი ნაშთი საგადახდო საბუთის მოქმედების შეწყვეტის შემდეგ გადაიტანება-გადაიგზავნება კონტრაგენტის შესაბამის ანგარიშზე.

მოცემულ ანგარიშებზე დასაშვებია დებეტის სალდო, თუ ეს გათვალისწინებულია ხელშეკრულებით. ამ შემთხვევაში ის ასახავს ბანკის მიერ ანგარიშსწორების ოპერაციების დაჩქარების მიზნით გაცემულ კრედიტებს ლიმიტის ფარგლებში (ლიმიტების პერიოდული გადასინჯვით). ნებისმიერ შემთხვევაში ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, გააკონტროლოს ანგარიშებზე დებეტის სალდოს წარმოქმნა შემთხვევითი ოვერდრაფტების თავიდან აცილების მიზნით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პროცენტული ხარჯები (თუ ისინი გათვალისწინებულია) ანგარიშებით აისახება მათი დარიცხვის მიხედვით, გადახდის ვადის მიუხედავად. ამასთან, გადასახდელი პროცენტების აღსარიცხავად გამოიყენება პასიური ანგარიში 4409 – „გადასახდელი პროცენტები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით“ – შესაბამისი ხარჯების ანგარიშებთან კორესპონდენციაში.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ჩანაწერები ანგარიშებით შესრულდება ვალუტირების თარიღის შესაბამისად.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების ჩარიცხვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	4505-4509 დეპოზიტური ანგარიშები
სახსრების ჩამოწერა	4505-4509 დეპოზიტური ანგარიშები	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები
ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მიმდინარე ანგარიშის დებეტის საღლოს გადატანა ოვერდრაფტის ანგარიშზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს	შესაბამისი სფეროს ოვერდრაფტის ანგარიშები	4505-4509 დეპოზიტური ანგარიშები
ოვერდრაფტის დაფარვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	შესაბამისი სფეროს ოვერდრაფტის ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სახსრების ჩამოწერა ანგარიშებიდან. ამ ანგარიშების დებეტში გატარდება თანხების ნაღდად გაცემა ან სახსრების გადარიცხვა მიზნობრივი დანიშნულების შესაბამისად. როდესაც სახსრების ჩამოწერა ოვერდრაფტს იწვევს, მიმდინარე ანგარიშზე დებეტის ნაშთი დარჩება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლომდე. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იგი გადაიტანება ოვერდრაფტის შესაბამის ანგარიშზე.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკი შეიმუშავებს ისეთ საინფორმაციო სისტემას, რომელიც მას მისცემს შესაძლებლობას, გააანალიზოს ანგარიშები ოპერაციების ხასიათის ჭრილში, კონტრაგენტთა მიხედვით (კერძოდ, რეზიდენტი/არარეზიდენტი).

ვალდებულებათა აღრიცხვის სისრულისათვის ბანკმა უნდა მოაწყოს კლიენტთა ანგარიშებზე ნაშთების მიმდინარე შემოწმების სისტემა მათ მიერ დასტურების მიღების საფუძველზე.

ანგარიშთა ჯგუფი 451 – დანარჩენი ვალდებულებები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 4511	კრედიტორები
ანგარიში 4512	გაურკვეველი თანხები
ანგარიში 4513	ავანსები
ანგარიში 4514	დეპოზიტები გარანტიების მიხედვით
ანგარიში 4515	დეპოზიტური ანგარიშები ჩეკის წიგნაკების მიხედვით
ანგარიში 4516	დეპოზიტური ანგარიშები საბანკო ბარათების მიხედვით

ანგარიში 4518	დეპოზიტური ანგარიშები აკრედიტის მიხედვით
ანგარიში 4519	დეპოზიტური ანგარიშები დანარჩენი საგადახდო საბუთების მიხედვით

4511-4519 ანგარიშების დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესსა, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 4501-4509 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

ანგარიშთა ჯგუფი 455 – ბიუჯეტში მიმდინარე გადასახდელები

ანგარიში 4551	გადასახდელი მოგების გადასახადი
---------------	--------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება საანგარიშგებო წელს ფაქტობრივი (რეალური) მონაცემების საფუძველზე მიღებული მოგების გადასახადით ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესსა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მოგების გადასახადის დარიცხვა	9501 მოგების მიმდინარე გადასახადი	4551 გადასახდელი მოგების გადასახადი
საანგარიშო წლის საგადასახდო ვალდებულების შემცირება ავანსად გადახდილი მოგების გადასახადის თანხით	4551 გადასახდელი მოგების გადასახადი	2551 მოგების მიმდინარე გადასახადი

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

საანგარიშგებო წლის ბოლოს ფინანსური და საგადასახდო ანგარიშგებების საფუძველზე, ფაქტობრივი (რეალური) მოგების მიხედვით, მოხდება მოგების გადასახადის დარიცხვა: დებეტი-ანგარიში 9501, კრედიტი-ანგარიში 4551, ხოლო დარიცხული (გადასახდელი) თანხის შემცირება საანგარიშგებო წლის განმავლობაში მოგების ავანსად გადახდილი თანხით მოხდება: დებეტი-4551, კრედიტი-2551. გაქვითვის შემდეგ 4551 ანგარიშზე დარჩენილი სხვაობის თანხა გადაირიცხება ბიუჯეტში დებეტი-4551, კრედიტი-1052. ბიუჯეტში გადახდილი ყველა გადასახადი აღრიცხვაში აისახება ეროვნული ვალუტით.

5. კომენტარები

ბიუჯეტში მოგებიდან გადასახადი გადაიხდება დასაბეგრი ბაზის მიხედვით საკანონმდებლო ნორმატიული დოკუმენტებით დადგენილი გამოქვითვების საფუძველზე.

ანგარიში 4552	გადასახდელი დღე
---------------	-----------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის მიერ რეალიზებულ მატერიალურ ფასეულობაზე (სამუშაოზე, მომსახურებაზე) გადასახდელი დღე-ის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მიღებული დღე	ფულადი სახსრების ანგარიშები	4552 გადასახდელი დღე
გადახდილი დღე-ის ჩათვლა	4552 გადასახდელი დღე	2552 გადახდილი დღე

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

4552 ანგარიშის კრედიტში აისახება ბანკის მიერ რეალიზებული მატერიალური ფასეულობიდან (სამუშაოზე, მომსახურებაზე) მიღებული დღე-ის თანხა, ხოლო დებეტში – ბანკის მიერ გადახდილი დღე-ის თანხის ის ნაწილი, რომელიც კანონმდებლობით გათვალისწინებული გაანგარიშების მიხედვით ექვემდებარება ჩათვლას და დარჩენილი სხვაობის თანხა, რომელიც გადაირიცხა ბიუჯეტში.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც დროის მცირე მონაკვეთში უზრუნველყოფს ბიუჯეტში გადასახდელი დღე-ის შესახებ მონაცემთა მიღებას სახეების, გადახდილი თანხების თარიღებისა და სხვა ნიშნების მიხედვით. გადახდილი გადასახადები აღრიცხვაში აისახება საქართველოს ეროვნული ვალუტით.

ანგარიში 4553	გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადი
ანგარიში 4554	გადასახდელი სოციალური გადასახადი
ანგარიში 4559	დანარჩენი გადასახდელი გადასახადები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ბანკის მიერ ბიუჯეტში დარიცხული გადასახდელი გადასახდების (მოგებისა და დღე-ის გარდა) აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესი

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ბიუჯეტში გადასახდელი გადასახადის დარიცხვა	ხარჯების შესაბამისი ანგარიში	4553-4559 გადასახდელი გადასახადი
ავანსად გადახდილი თანხის ჩათვლა	ავანსად გადახდილი გადასახადი	2559 დანარჩენი მიმდინარე გადასახადები

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

4553 – 4559 ანგარიშების კრედიტში აისახება ბანკის მიერ ბიუჯეტისათვის გადასახდელი გადასახადის დარიცხული თანხა, ხოლო დებეტში – ავანსად გადახდილი თანხის ჩათვლა და დარჩენილი სხვაობის თანხით ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც დროის მცირე მონაკვეთში უზრუნველყოფს ბიუჯეტში გადასახდელი გადასახადების შესახებ მონაცემთა მიღებას სახეების, დარიცხული-გადახდილი თანხების, თარიღებისა და სხვა ნიშნების მიხედვით. გადასახდელი და გადახდილი გადასახადები აღრიცხვაში აისახება საქართველოს ეროვნული ვალუტით.

კლასი 47. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება

ანგარიშთა ჯგუფი 471 – გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება

ანგარიში 4711	გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება
---------------	---------------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება საანგარიშგებო წლის სააღრიცხვო და საგადასახადო ანგარიშგებით მიღებული მოგების გადასახადებს შორის იმ სხვაობის აღსარიცხავად, რომელიც დროებით სხვაობას წარმოადგენს. აღნიშნულ ანგარიშს აქვს ინფორმაციული დატვირთვა ფინანსური საქმიანობის ანალიზისათვის.

შემოსავლებისა და ხარჯების საგადასახადო მიზნით განხილვის დროს მხედველობაშია მისაღები ზოგიერთი შეზღუდვისა და აკრძალვის გავლენა საგადასახადო მოგებაზე, რომელმაც შეიძლება წარმოქმნას სხვაობა სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგებას შორის, ამ სხვაობის განხილვისას აუცილებელია დადგინდეს რით არის გამოწვეული ის და როგორია – დროებითი, თუ მუდმივი.

- მუდმივია სხვაობა, თუ არასოდეს არ მოხდება მისი საგადასახადო შემოსავალზე მიკუთვნება;

- დროებითია სხვაობა, თუ შემდგომ პერიოდში დასაშვებია მისი აღდგენა, მაგ: ამორტიზაცია, რომელიც სააღრიცხვო ანგარიშგებით, შედარებით მცირე განაკვეთით შეიძლება იყოს დარიცხული, ვიდრე ამას საგადასახადო კანონმდებლობა ითვალისწინებს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების აღიარება	9501 მიმდინარე წლის მოგების გადასახადი	4711 გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება – სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგების გადასახადებს შორის სხვაობის თანხა, რომელიც გამოწვეულია დროებითი სხვაობით

4. გატარებათა წესხის განმარტებანი

ბანკი სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგებების გადასახადებს შორის სხვაობის თანხის მიხედვით გაანგარიშებულ გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების თანხას გაატარებს 9501 ანგარიშის დებეტსა და 4711 ანგარიშის კრედიტში.

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზურმა აღრიცხვამ დროის მცირე მონაკვეთში უნდა უზრუნველყოს გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების შესახებ სხვადასხვა სახის ინფორმაციის მიღება;

- გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება ცალკეული სახეების მიხედვით;
- შემდგომ პერიოდებში, გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების აღსადგენი თანხები თარიღების მიხედვით, და სხვა.

კლასი 48. ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის

ანგარიშთა ჯგუფი 483 _ ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 4831	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
---------------	---

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ფილიალთაშორის ანგარიშსწორების აღსარიცხავად და მასზე აისახება ყველა სახის აქტივებისა და პასივების მოძრაობასთან დაკავშირებული ოპერაციები, შესაბამის განკარგულებათა საფუძველზე, რომელთა ასლები გაეგზავნება კორესპონდენტ ფილიალს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: თუ ფილიალთაშორისი ვალდებულებები ითვალისწინებს პროცენტების გადახდას, დასარიცხი პროცენტები აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ის ეკუთვნის.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ბუღალტრული ჩანაწერები ანგარიშზე შესრულდება ოპერაციების განხორციელების დღეს ან ვალუტირების თარიღის შესაბამისად, მიუხედავად კორესპონდენტ ფილიალში გატარების თარიღისა. ამავდროულად სავალდებულოა, რომ ქვეყნის ტერიტორიაზე განლაგებულ საბანკო დაწესებულებებში ანგარიშსწორების ოპერაციები მთავრდებოდეს ერთ დღეში – ოპერაციათა შესრულების დღეს, ისე რომ ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის ურთიერთანგარიშსწორების ნაშთები იყოს ერთი და იგივე.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტი გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
აქტივთა გადაცემა	2831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის	აქტივთა ანგარიშები
გადაცემული აქტივების მიღება	აქტივთა ანგარიშები	4831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
პასივების გადაცემა	პასივთა ანგარიშები	4831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
გადაცემული პასივების მიღება	2831 ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის	პასივთა ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ა) გადაცემული აქტივების მიხედვით ფილიალთაშორისი დავალიანების აღრიცხვის წესი

აქტივების გადაცემისას გამგზავნი ფილიალი განკარგულების საფუძველზე დაადებეტებს 2831 ანგარიშს და დააკრედიტებს აქტივთა ანგარიშს, ხოლო მიმღები ფილიალი გადაცემული აქტივების მიღებისას დაადებეტებს აქტივთა ანგარიშს და დააკრედიტებს 4831 ანგარიშს.

ბ) გადაცემული პასივების მიხედვით ფილიალთაშორისი დავალიანების აღრიცხვის წესი

პასივების გადამცემი ფილიალი პასივების გადაცემის შესახებ განკარგულების საფუძველზე დაადებეტებს პასივთა ანგარიშს და დააკრედიტებს 4831 ანგარიშს, ხოლო პასივების მიმღები ფილიალი დაადებეტებს 2831 ანგარიშს და დააკრედიტებს პასივთა ანგარიშს.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ფილიალებისა და ოპერაციათა სახეობების ჭრილში ანგარიშთა ანალიზისათვის განკუთვნილი ცალკე საინფორმაციო სისტემა.

ბანკმა უნდა განახორციელოს ფილიალთაშორისი ანგარიშსწორების სისტემატური შემოწმება. კრებსით ბალანსში საანგარიშსწორებო თარიღისათვის (საბალანსო ანგარიშთა დონეზე) ფილიალთაშორის ანგარიშსწორებასთან დაკავშირებული შემოწმებული ნაშთები უნდა დასალოდოვდეს.

იმ შემთხვევაში, თუ ფილიალთაშორისი ვალდებულებანი ითვალისწინებს პროცენტების გადახდას, ანგარიშსწორება გადასახდელი პროცენტებისა და მიღებული (გადახდილი) პროცენტების მიხედვით გულმოდგინედ უნდა შემოწმდეს. კრებსით ანგარიშგებაში საანგარიშგებო თარიღისათვის დარიცხული შემოსავლებისა და ხარჯების, აგრეთვე მიღებული და გადახდილი პროცენტების ანგარიშები უნდა დასალოდოვდეს.

ანგარიშთა ჯგუფი 484 – ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის უცხოური ვალუტით

ანგარიში 4841	ანგარიშსწორება ერთი ბანკის დაწესებულებებს შორის
---------------	---

4841 ანგარიშის დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 4831 ანგარიშისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

კლასი 49. ცვეთა და ამორტიზაცია

ანგარიშთა ჯგუფი 490 – ძირითადი საშუალებების ცვეთა

ანგარიში 4902	შენობა-ნაგებობების ცვეთა
ანგარიში 4903	კომპიუტერული ტექნიკისა და საკომუნიკაციო მოწყობილობების ცვეთა
ანგარიში 4904	სატრანსპორტო საშუალებების ცვეთა
ანგარიში 4905	ავეჯისა და მოწყობილობების ცვეთა
ანგარიში 4906	დანარჩენი ძირითადი საშუალებების ცვეთა

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ექსპლუატაციის პერიოდში ძირითადი საშუალებების ცვეთის შედეგად მათი ღირებულების შემცირების აღსარიცხავად.

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება შემენის მომენტში შედგენილი ცვეთის გრაფიკის შესაბამისად, რომელიც შემდგომში არ უნდა შეიცვალოს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ცვეთის ანგარიშთა თანხით მცირდება შესაბამისი ძირითადი საშუალებების ანგარიშები მათი ნარჩენი (წმინდა) ღირებულების ასახვის მიზნით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპი: ბანკი ძირითად საშუალებებს გამოიყენებს მათი ექსპლუატაციის მთელი ვადის მანძილზე, რომლის განმავლობაშიც ისინი ცვეთას განიცდიან. აუცილებელი არის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების შედარება მათ ღირებულებასთან მიმდინარე ფასებში.

დარიცხვათა პრინციპი: საანგარიშგებო პერიოდში დარიცხული ცვეთის თანხა აღირიცხება შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშზე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

წინდახედულობის პრინციპი: ძირითადი საშუალებები ექსპლუატაციის პერიოდში ექვემდებარება ცვეთის დარიცხვას მათი რეალური ღირებულების ასახვის მიზნით.

ისტორიული ღირებულების პრინციპი: ძირითადი საშუალებები აღირიცხება 2902-2906 ანგარიშებზე მათი ისტორიული ღირებულებით ეროვნული ვალუტით. ამ ძირითადი საშუალებების ცვეთა კი აღირიცხება 4902-4906 ანგარიშებზე. ანალიზურ აღრიცხვაში მოცემულ ანგარიშთა ჯგუფები არ დასაღდოვდება ურთიერთმიმართ.

3. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ცვეთის დარიცხვა	9302-9306 ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯები	4902-4906 ძირითადი საშუალებების ცვეთა
ძირითად საშუალებათა გასვლა	9302-9306 ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯები	2902-2906 ძირითადი საშუალებები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

თითოეული ძირითადი საშუალებისათვის ბანკი განსაზღვრავს ცვეთის დარიცხვის სქემას. ცვეთის თანხა, რომელიც წარმოადგენს აქტივის ღირებულების შემცირების ტოლ სიდიდეს, აღირიცხება 9302-9306 ანგარიშთა დებეტით და 4902-4906 შესაბამისი ანგარიშის კრედიტით (რაც დამოკიდებულია ძირითადი საშუალებისთვის ტიპზე).

როდესაც 4902-4906 შესაბამის ანგარიშზე რიცხული ცვეთის თანხა გაუტოლდება შესაბამისი ძირითადი საშუალების პირვანდელ ღირებულებას და აქტივი გახდება მთლიანად გაცვეთილი, შემდგომში მასზე დარიცხული ცვეთის თანხა აღირიცხება არ აისახება.

თუ ძირითადი საშუალების გასვლისას იგი სრულად გაცვეთილი არ არის, ბანკი ძირითადი საშუალების დარჩენილი ცვეთის შესაბამის თანხას მიაკუთვნებს “მოგება- ზარალის” ანგარიშს.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც მისცემს შესაძლებლობას გააანალიზოს თითოეული ძირითადი საშუალებისათვის დარიცხული ცვეთის საანგარიშგებო პერიოდების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 491 _ არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია

ანგარიში 4911	არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია
---------------	--------------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება არამატერიალურ აქტივთა ექსპლუატაციის პერიოდში დარიცხული ამორტიზაციის თანხის აღსარიცხავად. არამატერიალური აქტივის წმინდა (ნარჩენი) ღირებულების მისაღებად არამატერიალური აქტივის ძირითადი ღირებულება მცირდება დასარიცხი ამორტიზაციის თანხით.

არამატერიალური აქტივის ამორტიზაცია დაერიცხება მისი შემენის მომენტში ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით განსაზღვრული ამორტიზაციის გრაფიკის შესაბამისად. ამორტიზაციის დარიცხვის პერიოდულობა (თვიურად, კვარტალურად, წლიურად) განისაზღვრება მენეჯმენტის შეხედულებით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპი: ბანკი არამატერიალურ აქტივებს გამოიყენებს მათი ექსპლუატაციის მთელი ვადის განმავლობაში, რომლის დროსაც ხდება მათი ამორტიზაცია.

დარიცხვათა პრინციპი: საანგარიშგებო პერიოდში დარიცხული ამორტიზაციის თანხა აღირიცხება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშებზე.

წინდახედულობის პრინციპი: არამატერიალური აქტივები ექსპლუატაციის პერიოდის განმავლობაში ექვემდებარება ამორტიზაციას მათი რეალური ღირებულების ასახვის მიზნით.

ისტორიული ღირებულების პრინციპი: არამატერიალური აქტივები აღირიცხება 2961 ანგარიშზე მათი ისტორიული ღირებულებით მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, მათი ამორტიზაციის თანხა აღირიცხება 4911 ანგარიშით. ანალიზურ აღრიცხვაში ანგარიშთა მოცემული ჯგუფები ერთმანეთთან არ დასაღწევია.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ამორტიზაციის დარიცხვა	9311 არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები	4911 არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია
არამატერიალურ აქტივთა გასვლა	4911 არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	2961 არამატერიალური აქტივები

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

თითოეული არამატერიალური აქტივისათვის ბანკი განსაზღვრავს ამორტიზაციის დარიცხვის სქემას. ამორტიზაციის თანხა, რომელიც წარმოადგენს აქტივის ღირებულების შემცირების ტოლ სიდიდეს, აღირიცხება 9311 ანგარიშის დებეტი და 4911 ანგარიშის კრედიტით.

როდესაც 4911 ანგარიშზე რიცხული ამორტიზაციის თანხა გაუტოლდება აქტივის პირვანდელ ღირებულებას, იგი ამორტიზებული გახდება და მომდევნო პერიოდში დარიცხული ამორტიზაციის თანხა აღირიცხება არ აისახება.

თუ აქტივის გასვლისას იგი სრულად ამორტიზებული არ არის, ბანკი არამორტიზებული აქტივის შესაბამის თანხას მიაკუთვნებს მოგება-ზარალის ანგარიშს.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც მას მისცემს შესაძლებლობას გააანალიზოს თითოეული არამატერიალური აქტივისათვის დარიცხული ამორტიზაცია სახეობების ჭრილში.

ანგარიშთა ჯგუფი 492 – კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაცია იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით

ანგარიში 4921	კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაცია იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით კაპიტალური დანახარჯების ღირებულების შემცირების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: საანგარიშგებო პერიოდში დარიცხული ამორტიზაციის თანხა აღირიცხება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შემოსავალ-ხარჯების ანგარიშზე.

გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპი: ამორტიზაციის ნორმა და მეთოდები უცვლელია ერთი საანგარიშო პერიოდიდან მეორემდე.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ამორტიზაციის დარიცხვა	9321 კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაციის ხარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	4921 კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაცია იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით კაპიტალური დანახარჯებისათვის ბანკი განსაზღვრავს ამორტიზაციის დარიცხვის სქემას. როდესაც 4921 შესაბამის ანგარიშზე რიცხული ამორტიზაციის თანხა გაუტოლდება იჯარით აღებული ობიექტის მიხედვით კაპიტალური დანახარჯების ღირებულებას, აქტივი მთლიანად ამორტიზებული გახდება და მასზე ამორტიზაციის დარიცხვა აღარ მოხდება. იმ შემთხვევაში, თუ ობიექტის იჯარის ვადა კაპიტალური შეკეთების საწარმოო დანახარჯების ამორტიზაციის პერიოდზე ნაკლებია და მათი ანაზღაურება არ ხდება მეიჯარის მიერ ბანკი შესაბამის თანხას მიაკუთვნებს ზარალის ანგარიშს.

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზურმა აღრიცხვამ უნდა უზრუნველყოს იჯარით აღებული თითოეული ობიექტის მიხედვით მათზე გაწეული კაპიტალური დანახარჯებისა და ამორტიზაციის ასახვა.

კაპიტალი

კლასი 50. განადგეხული კაპიტალი

ანგარიშთა ჯგუფი 500 – განადგეხული კაპიტალი

ანგარიში 5001	საქართველოს ეროვნული ბანკის საწესდებო კაპიტალი
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიში 5001 გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის საწესდებო კაპიტალის აღსარიცხავად.

ანგარიში 5002	ჩვეულებრივი აქციები
---------------	---------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

ანგარიში 5003	კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციები
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

ანგარიში 5002 გამოიყენება ჩვეულებრივი აქციებით წარმოდგენილი ბანკის სააქციო კაპიტალის აღსარიცხავად. მისი სიდიდე მიუთითებს აქციონერების მიერ ფაქტობრივად ინვესტირებულ სახსრებზე მოცემული პერიოდისათვის.

ანგარიში 5003 გამოიყენება ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციების აღსარიცხავად.

აღნიშნულ ანგარიშებზე აქციები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
კაპიტალის ფორმირება, გადიდება დამატებითი სახსრების ხარჯზე ან წინა წლების მოგების ხარჯზე	ფულადი სახსრების ანგარიშები 5102 ჩვეულებრივ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება	5002 ჩვეულებრივი აქციები
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა ნომინალური ღირებულებით	5003 კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა ნომინალურ ღირებულებაზე დაბალი ფასით	5003 კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციები	ფულადი სახსრების ანგარიშები 5102 ჩვეულებრივ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა ნომინალურ ღირებულებაზე მაღალი ფასით	5003 კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციები 5102 ჩვეულებრივ აქციათა	ფულადი სახსრების ანგარიშები

	ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება	
წინათ გამოსყიდული საკუთარი აქციების გაყიდვა ნომინალური ღირებულებით	ფულადი სახსრების ანგარიშები	5003 კონტრანგარიშ ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციები
წინათ გამოსყიდული საკუთარი აქციების გაყიდვა ნომინალურ ღირებულებაზე მაღალი ფასით	ფულადი სახსრების ანგარიშები	5003 კონტრანგარიშ ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციები. 5102 აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები
წინათ გამოსყიდული საკუთარი აქციების გაყიდვა ნომინალურ ღირებულებაზე დაბალი ფასით	ფულადი სახსრების ანგარიშები. 5102 ჩვეულებრივ აქციათა ემი-სიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება	5003 კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი ჩვეულებრივი აქციები
კაპიტალის შემცირება	5002 ჩვეულებრივი აქციები	ფულადი სახსრების ანგარიშები რეზერვების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

კაპიტალის ფორმირების ან გაზრდის დროს დაკრედიტდება 5002 ანგარიში და დადებეტდება ფულადი სახსრების ანგარიშები. იმ შემთხვევაში, თუ აქციათა პირველადი რეალიზაცია ხორციელდება ნომინალურ ღირებულებაზე მაღალი ფასით, ფასთა სხვაობა აისახება დამატებითი სახსრების 5102 ანგარიშზე.

აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრების ან გაუნაწილებელი მოგების კაპიტალიზაციის მეშვეობით კაპიტალის გაზრდის შემთხვევაში ბანკი დააკრედიტებს – 5002 ანგარიშს და დადებეტებს რეზერვების ან მოგების ანგარიშს. ნებისმიერი გადაწყვეტილება კაპიტალის გაზრდის შესახებ მიიღება დამფუძნებლების მიერ.

საკუთარი აქციების ყიდვისას, თუ ეს კანონმდებლობით ნებადართულია, ბანკი გამოსყიდული აქციების ნომინალურ ღირებულებას ასახავს 5003 კონტრანგარიშზე. საკუთარ აქციებთან დაკავშირებული მეორადი ოპერაციების (აქციების გამოსყიდვა და მათი შემდგომი გაყიდვა) ყველა შედეგი აისახება აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრების ან გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშებით.

ნებისმიერი გადაწყვეტილება საკუთარ აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების შესახებ უნდა მიიღონ დამფუძნებლებმა.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნათა დაკმაყოფილების მიზნით ბანკი შეიმუშავებს ანგარიშთა ანალიზური აღრიცხვის ისეთ სისტემას, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს მიიღოს სხვადასხვა სახის დაწვრილებითი ინფორმაცია თითოეული დამფუძნებლის კონტრაგენტთა (რეზიდენტი-არარეზიდენტი და სხვ.) შესახებ.

ანგარიში 5004	პრივილეგიური აქციები
---------------	----------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

ანგარიში 5005	კონტრანგარიში – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციები
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

ანგარიში 5004 გამოიყენება პრივილეგიური აქციებით წარმოდგენილი ბანკის სააქციო კაპიტალის აღსარიცხავად. მისი სიდიდე მიუთითებს აქციონერების მიერ ფაქტობრივად ინვესტირებულ სახსრებზე მოცემული პერიოდისათვის.

მოცემული აქციები ჩვეულებრივ აქციებთან შედარებით უპირატეს უფლებას აძლევს მათ მფლობელებს ბანკის მიერ კრედიტორების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემდეგ დარჩენილ მოგებაში/აქტივებში წილზე. ჩვეულებრივად, პრივილეგიურ აქციებს ახასიათებს წლიური ფიქსირებული დივიდენდები.

ანგარიში 5005 გამოიყენება ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციების აღსარიცხავად. აქციები აღნიშნულ ანგარიშებზე აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
კაპიტალის ფორმირება, გადიდება დამატებითი სახსრების ხარჯზე ან წინა წლების მოგების ხარჯზე	ფულადი სახსრების ანგარიშები 5104 პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება	5004 პრივილეგიური აქციები
ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა ნომინალური ღირებულებით	5005 კონტრანგარიშ-ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციები	ფულადი სახსრების ანგარიშები
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა ნომინალურ ღირებულებაზე დაბალი ფასით	5005 კონტრანგარიშ-ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციები	ფულადი სახსრების ანგარიშები. 5104 პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები

საკუთარი სახსრების გამოსყიდვა ნომინალურ ღირებულებაზე მაღალი ფასით	5005 კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციები 5104 პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ადრე გამოსყიდული საკუთარი აქციების გაყიდვა ნომინალური ღირებულებით	ფულადი სახსრების ანგარიშები	5005 კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციები
ადრე გამოსყიდული საკუთარი აქციების გაყიდვა ნომინალურ ღირებულებაზე მაღალი ფასით	ფულადი სახსრების ანგარიშები	5005 კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციები 5104 პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები
ადრე გამოსყიდული საკუთარი აქციების გაყიდვა ნომინალურ ღირებულებაზე დაბალი ფასით	ფულადი სახსრების ანგარიშები 5104 პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება	5005 კონტრანგარიშ – ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთარი პრივილეგიური აქციები
კაპიტალის შემცირება	5004 პრივილეგიური აქციები	ფულადი სახსრების ანგარიშები რეზერვების ანგარიშები დანარჩენი კრედიტორები

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

კაპიტალის ფორმირების ან გადიდების დროს ბანკი დააკრედიტებს – 5004 ანგარიშს და დაადებეტებს ფულადი სახსრების ანგარიშებს. თუ აქციათა პირველადი რეალიზაცია ხორციელდება ნომინალურ ღირებულებაზე მაღალი ფასით, სხვაობა აისახება დამატებითი საკუთარი სახსრების 5104 ანგარიშზე.

აქციების ემისიიდან მიღებული დამატებითი სახსრების ან გაუნაწილებელი მოგების კაპიტალიზაციის მეშვეობით კაპიტალის გადიდების შემთხვევაში ბანკი დააკრედიტებს – 5004 ანგარიშს და დაადებეტებს შესაბამის ანგარიშებს. ნებისმიერი გადაწყვეტილება კაპიტალის გადიდების შესახებ მიიღება დამფუძნებლების მიერ.

საკუთარი აქციების ყიდვისას, თუ ეს კანონმდებლობით ნებადართულია, ბანკი გამოსყიდული აქციების ნომინალურ ღირებულებას ასახავს 5005 კონტრანგარიშზე. საკუთარ აქციებთან დაკავშირებული მეორადი ოპერაციების (აქციების გამოსყიდვა და მათი შემდგომი გაყიდვა) ყველა შედეგი აისახება აქციების ემისიიდან მიღებული დამატებითი სახსრების ან გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშით.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მოთხოვნათა დაკმაყოფილების მიზნით ბანკი შეიმუშავებს ანგარიშთა ანალიზური აღრიცხვის ისეთ სისტემას, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს მიიღოს სხვადასხვა სახის დაწვრილებითი ინფორმაცია თითოეული დამფუძნებლის შესახებ.

კლასი 51. საემისიო კაპიტალი

ანგარიშთა ჯგუფი 510 _ საემისიო კაპიტალი

ანგარიში 5102	ჩვეულებრივ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები
ანგარიში 5104	პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მაღალი ფასით გაყიდვის შედეგად მიღებული დამატებითი სახსრების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დამატებითი საკუთარი სახსრების მიღება ჩვეულებრივი აქციებისაგან	ფულადი სახსრების ანგარიშები	5102 ჩვეულებრივ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5002 ჩვეულებრივი აქციები
დამატებითი საკუთარი სახსრების მიღება პრივილეგიური აქციებისაგან	ფულადი სახსრების ანგარიშები	5104 პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5004 პრივილეგიური აქციები
დამატებითი საკუთარი სახსრების გამოყენება	5102 ჩვეულებრივ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები 5104 პრივილეგიურ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები	ანგარიშები დამფუძნებელთა მიერ მიღებული გადაწყვეტილებისა და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

დამატებითი საკუთარი სახსრების ანგარიშთა გამოყენება შეიძლება მხოლოდ საკუთარი აქციების ემისიისა და ყიდვა-გაყიდვასთან დაკავშირებული ოპერაციების აღსარიცხავად. სააქციო კაპიტალის საერთო თანხა აქციათა ნომინალური ღირებულებით აისახება განადგურებული კაპიტალის

ანგარიშებით. სხვაობა აქციათა განთავსების ფასსა (ფულადი სახსრების ანგარიშზე აქციონერებისაგან შესულ სახსრების თანხას) და აქციათა ნომინალურ ღირებულებას (განადღებულ კაპიტალს) შორის აისახება 5102-5104 ანგარიშებით.

დამატებითი სახსრების გამოყენების წესი განისაზღვრება მოქმედი კანონმდებლობით.

მიუხედავად იმისა, დამატებითი სახსრები ფულადი სახსრების ანგარიშებზე ჩარიცხული იყო ეროვნული თუ უცხოური ვალუტით, მათი აღრიცხვა წარმოებს ეროვნული ვალუტით. უცხოური ვალუტით მიღებული დამატებითი საკუთარი სახსრების აღსარიცხავად გამოიყენება სავალუტო პოზიციის 2601, 2611 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ფინანსური ანგარიშების შედგენის მოთხოვნათა დაკმაყოფილების მიზნით ბანკი შეიმუშავებს ანგარიშთა ანალიზური აღრიცხვის ისეთ სისტემას, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს მიიღოს სხვადასხვა სახის დაწვრილებითი ინფორმაცია თითოეული დამფუძნებლის მიხედვით (მაგ., რეზიდენტები, არარეზიდენტები და სხვა).

კლასი 53. საერთო რეზერვები

ანგარიშთა ჯგუფი 530 _ საერთო რეზერვები

ანგარიში 5301	სარეზერვო ფონდი
---------------	-----------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იმ ფონდების აღსარიცხავად, რომელთა ფორმირებისა და გამოყენების წესი განისაზღვრება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით. მოცემული ფონდები წარმოადგენს მინიმალურ საგარანტიო ფონდს, რომელიც ამცირებს კრედიტორთა რისკს გაკოტრების შემთხვევაში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
რეზერვის ფორმირება	5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება	5301 სარეზერვო ფონდი
რეზერვის გამოყენება	5301 სარეზერვო ფონდი	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სარეზერვო ფონდის ფორმირებისა და გამოყენების ამსახველი ბუღალტრული გატარებები აღრიცხვაში აისახება კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად.

5. კომენტარები

ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა ანალიზური აღრიცხვის სისტემის საშუალებით გააკონტროლოს რეგულირების ყველა სახეობის სარეზერვო ფონდის მოძრაობა ცალ-ცალკე (თუ კანონმდებლობა ითვალისწინებს რამდენიმე სახეობის ფონდის ფორმირებას).

ანგარიში 5302	მიზნობრივი ფონდები
---------------	--------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იმ ფონდების აღსარიცხავად, რომელთა ფორმირებისა და გამოყენების წესი განისაზღვრება ბანკის კანონმდებლობით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
რეზერვის ფორმირება	5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება	5302 მიზნობრივი ფონდები
რეზერვის გამოყენება	5302 მიზნობრივი ფონდები	ფულადი სახსრების ანგარიშები დანარჩენი კრედიტორები

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

მიზნობრივი ფონდის ფორმირებისა და გამოყენების ამსახველი ბუღალტრული გატარებები აღრიცხვაში აისახება კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად.

5. კომენტარები

ანალიზური აღრიცხვის სისტემამ ბანკს უნდა მისცეს შესაძლებლობა, გააკონტროლოს ყველა სახეობის ფონდების მოძრაობა ცალ-ცალკე (თუ ბანკის შიდა კანონმდებლობა ითვალისწინებს რამდენიმე სახეობის ფონდების ფორმირებას).

კლასი 54. წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)

ანგარიშთა ჯგუფი 540 – წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)

ანგარიში 5401	წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)
---------------	---

აქტივ-პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიში გამოიყენება დამფუძნებელთა მიერ დამტკიცებული, წინა წლებში გაუნაწილებელი მოგების ან დაუფარავი ზარალის აღსარიცხავად. მოცემულ ანგარიშზე თანხების მოძრაობა ბანკს შეუძლია განახორციელოს მხოლოდ დამფუძნებელთა გადაწყვეტილების საფუძველზე.

ნაშთები მოცემულ ანგარიშზე ყოველთვის აღინიშნება პასივში. ზარალის შემთხვევაში ნაშთი აღინიშნება მინუსის ნიშნით.

მოგება ან ზარალი აღირიცხება ეროვნული ვალუტით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

მოგებისა და ზარალის ცალ-ცალკე აღრიცხვის პრინციპი: საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში გასული წლების მოგება ან ზარალი არ დასაღდოვდება მიმდინარე წლის ზარალთან ან მოგებასთან.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
საანგარიშგებო წლის მოგების ანგარიშიდან გაუნაწილებელი მოგების თანხის გადატანა	5501 საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)	5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)
საანგარიშგებო წლის ზარალის ანგარიშიდან დაუფარავი ზარალის ნაშთის გადატანა	5401 წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)	5501 საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გატარებები ანგარიშით განხორციელდება დამ-ფუძნებელთა გადაწყვეტილების საფუძველზე.

5. კომენტარები

ანალიზური აღრიცხვის სისტემამ ბანკს უნდა მისცეს შესაძლებლობა, გააანალიზოს გაუნაწილებელი მოგებისა და დაუფარავი ზარალის ანგარიშის მოძრაობა ოპერაციათა სახეობების ჭრილში.

კლასი 55. საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)

ანგარიშთა ჯგუფი 550 _ საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)

ანგარიში 5501	საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)
---------------	------------------------------------

აქტივ-პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

აღნიშნული ანგარიში გამოიყენება საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში მიმდინარე საანგარიშგებო წლის მოგების (ზარალის) ასახვისათვის.

ნაშთები მოცემული ანგარიშით ფინანსურ ანგარიშგებაში ყოველთვის აღინიშნება პასივში. ზარალის შემთხვევაში ნაშთი აღინიშნება მინუსის ნიშნით.
მოგება ან ზარალი აღირიცხება ეროვნული ვალუტით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

მოგებისა და ზარალის ცალ-ცალკე აღრიცხვის პრინციპი: წინა წლების მოგება ან ზარალი არ დასაღწევდება მიმდინარე წლის ზარალთან ან მოგებასთან.

დარიცხვის პრინციპი: თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკი განსაზღვრავს შემოსავლებისა და ხარჯების საერთო თანხას, მათ შორის, რეალიზებული და არარეალიზებული შემოსავლებისა და ხარჯების თანხებს.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: ყველა დარიცხული შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება იმავე პერიოდში, რომელშიც ოპერაცია გატარდა, მიუხედავად მისი მიღება-გადახდისა, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღის ჩათვლით.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
საანგარიშგებო წლის მოგების (ზარალის) ფორმირება	შემოსავლების ანგარიშები	5501 საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი) და ხარჯების ანგარიშები
საანგარიშგებო წლის მოგების (ზარალის) ფორმირება	შემოსავლების ანგარიშები და 5501 საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)	ხარჯების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

საანგარიშგებო ფინანსური წლის განმავლობაში ნაშთი 5501 ანგარიშზე კრედიტით ანგარიშგებაში ყალიბდება როგორც შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა განაყოფის ჯამური შედეგი, მიმდინარე პერიოდში შემოსავლის გადასახადის ბიუჯეტში გადასახდელის ჩათვლით.

საანგარიშგებო წლის ბოლო დღეს, შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა ანალიზური ანგარიში დაიხურება 5501 ანგარიშთან კორესპოდენციაში.

მოგება (ზარალი) აღირიცხება მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ვალუტით, იმის მიუხედავად, თუ რომელი ვალუტით ხორციელდებოდა შემოსავლების მიღება და ხარჯების გადახდა. უცხოურ ვალუტაში შემოსავლების და ხარჯების მიხედვით გადასახდელებთან დაკავშირებული ოპერაციების აღსარიცხავად გამოიყენება სავალუტო პოზიციის ანგარიშები.

5. კომენტარები

ანალიზური აღრიცხვის სისტემამ ბანკს უნდა მისცეს შესაძლებლობა, გააანალიზოს მოგებისა და ზარალის ანგარიშის მოძრაობა ოპერაციების სახეობათა მიხედვით.

კლასი 59. აქტივების გადაფასების რეზერვი

ანგარიშთა ჯგუფი 590 – აქტივების გადაფასების რეზერვი

ანგარიში 5901	ოქროს გადაფასების რეზერვი
---------------	---------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ოქროს გადაფასების შედეგად მისი ღირებულების ზრდის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ბუღალტრული მეთოდების თანამიმდევრობა: ოქროს შეფასების მეთოდი გამოიყენება მუდმივად ერთი პერიოდიდან მეორემდე, რისთვისაც საჭიროა რეალური საბაზრო ფასის ობიექტურად დადგენა და ერთი კლასის აქტივებისათვის გადაფასების რეგულარული ინტერვალებით წარმოება.

წინდახედულობის პრინციპი: გრძელვადიანი აქტივების შეფასება, ჩვეულებრივ, ხდება ისტორიული ღირებულების მიხედვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მათი გადაფასება.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: შეფასებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებების აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელსაც უკავშირდება ეს ცვლილებები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ოქროს ღირებულების გაზრდის შემთხვევაში	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო 1102 საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამო ოქრო	5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი
ოქროს ღირებულების შემცირება (როდესაც ღირებულების შემცირება ამცირებს უკვე გაზრდილ ღირებულებას)	5901 ოქროს გადაფასების რეზერვი	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო 1102 საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამო ოქრო
ოქროს ღირებულების შემცირების შემთხვევაში (როდესაც ღირებულების შემცირება არ ამცირებს უკვე გაზრდილ ღირებულებას)	9063 ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო 1102 საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამო ოქრო
ოქროს ღირებულების გაზრდა მას შემდეგ, რაც მისი ადრე შემცირების გამო მოხდა ხარჯის აღიარება (ეს თანხა უდრის ხარჯებში ადრე აღრიცხულ თანხას)	1101 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ოქრო 1102 საერთაშორისო სტანდარტების შეუსაბამო ოქრო	7063 შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

ოქროს ღირებულების გაზრდის შემთხვევაში ბანკი დაადებეტებს 1101 ან 1102 ანგარიშს და დააკრედიტებს 5901 ანგარიშს, ხოლო შემცირების შემთხვევაში დაადებეტებს 5901 ანგარიშს და დააკრედიტებს 1101 ან 1102 ანგარიშს.

იმ შემთხვევაში, თუ გადაფასების შემცირების თანხა ნაკლებია გადაფასების რეზერვში არსებულ თანხაზე ერთი და იმავე ოქროსათვის, იგი გავლენას მოახდენს რეზერვებზე. ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ღირებულების შემცირება აღირიცხება ხარჯებში (9063 ანგარიშზე). ღირებულების გაზრდით მიღებული თანხა პირვანდელი გადაფასებით შემცირების შემდეგ, რომელიც აღრიცხული იყო ხარჯებში, აღირიცხება შემოსავლებში (7063 ანგარიშზე) იმ შემთხვევაში, თუ იგი ქვითავს წინასწარ აღიარებულ შემცირებას.

5. კომენტარები

კომერციულმა ბანკმა უნდა შეიმუშაოს ობიექტურ საბაზრო ღირებულებაზე დაფუძნებული პოლიტიკა;

ბალანსის უტყუარობის მიზნით ბანკმა პერიოდულად უნდა აწარმოოს 5901 ანგარიშზე ცვლილებებისა და ნაშთების ანალიზი, რომლის მიხედვითაც გადაფასება მოხდება რეგულარული ინტერვალებით.

ანგარიში 5902	სავალუტო სახსრების გადაფასების რეზერვი
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბალანსის არაფულადი მუხლების გადაფასების სახსრების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ბუღალტრული მეთოდების თანამიმდევრობა: ბალანსის არაფულადი მუხლების შეფასების მეთოდი გამოიყენება მუდმივად ერთი პერიოდიდან მეორემდე, რისთვისაც საჭიროა საბაზრო ფასის ობიექტურად დადგენა და ერთი კლასის აქტივებისათვის გადაფასების რეგულარული ინტერვალებით წარმოება.

წინდახედულობის პრინციპი: ბალანსის არაფულადი აქტივების შეფასება, ჩვეულებრივ, ხდება ისტორიული ღირებულების მიხედვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მათი გადაფასება სავალუტო კურსის ცვლილებიდან გამომდინარე.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: შეფასებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებების აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელსაც უკავშირდება ეს ცვლილებები.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ბალანსის არაფულადი მუხლების ღირებულების გაზრდის შემთხვევაში	ბალანსის არაფულადი მუხლები	5902 სავალუტო სახსრების გადაფასების რეზერვი

ბალანსის არაფულადი მუხლების ღირებულების შემცირების შემთხვევაში (როდესაც ღირებულების შემცირება ამცირებს ადრე გაზრდილ ღირებულებას)	5902 სავალუტო სახრების გადაფასების რეზერვი	ბალანსის არაფულადი მუხლები
ბალანსის არაფულადი მუხლების ღირებულების შემცირების შემთხვევაში (როდესაც ღირებულების შემცირება არ ამცირებს ადრე გაზრდილ ღირებულებას)	8621 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	ბალანსის არაფულადი მუხლები
ბალანსის არაფულადი მუხლების გაზრდა მას შემდეგ, რაც მისი ადრე შემცირების გამო მოხდა ხარჯის აღიარება (ეს თანხა უდრის ხარჯებში ადრე აღრიცხულ თანხას)	ბალანსის არაფულადი მუხლები	6621 შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ბალანსის არაფულადი მუხლების ღირებულების გაზრდის შემთხვევაში ბანკი დაადებეტებს შესაბამის ანგარიშებს და დააკრედიტებს 5902 ანგარიშს, ხოლო შემცირების შემთხვევაში პირიქით, დაადებეტებს 5902 ანგარიშს და დააკრედიტებს შესაბამის ანგარიშებს.

იმ შემთხვევაში, თუ გადაფასების შემცირების თანხა ნაკლებია გადაფასების რეზერვში არსებულ თანხაზე, იგი გავლენას მოახდენს რეზერვებზე. ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ღირებულების შემცირება აღირიცხება ხარჯებში (8621 ანგარიშზე). ღირებულების გაზრდით მიღებული თანხა პირვანდელი გადაფასებით შემცირების შემდეგ, რომელიც აღრიცხული იყო ხარჯებში, აღირიცხება შემოსავლებში (6621 ანგარიშზე), იმ შემთხვევაში, თუ იგი ქვითავს წინასწარ აღიარებულ შემცირებას.

5. კომენტარები

ბალანსის ეტყუარობის მიზნით ბანკმა პერიოდულად უნდა აწარმოოს 5902 ანგარიშზე ცვლილებებისა და ნაშთების ანალიზი, რომლის მიხედვითაც გადაფასება მოხდება რეგულარული ინტერვალებით.

ანგარიში 5903	ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულებას და მათთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ანგარიში 5904	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი
ანგარიში 5909	დანარჩენი აქტივების გადაფასების რეზერვი

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ძირითადი საშუალებებისა და სხვა აქტივების გადაფასების თანხების აღსარიცხავად. გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსავალი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი. გადაფასების წესი განისაზღვრება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

ბუღალტრული მეთოდების თანამიმდევრობა: შეფასების მეთოდი თანამიმდევრულად გამოიყენება ერთი პერიოდიდან მეორემდე.

წინდახედულობის პრინციპი: გრძელვადიანი აქტივების შეფასება, ჩვეულებრივ, ხდება ისტორიული ღირებულების მიხედვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მათი გადაფასება ობიექტური მიზეზებით.

ოპერაციების ასახვის პრინციპი: შეფასებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებების აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელსაც უკავშირდება ეს ცვლილებები.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ღირებულების გაზრდის შემთხვევაში	2901-2906 ძირითადი საშუალებები 2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები 2921-2926 ოპერაციული ლიზინგი 2961 არამატერიალური აქტივები	5904 ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი 5909 დანარჩენი აქტივების გადაფასების რეზერვი
ღირებულების შემცირების შე-მთხვევაში (როდესაც ღირებუ-ლების შემცირება ამცირებს პირველად ზრდას)	5904 ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი 5909 დანარჩენი აქტივების გადაფასების რეზერვი	2901-2906 ძირითადი საშუალებები 2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები 2921-2926 ოპერაციული ლიზინგი 2961 არამატერიალური აქტივები
ღირებულების შემცირების შემთხვევაში (როდესაც ღირებულების შემცირება არ ამცირებს პირველად ზრდას)	9061 ზარალი ძირითად საშუალებათა გასვლიდან და გადაფასებიდან	2901-2906 ძირითადი საშუალებები 2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები 2921-2926 ოპერაციული ლიზინგი 2961 არამატერიალური აქტივები
ღირებულების გაზრდა მას შემდეგ, რაც ადრე შემცირების გამო მოხდა ხარჯის აღიარება (ის უდრის ხარჯებში ადრე აღიარებულ თანხას)	2901-2906 ძირითადი საშუალებები 2911 დაუმთავრებელი კაპიტალური დაბანდების დანახარჯები 2921-2926 ოპერაციული ლიზინგი	7061 შემოსავლები ძირითადი საშუალებების გასვლიდან და გადაფასებიდან

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ღირებულების გაზრდის შემთხვევაში ბანკი დაადებეტებს შესაბამისი აქტივის ანგარიშს და დააკრედიტებს 5904 ან 5909 ანგარიშებს, ხოლო შემცირებისას პირიქით – დებეტი 5904 ან 5909 და კრედიტი ძირითადი საშუალებების ანგარიშები.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივების ღირებულება გადაფასების შედეგად იზრდება, გაზრდის თანხით დაკრედიტდება 5904 ან 5909 ანგარიში, მაგრამ გადაფასების შედეგად მიღებული ზრდა, რომელიც ქვითავს ხარჯებში ადრე აღრიცხულ შემცირებას, აღირიცხება შემოსავალში – ანგარიში 7061, თუ აქტივის ღირებულება გადაფასების შედეგად მცირდება, შემცირება აღირიცხება ხარჯებში 9061 ანგარიშზე. ადრე შექმნილი გადაფასების რეზერვი შესაბამისი აქტივის გადაფასების შემცირებისას შემცირდება მანამდე, სანამ შემცირების თანხა არ გადააჭარბებს გადაფასების რეზერვზე არსებულ ნაშთს.

5. კომენტარები

ბალანსის სისწორის შემოწმების მიზნით ბანკმა პერიოდულად უნდა აწარმოოს 5904 და 5909 ანგარიშებზე ცვლილებებისა და ნაშთების ანალიზი.

შემოსავლები

კლასი 60. შემოსავლები სახელმწიფო სექტორიდან

ანგარიშთა ჯგუფი 600 – პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6001	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
ანგარიში 6002	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო ინსტიტუტებისა და სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით ყველა პროცენტული შემოსავლის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტი როგორც მიღებული, ისე მიუღებელი. ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) დარიცხული პროცენტების თანხისა.

წინდახედულობის პრინციპი: 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დარიცხული მიუღებელი პროცენტები ჩამოიწერება კონტრგატარებით შემოსავლების ანგარიშებიდან და გადაიტანება არასისტემურ აღრიცხვაში.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	2401-2402 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული სესხების მიხედვით	6001-6002 პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	2401-2402 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული სესხების მიხედვით,
პროცენტების ავანსად გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	4503 ავანსები (წინასწარი საავანსო პროცენტული გადასახდელების ხარჯზე)
ავანსად გადახდილი პროცენტების ჩათვლა	4503 ავანსები	2401-2402 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული სესხების მიხედვით 6001-6002 პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
კონტრგატარება 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული მიუღებელი პროცენტების მიხედვით	6001-6002 პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით	2401-2402 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული სესხების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მისაღები პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით დებეტი – 2401 – 2402 ანგარიში და კრედიტი – 6001-6002 ანგარიში.

5. კომენტარები

ბანკი შიდა საბანკო კონტროლის მიზნით, თავისი საპროცენტო განაკვეთის პოლიტიკის შესაბამისად, აწარმოებს მიღებული საპროცენტო შემოსავლების შედარებას დასაფარავ სესხებთან საშუალო საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრისათვის.

მიზანშეწონილია ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაეყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად, აგრეთვე სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების მიხედვით. ეს საშუალებას მისცემს გააანალიზოს დაბანდებული სახსრების ეფექტიანობა სფეროების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 601 – პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6011	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
ანგარიში 6012	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით

6011-6012 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6001-6002 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება ხვდასხვა სამუშაო ვალუტით და კრედიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 603 – პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისთვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6031	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
ანგარიში 6032	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო ინსტიტუტებსა და სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებს მიკუთვნებული კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით ყველა პროცენტული შემოსავლის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვის პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული შემოსავალი როგორც მიღებული, ისე მიუღებელი. მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) დარიცხული პროცენტების თანხისა.

წინდახედულობის პრინციპი: 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დარიცხული მიუღებელი პროცენტები ჩამოიწერება კონტრგატარებით შემოსავლების ანგარიშებიდან და გადაიტანება არასისტემურ აღრიცხვაში

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	2401-2402 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სექტორისათვის	6031-6032 პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული

	მიცემული სესხების მიხედვით	გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	2401-2402 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული სესხების მიხედვით,
პროცენტების წინასწარი გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	4503 ავანსები (საავანსო პროცენტული გადასახდელების სუბანგარიში)
ავანსად გადახდილი პროცენტების ჩათვლა	4503 ავანსები	2401-2402 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული სესხების მიხედვით 6031-6032 პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
კონტრგატარება 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული მიუღებელი პროცენტების მიხედვით	6031-6032 პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით	2401-2402 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული სესხების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მისაღები პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 2401-2402 და კრედიტი – 6031-6032 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკი შიდა საბანკო კონტროლის მიზნით, თავისი საპროცენტო განაკვეთის პოლიტიკის შესაბამისად, აწარმოებს მიღებული საპროცენტო შემოსავლების შედარებას დასაფარავ სესხებთან საშუალო საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრისათვის.

მიზანშეწონილია ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაეყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად, აგრეთვე სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების მიხედვით. ეს საშუალებას მისცემს გაანალიზოს დაბანდებული სახსრების ეფექტიანობა სფეროების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 604 _ პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სექტორისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით უცხოურ ვალუტით

ანგარიში 6041	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო ინსტიტუტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
ანგარიში 6042	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით

6041-6042 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6031-6032 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების

ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 606 – პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6061	სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ანგარიში 6062	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
ანგარიში 6063	პროცენტული შემოსავლები ეროვნული ბანკისათვის გამოშვებული სახელმწიფო სავალო ვალდებულებების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოყენებულ უნდა იქნეს სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით ყველა დისკონტური და პროცენტული შემოსავლის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული შემოსავალი მოცემული სახეობის ფასიანი ქაღალდების მიხედვით როგორც მიღებული, ისე მიუღებელი. მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) დარიცხული პროცენტების თანხების ადეკვატური უნდა იყოს.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
შემოსავლების აღრიცხვა	1402 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი 2406 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	6061 სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი 6062 პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

4. გატარებათა წესბის განმარტებანი

მისაღები პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აისახება 1402 ან 2406 ანგარიშების დებეტით და 6061-6062 ანგარიშების კრედიტით.

5. კომენტარები

ბანკი შიდა საბანკო კონტროლის მიზნით, თავისი საპროცენტო განაკვეთის პოლიტიკის შესაბამისად, აწარმოებს მიღებული საპროცენტო შემოსავლების შედარებას დასაფარავ სესხებთან საშუალო საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრისათვის.

მიზანშეწონილია ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად, სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების მიხედვით. ეს საშუალებას მისცემს გააანალიზოს დაბანდებული სახსრების ეფექტიანობა სფეროების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 607 – პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6071	სახელმწიფო სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ანგარიში 6072	პროცენტული შემოსავლები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

6071-6072 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6061-6062 ანგარიშებისათვის მოცემული განმარტებებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 62. შემოსავლები საბანკო და საფინანსო სექტორიდან

ანგარიშთა ჯგუფი 620 – პროცენტული შემოსავლები ბანკებში განთავსებული სახსრების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6201	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტ ბანკებში „ნოსტრო“ ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 6202	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტ ბანკებში „ნოსტრო“ ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 6203	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 6204	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 6205	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტი ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 6206	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტი ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 6209	პროცენტული შემოსავლები „ლორო“ ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება „ნოსტრო“ ანგარიშებისა დეპოზიტების, ბანკებისა და საფინანსო ინსტიტუტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით ყველა პროცენტული შემოსავლის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვითა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული შემოსავალი როგორც მიღებული, ისე მიუღებელი. დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) დარიცხული პროცენტების თანხისა.

წინდახედულობის პრინციპი: 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დარიცხული მიუღებელი პროცენტები ჩამოიწერება კონტრგატარებით შემოსავლების ანგარიშებიდან და გადაიტანება არასისტემურ აღრიცხვაში.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	2403-2404 მისაღები პროცენტები ბანკების მიმართ მოთხოვნების მიხედვით	6201-6209 პროცენტული შემოსავლები ბანკებში განთავსებული სახსრების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	2403-2404 მისაღები პროცენტები ბანკების მიმართ მოთხოვნების მიხედვით
პროცენტების ავანსად გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	4503 ავანსები (საავანსო პროცენტული გადასახდელების სუბანგარიშები)
ავანსად გადახდილი პროცენტების ჩათვლა	4503 ავანსები	2403-2404 მისაღები პროცენტები ბანკების მიმართ მოთხოვნების მიხედვით 6201-6209 პროცენტული შემოსავლები ბანკებში განთავსებული სახსრების მიხედვით
კონტრგატარება 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დარიცხული პროცენტების მიხედვით	6201-6209 პროცენტული შემოსავლები ბანკებში განთავსებული სახსრების მიხედვით	2403-2404 მისაღები პროცენტები ბანკების მიმართ მოთხოვნების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მისაღები პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 2403-2404 და კრედიტი – 6201-6209 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკი შიდა საბანკო კონტროლის მიზნით, თავისი საპროცენტო განაკვეთის პოლიტიკის შესაბამისად, აწარმოებს მიღებული საპროცენტო შემოსავლების შედარებას დასაფარავ სესხებთან საშუალო საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრისათვის.

მიზანშეწონილია ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად, აგრეთვე, სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 621 – პროცენტული შემოსავლები ბანკებში განთავსებული სახსრების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6211	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტ ბანკებში „ნოსტრო“ ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 6212	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტ ბანკებში „ნოსტრო“ ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 6213	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 6214	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტ ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 6215	პროცენტული შემოსავლები არარეზიდენტი ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 6216	პროცენტული შემოსავლები რეზიდენტი ბანკებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
ანგარიში 6219	პროცენტული შემოსავლები „ლორო“ ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით

6211-6219 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6201-6209 ანგარიშებისა ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 624 – შემოსავლები საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

ანგარიში 6241	შემოსავლები SDR-ის აქტივების მიხედვით
---------------	---------------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულებას და მასთან დაკავშირებული ოპერაციების შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

კლასი 63. შემოსავლები კომერციული სექტორიდან

ანგარიშთა ჯგუფი 630 – პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6301	პროცენტული შემოსავლები ფიზიკური პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
ანგარიში 6302	პროცენტული შემოსავლები იურიდიული პირებისათვის მიცემული

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება კომერციულ სექტორს მიკუთვნებული კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით ყველა პროცენტული შემოსავლის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტი, როგორც მიღებული, ისე მიუღებელი. დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) დარიცხული პროცენტების თანხისა.

წინდახედულობის პრინციპი: 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დარიცხული მიუღებელი პროცენტები ჩამოიწერება კონტრგატარებით შემოსავლების ანგარიშებიდან და გადაიტანება არასისტემურ აღრიცხვაში.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	2405 მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით	6301-6302 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	2405 მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
პროცენტების ავანსად გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	4503 ავანსები (საავანსო პროცენტული გადასახდელების სუბანგარიში)
ავანსად გადახდილი პროცენტების ჩათვლა	4503 ავანსები	2405 მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით 6301-6302 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
კონტრგატარება 30 დღეზე მეტი ვადით ვადაგადაცილებული მიუღებელი პროცენტების მიხედვით	6301-6302 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით	2405 მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მისაღები პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 2405 და კრედიტი – 6301-6302 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკი შიდა საბანკო კონტროლის მიზნით, თავისი საპროცენტო განაკვეთის პოლიტიკის შესაბამისად, აწარმოებს მიღებული საპროცენტო შემოსავლების შედარებას დასაფარავ სესხებთან საშუალო საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრისათვის.

მიზანშეწონილია ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაეყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად, აგრეთვე, სექტორის შიგნით მოცემული სფეროების მიხედვით, ეს საშუალებას მისცემს გაანალიზოს დაბანდებული სახსრების ეფექტიანობა სფეროების მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 631 – პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6311	პროცენტული შემოსავლები ფიზიკური პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით
ანგარიში 6312	პროცენტული შემოსავლები იურიდიული პირებისათვის მიცემული მოკლევადიანი სესხების მიხედვით

6311-6312 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6301-6302 ანგარიშებისა ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრედიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 635 – პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6351	პროცენტული შემოსავლები ფიზიკური პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
ანგარიში 6352	პროცენტული შემოსავლები იურიდიული პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება კომერციულ სექტორს მიკუთვნებული კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით ყველა პროცენტული შემოსავლის აღსაზღვრად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტი როგორც მიღებული, ისე მიუღებელი. დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) დარიცხული პროცენტების თანხისა.

წინდახედულობის პრინციპი: 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დარიცხული მიუღებელი პროცენტები ჩამოიწერება კონტრგატარებით შემოსავლების ანგარიშებიდან და გადაიტანება არასისტემურ აღრიცხვაში.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	2405 მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით	6351-6352 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	2405 მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით
პროცენტების ავანსად გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	4503 ავანსები (საავანსო პროცენტული გადასახდელების სუბ-ანგარიში)
ავანსად გადახდილი პროცენტების ჩათვლა	4503 ავანსები	2405 მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით 6351-6352 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
კონტრგატარება 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული დარიცხული პროცენტების მიხედვით	6351-6352 პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით	2405 მისაღები პროცენტები კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მისაღები პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 2405 და კრედიტი – 6351-6352 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკი შიდა საბანკო კონტროლის მიზნით, თავისი საპროცენტო განაკვეთის პოლიტიკის შესაბამისად, აწარმოებს მიღებული საპროცენტო შემოსავლების შედარებას დასაფარავ სესხებთან საშუალო საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრისათვის.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაეყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად, აგრეთვე სექტორის შიგნით აქტივებსა და

პასივებში მოცემული სფეროების მიხედვით, ეს საშუალებას მისცემს მას გააანალიზოს დაბანდებული სახსრების ეფექტიანობა სფეროების შესაბამისად.

ანგარიშთა ჯგუფი 636 – პროცენტული შემოსავლები კლიენტებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6361	პროცენტული შემოსავლები ფიზიკური პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით
ანგარიში 6362	პროცენტული შემოსავლები იურიდიული პირებისათვის მიცემული გრძელვადიანი სესხების მიხედვით

6361-6362 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6351-6352 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრედიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 637 – პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6371	კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ანგარიში 6372	პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოყენებულ უნდა იქნეს კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით ყველა დისკონტური და პროცენტული შემოსავლის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული შემოსავალი მოცემული სახეობის ფასიანი ქაღალდების მიხედვით როგორც მიღებული, ისე მიუღებელი. მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) დარიცხული პროცენტების თანხების ადეკვატური უნდა იყოს.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
შემოსავლების აღრიცხვა	1602 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ – დისკონტი	6371 კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი

	2407 მისაღები პროცენტები სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	6372 პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
--	---	--

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მისაღები პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აისახება 1602 ან 2407 ანგარიშების დებეტიტ და 6371-6372 ანგარიშების კრედიტით.

5. კომენტარები

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად, აგრეთვე სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების მიხედვით, ეს საშუალებას მისცემს მას გააანალიზოს დაბანდებული სახსრების ეფექტიანობა სფეროების შესაბამისად.

ანგარიშთა ჯგუფი 638 – პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6381	კორპორაციული სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ანგარიში 6382	პროცენტული შემოსავლები კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

6381-6382 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6371-6372 ანგარიშებისათვის მოცემული განმარტებებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრებსით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 64. საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით

ანგარიშთა ჯგუფი 640 – საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6401	საკომისიოები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის მიხედვით
ანგარიში 6402	საკომისიოები სალაროს ოპერაციებიდან
ანგარიში 6403	საკომისიოები ფულის ინკასაციისა და ტრანსპორტირებიდან
ანგარიში 6404	საკომისიოები და შემოსავლები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებისა და „ლორო“ ანგარიშების გახსნისა და წარმოების მიხედვით
ანგარიში 6405	საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული საკომუნიკაციო მომსახურებისა და გამოთვლითი ცენტრების მომსახურების მიხედვით
ანგარიში 6406	შემოსავლები საკონსულტაციო და საექსპერტო მომსახურებიდან
ანგარიში 6407	საკომისიოები და შემოსავლები დეპოზიტარული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6409	საკომისიოები და შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი / კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება მომსახურებისათვის მიღებული საკომისიოებისა და ფიქსირებული შემოსავლების აღსარიცხავად. კერძოდ, საკომისიოები ბანკთაშორის და კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშების წარმოებიდან და სხვა.

ამ ანგარიშებით არ უნდა აისახოს პროცენტული შემოსავლები სპეციალური საგადახდო საშუალებებით ანგარიშსწორებისას განთავსებული სპეციალური დეპოზიტებისა და გარანტიების მიხედვით. ასეთი შემოსავლები უნდა აისახოს 70 კლასში „შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციებისაგან“.

როგორც წესი საკომისიოები და შემოსავლები ასეთი გარიგებების მიხედვით ანაზღაურდება გარიგების დადებისას. ეს ოპერაციები დაკავშირებული არ არის დარიცხული შემოსავლების პროცედურებთან.

აუცილებლობის შემთხვევაში ბანკს შეუძლია გამოიანგარიშოს დარიცხული პროცენტები, რომლებიც უნდა აისახოს დარიცხული პროცენტების ანგარიშთა დებეტით და შემოსავლების შესაბამის ანგარიშთა კრედიტით

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
საკომისიოებისა და შემოსავლების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	6401-6409 საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

საკომისიოების და ფიქსირებული შემოსავლების მიღების შემთხვევაში შედგება გატარება დებეტი – ფულადი სახსრების ან კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები და კრედიტი 6401-6409 ანგარიშები.

5. კომენტარები

საკომისიო განაკვეთების გამოყენების სისწორის შიდა კონტროლის წესით ბანკის მიერ მიღებული პოლიტიკის შესაბამისად, ბანკმა საკომისიო შემოსავლები უნდა შეუდაროს ბრუნვებს ანგარიშების მიხედვით, რომლებზეც აისახება საკომისიოების გადახდევინებასთან დაკავშირებული ოპერაციები, ოპერაციების შემოსავლიანობის საშუალო დონის შესაფასებლად.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაეყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად.

ანგარიშთა ჯგუფი 641 – საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6411	საკომისიოები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის მიხედვით
ანგარიში 6412	საკომისიოები სალაროს ოპერაციებიდან
ანგარიში 6413	საკომისიოები ფულის ინკასაციისა და ტრანსპორტირებიდან
ანგარიში 6414	საკომისიოები და შემოსავლები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშებისა და „ლორო“ ანგარიშების გახსნისა და წარმოების მიხედვით
ანგარიში 6415	საკომისიოები და შემოსავლები გაწეული საკომუნიკაციო მომსახურებისა და გამოთვლითი ცენტრების მომსახურების მიხედვით
ანგარიში 6416	შემოსავლები საკონსულტაციო და საექსპერტო მომსახურებიდან
ანგარიში 6417	საკომისიოები და შემოსავლები დეპოზიტარული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6419	საკომისიოები და შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

6411-6419_ ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშ-თა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესხა, გატარებათა წესხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6401-6409 ანგარიშებისა ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრედიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 65. დივიდენდები

ანგარიშთა ჯგუფი 650 – დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6501	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 20 პროცენტზე ნაკლებს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
ანგარიში 6502	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 20-50 პროცენტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
ანგარიში 6503	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 50 პროცენტზე მეტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ბანკის ფასიანი ქაღალდების საინვესტიციო პორტფელით მისაღები დივიდენდების მიხედვით ყველა შემოსავლის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციებით მისაღები დივიდენდების მიხედვით აღირიცხება იმ პერიოდის ანგარიშგებაში, რომელსაც ის ეკუთვნის.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დივიდენდების დარიცხვა	2461-2463 მისაღები დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით	6501-6503 დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით
დივიდენდების გადახდა	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	2461-2463 მისაღები დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

მისაღები დარიცხული დივიდენდების გამოანგარიშება ხორციელდება პერიოდულად აისახება გატარებით: დებეტი – 2461-2463 და კრედიტი – 6501-6503 ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკი შიდა საბანკო კონტროლის მიზნით, აწარმოებს დივიდენდებიდან მიღებული შემოსავლების შედარებას ინვესტიციათა საშუალო ნაშთთან ინვესტიციათა შემოსავლიანობის საშუალო დონის შესაფასებლად.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაეყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად, აგრეთვე სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების მიხედვით, ეს საშუალებას მისცემს მას გააანალიზოს დაბანდებული სახსრების ეფექტიანობა სფეროების შესაბამისად.

ანგარიშთა ჯგუფი 651 – დივიდენდები საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში ინვესტიციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6511	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 20 პროცენტზე ნაკლებს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
ანგარიში 6512	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 20-50 პროცენტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში
ანგარიში 6513	დივიდენდები ინვესტიციების მიხედვით, რომლებიც შეადგენს 50 პროცენტზე მეტს საწარმოთა საწესდებო კაპიტალში

6511-6513 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა, გატარებათა წუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6501-6503 ანგარიშებისა ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით. სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 66. შემოსავლები დილინგური ოპერაციებიდან

ანგარიშთა ჯგუფი 660 – შემოსავლები დილინგური ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6601	შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6602	შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული

	ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6603	შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოყენებულ უნდა იქნეს ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით შემოსავლების აღსარიცხავად:

- ა) საბაზრო ღირებულებით გადაფასების მეთოდოლოგიის გამოყენებით გადაფასებული ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით დარიცხული შემო-სავლების,
- ბ) დილინგური ოპერაციების შედეგად ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლების.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: შემოსავლები დილინგური ოპერაციებიდან ანგარიშგებაში უნდა აღირიცხოს იმ პერიოდში, რომელსაც ის ეკუთვნის.

წინდახედულობის პრინციპი: ფასიანი ქაღალდების გაუფასურების შემთხვევაში უნდა აღირიცხოს მისი რეალური საბაზრო ღირებულება.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დილინგური ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით	1501-1503 ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	6601-6603 შემოსავლები დილინგური ოპერაციების მიხედვით
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1501-1503 ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის 6601-6603 შემოსავლები დილინგური ოპერაციების მიხედვით

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

ფასიანი ქაღალდების საბაზრო ღირებულებით შეფასებისა და გადაფასების შედეგების ასახვის მეთოდოლოგია აღწერილია შესაბამის საბალანსო ანგარიშთა განაყოფებში.

საბაზრო ღირებულებით გადაფასების ყველა შედეგი ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციამდე უნდა აისახოს შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშებზე.

5. კომენტარები

ბანკის მიერ მიღებული სადილინგო პოლიტიკის რეალიზაციის შიდა კონტროლის წესით ბანკმა შემოსავლები დილინგური ოპერაციებიდან უნდა შეუდაროს ბალანსზე ფასიანი ქაღალდების ღირებულების საშუალო ნაშთს ოპერაციათა საშუალო შემოსავლიანობის დონის შესაფასებლად.

ანგარიში 6604	შემოსავლები უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: შემოსავლები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან ანგარიშგებაში უნდა აღირიცხოს იმ პერიოდში, რომელსაც ის ეკუთვნის.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციების შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ვალუტის ყიდვა-გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი	6604 შემოსავლები უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის დროს მიღებული რეალიზებული შემოსავლები გატარდება 6604 ანგარიშის კრედიტში, სავალუტო პოზიციის კონტრფასის ანგარიშის კორესპონდენციით.

5. კომენტარი

აღნიშნული ანგარიშის უფრო ვრცელი დახასიათება და მუშაობის პრინციპები მოცემულია 2601 ანგარიშის განმარტებებში

ანგარიშთა ჯგუფი 661 – შემოსავლები დილინგური ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6611	შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6612	შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6613	შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

6611-6613 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6601-6603 ანგარიშებისათვის მოცემული განმარტებებისა ვალუტის სხვაობის გარდა

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომლის წარმოება უნდა ხორციელდებოდეს სხვადასხვა სამუშაო ვალუტებში და კრეზსით ბალანსში ფასდებოდეს მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ყველა გატარება შემოსავლების ანგარიშებზე აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით.

ანგარიშთა ჯგუფი 662 – შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასების მიხედვით

ანგარიში 6621	შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

ეს ანგარიშები გამოყენებულ უნდა იქნეს სავალუტო პოზიციის გადაფასებისაგან მიღებული შემოსავლების ასახვისათვის.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვითა პრინციპი: არარეალიზებული მოგება ან ზარალი ვალუტის გაცვლის ოპერაციებიდან უნდა აისახოს შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშებზე იმ პერიოდში, რომელსაც ის ეკუთვნის, მათი რეალიზაციის დროის მიუხედავად.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სავალუტო პოზიციის ანგარიშთა გადაფასება (მოგება)	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი	6621 შემოსავლები უცხოურ ვალუტის გადაფასებიდან

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

გაცვლის ოპერაციების მიხედვით არარეალიზებული მოგების (ზარალის) შეფასების მეთოდოლოგიასთან დაკავშირებული განმარტებანი აღწერილია განაყოფებში „სავალუტო პოზიცია გაცვლის ოპერაციების მიხედვით“.

5. კომენტარები

ბანკის მიერ მიღებული პოლიტიკის რეალიზაციის შიდა კონტროლის წესით ბანკმა უნდა გააანალიზოს შემოსავლები და ხარჯები ღია სავალუტო პოზიციების მდგომარეობასთან შედარებით ოპერაციათა შემოსავლიანობისა და ლიკვიდურობის მდგომარეობის შესაფასებლად.

კლასი 69. შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციებიდან

ანგარიშთა ჯგუფი 690 – შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 6901	შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6902	შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6903	შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ფასიანი ქაღალდების საინვესტიციო პორტფელის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) აღსარიცხავად.

ამ შემთხვევაში შემოსავლები წარმოადგენს სხვაობას ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციის ფასსა და მის წმინდა ღირებულებას შორის.

მოცემული ანგარიშების გამოყენება არ შეიძლება მატერიალურ და არამატერიალურ აქტივთა რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: შემოსავლები საინვესტიციო ქაღალდების რეალიზაციიდან ანგარიშგებაში აღირიცხება იმ პერიოდში, რომელსაც ის ეკუთვნის.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
შემოსავლების მიღება საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციიდან	ფულადი სახსრების ანგარიშები	1401, 1403, 1601, 1603, 2001-2003 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 6901-6903 შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციებიდან

4. გატარებათა წესხის განმარტებანი

ინვესტიციების რეალიზაციის შემთხვევაში დადებეტდება ფულადი სახსრების ანგარიში, ან კლიენტის ანგარიშები და დაკრედიტდება ის ანგარიში, რომელშიც ჩაწერილია ინვესტიცია. რეალიზაციიდან შემოსავლები შეიტანება 6901-6903 ანგარიშების კრედიტში. თუ სარეალიზაციო აქციებზე დარიცხული და ჩართული იყო გასანაღდებლად დივიდენდების რეალიზაციის ფასი, დაკრედიტდება დარიცხვის ანგარიში 2461-2463.

5. კომენტარები

შიდა კონტროლის მიზნით ბანკმა უნდა გააანალიზოს შემოსავლები საინვესტიციო ქაღალდების გაყიდვიდან დივიდენდების მიხედვით შემოსავლებთან და ბალანსზე ფასიანი ქაღალდების ღირებულების საშუალო ნაშთთან შედარებით ოპერაციათა შემოსავლიანობის საშუალო დონის შესაფასებლად.

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, მოახდინოს დაკავშირებულ კომპანიათა ჯგუფში აქციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლების ცალ-ცალკე ინდენტიფიკაცია იმისათვის, რომ შეიძლებოდეს ამ თანხების დასაღწეობა კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ანგარიშთა ჯგუფი 691 – შემოსავლები საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 6911	შემოსავლები აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6912	შემოსავლები სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 6913	შემოსავლები კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

6911-6913 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესი, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 6901-6903 ანგარიშებისა, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრედიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 70. შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციებიდან

ანგარიშთა ჯგუფი 703 – შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 7031	შემოსავლები ბროკერული ოპერაციებიდან
ანგარიში 7032	შემოსავლები ფაქტორინგული ოპერაციებიდან
ანგარიში 7033	შემოსავლები ოპერაციული ლიზინგიდან
ანგარიში 7034	შემოსავლები ფინანსური ლიზინგიდან
ანგარიში 7035	შემოსავლები გარანტიების მიხედვით
ანგარიში 7036	შემოსავლები სპეციალური დეპოზიტებიდან
ანგარიში 7039	შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციებიდან

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება დანარჩენი საბანკო ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავლების აღსარიცხავად.

აუცილებლობის შემთხვევაში ბანკმა უნდა გამოიანგარიშოს დარიცხული შემოსავლები, რომლებიც უნდა აისახოს დარიცხული პროცენტების ანგარიშის დებეტი და შემოსავლების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტით

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესი

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
შემოსავლების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	7031-7039 შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციებიდან

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

შემოსავლების მიღების შემთხვევაში დადებულდება – ფულადი სახსრების ან კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები და დაკრედიტდება 7031-7039 ანგარიშები.

5. კომენტარები

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაეყოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად.

ფასების მექანიზმის გამოყენების სისწორის შიდა კონტროლის მიზნით ბანკმა უნდა გააანალიზოს შემოსავლები ამ ოპერაციების მიხედვით ხარჯებთან შედარებით მათი ეფექტიანობის დონის შესაფასებლად.

ანგარიშთა ჯგუფი 704 _ შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 7041	შემოსავლები ბროკერული ოპერაციებიდან
ანგარიში 7042	შემოსავლები ფაქტორინგული ოპერაციებიდან
ანგარიში 7043	შემოსავლები ოპერაციული ლიზინგიდან
ანგარიში 7044	შემოსავლები ფინანსური ლიზინგიდან
ანგარიში 7045	შემოსავლები გარანტიების მიხედვით
ანგარიში 7046	შემოსავლები სპეციალური დეპოზიტებიდან
ანგარიში 7049	შემოსავლები დანარჩენი საბანკო ოპერაციებიდან

7041-7049 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 7031-7039 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით. სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 706 _ შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით, ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 7061	შემოსავლები ძირითადი საშუალებების გასვლიდან და გადაფასებიდან
ანგარიში 7062	შემოსავლები სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლიდან და გადაფასებიდან
ანგარიში 7063	შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან და გადაფასებიდან
ანგარიში 7064	სალაროს ზედმეტობა
ანგარიში 7065	მიღებული ჯარიმები და საურავები
ანგარიში 7066	შემოსავლები ბანკის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული ფულადი და ძირითადი საშუალებებიდან, მატერიალურ და არამატერიალური აქტივებიდან
ანგარიში 7067	შემოსავლები გასული წლების ოპერაციებიდან
ანგარიში 7069	შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციებიდან

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება დანარჩენი ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავლების, ჯარიმებისა და სალაროს გამოვლენილი ზედმეტობის და აგრეთვე გასული წლების ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავლების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება აღრიცხვის შესაბამისი პრინციპები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
შემოსავლების მიღება	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები	7061-7069 შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციებიდან

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

დანარჩენი ოპერაციებიდან შემოსავლების მიღების შემთხვევაში დადებულდება ფულადი სახსრების ან კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები და დაკრედიტდება 7061-7069 ანგარიშები.

5. კომენტარები

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული შემოსავლები დაეოს რეალიზებულ და არარეალიზებულ შემოსავლებად.

ფასების მექანიზმის გამოყენების სისწორის შიდა კონტროლის წესით ბანკმა უნდა გააანალიზოს შემოსავლები ამ ოპერაციებიდან აღნიშნული ჩამონათვალის მიხედვით ხარჯებთან შედარებით მათი ეფექტიანობის დონის შესაფასებლად.

ანგარიშთა ჯგუფი 707 – შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 7071	შემოსავლები ძირითადი საშუალებათა გასვლიდან
ანგარიში 7072	შემოსავლები სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლიდან
ანგარიში 7073	შემოსავლები ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლიდან
ანგარიში 7074	სალაროს ზედმეტობა
ანგარიში 7075	მიღებული ჯარიმები და საურავები
ანგარიში 7076	შემოსავლები ბანკის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული ფულადი და ძირითადი საშუალებებიდან, მატერიალურ და არამატერიალურ აქტივებიდან
ანგარიში 7077	შემოსავლები გასული წლების ოპერაციებიდან
ანგარიში 7079	შემოსავლები დანარჩენი ოპერაციებიდან

7071-7079 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 7061-7069 ანგარიშების ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, სადაც გატარებები აისახება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, შემოსავლების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით. სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 76. გაუთვალისწინებელი შემოსავალი

ანგარიშთა ჯგუფი 760 – გაუთვალისწინებელი შემოსავლები

ანგარიში 7601	გაუთვალისწინებელი შემოსავლები
---------------	-------------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობისათვის არატიპური შემოსავლების აღსარიცხავად. მსგავს საქმიანობას ბანკი ახორციელებს არარეგულარულად და იშვიათად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ყოველდღიური საქმიანობისათვის არატიპური მოგება	ნებისმიერი კლასის ანგარიში რეზერვების ანგარიშის გარდა	7601 გაუთვალისწინებელი შემოსავლები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გაუთვალისწინებელი შემოსავლების ხასიათის შემოსავალი წარმოიქმნება არც ისე ხშირად. მოცემული ანგარიში გამოიყენება მხოლოდ მსხვილი ოპერაციების აღსარიცხავად.

ბუღალტრულ გატარებათა გამოყენება გაუთვალისწინებელი შემოსავლების აღსარიცხავად დამოკიდებულია იმაზე, თუ რომელი ოპერაცია რეგისტრირდება. ყველა შემთხვევაში შემოთავაზებული გატარებები განხილულ უნდა იქნეს უმაღლეს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტორებთან.

გაუთვალისწინებელი შემოსავლების მაგალითად შეიძლება ჩაითვალოს მოგების მიღება ფინანსური ოპერაციის ჩატარების შედეგად. მსგავსი მოგება განმეორებადი არ არის. მისი მიღებისას დაკრედიტდება 7601 ანგარიში.

გაუთვალისწინებელი შემოსავლების მეორე მაგალითი: ბანკის გადაწყვეტილება შენობის რეალიზაციისა და მყიდველისაგან მისი იჯარით აღების შესახებ. ასეთი გარიგების შედეგს წარმოადგენს დიდი სარეალიზაციო მოგება. თავისი გადაწყვეტილებით ბანკი ამ მოგებას გაატარებს როგორც გაუთვალისწინებელ შემოსავალს და მას არ ასახავს როგორც ჩვეულებრივ მოგებას. ამ შემთხვევაში ბანკი მოახდენს ანგარიშსწორებას შენობის ანგარიშებზე ნაშთების მიხედვით და მოგებას გაატარებს შემდეგი კორესპონდენციით: დებეტი – ფულადი სახსრების ანგარიში და კრედიტი – 7601 გაუთვალისწინებელი შემოსავლები, ერთდროულად: დებეტი – 4902 შენობა-ნაგებობების ცვეთა და კრედიტი – 2902 შენობა-ნაგებობები.

5. კომენტარები

ინფორმაცია გაუთვალისწინებელი შემოსავლების წარმოქმნის შესახებ ბანკმა უნდა შეიტანოს წლიური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებებში.

ხარჯები

კლასი 80. სახელმწიფო სექტორის ხარჯები

ანგარიშთა ჯგუფი 800 – პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო სექტორის მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8001	პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 8002	პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო ინსტიტუტებისა და სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიკუთვნებულ კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით ყველა პროცენტული ხარჯის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული ხარჯი როგორც გადახდილი, ისე გადაუხდელო, მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) პერიოდში დარიცხული თანხისა.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
პროცენტების დარიცხვა	8001-8002 პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო სექტორის მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით	4401-4402 გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო სექტორიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	4401-4402 გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო სექტორიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები

4. გატარებათა წესბის განმარტებანი

გადასახდელი პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 8001-8002 და კრედიტი – 4401-4402.

5. კომენტარები

შიდა კონტროლის მიზნით ბანკი ხარჯებს პროცენტების მიხედვით შეუდარებს მიმდინარე ანგარიშებზე არსებულ საშუალო ნაშთს საშუალო საპროცენტო განაკვეთის დონის შესაფასებლად.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაეყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 801 – პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო სექტორის მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8011	პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 8012	პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით

8011-8012 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8001-8002 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომლის წარმოება ხორციელდება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრებსით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ხარჯების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 805 – პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო სექტორის დეპოზიტების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8051	პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო ინსტიტუტების დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 8052	პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა დეპოზიტების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება სახელმწიფო ინსტიტუტებისა და სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისათვის მიკუთვნებულ კლიენტთა ვადიანი დეპოზიტების მიხედვით ყველა პროცენტული ხარჯის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი : მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული ხარ-ჯი დეპოზიტების მიხედვით როგორც გადახდილი, ისე გადაუხდილი. მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) პერიოდში დარიცხული თანხისა.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	8051-8052 პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო სექტორის დეპოზიტების მიხედვით	4401-4402 გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო სექტორის მოზიდული სახსრების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	4401-4402 გადასახდელი პროცენტები სახელმწიფო სექტორის მოზიდული სახსრების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

გადასახდელი პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 8501-8502 ანგარიშების და კრედიტი – 4401-4402 ანგარიშები.

5. კომენტარები

შიდა კონტროლის მიზნით ბანკი ხარჯებს პროცენტების მიხედვით შეუდარებს მიმდინარე ანგარიშებზე არსებულ საშუალო ნაშთს საშუალო საპროცენტო განაკვეთის დონის შესაფასებლად.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაეყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 806 _ პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო სექტორის დეპოზიტების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8061	პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო ინსტიტუტების დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 8062	პროცენტული ხარჯები სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა დეპოზიტების მიხედვით

8061-8062 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა, გატარებათა წუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8051-8052 ანგარიშების, ვალუტით სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით. რომლის წარმოება ხორციელდება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით. ხარჯების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტის, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 81. ხარჯები საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

ანგარიშთა ჯგუფი 810 _ პროცენტული ხარჯები საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8101	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ანგარიში 8102	პროცენტული ხარჯები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება პროცენტების გადახდის, აგრეთვე ბანკის მიერ გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების დისკონტის ამორტიზაციის ხარჯების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული ხარჯი აღნიშნულ სახეობათა ფასიანი ქაღალდების მიხედვით როგორც გადახდილი, ისე გადასახდელი. ამ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) პერიოდში დარიცხული თანხისა.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	8101 საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი 8102 პროცენტული ხარჯები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	3802 საკუთარი ფასიანი ქაღალდების კონტრანგარიშ-დისკონტი 4407 გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	4407 გადასახდელი პროცენტები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გადასახდელი პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით დებეტი – 8101-8102 და კრედიტი – 4406 ან 3802 ანგარიშები.

5. კომენტარები

შიდა კონტროლის მიზნით ბანკი ხარჯებს პროცენტების მიხედვით შეუდარებს გამოშვებული ფასიანი ქაღალდების მიხედვით დაუფარავი დავალიანების საშუალო ნაშთს საშუალო საპროცენტო განაკვეთის დონის შესაფასებლად.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 811 – პროცენტული ხარჯები საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8111	საკუთარი სავალო დისკონტური ფასიანი ქაღალდების დისკონტი
ანგარიში 8112	პროცენტული ხარჯები საკუთარი სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით

8111-8112 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8101-8102 ანგარიშებისა, ვალუტაში სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომლის წარმოება ხორციელდება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით. ხარჯების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტის, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 812 _ სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8121	სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
ანგარიში 8122	კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოყენებულ უნდა იქნეს მეორად ბაზარზე ფასიანი ქაღალდების მიმდინარე ღირებულებაზე მეტი ფასით ყიდვის დროს წარმოშობილი პრემიის ამორტიზაციის ხარჯების აღსარიცხად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: პრემიის ხარჯების ამორტიზაცია უნდა მოხდეს აღნიშნულ სახეობათა ფასიანი ქაღალდების მიხედვით იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი ეკუთვნიან, გადახდის ვადის მიუხედავად.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
პრემიის ამორტიზაცია	8121 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია 8122 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია	1405 სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია 1605 კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების ყიდვის დროს წარმოშობილი პრემიის ამორტიზაცია უნდა მოხდეს ფასიანი ქაღალდების ფლობის მთელი პერიოდის განმავლობაში 8121-8122 ანგარიშების დებეტში და 1405-1605 ანგარიშების კრედიტში ასახვით.

5. კომენტარები

ბანკმა უნდა შეიმუშაოს შემოსავლების და ხარჯების დარიცხვის ერთიანი პოლიტიკა, რის მიხედვითაც პრემიის ამორტიზაციას მოახდენს ყოველდღიურად ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მაინც.

ანგარიშთა ჯგუფი 813 _ სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8131	სახელმწიფო სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
---------------	--

ანგარიში 8132	კორპორაციული სავალო კუპონური ფასიანი ქაღალდების პრემია
---------------	--

8131-8132 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესსა, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8121-8122 ანგარიშებისათვის მოცემული პრინციპებისა, ვალუტით სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომლის წარმოება უნდა განხორციელდეს სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზით ბალანსში ფასდებოდეს მიმდინარე ოფიციალური კურსით. ყველა გატარება ხარჯების ანგარიშებზე აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით.

კლასი 82. საბანკო – საფინანსო სექტორის ხარჯები

ანგარიშთა ჯგუფი 820 – პროცენტული ხარჯები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8201	პროცენტული ხარჯები არარეზიდენტი ბანკების "ლორო" ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 8202	პროცენტული ხარჯები რეზიდენტი ბანკების "ლორო" ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 8203	პროცენტული ხარჯები არარეზიდენტი ბანკების დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 8204	პროცენტული ხარჯები რეზიდენტი ბანკების დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 8205	პროცენტული ხარჯები არარეზიდენტი ბანკებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
ანგარიში 8206	პროცენტული ხარჯები რეზიდენტი ბანკებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
ანგარიში 8207	პროცენტული ხარჯები საქართველოს ეროვნული ბანკისაგან მიღებული სესხების მიხედვით
ანგარიში 8209	პროცენტული ხარჯები "ნოსტრო" ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება "ლორო" ანგარიშებისა და ბანკებისაგან მიღებული სესხებისა და დეპოზიტების მიხედვით ყველა პროცენტული ხარჯის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული ხარჯი როგორც გადახდილი, ისე გადასახდელი. მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) პერიოდში ასახული თანხისა.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესსა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტის დარიცხვა	8201-8209 პროცენტული ხარჯები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით	4403-4404 გადასახდელი პროცენტები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით
პროცენტის გადახდა	4403-4404 გადასახდელი პროცენტები	ფულადი სახსრების ანგარიშები

	ბანკებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით	
--	--	--

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გადასახდელი პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 8201-8209 და კრედიტი – 4403-4404.

5. კომენტარები

შიდა კონტროლის მიზნით ბანკი ხარჯებს პროცენტების მიხედვით შეუდარებს სესხების მიხედვით დაუფარავი დავალიანების საშუალო ნაშთს საშუალო საპროცენტო განაკვეთის დონის შესაფასებლად.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 821 – პროცენტული ხარჯები ბანკებიდან მოზიდული სახსრების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8211	პროცენტული ხარჯები არარეზიდენტი ბანკების "ლორო" ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 8212	პროცენტული ხარჯები რეზიდენტი ბანკების "ლორო" ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 8213	პროცენტული ხარჯები არარეზიდენტი ბანკების დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 8214	პროცენტული ხარჯები რეზიდენტი ბანკების დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 8215	პროცენტული ხარჯები არარეზიდენტი ბანკებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
ანგარიში 8216	პროცენტული ხარჯები რეზიდენტი ბანკებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
ანგარიში 8219	პროცენტული ხარჯები "ნოსტრო" ანგარიშებზე ოვერდრაფტების მიხედვით

8211-8219 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8201-8209 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომლის წარმოება ხორციელდება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრებსით ბალანსში ფასდება მიმდი-ნარე ოფიციალური კურსით, ხარჯების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 822 – პროცენტული ხარჯები საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8221	პროცენტული ხარჯები სსფ-ს ვალდებულებების მიხედვით
ანგარიში 8222	პროცენტული ხარჯები საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
ანგარიში 8223	პროცენტული ხარჯები არარეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
ანგარიში 8224	პროცენტული ხარჯები რეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით ყველა პროცენტული ხარჯის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება ყველა დარიცხული პროცენტული ხარჯი როგორც გადახდილი, ისე გადასახდელი. მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) პერიოდში ასახული თანხისა.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	8221-8224 პროცენტული ხარჯები საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით	4406, 4408 გადასახდელი პროცენტები საფინანსო და სსფ-ს ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	4406, 4408 გადასახდელი პროცენტები საფინანსო და სსფ-ს ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

გადასახდელი პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 8221-8224 და კრედიტი – 4406, 4408.

5. კომენტარები

შიდა კონტროლის მიზნით ბანკი ხარჯებს პროცენტების მიხედვით შეუდარებს სესხების მიხედვით დაუფარავი დავალიანების საშუალო ნაშთს საშუალო საპროცენტო განაკვეთის დონის შესაფასებლად.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაეყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 823 – პროცენტული ხარჯები საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8231	პროცენტული ხარჯები სსფ-ს ვალდებულებების მიხედვით
ანგარიში 8232	პროცენტული ხარჯები საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
ანგარიში 8233	პროცენტული ხარჯები არარეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით

ანგარიში 8234	პროცენტული ხარჯები რეზიდენტი საფინანსო ორგანიზაციებიდან მიღებული სესხების მიხედვით
---------------	--

8231-8234 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8221-8224 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომლის წარმოება ხორციელდება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზიტით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ხარჯების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 83. კომერციული სექტორის ხარჯები

ანგარიშთა ჯგუფი 830 _ პროცენტული ხარჯები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8301	პროცენტული ხარჯები ფიზიკურ პირთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 8302	პროცენტული ხარჯები იურიდიულ პირთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება:

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება კომერციულ სექტორს მიკუთვნებულ კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით ყველა პროცენტული ხარჯის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები:

დარიცხვათა პრინციპები: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით ყველა დარიცხული პროცენტული ხარჯი როგორც გადახდილი, ისე გადასახდელი. მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) პერიოდში დარიცხული თანხისა.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	8301-8302 პროცენტული ხარჯები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით	4405 გადასახდელი პროცენტები კლიენტთა მოზიდული სახსრების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	4405 გადასახდელი პროცენტები კლიენტთა მოზიდული სახსრების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გადასახდელი პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 8301-8302 და კრედიტი – 4403.

5. კომენტარები

შიდა კონტროლის მიზნით ბანკი ხარჯებს პროცენტების მიხედვით შეუდარებს მიმდინარე ანგარიშებზე საშუალო ნაშთს საშუალო საპროცენტო განაკვეთის დონის შესაფასებლად ბანკის მიერ მიღებული საპროცენტო პოლიტიკის შესაბამისად საპროცენტო განაკვეთების გამოყენების სისწორისადმი შიდა კონტროლის წესით.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაეყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 831 – პროცენტული ხარჯები კლიენტთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8311	პროცენტული ხარჯები ფიზიკურ პირთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით
ანგარიში 8312	პროცენტული ხარჯები იურიდიულ პირთა მიმდინარე ანგარიშების მიხედვით

8311-8312 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8301-8302 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც ხორციელდება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრებსით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ხარჯების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 835 – პროცენტული ხარჯები კლიენტთა დეპოზიტების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8351	პროცენტული ხარჯები ფიზიკურ პირთა დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 8352	პროცენტული ხარჯები იურიდიულ პირთა დეპოზიტების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება:

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება კომერციულ სექტორს მიკუთვნებულ კლიენტთა დეპოზიტების მიხედვით ყველა პროცენტული ხარჯის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები:

დარიცხვათა პრინციპები: მოცემულ ანგარიშებზე აღირიცხება დეპოზიტების მიხედვით ყველა დარიცხული პროცენტული ხარჯი როგორც გადახდილი, ისე გადასახდელი. მოცემულ ანგარიშებზე ასახული დარიცხული პროცენტების თანხა ადეკვატურია პროცენტების ბოლო გადახდის

მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო დღემდე (ჩათვლით) პერიოდში დარიცხული თანხისა.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
პროცენტების დარიცხვა	8351-8352 პროცენტული ხარჯები კლიენტთა დეპოზიტების მიხედვით	4405 გადასახდელი პროცენტები კლიენტთა მოზიდული სახსრების მიხედვით
პროცენტების გადახდა	4405 გადასახდელი პროცენტები კლიენტთა მოზიდული სახსრების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები კლიენტთა ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი:

გადასახდელი პროცენტები გამოიანგარიშება პერიოდულად და აისახება გატარებით: დებეტი – 8351-8352 და კრედიტი – 4405.

5. კომენტარები

შიდა კონტროლის მიზნით ბანკი ხარჯებს პროცენტების მიხედვით შეუდარებს დეპოზიტების მიხედვით დავალიანების საშუალო ნაშთს საშუალო საპროცენტო განაკვეთის დონის შესაფასებლად ბანკის მიერ მიღებული საპროცენტო პოლიტიკის შესაბამისად საპროცენტო განაკვეთების გამოყენების სისწორისადმი შიდა კონტროლის წესით.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაეყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 836 – პროცენტული ხარჯები კლიენტთა დეპოზიტების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8361	პროცენტული ხარჯები ფიზიკურ პირთა დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 8362	პროცენტული ხარჯები იურიდიულ პირთა დეპოზიტების მიხედვით

8361-8362 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8351-8352 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც ხორციელდება სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრებსით ბალანსში ფასდება მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ხარჯების ანგარიშებზე ყველა გატარება აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 84. გადახდილი საკომისიოები გაწეული მომსახურების მიხედვით

ანგარიშთა ჯგუფი 840 – საკომისიოები და ხარჯები გაწეული მომსახურების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8401	საკომისიოები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის მიხედვით
ანგარიში 8402	საკომისიოები სალაროს ოპერაციებიდან

ანგარიში 8403	ფულის ინკასაციისა და ტრანსპორტირების ხარჯები
ანგარიში 8404	”ნოსტრო“ ანგარიშების გახსნისა და წარმოების საკომისიოები და ხარჯები
ანგარიში 8405	საკომუნიკაციო მომსახურებისა და გამოთვლითი ცენტრების მიერ მომსახურების საკომისიოები და ხარჯები
ანგარიში 8406	საკონსულტაციო და საექსპერტო მომსახურების ხარჯები
ანგარიში 8407	საკომისიოები და ხარჯები დეპოზიტარული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8408	აუდიტორული მომსახურების ხარჯები
ანგარიში 8409	დანარჩენი საკომისიოები და ხარჯები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება გაწეული მომსახურების მიხედვით საკომისიოებისა და ფიქსირებული ხარჯების აღსარიცხავად.

მოცემულ ანგარიშებზე არ აღირიცხება პროცენტული ხარჯები სპეციალური საგადახდო საშუალებებით ანგარიშსწორებისას განთავსებული ბლოკირებული დეპოზიტებისა და გაწეული მომსახურების მიხედვით. ასეთი ხარჯები აღირიცხება 90 კლასში “ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით” შემადგენლობაში.

როგორც წესი, საკომისიოებსა და ხარჯებს ასეთი გარიგებების მიხედვით გადახდევინებენ გარიგების გაფორმებისას და ეს ოპერაციები არ არის დაკავშირებული დარიცხვის პროცედურებთან.

იმ შემთხვევაში, როცა ეს აუცილებელია, ბანკს შეუძლია გამოიანგარიშოს დარიცხული ხარჯები, რომლებიც უნდა აისახოს: დებეტი – 8401-8409 და კრედიტი – ანგარიში 4409.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: საკომისიოები და ხარჯები გაწეული მომსახურების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, მიუხედავად გადახდის ვადისა.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
საკომისიოებისა და ხარჯების გადახდა	8401-8409 საკომისიოები და ხარჯები გაწეული მომსახურების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

გაწეული მომსახურების საკომისიოების და ხარჯების წარმოშობისას შედგება გატარება: დებეტი – 8401-8409 და კრედიტი – ფულადი სახსრები.

5. კომენტარები

კონტროლის მიზნით ბანკი საკომისიო ხარჯებს შეუდარებს შესაბამისი ანგარიშების საშუალო ნაშთებს, რომლის მიხედვითაც გადაიხდის საკომისიოებს, ოპერაციათა საშუალო შემოსავლიანობის დონის შესაფასებლად.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაეყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 841 – საკომისიოები და ხარჯები გაწეული მომსახურების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8411	საკომისიოები უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის მიხედვით
ანგარიში 8412	საკომისიოები სალაროს ოპერაციებიდან
ანგარიში 8413	ფულის ინკასაციისა და ტრანსპორტირების ხარჯები
ანგარიში 8414	”ნოსტრო“ ანგარიშების გახსნისა და წარმოების საკომისიოები და ხარჯები
ანგარიში 8415	საკომუნიკაციო მომსახურებისა და გამოთვლითი ცენტრების მიერ მომსახურების საკომისიოები და ხარჯები
ანგარიში 8416	საკონსულტაციო და საექსპერტო მომსახურების ხარჯები
ანგარიში 8417	საკომისიოები და ხარჯები დეპოზიტარული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8418	აუდიტორული მომსახურების ხარჯები
ანგარიში 8419	დანარჩენი საკომისიოები და ხარჯები

8411-8419 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8401-8409 ანგარიშების, ვალუტით სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც უნდა ხორციელდებოდეს სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზიტით ბალანსში ფასდებოდეს მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ყველა გატარება ხარჯების ანგარიშებზე აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 85. ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით

ანგარიშთა ჯგუფი 850 – ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით

ანგარიში 8501	ზარალი სესხების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით
ანგარიში 8509	ზარალი დანარჩენი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში იმ აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შექმნის ან გადიდების ხარჯების აღსარიცხავად, რომელთა მიხედვითაც წარმოიქმნება დაუბრუნებლობის რისკი (შესაძლო ზარალის), რაც შეესაბამება წინდახედულობის პრინციპებს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

აღრიცხვის გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობის პრინციპები: დაფარვის რეზერვების განსაზღვრისათვის გამოსაყენებელი მეთოდები უცვლელია პერიოდიდან პერიოდამდე.

დარიცხვათა პრინციპი: დაუბრუნებლობის რისკი განიხილება თითოეული აქტივის მიხედვით და თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშზე აისახება აუცილებელი ცვლილებები დაფარვის რეზერვში მიმდინარე პერიოდში წარსულ პერიოდთან შედარებით.

წინდახედულობის პრინციპი: გადაუხდელობის რისკისათვის იქმნება რეზერვი, რომელიც რეგულირდება ეროვნული ბანკის მიერ შემუშავებული დებულებით.

შემავალი ბალანსის ურყევობის პრინციპი: დამატებითი რეზერვის შექმნასთან (ან მის შემცირებასთან) დაკავშირებული ყველა გატარება მიმდინარე პერიოდში განხორციელდება საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისისათვის რეზერვის თანხის გათვალისწინებით.

3. ანგარიშთა დებუტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებუტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
რეზერვის შექმნა - გაზრდა	8501,8509 ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	4101,4109 აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
რეზერვის შემცირება	4101,4109 აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	8501,8509 ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით
უიმედო აქტივის ჩამოწერა	4101,4109 აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	შესაბამისი აქტივების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა რეზერვებისა და რეზერვების შექმნის ხარჯების საბალანსო ანგარიშზე უნდა გახსნას სუბანგარიშები თითოეული კონკრეტული აქტივის მიხედვით.

ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით აღირიცხება ოპერაციის მოხდენისთანავე. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკი არსებული წესების მიხედვით გააანალიზებს ფულადი აქტივების ანგარიშებს და შედეგის მიხედვით განსაზღვრავს ხარჯს (ზარალს) თითოეული აქტივის მიხედვით.

5. კომენტარები

ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა ცალ-ცალკე მოახდინოს რეზერვების იდენტიფიკაცია საექვო ვალების მიხედვით დაკავშირებულ აქტივთა ჯგუფების მიმართ კონსოლიდირებულ ბალანსში მათი დასაღდოების მიზნით და გააანალიზოს რეზერვების ცვლილებები მათი შედარების შედეგად საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წინა პერიოდთან შედარებით.

კლასი 86. ზარალი დილინგური ოპერაციებისაგან

ანგარიშთა ჯგუფი 860 – ზარალი დილინგური ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8601	ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8602	ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8603	ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება დილინგურ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით ზარალის აღსარიცხად:

ა) საბაზრო ღირებულებით შეფასების მეთოდოლოგიის გამოყენებით გადაფასებული ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების მიხედვით (არარეალიზებული ზარალი);

ბ) დილინგური ოპერაციების შედეგად ფასიანი ქაღალდების გაყიდვისაგან (რეალიზებული ზარალი).

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: ზარალი დილინგური ფასიანი ქაღალდებისაგან უნდა აისახოს იმ პერიოდის ანგარიშგებაში, რომელსაც იგი ეკუთვნის.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
დილინგური ქაღალდების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით	8601-8603 ზარალი დილინგური ოპერაციების მიხედვით	1501-1503 ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის
ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	ფულადი სახსრების ანგარიშები 8601-8603 ზარალი დილინგური ოპერაციების მიხედვით	1501-1503 ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის

4. გატარებათა წესხის განმარტებანი

საბაზრო ღირებულების შეფასებისა და აღრიცხვაში გადაფასების შედეგების ასახვის პრინციპულობის გამოყენების მეთოდოლოგიასთან დაკავშირებული განმარტებანი აღწერილია შესაბამის საბალანსო ანგარიშთა განაყოფებში.

საბაზრო ღირებულებით გადაფასების ყველა შედეგი ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციამდე უნდა აისახოს არარეალიზებული შემოსავლებისა და ხარჯების სუბანგარიშებზე. ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციის შემდეგ ყველა დაგროვილი არარეალიზებული შემოსავალი და ხარჯი მოცემული ქაღალდების მიხედვით უნდა მიეკუთვნოს რეალიზებული შემოსავლებისა და ხარჯის სუბანგარიშებს.

5. კომენტარები

ბანკმა ხარჯები დილინგური ოპერაციებისაგან უნდა შეუდაროს ბალანსზე ფასიანი ქაღალდების ღირებულების საშუალო ნაშთს ოპერაციათა საშუალო შემოსავლიანობის დონის შესაფასებლად. ბანკის მიერ მიღებული სადილინგო პოლიტიკის რეალიზაციისადმი შიდა კონტროლის წესით.

ანგარიში 8604	ზარალი უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოყენებულ უნდა იქნეს უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვიდან მიღებული ზარალის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპი: ზარალი უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან ანგარიშგებაში უნდა აღირიცხოს იმ პერიოდში, რომელსაც ის ეკუთვნის.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
ვალუტის ყიდვა-გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	8604 ზარალი უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის დროს მიღებული რეალიზებული ზარალი გატარდება 8604 ანგარიშის დებეტში, სავალუტო პოზიციის კონტრფასის ანგარიშის კორესპონდენციით.

5. კომენტარი

აღნიშნული ანგარიშის უფრო ვრცელი დახასიათება და მუშაობის პრინციპები მოცემულია 2601 ანგარიშის განმარტებებში.

ანგარიშთა ჯგუფი 861 – ზარალი დილინგური ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8611	ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8612	ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8613	ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

8611-8613 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა, კომენტარები ანალოგიურია 8601-8603 ანგარიშებისათვის მოცემული პრინციპებისა, ვალუტით სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც უნდა ხორციელდებოდეს სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზით ბალანსში ფასდებოდეს მიმდინარე ოფიციალური კურსით. ყველა გატარება ხარჯების ანგარიშებზე აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 862 – ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასების მიხედვით

ანგარიში 8621	ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

ეს ანგარიში გამოიყენება სავალუტო პოზიციის გადაფასებისაგან ზარალის ასახვისათვის.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

დარიცხვითა პრინციპები: ვალუტის გადაცვლის ოპერაციებიდან არარეალიზებული ზარალი ან მოგება შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშებზე უნდა აისახოს იმ პერიოდში, რომელსაც იგი ეკუთვნის, რეალიზაციის დროის მიუხედავად.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
სავალუტო პოზიციის ანგარიშთა გადაფასება (ზარალი)	8621 ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან	2601 სავალუტო პოზიციის კონტრფასი

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

გაცვლის ოპერაციების მიხედვით არარეალიზებული მოგების (ზარალის) შეფასების მეთოდოლოგიასთან დაკავშირებული განმარტებანი აღწერილია “სავალუტო პოზიციის” განაყოფებში.

5. კომენტარები

ბანკმა უნდა გააანალიზოს შემოსავლები და ხარჯები ღია სავალუტო პოზიციების მდგომარეობასთან შედარებით ოპერაციათა შემოსავლიანობისა და ლიკვიდურობის შესაფასებლად, ბანკის მიერ მიღებული პოლიტიკის რეალიზაციისადმი შიდა კონტროლის წესით.

კლასი 89. ზარალი საინვესტიციო ოპერაციებისაგან

ანგარიშთა ჯგუფი 890 – ზარალი საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 8901	ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8902	ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8903	ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება:

ა) წინდახედულობის პრინციპებიდან გამომდინარე – ზარალის აღსარიცხავად, რომელიც წარმოიქმნება საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ფასის დაწევისას;

ბ) კაპიტალის ზარალის (თუ ასეთი არსებობს), რომელიც გამოწვეულია საინვესტიციო პორტფელის გაყიდვისას.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

აღრიცხვის გამოსაყენებელი მეთოდების მუდმივობა: საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურების რეზერვების განსაზღვრისათვის გამოსაყენებელი მეთოდები უცვლელია ერთი პერიოდიდან მეორემდე.

წინდახედულობის პრინციპი: რეზერვი გადაუხდელობის რისკისათვის იქმნება მისი წარმოქმნისთანავე.

შემავალი ბალანსის ურყევობის პრინციპი: დამატებითი რეზერვის შექმნასთან (ან მის ცვლილებებთან) დაკავშირებული ყველა გატარება განხორციელდება მიმდინარე პერიოდში საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისისათვის რეზერვის თანხის გათვალისწინებით.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
დაფარვის რეზერვის შექმნა (გადიდება)	8901-8903 ზარალი საინვესტიციო ოპერაციებიდან	4107 ინვესტიციების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი
დაფარვის რეზერვის შემცირება	4107 ინვესტიციების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	8901-8903 ზარალი საინვესტიციო ოპერაციებიდან
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა ზარალით	ფულადი სახსრების ანგარიში 8901-8903 ზარალი საინვესტიციო ოპერაციებიდან	ფასიანი ქაღალდების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ბანკი განსაზღვრავს რეზერვის თანხებს, რისკების კრიტე-რიუმიდან და რეზერვის განაკვეთიდან გამომდინარე.

5. კომენტარები

ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა ცალ-ცალკე მოახდინოს საეჭვო ინვესტიციების მიხედვით რეზერვების იდენტიფიკაცია დაკავშირებულ კომპანიათა ჯგუფების მიმართ კონსოლიდირებულ ბალანსში მათი დასაღწეობის მიზნით.

ბანკს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა წარადგინოს რეზერვების ცვლილებები მათი შედარების შედეგად საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წინა პერიოდთან შედარებით.

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას საინფორმაციო სისტემა, რომელიც მას მისცემს შესაძლებლობას გააანალიზოს ზარალი ინვესტიციებიდან ჯგუფების მიხედვით 20%-ზე ნაკლები, 20-50%-ზე, და 50%-ზე მეტი.

ანგარიშთა ჯგუფი 891 – ზარალი საინვესტიციო ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 8911	ზარალი აქციებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8912	ზარალი სახელმწიფო სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 8913	ზარალი კორპორაციულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით

8911-8913 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესი, გატარებათა წესის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 8901-8903 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც უნდა ხორციელდებოდეს სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზიტით ბალანსში ფასდებოდეს მიმდინარე ოფიციალური კურსით. ყველა გატარება ხარჯების ანგარიშებზე აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 90. ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

ანგარიშთა ჯგუფი 903 – ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 9031	ხარჯები ბროკერული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 9032	ხარჯები ფაქტორინგული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 9033	ხარჯები ოპერაციული ლიზინგის მიხედვით
ანგარიში 9034	ხარჯები ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
ანგარიში 9035	ხარჯები გარანტიების მიხედვით
ანგარიში 9036	ხარჯები სპეციალური დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 9037	გარიგებათა დაზღვევის ხარჯები
ანგარიში 9039	ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით ხარჯების აღსარიცხავად.

იმ შემთხვევაში, როცა ეს აუცილებელია, ბანკმა უნდა გამოიანგარიშოს დარიცხული ხარჯები, ამასთან, ისინი უნდა აისახოს გადასახდელი პროცენტების 4409 ანგარიშის კრედიტით და შესაბამისი ხარჯების დებეტი.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები:

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესი

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ხარჯების გაწევა	9031-9039 ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით ხარჯების გაწევისას დადებულდება – 9031-9039 ანგარიშები და დაკრედიტდება – ფულადი სახსრების ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკმა უნდა გააანალიზოს ხარჯები ამ ოპერაციებისაგან მათთან დაკავშირებულ ხარჯებთან შედარებით აღნიშნული ოპერაციების საშუალო შემოსავლიანობის დონის შესაფასებლად, ბანკის მიერ მიღებული პოლიტიკის შესაბამისად განაკვეთების გამოყენების სისწორისადმი შიდა კონტროლის წესით.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაეყოს სექტორის შიგნით აქტივებსა და პასივებში მოცემული სფეროების, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 904 _ ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 9041	ხარჯები ბროკერული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 9042	ხარჯები ფაქტორინგული ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 9043	ხარჯები ოპერაციული ლიზინგის მიხედვით
ანგარიში 9044	ხარჯები ფინანსური ლიზინგის მიხედვით
ანგარიში 9045	ხარჯები გარანტიების მიხედვით
ანგარიში 9046	ხარჯები სპეციალური დეპოზიტების მიხედვით
ანგარიში 9047	გარიგებათა დაზღვევის ხარჯები
ანგარიში 9049	ხარჯები დანარჩენი საბანკო ოპერაციების მიხედვით

9041-9049 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტი გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 9031-9039 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც უნდა განხორციელდეს სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზით ბალანსში ფასდებოდეს მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ყველა გატარება ხარჯების ანგარიშებზე აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

ანგარიშთა ჯგუფი 906 _ ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 9061	ზარალი ძირითად საშუალებების გასვლისაგან და გადაფასებისაგან
ანგარიში 9062	ზარალი სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლისაგან და გადაფასებისაგან
ანგარიში 9063	ზარალი ძვირფასი ლითონების ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლისაგან და გადაფასებისაგან
ანგარიში 9064	დანაკლისი სალაროში
ანგარიში 9065	გადახდილი ჯარიმები და საურავები
ანგარიში 9066	სასამართლოს ხარჯები
ანგარიში 9067	ხარჯები გასული წლების ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 9069	ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება დანარჩენ ოპერაციებთან დაკავშირებული ხარჯების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

დარიცხვათა პრინციპები: ხარჯები გაწეული მომსახურების მიხედვით აღრიცხვაში აისახება იმ პერიოდში, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება, მიუხედავად გადახდის ვადისა.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ხარჯების გადახდა	9061-9069 ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გაწეული მომსახურების ხარჯების გადახდისას შედგება გატარება: დებეტი – 9061-9069 და კრედიტი – ფულადი სახსრების ანგარიში.

5. კომენტარები

ბანკმა უნდა გააანალიზოს ხარჯები ამ ოპერაციების მიხედვით მათ შემოსავლიანობასთან შედარებით, რათა შეფასდეს მათი ეფექტიანობა, ფასების მექანიზმის გამოყენების სისწორისადმი შიდა კონტროლის წესით.

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაყოს, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯებისა და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 907 – ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით უცხოური ვალუტით

ანგარიში 9071	ზარალი ძირითად საშუალებათა გასვლისაგან
ანგარიში 9072	ზარალი სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის გასვლისაგან
ანგარიში 9073	ზარალი ძვირფასი ლითონების, ხელოვნების ნაწარმოებებისა და საკოლექციო საგნების გასვლისაგან
ანგარიში 9074	დანაკლისი სალაროში
ანგარიში 9075	გადახდილი ჯარიმები და საურავები
ანგარიში 9076	სასამართლოს ხარჯები
ანგარიში 9077	ხარჯები გასული წლების ოპერაციების მიხედვით
ანგარიში 9079	ხარჯები დანარჩენი ოპერაციების მიხედვით

9071-9079 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 9061-9069 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც უნდა ხორციელდებოდეს სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრებსით ბალანსში ფასდებოდეს მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ყველა გატარება ხარჯების ანგარიშებზე აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტით, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

**ანგარიშთა ჯგუფი 908 – ზარალი იჯარით აღებული ობიექტებისათვის არამორტიზებულ
კაპიტალურ დაბანდებათა მიხედვით**

ანგარიში 9081	ზარალი იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება იჯარით აღებული ობიექტებისათვის კაპიტალურ დაბანდებათა მიხედვით დანახარჯების დაფარვის რეზერვის შექმნასთან დაკავშირებული ზარალის აღსარიცხად იმის გამო, რომ მათი ამორტიზაციის ვადები შეიძლება აღემატებოდეს იჯარის ვადებს. ამგვარად, ანგარიშზე აღირიცხება იჯარით აღებული ობიექტებისათვის კაპიტალურ დაბანდებათთან დაკავშირებული არამორტიზებული დანახარჯების ჩამოწერის შედეგად მიღებული ზარალი იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ.

იჯარით აღებული ობიექტებისათვის კაპიტალურ დაბანდებათა ამორტიზაციისა და არამორტიზებული დანახარჯების დასაფარავად რეზერვის შექმნის წესი აღწერილია ბალანსის შესაბამის განაყოფში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპები.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
არამორტიზებული დავალიანების ჩამოწერა	9081 ზარალი იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	2912 კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით ზარალის მიღების შემთხვევაში თანხა გატარდება შესაბამისი ზარალის ანგარიშის დებეტსა და 2912 ანგარიშის კრედიტში.

5. კომენტარები

მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაეყოს, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯებისა და სხვა ნიშნის მიხედვით.

კლასი 91. ბანკნოტებისა და მონეტების ბეჭდვის ხარჯი

ანგარიშთა ჯგუფი 910 – ბანკნოტებისა და მონეტების ბეჭდვის ხარჯი

ანგარიში 9101	ბანკნოტების ბეჭდვის ხარჯი
ანგარიში 9102	მონეტების მოჭრის ხარჯი

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

მოცემული ანგარიშების წარმოების წესს შეიმუშავენ და განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

კლასი 92. ბანკის პერსონალისა და განვითარების ხარჯები

ანგარიშთა ჯგუფი 920 – პერსონალის ხარჯები

ანგარიში 9201	ბანკის თანამშრომელთა ხელფასის ხარჯები
ანგარიში 9202	დროებით მუშაკთა შრომის ანაზღაურების ხარჯები
ანგარიში 9203	ხელფასის მიხედვით სავალდებულო გადასახდელთა ხარჯები
ანგარიში 9204	ბანკის ხელმძღვანელობის პრემირების ხარჯები
ანგარიში 9205	თანამშრომელთა პრემირების ხარჯები (ბანკის ხელმძღვანელობის გარდა)
ანგარიში 9206	სოციალური გასაცემლების ხარჯები (მატერიალური დახმარება)
ანგარიში 9207	პრემიებისა და სოციალური გასაცემლების მიხედვით სავალდებულო გადასახდელთა ხარჯები
ანგარიში 9208	შვებულებებისა და საავადმყოფო ფურცლების ხარჯები
ანგარიში 9209	საპენსიო ხარჯები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება თანამშრომელთა ყველა სახეობის გასაცემლების აღსარიცხავად.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკი ახორციელებს სახსრების დაგროვებას მომავალი სოციალური ხარჯებისათვის, რეზერვის შესაქმნელად თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდში ბანკი დაადებტებს ხარჯების ანგარიშებს შესაბამისი თანხით და დააკრედიტებს დროებითი დავალიანების 4001-4002 ანგარიშებს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
სახსრების გაცემა	9201-9209 პერსონალის ხარჯები დებიტორთა ანგარიშები (ავანსების შემთხვევაში)	ფულადი სახსრების ანგარიშები კრედიტორთა ანგარიშები (დეპონენტები)

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ბანკის განვითარებისათვის საჭირო ხარჯების გაწევისას დადებეტდება – 9201-9206 ანგარიშები და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიშები

5. კომენტარები

ბანკმა სისტემატურად უნდა გაანალიზოს მომსახურეთა გასაცემლები კატეგორიების მიხედვით. მიზანშეწონილია, ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა პროცენტული ხარჯები დაყოს, რეალიზებული და არარეალიზებული ხარჯების და სხვა ნიშნის მიხედვით.

ანგარიშთა ჯგუფი 923 – ბანკის განვითარების ხარჯები ეროვნული ვალუტით

ანგარიში 9231	რეკლამის ხარჯები
ანგარიში 9232	წარმომადგენლობითი ხარჯები
ანგარიში 9233	მივლინების ხარჯები
ანგარიში 9234	ახალ თანამშრომელთა მიღების ხარჯები
ანგარიში 9235	თანამშრომელთა მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხარჯები
ანგარიში 9236	თანამშრომელთა სპეცტანსაცმლის ხარჯები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ბანკის განვითარების ყველა სახეობის მიმდინარე დანახარჯების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სახსრების გაცემა	9231-9236 ბანკის განვითარების ხარჯები დებიტორთა ანგარიშები (ავანსების შემთხვევაში)	ფულადი სახსრების ანგარიშები კრედიტორთა ანგარიშები (დეპონენტები)

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

ბანკის განვითარებისათვის საჭირო ხარჯების გაწვევისას დადებეტდება – 9231-9236 ანგარიშები და დაკრედიტდება – ფულადი სახსრების ანგარიშები

5. კომენტარები

ბანკმა სისტემატურად უნდა გაანალიზოს განვითარების დანახარჯები.

ანგარიშთა ჯგუფი 924 ბანკის განვითარების ხარჯები უცხოური ვალუტით

ანგარიში 9241	რეკლამის ხარჯები
ანგარიში 9242	წარმომადგენლობითი ხარჯები
ანგარიში 9243	მივლინების ხარჯები

ანგარიში 9245	თანამშრომელთა მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხარჯები
---------------	--

9241-9245 ანგარიშთა დანიშნულება, ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები, ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესხა, გატარებათა წესხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 9231-9235 ანგარიშების, ვალუტის სხვაობის გარდა.

გაფრთხილება: ბალანსისაგან განსხვავებით, რომელიც უნდა ხორციელდებოდეს სხვადასხვა სამუშაო ვალუტით და კრეზით ბალანსში ფასდებოდეს მიმდინარე ოფიციალური კურსით, ყველა გატარება ხარჯების ანგარიშებზე აისახება მხოლოდ ეროვნული ვალუტის, სავალუტო პოზიციის ანგარიშების საშუალებით.

კლასი 93. ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები

ანგარიშთა ჯგუფი 930 _ ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯები

ანგარიში 9302	შენობა-ნაგებობების ცვეთის ხარჯები
ანგარიში 9303	კომპიუტერული ტექნიკისა და საკომუნიკაციო მოწყობილობების ცვეთის ხარჯები
ანგარიში 9304	სატრანსპორტო საშუალებების ცვეთის ხარჯები
ანგარიში 9305	ავეჯისა და მოწყობილობების ცვეთის ხარჯები
ანგარიში 9306	დანარჩენი ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ძირითად საშუალებათა ცვეთის ხარჯების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

მუდმივობის პრინციპები: ძირითად საშუალებათა ცვეთა ხდება იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც განისაზღვრება შეძენის მომენტი და შეფასდება როგორც ძირითადი საშუალების სასარგებლო გამოყენების მოსალოდნელი დრო, გამომდინარე ბუღალტრული პრაქტიკიდან ან ნორმატიული აქტებიდან.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ცვეთის დარიცხვა	9302-9306 ცვეთის ხარჯები	4902-4906 ძირითადი საშუალებების ცვეთა

4. გატარებათა წესხის განმარტებანი

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკი განსაზღვრავს ცვეთის თანხის სიდიდეს, წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოდან მოყოლებული ან ძირითადი საშუალების შეძენის მომენტიდან, თუ შეძენა განხორციელდა მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში. ცვეთის დარიცხვა გატარდება შესაბამისი – 9302-9306 ანგარიშების დებეტსა და 4902-4906 ანგარიშების კრედიტში.

თუ ძირითადი საშუალება საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ჩამოიწერა, ცვეთის ანარიცხები გამოიანგარიშება ექსპლოატაციის დაწყებისა და ჩამოწერის პერიოდს შორის დროის შუალედის პროპორციული განაკვეთის მიხედვით.

5. კომენტარები

თითოეული ძირითადი საშუალების შეძენისას ბანკმა უნდა შეადგინოს მისი ცვეთის გეგმა.

ანგარიშთა ჯგუფი 931 _ არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები

ანგარიში 9311	არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯების აღსარიცხავად.

ამორტიზაციის წესი აღწერილია ბალანსის შესაბამის განაყოფებში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ამორტიზაციის დარიცხვა	9311 არამატერიალურ აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები	4911 არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია

4. გატარებათა წესხის განმარტებანი

ყველა ხარჯი აისახება ეროვნული ვალუტით.

5. კომენტარები

თითოეული არამატერიალური აქტივის ყიდვისას ბანკმა უნდა შეადგინოს ამორტიზაციის გეგმა.

ანგარიშთა ჯგუფი 932 _ კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაციის ხარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით.

ანგარიში 9321	კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაციის ხარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაციის ხარჯების აღსარიცხავად. ამორტი-ზაციის წესი მოცემულია ბალანსის შესაბამის განაყოფებში.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ამორტიზაციის დარიცხვა	9321 კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაციის ხარჯები იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით	4921 კაპიტალური დანახარჯების ამორტიზაცია იჯარით აღებული ობიექტების მიხედვით

4. გატარებათა წესის განმარტებანი

ყველა ხარჯი აისახება ეროვნული ვალუტით.

5. კომენტარები

იჯარით აღებული ობიექტების კაპიტალური შეკეთების დასრულებისას ბანკმა უნდა შეადგინოს ამორტიზაციის გეგმა.

კლასი 94. ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების, მასალების და ინვენტარის შეძენისა და ექსპლუატაციის ხარჯები

ანგარიშთა ჯგუფი 940 _ ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები

ანგარიში 9402	შენობა-ნაგებობების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
ანგარიში 9403	კომპიუტერული ტექნიკისა და საკომუნიკაციო მოწყობილობების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
ანგარიში 9404	სატრანსპორტო საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
ანგარიში 9405	ავეჯისა და მოწყობილობების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
ანგარიში 9406	დანარჩენ ძირითად საშუალებათა მიმდინარე შეკეთების ხარჯები
ანგარიში 9409	იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ძირითად საშუალებათა შეკეთების ყველა დანახარჯის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
შეკეთების ანაზღაურება	9402-9409 ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა წესების განმარტებანი

ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯების გაწევის შემთხვევაში დადებულდება – 9402–9409 ანგარიშები და დაკრედიტდება – ფულადი სახსრების ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკმა სისტემატურად უნდა გააანალიზოს ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების დანახარჯები.

ანგარიშთა ჯგუფი 943 – სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯები

ანგარიში 9431	სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯები
ანგარიში 9432	საბანკო ბარათების დამზადების ხარჯები
ანგარიში 9433	ბლანკების შეძენისა და დამზადების ხარჯები
ანგარიში 9434	ფულის შეფუთვის ხარჯები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლუ: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება ბანკის საქმიანობისათვის საჭირო მასალების (საბლანკო და სხვ.) და ინვენტარის შეძენის, აგრეთვე საბანკო ბარათების, ბლანკების დამზადების, ფულის შეფუთვის და მსგავსი სახის ხარჯების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესბა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მასალების შეძენა	9431-9434 სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯები	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯების გაწევის შემთხვევაში დადებულდება – 9431-9434 ანგარიშები და დაკრედიტდება – ფულადი სახსრების ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკმა სისტემატურად უნდა გააანალიზოს სამეურნეო მასალებისა და ინვენტარის შეძენის დანახარჯები.

ანგარიშთა ჯგუფი 946 – საექსპლუატაციო ხარჯები

ანგარიში 9461	კომუნალური მომსახურების ხარჯები
ანგარიში 9463	ქონების დაზღვევის ხარჯები
ანგარიში 9464	ჟურნალ-გაზეთებსა და პერიოდულ გამოცემებზე ხელმოწერის ხარჯები
ანგარიში 9465	შენობისა და ფასეულობების დაცვის ხარჯები
ანგარიში 9466	საფოსტო-სატელეგრაფო ხარჯები
ანგარიში 9467	საკანცელარიო ხარჯები
ანგარიში 9468	ტრანსპორტის შენახვის ხარჯი (მიმდინარე შეკეთების ხარჯის გარდა)
ანგარიში 9469	დანარჩენი საექსპლუატაციო ხარჯები

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიშები გამოიყენება საექსპლუატაციო ხარჯებთან დაკავშირებული ყველა დანახარჯის აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მომსახურების ანაზღაურება	9461-9469 საექსპლუატაციო ხარჯები	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

საექსპლუატაციო ხარჯების გაწევის შემთხვევაში დადებულდება – 9461-9469, ანგარიშები და დაკრედიტდება – ფულადი სახსრების ანგარიშები.

5. კომენტარები

ბანკის ანალიზური აღრიცხვის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს დანახარჯთა ანალიზი ცალკეული სახეების მიხედვით დროის მცირე მონაკვეთში.

ანგარიშთა ჯგუფი 947 – ხარჯები ბიუჯეტში გადასახადების მიხედვით

ანგარიში 9471	ხარჯები ბიუჯეტში გადასახადების მიხედვით (მოგების გადასახადის გარდა)
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის მიერ მიმდინარე წელს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებული საერთო სახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გადასახადების სახით (მოგების გარდა) გადახდილი თანხების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის შესაბამისი პრინციპები.

3. ანგარიშთა დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
გადასახადის გადახდა	9471 ხარჯები ბიუჯეტში გადასახადების მიხედვით (ქონების, მიწის, გადასახადი ქონების გადაცემისათვის, რეკლამის და სხვ.)	ფულადი სახსრების ანგარიშები

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

ცალკეული სახის გადასახადის გადახდის შემთხვევაში დადებეტდება – 9471 – პირადი ანგარიში (ქონების, მიწის, გადასახადი ქონების გადაცემისათვის, რეკლამის და სხვ.)” და დაკრედიტდება – საკორესპოდენტო ანგარიში.

5. კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკმა უნდა შექმნას ისეთი საინფორმაციო სისტემა, რომელიც დროის მცირე მონაკვეთში უზრუნველყოფს ბიუჯეტში გადახდილი გადასახადების შესახებ მონაცემთა მიღებას სახეების, დარიცხული-გადახდილი თანხების, თარიღებისა და სხვა ნიშნების მიხედვით. გადახდილი გადასახადები აღრიცხვაში აისახება საქართველოს ეროვნული ვალუტით.

კლასი 95. ხარჯები მიმდინარე წლის მოგების გადასახადის მიხედვით

ანგარიშთა ჯგუფი 950 – მიმდინარე წლის მოგების გადასახადი

ანგარიში 9501	მოგების მიმდინარე გადასახადი
---------------	------------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: კომერციული ბანკი

1. ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება მიმდინარე საანგარიშგებო წელს ბანკის მიერ დარიცხული მოგების გადასახადით ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების აღსარიცხავად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი:

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წესა

ა) სააღრიცხვო ანგარიშებით მიღებული მოგება ნაკლებია საგადასახადო ანგარიშებით მიღებულ მოგებაზე.

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
მოგების გადასახადის ავანსად გადახდა მიმდინარე წლის განმავლობაში	2551 მოგების მიმდინარე გადასახადი	ფულადი სახსრების ანგარიშები
მოგების გადასახადის დარიცხვა და დროებითი სხვაობის თანხის აღება გადავადებული საგადასახადო აქტივის ანგარიშზე	9501 მოგების მიმდინარე გადასახადი 2711 გადავადებული საგადასახადო აქტივი – სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგების გადასახადებს შორის სხვაობის თანხა, რომელიც გამოწვეულია დროებითი სხვაობით	4551 მოგების გადასახდელი გადასახადი (საგადასახადო ანგარიშებით მოგების გადასახადი) 9501 მოგების მიმდინარე გადასახადი
საანგარიშგებო წლის საგადასახადო ვალდებულების მიმდინარე საგადასახადო აქტივით გადახურვა	4551 გადასახდელი მოგების გადასახადი	2551 მოგების მიმდინარე გადასახადი
სხვაობის თანხის გადახდა	4551 გადასახდელი მოგების გადასახადი	ფულადი სახსრების ანგარიშები
ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება	ფულადი სახსრების ანგარიშები	2551 მოგების მიმდინარე გადასახადი
მიმდინარე წლის მოგების (ზარალი) შემცირება გადახდილი მოგების გადასახადის თანხით	5501 საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)	9501 მოგების მიმდინარე გადასახადი

ბ) სააღრიცხვო მოგება მეტია საგადასახადო მოგებაზე.

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიში	კრედიტის ანგარიში
მოგების გადასახადის ავანსად გადახდა მიმდინარე წლის განმავლობაში	2551 მოგების მიმდინარე გადასახადი	ფულადი სახსრების ანგარიშები
მოგების გადასახადის დარიცხვა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების აღიარება	9501 მიმდინარე წლის მოგების გადასახადი 9501 მოგების მიმდინარე	4551 გადასახდელი მოგების გადასახადი 4711 გადავადებული

	გადასახადი	საგადასახადო ვალდებულება
საანგარიშგებო წლის ფაქტიური საგადასახადო ვალდებულების მიმდინარე საგადასახადო აქტივით გადახურვა	4551 გადასახდელი მოგების გადასახადი	2551 მოგების მიმდინარე გადასახადი
საანგარიშგებო წლის მოგების (ზარალი) შემცირება გადახდილი მოგების გადასახადის თანხით	5501 საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)	9501 მოგების მიმდინარე გადასახადი

4. გატარებათა წუსხის განმარტებანი

საანგარიშგებო წლის მოსალოდნელი გადასახადის თანხის დარიცხვისას შედგება გატარება: დებეტი 9501 ანგარიში, კრედიტი – 4551 ანგარიში. წლის ბოლოს 9501 ანგარიში იხურება, 5501 ანგარიშთან კორესპოდენციით.

თანხების დარიცხვა და მათი ანგარიშებზე გატარება მოხდება პერიოდულად მენეჯმენტის შეხედულებისამებრ ყოველთვიურად, კვარტალურად და ა.შ.

5. კომენტარები

გადასახადის მიხედვით ბიუჯეტში ყველა გადასახდელი აღრიცხვაში აისახება საქართველოს ეროვნული ვალუტით.

კლასი 96. გაუთვალისწინებელი ხარჯები

ანგარიშთა ჯგუფი 960 – გაუთვალისწინებელი ხარჯები

ანგარიში 9601	გაუთვალისწინებელი ხარჯები
---------------	---------------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

1. ანგარიშთა დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური საქმიანობისათვის გაუთვალისწინებელი ხარჯების აღსარიცხავად, რომლებიც არ არის პერიოდული და რეგულარული.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ზოგადი პრინციპები

გამოიყენება ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა ძირითადი პრინციპი.

3. ანგარიშთა დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
გაუთვალისწინებელი ხარჯების აღრიცხვა	9601 გაუთვალისწინებელი ხარჯები	ნებისმიერი ანგარიში რეზერვების ანგარიშთა გარდა

4. გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ხასიათიდან გამომდინარე გაუთვალისწინებელი ხარჯები იშვიათობას წარმოადგენს. მოცემული ანგარიში გამოიყენება არსებითად მსხვილი ოპერაციების აღსარიცხავად.

გაუთვალისწინებელ ხარჯად აღიარება დამოკიდებულია თითოეული კონკრეტული ოპერაციის ბუნებაზე. აღსარიცხავად შემოთავაზებული გატარებები განიხილება აუდიტორებთან და უმაღლეს ხელმძღვანელობასთან.

გაუთვალისწინებელი ხარჯების მაგალითად შეიძლება გამოდგეს სიტუაცია, როდესაც ბანკი თავის თავზე იღებს იმ მსხვილი საწყისი ხარჯების ჩართვასთან დაკავშირებულ ახალ ფუნქციებს, რომლებიც არ მიეკუთვნება კაპიტალის ანგარიშს და არ ანაზღაურდება სხვა მხარის მიერ, ჩანაწერის დროს დადებეტდება ანგარიში 9601 და დაკრედიტდება ფულადი სახსრების ანგარიში.

ერთ-ერთ მაგალითს წარმოადგენს ბანკის გადაწყვეტილება მუშაკთა რიცხოვნობის მნიშვნელოვანი შემცირების შესახებ. გათავისუფლებასთან დაკავშირებული გასაცემლების, აგრეთვე შემცირების შესახებ გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებული სხვა ხარჯების ღირებულება ჩაიწერება დებეტზე 9601 ანგარიშისა “გაუთვალისწინებელი ხარჯები”, თუ ხარჯები მოკლევადიანი ხასიათისაა. იმ შემთხვევაში, როცა შემცირება ხორციელდება დროის ხანგრძლივ პერიოდში (მაგალითად 4-5 წელი), გათავისუფლებასთან დაკავშირებულ გასაცემლებსა და სხვა ხარჯებს აღრიცხავენ ყოველ წელს ანგარიშით “პერსონალის ხარჯები” (და არა გაუთვალისწინებელი ხარჯების ანგარიშით), რადგან ამ თანხების გაცემა რამდენიმე ფინანსური წლის განმავლობაში საშუალებას იძლევა, რომ ხარჯი ჩაითვალოს “პერიოდულად” და “რეგულარულად”.

5. კომენტარები

ინფორმაციას გაუთვალისწინებელი ხარჯების წარმოქმნის შესახებ ბანკი წარადგენს წლიური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებებში.

ბალანსგარეშე ანგარიშები

კლასი 01. ეროვნული ბანკის სარეზერვო ფონდები

ანგარიშთა ჯგუფი 010 – სარეზერვო ფონდები ეროვნული ბანკის ცენტრალურ საცავში

ანგარიში 0101	ბანკნოტები საცავში
ანგარიში 0102	მონეტები საცავში
ანგარიში 0103	სარეზერვო ფონდები გზაში
ანგარიში 0104	გადასათვლელი ეროვნული ვალუტა

ანგარიშთა ჯგუფი 010 – სარეზერვო ფონდები ეროვნული ბანკის დაწესებულებებში

ანგარიში 0112	ბანკნოტები საცავში
ანგარიში 0113	მონეტები საცავში
ანგარიში 0114	სარეზერვო ფონდები გზაში
ანგარიში 0115	გადასათვლელი ეროვნული ვალუტა

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ანგარიშის დანიშნულებას და მასთან დაკავშირებული ოპერაციის შესრულების წესს განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

კლასი 02. პირობითი ვალდებულებები

ანგარიშთა ჯგუფი 020 – პირობითი ვალდებულებები

ანგარიში 0201	აქცეპტები და ინდოსამენტები
---------------	----------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში* განკუთვნილია ბანკის მიერ მიცემული აქცეპტებისა და ინდოსამენტების აღსარიცხავად, ინდოსამენტებიდან, რედისკონტირებული თამასუქებიდან და აქცეპტებიდან გამომდინარე ფულადი ვალდებულებების ჩათვლით, გარდა ბანკის საკუთარი აქცეპტებისა.

აქცეპტად ითვლება ვადიანი ტრატა, გადასაყვანი თამასუქი ან ბანკის ხელმოწერით დამოწმებული საგადასახადო საბუთი, რომლითაც ბანკი თანახმაა გადაიხადოს თანხა დაფარვის ვადის დადგომისას ტრასატის მხრიდან ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ბანკის მიერ აქცეპტებისა და ინდოსამენტების მიღება	0501 – ტრასატის ვალდებულება ბანკის მიმართ	0201
ტრასატის მიერ გადახდა	0201	0501
ბანკის მიერ ვალდებულების დაფარვა	0201	0501
	2508	ფულადი საშუალებები

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხები ჩამოიწერება შესაბამისი გარანტიის დაფარვის ვადის (ბოლო თარიღის) დადგომისას ან ბანკის მიერ მათი რეალური გაცემის შემთხვევაში.

* შენიშვნა:

1. საბალანსო ანგარიშების მიხედვით ბუღალტრული გატარებები შეტანილია დახრილი შრიფტით.

2. ორმაგი ჩაწერისთვის პარალელური ანგარიშების უქონლობის შემთხვევებში გამოყენებულია ტექნიკური ანგარიში 0999

კომენტარები

არსებობს აუცილებლობა პარალელური ანგარიშისა, რომელიც აჩვენებს ტრასატის ვალდებულებას ბანკის მიმართ (ა/ნ 0501).

ანგარიში 0202	მიცემული გარანტიები
---------------	---------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია ბანკის მიერ მესამე მხარის სასარგებლოდ მიცემული ყველა გარანტიის აღსარიცხავად, ე.ი. ბანკის მიერ მესამე მხარის ვალდებულებების დამოწმების შემთხვევაში.

ამის მიუხედავად, აქცეპტებისა და ინდოსამენტების ფორმით მიცემული გარანტიები უნდა აღირიცხონ ცალკე 0201 ანგარიშზე.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ბანკის მიერ გარანტიის გაცემა	0502 – კლიენტის ვალდებულება	0202
გარანტიის კლიენტის მიერ გადახდა	0202	0502
გარანტიის ბანკის მიერ დაფარვა	0202	0502
	2508	ფულადი საშუალებები

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხები ჩამოიწერება გარანტიის დაფარვის ვადის (ბოლო თარიღის) დადგომისას ან ბანკის ანგარიშიდან მათი რეალური ჩამოწერის შემთხვევაში.

კომენტარები

არსებობს პარალელური ანგარიშის აუცილებლობა, რომელიც აჩვენებს მესამე მხარის კლიენტის ვალდებულებას ბანკის მიმართ (ა/ნ 0502).

ანგარიში 0203	მიღებული გარანტიები
---------------	---------------------

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია ბანკის მიერ მიღებული ყველა გარანტიის აღსარიცხავად, აქცეპტებისა და ინდოსამენტების, მიცემული კრედიტების მიხედვით პარალელური გარანტიებისა

და სხვა ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვევო კომპანიების, სახელმწიფო ორგანოებისა და სხვათა მიერ მიცემული სხვა გამოუთხოვარი და უპირობო გარანტიების ჩათვლით.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
გარანტიის მიღება	0203	0999
კლიენტის მიერ გადახდა	0999	0203
გარანტორის მიერ გადახდა	0999	0203

გატარებათა წუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხები ჩამოიწერება ამ გარანტიის დაფარვის ვადის (ბოლო თარიღის) დადგომისას ან ბანკის ანგარიშიდან მათი რეალური ჩამოწერის შემთხვევაში.

კომენტარები

დაფარვის ვადის დადგომისას გარანტორის მიერ ვალდებულების გადაუხდელობის შემთხვევაში, მიცემული სესხი უნდა რეკლასიფიცირდეს, როგორც არაუზრუნველყოფილი.

ანგარიში 0204	გირავნობის უზრუნველყოფის სახით მიცემული აქტივები
---------------	--

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია გირავნობის უზრუნველყოფის სახით მიცემული ყველა აქტივისა და გარანტიის აღსარიცხავად.

გირაოდ ითვლება აქტივი, რომელიც გასცა სესხის მიმღებმა (მოცემული ბანკის კლიენტმა) ვალის გადახდის უზრუნველსაყოფად; სესხის გადაუხდელობის შემთხვევაში კრედიტორ ბანკს უფლება აქვს გაყიდოს გირაო მის მიერ მიცემული სესხის დაფარვის მიზნით, გადაუხდელი პროცენტების გათვალისწინებით.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
გირავნობის უზრუნველყოფის სახით მიცემული აქტივები	0204	0999
სესხის დაფარვის შემთხვევაში დაგირავებული აქტივის დაბრუნება	0999	0204
დაუფარავი სესხის აღიარება ზარალში	0999	0204
	მოგება-ზარალი	აქტივები

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხები ჩამოიწერება სესხის დაფარვის ვადის (ბოლო თარიღის) დადგომისას ან კრედიტორი ბანკის მიერ გირავნობის უზრუნველყოფის სახით მიღებული აქტივის დაბრუნებისას.

კომენტარები

ანალიზურ აღრიცხვაში ბანკს შეუძლია დააჯგუფოს მოცემული ბალანსგარეშე ანგარიშზე რიცხული დაგირავებული აქტივები ტიპების მიხედვით; მაგ: ოქრო და სხვა ძვირფასი ლითონები, შენობები, ფასიანი ქაღალდები და სხვ.

ანგარიში 0205	გირავნობის უზრუნველყოფის სახით მიღებული აქტივები
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია მესამე მხარისაგან მიღებული საგარანტიო ვალდებულებებისა და აქტივების, მაგალითად, საკრედიტო ხაზის უზრუნველსაყოფად დაგირავებული აქტივების აღსარიცხავად. ამ შემთხვევაში საკრედიტო ხაზით გასაცემი ავანსის ოდენობა უშუალოდ დაკავშირებულია შესაბამისი გირავნობის ვალდებულების (მაგალითად, დებიტორული დავალიანების, მატერიალური საბრუნავი სახსრებისა და ა.შ.) ღირებულებაზე; საკრედიტო ხაზი აღირიცხება “აღებული ფინანსური ვალდებულებების” 0301 ანგარიშზე (იხ. შესაბამის განაყოფი), მაშინ, როცა მიღებული გირავნობის ვალდებულება უნდა აღირიცხოს 0204 ანგარიშზე.

ანგარიშის დებეტითა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
გირავნობის უზრუნველყოფის სახით მიღებული აქტივები	0999	0205
ბანკის მიერ დაგირავებული აქტივების დებიტორისათვის დაბრუნება	0205	0999
ბანკის მიერ დაგირავებული აქტივების გამოყენება	0205	0999
	აქტივები	კლიენტის ანგარიში

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

ბანკებისათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია შეამოწმოს დაგირავებული აქტივის გამოსადეგობა, აგრეთვე განახორციელოს მისი ღირებულების რეგულარული დამოუკიდებელი შეფასება, მაგალითად, გირავნობის სარეალიზაციო ღირებულებისა, იმ შემთხვევაში, თუ ბანკი იძულებულია აღიაროს გირაო და გაყიდოს იგი დროის მოკლე პერიოდში.

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხები უნდა ჩამოიწეროს გირავნობის ვალდებულებების დაფარვის ვადის დადგომისას ან ბანკის საკუთრებაში გირაოს რეალურად გადასვლის შემთხვევაში.

კომენტარები

ანალიზური აღრიცხვისას ბანკს შეუძლია გააანალიზოს ბალანსგარეშე ანგარიში დაგირავებული აქტივების ტიპების მიხედვით; მაგ. ოქრო და სხვა ძვირფასი ლითონები, შენობები, ფასიანი ქაღალდები და სხვ.

ანგარიში 0206	სხვა პირობითი ვალდებულებები
---------------	-----------------------------

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია ყველა ოპერაციის თანხობრივად აღსარიცხავად, რომლის დროსაც ბანკი ამოწმებს მესამე მხარის ვალდებულებებს და რომლებიც არ არიან რეგისტრირებული 020 ჯგუფის სხვა ანგარიშებზე.

0206 ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა ანალოგიურია 0201, 0202 ანგარიშებისა.

კომენტარები

არსებობს პარალელური ანგარიშის აუცილებლობა, რომელიც აჩვენებს მესამე მხარის კლიენტის ვალდებულებას ბანკის მიმართ (ა/ნ 0506).

კლასი 03. ფორმალური ვალდებულებები

ანგარიში 0301	აღებული ფორმალური ვალდებულებები
---------------	---------------------------------

ანგარიშთა ჯგუფი 030 – ფორმალური ვალდებულებები

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია გამოუთხოვარი ფინანსური ვალდებულებების აღსარიცხავად, ე.ი. ვალდებულებებისა მესამე მხარის მოთხოვნისთანავე კრედიტების გასაცემად: სოციალური დაცვისათვის, დისკონტირებული ხაზებისათვის, “სტენდ-ბაი” აკრედიტივისათვის, განახლებადი ფინანსირების მექანიზმებისათვის, დოკუმენტალური კრედიტის ანგარიშებისათვის და ა.შ.

საკრედიტო ხაზი ეწოდება გამოუთხოვარ შეთანხმებას ბანკსა და კლიენტს შორის, რომლითაც ბანკი თავის თავზე იღებს ვალდებულებას დათქმული მომავალი ვადისათვის კლიენტისათვის სესხის მისაცემად განპირობებული თანხის ფარგლებში; კლიენტი ბანკს ჩვეულებრივ გადაუხდის საკომისიოს საკრედიტო ხაზის გახსნისათვის, მაგრამ პროცენტებს იხდის მხოლოდ რეალურად აღებული კრედიტის მიხედვით.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხის გაცემის ფორმალური ვალდებულება	0999	0301
სესხის გაცემა	0301	0999
	სესხის ანგარიში	ფულადი ანგარიშები

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხები უნდა ჩამოიწეროს მათი გამოყენების (კრედიტად გაცემის) კვალობაზე და უნდა აისახოს შესაბამის საკრედიტო (სასესხო) ანგარიშებზე.

ანგარიში 0302	მესამე მხარის მიერ მიღებული ფინანსური ვალდებულებები
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია მესამე მხარის მიერ მიღებული გამოუთხოვარი ფინანსური ვალდებულებების აღსარიცხავად.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
სესხის გაცემის ფორმალური ვალდებულებების აღიარება	0302	0999
სესხის გაცემა	0999	0302
	ფასიანი ქაღალდები	ფულადი საშუალებები

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხა ჩამოიწერება ბანკის მიერ მათი გამოთხოვისას და აისახება შესაბამისი ვალდებულებების (მიღებული კრედიტების) ანგარიშზე.

ანგარიში 0303	მოსალოდნელი მისაღები ფასიანი ქაღალდები
---------------	--

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული იმ ოპერაციების მიხედვით ფორმალურ ვალდებულებების აღსარიცხავად, რომლებიც სრულდება თვით ბანკის ინიციატივით, კერძოდ, იმ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით, რომლებიც შეძენილია შეთანხმების მიღების თარიღსა და მოცემული ფასიანი ქაღალდების

მიხედვით სახსრების მიღების ან გაცემის თარიღს შორის პერიოდში, აგრეთვე იმ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით, რომლებიც ემისიამქმნილია კონტრაქტის ხელმოწერის თარიღსა და სახსრების გაცემის თარიღს შორის პერიოდში.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მისაღებად მოსალოდნელი ფასიანი ქაღალდები	0999	0303
ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა	0303	0999
	ფასიანი ქაღალდების	ფულადი საშუალებები

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხები უნდა ჩამოიწეროს ამ ფასიანი ქაღალდების შეძენის დღეს.

ანგარიში 0304	გასაყიდად განკუთვნილი ფასიანი ქაღალდები
---------------	---

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების, თვით ბანკის ინიციატივით, ჩატარების ვალდებულებების აღსარიცხავად, კერძოდ, იმ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ოპერაციების აღსარიცხავად, რომლებიც გაიყიდა კონტრაქტის ხელმოწერის თარიღსა და სახსრების მიღების თარიღს შორის პერიოდში.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
მისაღებად მოსალოდნელი ფასიანი ქაღალდები	0304	0999
ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა	0999	0304
	ფულადი საშუალებები	ფასიანი ქაღალდები

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

მოცემულ ანგარიშზე არსებული თანხები უნდა ჩამოიწეროს ფასიანი ქაღალდების გაყიდვის დღეს.

ანგარიში 0305	ნაღდ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციები
---------------	--

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია უცხოური ვალუტის ან ლარის აღსარიცხავად, რომელიც გაიყიდა უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ნაღდი ოპერაციების დროს (გაცვლის ოპერაციების, სესხები და ა.შ.) კონტრაქტის დადების თარიღსა და ბანკის მიერ შესაბამისი თანხების მიღების თარიღს შორის პერიოდში.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა ნაჩვენებია 0306 ბალანსგარეშე ანგარიშის განხილვაში.

გატარებათა წუსხის განმარტებანი.

თანხები საბალანსო ანგარიშზე გადაიგზავნება ანგარიშსწორების თარიღისათვის.

ანგარიში 0306	ფორვარდული სავალუტო ოპერაციები
---------------	--------------------------------

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია უცხოური ვალუტის ან ლარის აღსარიცხავად, რომელიც გაიყიდა ფორვარდული სავალუტო კონტრაქტებით (ფიუჩერსებით) კონტრაქტის დადების თარიღსა და ანგარიშსწორების თარიღს შორის პერიოდში, ე.ი. კონტრაქტით დათქმული სახსრების გაცვლის ან კონტრაქტით განპირობებული მოგების თარიღს შორის.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ფორვარდული გარიგება უცხოური ვალუტის შემენისათვის	0305 – ნაღდ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციები (მომავალი ვალუტა ლარის ეკვივალენტში)	0306 – მომავალი ვალდებულება (ფული – ლარი)
გადაფასებისას სავალუტო კურსი გაზრდით	0305	0402 – ბალანსგარეშე ანგარიშების სავალუტო პოზიცია
	0402	0401 – ბალანსგარეშე ანგარიშების სავალუტო პოზიციის პარალელური ღირებულება
გადაფასებისას სავალუტო კურსის შემცირებით	0402 0401	0305 0402
კონტრაქტის შესრულებისას	0306	0305
	ფული – უცხოური ვალუტა ლარის ეკვივალენტით	ფული – ლარი მოგება-ზარალი

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

თანხები საბალანსო ანგარიშზე უნდა აღირიცხოს კონტრაქტის შესრულების (თანხის გადახდის) შემდეგ.

ანგარიში 0307	დანარჩენი ვალდებულებები
---------------	-------------------------

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში განკუთვნილია ბანკის ყველა დანარჩენი გამოუთხოვარი ვალდებულების აღსარიცხავად, რომლებიც შეიძლება წარმოადგენდეს რაიმე რისკს და არ ყოფილა აღრიცხული არცერთ ზემოთ განხილულ ანგარიშზე.

0307 ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა და გატარებათა ნუსხის განმარტებანი ანალოგიურია 0301, 0302, 0303 და 0304 ანგარიშებისა.

თანხის ჩამოწერა მოხდება მათი რეალური შეძენის ან გაყიდვის შემდეგ.

კლასი 04. ბალანსგარეშე ანგარიშების სავალუტო პოზიცია

ანგარიშთა ჯგუფი 040 – ბალანსგარეშე ანგარიშების სავალუტო პოზიცია

ანგარიში 0401	ბალანსგარეშე ანგარიშების სავალუტო პოზიციის პარალელური ღირებულება
---------------	--

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება 6604 ანგარიში „შემოსავლები უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით“ და 8604 ანგარიში „ზარალი უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით“ ანგარიშთა პარალელურად სააღრიცხვო პერიოდის ბოლოს იმ ბალანსგარეშე ანგარიშების გადაფასებისას, რომლებიც ასახავს უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებულ ოპერაციებს (იხ. 0305 ანგარიში „უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციები“ და 0306 ანგარიში „ფორვარდული სავალუტო ოპერაციები“).

მოცემული ანგარიში ასახავს ამ ანგარიშებზე (0305 და 0306) არსებულ თანხებს ვალუტის ისტორიულ გაცვლით კურსებზე გადაყვანით.

0401 ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა და გატარებათა ნუსხის განმარტებანი ანალოგიურია 0306 ანგარიშისა.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს 0402 ანგარიში გადაფასდება ლარით მატებადი ოფიციალური გაცვლის კურსის მიხედვით, ხოლო მიღებული თანხა შეუდარდება 0401 ანგარიშს. სხვაობა დადებეტდება და დაკრედიტდება 0401 ანგარიშით და იმავდროულად დაკრედიტდება 6604 ან დადებეტდება 8604 ანგარიშებით.

ამ თვალსაზრისით 0401 ანგარიში მოქმედებს როგორც 2601 – „სავალუტო პოზიციის კონტრფასი“ საბალანსო ანგარიში (იხ. მოცემული ანგარიშის შესაბამისი განაყოფი).

ანგარიში 0402	ბალანსგარშე ანგარიშგების სავალუტო პოზიცია
---------------	---

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მოცემული ანგარიში გამოიყენება “უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციები ” 0305 ანგარიშისა და “ფორვარდული სავალუტო ოპერაციები” 0306 ანგარიშის პარალელურად.

0402 ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა და გატარებათა ნუსხის განმარტებანი ანალოგიურია 0306 ანგარიშისა.

0402 ანგარიში მოქმედებს როგორც 2611 საბალანსო ანგარიში – „სავალუტო პოზიცია“ (იხ. მათი განმარტებები).

კლასი 05. სხვა ვალდებულებები

ანგარიშთა ჯგუფი 050 – სხვა ვალდებულებები

ანგარიში 0501	ტრასატის ვალდებულება ბანკის მიმართ
ანგარიში 0502	კლიენტის ვალდებულება
ანგარიში 0506	მესამე მხარის კლიენტის ვალდებულება ბანკის მიმართ

აქტივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

0501, 0502 და 0506 ანგარიშების დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 0201, 0202 და 0206 ანგარიშებისა.

კლასი 06. ვალდებულებები ბანკში შესანახად განთავსებულ ქონებაზე

ანგარიშთა ჯგუფი 060 – ვალდებულებები ბანკში შესანახად განთავსებულ ქონებაზე

ანგარიში 0601	მვირფასი ლიონები
ანგარიში 0602	ფასიანი ქაღალდები
ანგარიში 0603	სხვა ქონება

პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება ბანკის საცავებში შენახული ქონების ღირებულება, რომლის შენახვაზეც ბანკმა იკისრა ვალდებულება და პასუხისმგებელია ამ ქონების შენახვაზე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობით.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ქონების შესანახად მიღება	0601-0603	0999
ქონების დაბრუნება	0999	0601-0603

კლასი 07. საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები

ანგარიშთა ჯგუფი 070 – საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები

ანგარიში 0701	საპროცენტო განაკვეთის სვოპების ძირითადი თანხა
---------------	---

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

საპროცენტო განაკვეთის სვოპი წარმოადგენს ორ მხარეს შორის დადებულ ხელშეკრულებას, რომლის მიხედვითაც მხარეები ახდენენ გარკვეული აქტივების ან ვალდებულებების ძირითად თანხასთან დაკავშირებული შემოსავლების ან ხარჯების ფულადი ნაკადების გაცვლას დროის დადგენილი პერიოდის განმავლობაში. სვოპის ძირითადი თანხა ეს არის ის თანხა, რომლიდანაც მიღებული შემოსავლების ან რომელისთვისაც გაწეული ხარჯების გაცვლა ხდება სვოპის კონტრაქტის მიხედვით. აქ აღირიცხება საპროცენტო განაკვეთის სვოპების ძირითადი თანხის მთლიანი მოცულობა (დამოუკიდებლად იმისა, თუ რა მიზნებით იყენებს ბანკი ამ სვოპებს: ჰეჯირებისთვის, საშუამავლო ან სხვა მიზნებისთვის).

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ბანკმა დადო სვოპ გარიგება	0701 – ძირითადი თანხა	0999
სვოპ კონტრაქტის შესრულება	0999	0701

გატარებათა წუსხის განმარტებანი

გატარებები ხდება პირიქით, როდესაც ბანკი ყიდის ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

რეალური გადასახდელი და მისაღები თანხების გამოთვლა მოხდება გაფორმებული კონტრაქტის პირობების გათვალისწინებით.

კომენტარები

ანალიზური აღრიცხვის მხრივ ბანკს შეუძლია დაყოს საპროცენტო განაკვეთის სვოპები კონტრაქტების შემდეგი ტიპების მიხედვით:

ა) ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის გადახდა და ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მიღება;

ბ) გადახდა – ცვალებადის, მიღება – ცვალებადის;

გ) გადახდა – ცვალებადის, მიღება – ფიქსირებულის

ანგარიში 0702	ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დადებული ფორვარდული კონტრაქტები
---------------	---

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება ფინანსური ინსტრუმენტების ყიდვისა და გაყიდვის დადებული ფორვარდული კონტრაქტების თანხების მთლიანი მოცულობა. ერთი და იგივე ფინანსური ინსტრუმენტების ყიდვისა და გაყიდვის ფორვარდული კონტრაქტების დადების შემთხვევაში, საბუღალტრო თვალსაზრისით, ეს კონტრაქტები აკომპენსირებენ ერთმანეთს, რის გამოც უნდა მოხდეს ამ კონტრაქტების ძირითადი თანხების გასაღდობა და ნაჩვენები უნდა იყოს გასაღდობული თანხა.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა წუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
კონტრაქტის დადება	0702	0999
ბანკი ყიდულობს ფინანსურ ინსტრუმენტს შეთანხმებულ ფასად საბაზრო ღირებულების გაზრდით	0999	0702
	ფინანსური ინსტრუმენტები	ფულადი საშუალებები
		2. მოგება-ზარალი
ბანკი ყიდულობს ფინანსურ ინსტრუმენტს შეთანხმებულ ფასად საბაზრო ღირებულების დაცემით	0999	0702
	ფინანსური ინსტრუმენტები	ფულადი საშუალებები
	მოგება-ზარალი	

გატარებათა წუსხის განმარტებანი

გატარებები ხდება პირიქით, როდესაც ბანკი ყიდის ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

კომენტარები

ბანკს შეუძლია დაყოს ფორვარდული კონტრაქტები შესყიდვისა და გაყიდვის კონტრაქტებად.

ანგარიში 0703	ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დადებული ფიუჩერული კონტრაქტები
---------------	--

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება ფინანსური ინსტრუმენტების ყიდვისა და გაყიდვის ფიზიკურული კონტრაქტების თანხების მთლიანი მოცულობა. ერთი და იგივე ფინანსური ინსტრუმენტების ყიდვისა და გაყიდვის ფიზიკურული კონტრაქტების დადების შემთხვევაში, საბუღალტრო თვალსაზრისით ეს კონტრაქტები აკომპენსირებენ ერთმანეთს, რის გამოც უნდა მოხდეს ამ კონტრაქტების ძირითადი თანხების გასაღდობა და ნაჩვენები უნდა იყოს გასაღდობული თანხა.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
ბანკმა იყიდა ფიზიკურული კონტრაქტი	0703	0999
ბანკი ყიდულობს ფინანსურ ინსტრუმენტს ღირებულების გაზრდით	0999	0703
	აქტივი (ფინანსური ინსტრუმენტები)	ფულადი საშუალებები
		მოგება-ზარალი
ბანკი ყიდულობს ფინანსურ ინსტრუმენტს ღირებულების დაცემისას	3. 0999	0703
	აქტივი (ფინანსური ინსტრუმენტები) მოგება-ზარალი	ფულადი საშუალებები

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გატარებები ხდება პირიქით, როდესაც ბანკი ყიდის ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

კონტრაქტის შესყიდვის თანხები და პროცენტები განისაზღვრება ბაზარზე მიღებული პრაქტიკითა და ინდივიდუალური კონტრაქტებით.

კომენტარები

ბანკს შეუძლია დაყოს ფიზიკურული კონტრაქტები შესყიდვისა და გაყიდვის კონტრაქტებად.

ანგარიში 0704	ოფციონები
---------------	-----------

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აისახება იმ ფინანსური ინსტრუმენტების მთლიანი ნომინალური ღირებულება, რომელთა ყიდვისა და გაყიდვის უფლება ან ვალდებულება აქვს აღებული ბანკს ოფციონების კონტრაქტებით. იმ შემთხვევაში, როდესაც ოფციონის კონტრაქტით ბანკი ვალდებულია შეიძინოს ან გაყიდოს საპროცენტო განაკვეთის ფიზიკურული კონტრაქტი, აქ აისახება ამ კონტრაქტის ძირითადი თანხა.

ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა

ოპერაციის შინაარსი	დებეტის ანგარიშები	კრედიტის ანგარიშები
კონტრაქტის დადების მომენტი	0704	0999
ბანკი ყიდულობს ფინანსურ ინსტრუმენტს შეთანხმებულ ფასში საბაზრო ღირებულების გაზდით	0999	0704
	ფინანსური ინსტრუმენტები	ფულადი საშუალებები
		მოგება-ზარალი
ბანკი ყიდულობს ფინანსურ ინსტრუმენტს შეთანხმებულ ფასში საბაზრო ღირებულების დაცემით	0999	0704
	ფინანსური ინსტრუმენტები	ფულადი საშუალებები
	მოგება-ზარალი	

გატარებათა ნუსხის განმარტებანი

გატარებები ხდება პირიქით როდესაც იდება ოფციონი ფინანსურ ინსტრუმენტების გაყიდვის უფლებით.

კონტრაქტი ოფციონზე განსაზღვრავს გადასახდელ თუ მისაღებ თანხებს.

კომენტარები

ბანკს შეუძლია დაყოს ოფციონები ოფციონ ქოლად – Call (კონტრაქტი ფი-ს შესყიდვაზე) და ოფციონ ფუთად – Put (კონტრაქტი ფი-ს გაყიდვაზე).

კლასი 08. კონტრაქტები საქონელზე და სააქციო კაპიტალზე

ანგარიშთა ჯგუფი 080 – კონტრაქტები საქონელზე და სააქციო კაპიტალზე

ანგარიში 0801	სვოპების ძირითადი თანხა
---------------	-------------------------

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება ყველა სვოპ კონტრაქტების მთლიანი ძირითადი თანხა, რომელიც არ განეკუთვნება საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო კურსების სვოპ კონტრაქტებს.

0801 ანგარიშის დებეტი და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 0701 ანგარიშისა.

ანგარიში 0802	ფორვარდული კონტრაქტები
---------------	------------------------

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება ყველა იმ ფორვარდული კონტრაქტების მთლიანი მოცულობა, რომლის მიხედვითაც ბანკი ვალდებულია იყიდოს ან გაყიდოს სხვადასხვა სახის საქონელი ან აქცია.

0802 ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 0702 ანგარიშისა.

ანგარიში 0803	ფიუჩერული კონტრაქტები
---------------	-----------------------

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება ყველა სვოპ კონტრაქტების მთლიანი ძირითადი თანხა, რომელიც არ განეკუთვნება საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო კურსების სვოპ კონტრაქტებს.

0801 ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 0701 ანგარიშისა.

ანგარიში 0804	ოფციონები
---------------	-----------

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება ყველა იმ ფორვარდული კონტრაქტების მთლიანი მოცულობა, რომლის მიხედვითაც ბანკი ვალდებულია იყიდოს ან გაყიდოს სხვადასხვა სახის საქონელი ან აქცია.

0802 ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 0702 ანგარიშისა.

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება ყველა იმ ფიუჩერული კონტრაქტების მთლიანი მოცულობა, რომლის მიხედვითაც ბანკი ვალდებულია იყიდოს ან გაყიდოს სხვადასხვა სახის საქონელი ან აქცია.

0803 ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 0703 ანგარიშისა.

აქტივ/პასივის ანგარიში

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

ამ ანგარიშზე აღირიცხება სასაქონლო და სხვა ტიპის ოფციონებით ნაკისრი ვალდებულების საერთო მოცულობა, რომლებიც არ წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო ოფციონებს.

0804 ანგარიშის დებეტიტა და კრედიტით გატარებათა ნუსხა, გატარებათა ნუსხის განმარტებანი და კომენტარები ანალოგიურია 0704 ანგარიშისა.

კლასი 09. მემორანდუმის ანგარიშები

ანგარიშთა ჯგუფი 090 – გაუნაღდებელი დოკუმენტები

0901	ვადაში გაუნაღდებელი დოკუმენტები გადამხდელის მიზეზით
0902	ვადაში გაუნაღდებელი დოკუმენტები ბანკის მიზეზით
0903	გაუნაღდებელი საწესდებო კაპიტალი

ანგარიშთა ჯგუფი 091 –ზარალში ჩამოწერილი ვალები

0911	სესხებიდან მიუღებელი პროცენტები 31.12.2000-მდე
0912	სესხებიდან მიუღებელი პროცენტები 01.01.2001-დან
0913	ზარალში ჩამოწერილი ვალები 31.12.2000-მდე
0914	ზარალში ჩამოწერილი ვალები 01.01.2001-დან
0915	ზარალში ჩამოწერილი დაუმთავრებელი კაპშენებლობა

ანგარიშთა ჯგუფი 092 –სხვა ფასეულობა და დოკუმენტები

0921	გაურჩეველი ფულიანი ამანათები
0922	მცირეფასიანი ინვენტარი
0923	მკაცრი აღრიცხვის ბლანკები
0924	სპეცლატარიის ანაზღაურება

მოსარგებლე: ეროვნული ბანკი/კომერციული ბანკი

ანგარიშის დანიშნულება

მემორანდუმის ანგარიშების კლასში შეტანილია ყველა ის ბალანსგარეშე ანგარიშებზე, რომელიც არ არის გათვალისწინებული ახალი ანგარიშთა გეგმით და რომელიც შემდგომში საჭიროებს მათ სისტემგარეშე აღრიცხვას, ამ ანგარიშებზე არ გამოიყენება ორმაგი ჩაწერის მეთოდი და საბანკო ოპერაციები გაგრძელდება მოქმედი წესების მიხედვით.